

การพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและ
แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

นางสาวศศิวิรรณ พชรพรรณพงษ์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2420-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**DEVELOPMENT OF A TEACHING MODEL BASED ON INTEGRATED
NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING AND COMMUNICATIVE APPROACH
FOR DEVELOPING FRENCH SPEAKING AND WRITING SKILLS
OF STUDENTS AT KEY STAGE FOUR**

Miss Sasiwan Potcharapanpong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction**

**Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology
Faculty of Education**

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2420-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิง ประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูด และทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โดย	นางสาวศศิธรณ พชรพรรณพงษ์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิษซ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุุณบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา เอี่ยมอรพรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิษซ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มธุรส จงชัยกิจ)

ศศิธรพรหม พชรพรหมพงษ์: การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและ
แนวความคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
(DEVELOPMENT OF A TEACHING MODEL BASED ON INTEGRATED NEURO-LINGUISTIC
PROGRAMMING AND COMMUNICATIVE APPROACH FOR DEVELOPING FRENCH SPEAKING AND
WRITING SKILLS OF STUDENTS AT KEY STAGE FOUR) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ต้าถิ ทองจิ๋ว อ.ที่ปรึกษาร่วม:
รศ. ดร. เสาวลักษณ์ วัฒนวิเศษ, 296 หน้า. ISBN 974-53-2420-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
และแนวความคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 2) ทดลองและศึกษาผล
การใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น และ 3) ศึกษาปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ การวิจัยแบ่งเป็น 2
ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนโดย ศึกษาบริบทการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ผู้สอนใช้ในปัจจุบันจากการสังเกต
ภาคสนาม ปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนา
รูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนโดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองคือนักเรียนโรงเรียนวิทยาคม และกลุ่มควบคุมคือนักเรียนโรงเรียนพัฒนศึกษา จัดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับคู่
คะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนก่อนการเรียน ได้นักเรียนที่มีคะแนนตรงกันจำนวน 17 คู่ ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ รวม 40
ชั่วโมง วัดผลการทดลองโดยเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองกับเกณฑ์ร้อยละ 60
และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติ t-test ระยะที่ 2 การศึกษา
วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอน ไปใช้

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการสอน คือกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็น
กระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทาง
รสชาติ ในสถานการณ์ที่ก่อกำเนิดจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความว่า การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารใช้ภาษาพูดและเขียน
ได้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความต้องการที่สอดคล้องกับประสบการณ์และวัยที่แท้จริงของนักเรียน
วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูด และทักษะการเขียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 4 กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) ขึ้นการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร 3)
ขั้นการเชื่อมโยง 4) ขั้นแสดงผลงาน และ 5) ขั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ
รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ใช้แบบทดสอบทักษะการพูด ประกอบด้วย แบบทดสอบการสนทนาและแบบทดสอบความสามารถในการเลือก
ถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ และแบบทดสอบทักษะการเขียนใช้แบบสอบอัตนัยที่ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อ
ในการเขียน

2. ผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนมีดังนี้

- 2.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 2.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 2.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบ
การสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การศึกษาปัจจัยในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ พบว่า 1) ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐาน การ
ให้ความร่วมมือ ความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่นักเรียนคุ้นเคย สอดคล้องกับ
ความต้องการ ประสบการณ์และวัยของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร 2 ทางระหว่างครูกับนักเรียน การเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
ผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป การประเมินผลตนเองและการประเมินเพื่อนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อนการเรียน ด้าน
บริบทสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำวิชา 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค
ประกอบด้วย ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน การระงับจากการเรียนวิชาอื่น ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการของ
องค์กร ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการเข้าประเมิน โรงเรียนของคณะผู้ประเมินจากส่วนกลาง มีผลให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4484618227: MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORD: TEACHING MODEL/NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING/COMMUNICATIVE APPROACH/SPEAKING AND WRITING SKILLS

SASIWAN POTCHARAPANPONG: DEVELOPMENT OF A TEACHING MODEL BASED ON INTEGRATED NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING AND COMMUNICATIVE APPROACH FOR DEVELOPING FRENCH SPEAKING AND WRITING SKILLS OF STUDENTS AT KEY STAGE FOUR. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. SUMLEE THONGTHEW, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR: ASSOC.PROF. SAOWALAK RATTANAVICH, Ph.D. 296 pp. ISBN 974-53-2420-5.

This research has three main objectives: 1) to examine and develop a teaching model based on Integrated Neuro-Linguistic Programming and Communicative approach for developing French speaking and writing skills of students at key stage four; 2) to experiment and examine this model; and 3) to examine factors that support or obstruct the implementation of this model. The research was divided into two stages. The first stage is the examination and development of the model. The context of French teaching in the present day was investigated. The problems of students at key stage four in learning French were examined. The researcher also reviewed related ideas and theories. Then, the teaching model and its supplementary materials were developed from these findings. The model was experimented with two samples of Mattayomsuksa V Students at Witayakom School as the experimental group and at Pattanasuksa School as the control group. The samples were grouped by comparing speaking skill score and writing skill score between the two groups. There were 17 pairs of students that had the same score. The teaching model had been experimented for ten weeks, 48 hours. The result of the experimentation was examined by comparing the speaking skill score and writing skill score of the experimental group with the 60 percentage standard. The t-test statistic was also applied to compare the result of the scores between the control and the experimental groups. The second stage is the examination of factors that support or obstruct the implementation of this teaching model.

The research results are as follows:

1. The teaching model consists of the effective teaching patterns emphasizing on using multisensory use such as visual, auditory, kinesthetic, olfactory, or gustatory in a real situation. This means that learners have opportunities to communicate among each others in their interested and meaning topics through speaking and writing skills. There are five stages in this teaching model: 1) learning outcome setting stage 2) basic communicative learning stage 3) linkage stage 4) presentation stage and 5) evaluation and measurement stage. The evaluation and measurement was done through a speaking and writing skill test. The speaking skill test consists of a test for evaluating and measuring the communication skill and a test in choosing texts appropriate for different situations. The writing skill was evaluated and measured by a subjective test that let the learners to write down a story from the pictures.

2. The results of the experimentation from this teaching model are as follows:

2.1 The average score of the French speaking skill of the experimental group is significantly higher than the standard score (at 60 %) at the .05 level.

2.2 The average score of the French writing skill of the experimental group is significantly lower than the standard score (at 60 %) at the .05 level.

2.3 The average score of the French speaking and writing skill of the experimental group is significantly higher than the control group at the .05 level.

3. The support factors in implementing this teaching model are 1) the learner factors: basic knowledge, cooperation, learners' passion in self-development, 2) the learning and studying factors: a familiar activity, a matched-up activity with the need/experience/and generation of the learners, an interaction between learners and teacher, multisensory using (three senses or more) in the learning activities, and the evaluation and measurement for the learner's oneself and friends. 3) the context of the learning: the classroom size, and the cooperation from the administration and teachers. The obstacle factors are the economic readiness of some students, tasks from other subjects, the lack of supplementary materials, and the non-learning activities e.g. special inspection from the Ministry which causes the discontinuity teaching activities.

Department: Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Field of study: Curriculum and Instruction

Academic year: 2005

Student's signature

Sasiwan Pot.

Advisor's signature

Sumlee Thongthaw

Co-advisor's signature

Idiomont Jantak

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.ดร.สำลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ช่วยเหลือ ดูแลให้คำปรึกษา คำแนะนำ สนับสนุนและส่งเสริมด้านวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สุวัฒนา เอี่ยมอรพรรณ รศ.ดร.มธุรส จงชัยกิจ และ อาจารย์ ดร.สร้อยสน สกกรักษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.พยอม ธรรมบุตร ผศ.ดร.สุรภี ฐโงปการ ผศ.ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย อาจารย์ศิริธร คุษฎีพรรณ อาจารย์ปราณี ศิริรัตน์ และ Professeur Fabien Bidault ที่ได้ กรุณาสละเวลาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ และ เอกสารที่ใช้ในการวิจัยจนมีความสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.เริงรัชนี้ นิ่มนวลและ ผศ.วาณี ลิ้มปิสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย และคณาจารย์ท่านอื่นที่ไม่ได้เอ่ยนามในการถามถึงความคืบหน้าของการจัดทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนในการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สถาบัน Institut Français de Programmation Neuro-Linguistique (IFPNL) ประเทศฝรั่งเศสที่ได้เอื้อเพื่อข้อมูลและให้เข้าศึกษาดูงานด้านวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิง ประสาทวิทยา รวมทั้งคณะครูและนักเรียนโรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม โรงเรียนเตรียม อุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียน สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) และ โรงเรียนศรีบุญยานนท์ ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ รวมถึงพี่ ๆ และเพื่อน ๆ โดยเฉพาะคุณวันฉัตร สุวรรณกิตติ ดร.อมรรัตน์ วัฒนาธร ดร.พรพิมล ประสงค์พร คุณวัชรีย์ เหล่มตระกูล คุณกิตติมา ไกรพิรพรรณ และคุณปิยะฉัตร ช่างมะ ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์เสมอมาตลอดระยะเวลาการศึกษาจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าทางวิชาการและประโยชน์อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีนี้ แก่คณาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ประสาทวิชา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสาขาวิชา การสอนภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา.....	17
แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	35
ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ.....	41
หลักสูตรภาษาฝรั่งเศสช่วงชั้นที่ 4.....	66
การพัฒนารูปแบบการสอน.....	71
วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบต่างๆ.....	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	92
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
ระยะที่ 1 ตอนที่ 1 การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการสอน.....	103
ระยะที่ 1 ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน.....	120
ระยะที่ 2 การศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำ รูปแบบการสอนไปใช้.....	134

4	ผลการวิจัย.....	138
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและการสอนภาษาแนวการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.....	139
	ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและการสอนภาษาแนวการสื่อสารเพื่อ พัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.....	153
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะ การใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.....	165
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	174
	สรุปผลการวิจัย.....	179
	อภิปรายผล.....	187
	ข้อเสนอแนะ.....	193
	รายการอ้างอิง.....	197
	ภาคผนวก.....	204
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	205
	ภาคผนวก ข. รูปแบบการสอนและคู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสาน วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษา เพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษา ฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.....	207
	ภาคผนวก ค. ตัวอย่างแผนจัดการเรียนรู้.....	228
	ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	248
	ภาคผนวก จ. ผลการสังเกตการสอนเพื่อศึกษารูปแบบการสอนภาษาฝรั่งเศส ของครูในปัจจุบัน.....	267
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	296

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro – linguistic Programming).....	19
2	สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming).....	30
3	แสดงการแปลงค่าระดับคะแนนความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ FSI Test	56
4	ตารางแปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ.....	57
5	แสดงการเปรียบเทียบและอธิบายความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ FSI Test และ ACTFL	59
6	องค์ประกอบของรูปแบบการสอน.....	72
7	สรุปหลักการที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming).....	107
8	สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	109
9	รายชื่อแผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน (รวม 40 ชั่วโมง).....	118
10	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความสามารถพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน.....	123
11	ตารางแปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ.....	124
12	การวิเคราะห์ข้อคำถามจากแบบสอบวัดความสามารถในการเลือกถ้อยความตามสถานการณ์ต่างๆ.....	125
13	แสดงพฤติกรรมผู้สอนและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรม	141
14	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนรู้สำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	147
15	คะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ	154

ตารางที่

หน้า

16	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้านในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯกับเกณฑ์ร้อยละ 60.....	155
17	คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ.....	156
18	คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ.....	157
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบฯกับเกณฑ์ร้อยละ 60.....	158
20	คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	159
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบฯกับเกณฑ์ร้อยละ 60.....	160
22	คะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้านหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม....	161
23	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้านหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	162
24	คะแนนความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	162

ตารางที่

หน้า

25	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	163
26	คะแนนทักษะการเขียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	164
27	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	165

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แสดงความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา.....	19
2	แสดงผังคำศัพท์.....	22
3	แสดงกระบวนการสื่อสารตามความคิด.....	35
4	รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell รูปแบบที่ 1.....	75
5	รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell รูปแบบที่ 2.....	76
6	รูปแบบภาษาศาสตร์การศึกษาของ Spolsky.....	77
7	รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาของ Ingram	78
8	รูปแบบปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอนภาษาและนโยบายของ Mackey.....	79
9	รูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาของ Steven.....	80
10	รูปแบบการสอนภาษาที่สองของ Stern.....	81
11	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอน แบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อ พัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้น ที่ 4.....	101
12	แสดงผลรูปการศึกษาข้อมูลพื้นฐานอันนำไปสู่กรอบแนวคิดพื้นฐานในการ พัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิง ประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและ ทักษะการเขียนฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4	111
13	กรอบแนวคิดพื้นฐานในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสาน วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการ สื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4	112
14	ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับหลักการของรูปแบบการสอน.....	114
15	ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับหลักการและขั้นตอนของรูปแบบการ สอนที่พัฒนาขึ้น.....	115
16	การจัดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนา ทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4	116

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันที่เป็นโลกยุคข้อมูลไร้พรมแดน หรือ ที่เรียกว่า โลกยุคโลกาภิวัตน์นั้น ได้ส่งผลกระทบต่อความต้องการผู้มีความเชี่ยวชาญการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบไร้พรมแดนมากขึ้น ในกรณีนี้ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 5) ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันว่า “นักเรียนในยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่า 1 ภาษานอกจากภาษาถิ่นของตนที่ต้องรู้... สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างกว้างขวาง คล่องแคล่วและสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารกับสากลได้ด้วย” ซึ่งสอดคล้องกับที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (2545) ได้ทรงแสดงปาฐกถาไว้ว่า “การรู้จักภาษาอีกภาษาหนึ่งเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์เสมอ ขณะนี้ในยุโรปกำลังส่งเสริมให้มีการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 ภาษา ทั้งนี้เพราะตระหนักกันดีว่าภาษามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในทุกวิถีทาง”

นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในปีพ.ศ. 2539 - 2550 ให้นักเรียนทุกคนที่เข้าสู่ระบบโรงเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่หนึ่ง ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 และนักเรียนสามารถเลือกภาษาต่างประเทศที่สอง เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และจีน เป็นต้น ในช่วงชั้นที่ 4 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 1) โดยมีเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถนำเอาภาษาที่เรียนไปใช้สื่อความหมายกับผู้อื่น ได้จริง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนการสอนภาษา ต่างประเทศของชนทุกชาติ (แรมสมร อยู่สถาพร, 2538: 137)

ภาษาต่างประเทศที่นักเรียนนิยมศึกษาเล่าเรียนนั้น ประกอบด้วยหลายภาษา โดยที่ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่นักเรียนนิยมศึกษาเล่าเรียนเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก และเป็นภาษาหนึ่งในห้าภาษาต่างประเทศที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายนปี พ.ศ. 2546 มีนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศฝรั่งเศส และประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการ (Le pays francophone) เช่น แคนาดา เบลเยียม และสวิสเซอร์แลนด์ ถึง 355,947 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2546: 1) จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศที่ยังคงมีความสำคัญในยุคกระแสโลกาภิวัตน์

ผลของการเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากจะส่งผลให้ภาษาต่างประเทศทวีความสำคัญขึ้นแล้ว ยังส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศต้องปรับตัวหรือพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามสภาวะการณ์หรือความต้องการตามบริบทนั้นๆ ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยนั้น จะพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ที่ใช้วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล เนื่องจากเป็นวิธีที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่นักเรียนจะเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการอ่านหรือแปลงานของนักเขียนฝรั่งเศสซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจหลักไวยากรณ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา

อย่างไรก็ตาม เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน การติดต่อกับชาวฝรั่งเศสมีมากขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาภาษาฝรั่งเศสนอกจากจะสามารถอ่านหรือหาความรู้ได้แล้วยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการติดต่อสื่อสารเป็นคุณสมบัติสำคัญซึ่งโดยทั่วไปจะเริ่มจากการพูด เนื่องจากการพูดเป็นสื่อขั้นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและเป็นทักษะที่จะต้องใช้ออยู่เสมอ (สอวศ์ มะลิกุล อ้างถึงใน วารุณี ปัทมะคังข์, 2534: 89) แม้ว่าสิ่งที่นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารได้นั้นนักเรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้งสิ้น คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่ทักษะที่มีผู้ให้ความสนใจและความสำคัญมากก็คือ ทักษะการพูดและการเขียน โดย Caux (1993) ได้สำรวจทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาฝรั่งเศส พบว่า ทักษะภาษาฝรั่งเศสที่นักเรียนต้องการเรียนมากที่สุด คือ ทักษะการพูดรองลงมาก็คือการเขียน ซึ่ง Cross (1995) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการพูดและการเขียนเป็นการแสดงความสามารถทางภาษาของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการพูดและการเขียน ผู้ส่งสารจะต้องใช้ความคิดและถ่ายทอดความคิดในรูปแบบของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาเป้าหมาย นอกจากนี้ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 167) ได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนความสำคัญและความสัมพันธ์ของทักษะการใช้ภาษาด้านการพูดและการเขียนว่า การพูดเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ดีย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจและจะช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ Cross (1995) ที่พบว่าถ้าระดับความสามารถในการพูดดีขึ้น ผลงานเขียนจะดีขึ้นด้วย แม้ว่าทักษะการพูดและทักษะการเขียนจะมีผู้ให้ความสนใจมากดังกล่าวข้างต้นแต่จากการศึกษาวิจัยในปัจจุบันพบว่า ระดับความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

จากผลการศึกษาวิจัยถึงการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส พบว่าการจัดการเรียนการสอนยังไม่บรรลุตามความต้องการของหลักสูตร ดังที่หน่วยศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา, 2543) ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนยังไม่สามารถสื่อความหมายเป็น

ภาษาฝรั่งเศสได้ โดยเฉพาะทักษะการพูดและการเขียน การพูดสนทนาของนักเรียนมีลักษณะการนำ คำศัพท์มาเรียงต่อกัน ทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจว่าต้องการสื่อความเรื่องใด นอกจากนั้น การออกเสียงมี ลักษณะการออกเสียงเป็นคำเดียว กับภาษาอังกฤษ มีลักษณะใช้นุประโยคจำนวนมาก ซึ่งสะท้อน ว่านักเรียนใช้วากยสัมพันธ์ของภาษาไทยในการสร้างกลุ่มคำหรือประโยค รวมทั้งยังมีการสะกด คำผิดเป็นจำนวนมาก โดยนักเรียนมักนำคำจากภาษาอังกฤษมาใช้ซึ่งแสดงถึงความรู้ด้านคำศัพท์ ด้านวณและโครงสร้างทางภาษาฝรั่งเศสยังไม่ดีพอ

ลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการรับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศที่หนึ่ง ของนักเรียนคือภาษาอังกฤษ และอิทธิพลจากภาษาแม่ คือ ภาษาไทยโดยสันนิษฐานว่านักเรียนแปล ความตรงตัวจากภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน แสดงให้เห็นว่าความสามารถใน การใช้ภาษาฝรั่งเศสทั้งการพูดและการเขียนของนักเรียนยังไม่บรรลุตามที่หลักสูตรและสังคม คาดหวังไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ครู เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลในการทำให้นักเรียนสามารถ ที่จะเข้าใจและใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ ดังงานวิจัยของภาวิณี อุณวัฒนา(2543) ศรีนวล วรรณสุธี (2536) และ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2532) ได้ยืนยันถึงการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเป็นปัจจัยสำคัญใน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Carroll (1981:83-118) ที่พบว่า ความสามารถของครูเป็นผลกระทบทางตรงต่อความสามารถในการเรียนภาษา ต่างประเทศที่ทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ในขณะที่ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์และคณะ (2535) ค้นพบต่อไปด้วยว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองของเด็กไทยเกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นหลัก เนื่องจากสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนไม่เอื้อให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือฝึกฝนภาษาต่างประเทศที่ สองได้

ปัญหาที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จจึงเป็นปัญหาที่วงการสอนภาษาได้พยายามหาแนว ทางแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูสอนภาษาฝรั่งเศส ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 6 โรงเรียน โดยอาศัยการ สังเกตการจัดการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ครู จำนวน 6 คน โดยมีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 2 ปี ถึง 29 ปี และใช้วิธีการสอนภาษาของครูเป็นเกณฑ์ในการศึกษา พบว่า ในการจัดการเรียนการ สอนภาษาฝรั่งเศส ครูใช้วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลและแบบฟัง-พูดมากกว่าวิธีอื่น กล่าวคือ ใน การจัดการเรียนการสอนเริ่มจากการสอนคำศัพท์โดยบอกคำแปล และให้นักเรียนฟังบทสนทนา ภาษาฝรั่งเศส โดยฟังเสียงของครูหรือจากแถบบันทึกเสียง หรือ บางแห่งครูให้นักเรียนอ่านบท สนทนาด้วยตนเองและสอนโครงสร้างทางภาษาโดยการอธิบายกฎไวยากรณ์ข้อยกเว้นต่างๆ ใ้ นักเรียนทราบ โดยครูใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัด ต่อมาครูจึงให้นักเรียนแปลเนื้อเรื่องหรือบทสนทนาที่เรียนเป็นภาษาของตนเองแล้ว ครูจะอธิบายเป็นภาษาไทยอีกครั้ง และให้นักเรียนฝึกได้ตอบตามบทสนทนาที่อยู่ในหนังสือเรียน

กับเพื่อน โดยที่การประเมินรายคาบทำได้โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์และฝึกโต้ตอบตามบทสนทนาในหนังสือเรียน

อาจกล่าวได้ว่าการสอนภาษาฝรั่งเศสของครูไทย มีลักษณะดังนี้

1. ครูใช้ภาษาแม่เป็นเครื่องมือหลักในการทำให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส โดยที่กิจกรรมทางภาษามาจากการถ่ายทอดความหมายจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาฝรั่งเศส
2. การเรียนภาษาฝรั่งเศสมาจากหนังสือเรียนและครูเป็นหลัก โดยนักเรียนฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศสโดยการเลียนแบบตามที่มีในหนังสือเรียน
3. นักเรียนฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศสโดยการทำการบ้านและทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับไวยากรณ์มากกว่าการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆที่เหมือนสภาพจริงและตามความต้องการสื่อความหมายของนักเรียน

รูปแบบการเรียนการสอนเหล่านี้คล้ายกับสิ่งที่ Asher (1982) ได้แสดงทฤษฎีว่า การที่นักเรียนไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศน่าจะมีสาเหตุมาจากกระบวนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนของครูภาษาฝรั่งเศสข้างต้นโดยใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ พบว่านักเรียนภาษาฝรั่งเศสจะรับภาษาและทำความเข้าใจโครงสร้างภาษาฝรั่งเศสผ่านภาษาไทยเป็นหลัก ดังนั้นเมื่อนักเรียนต้องการใช้ภาษาในการเปล่งคำพูด นักเรียนจึงสื่อภาษาฝรั่งเศสโดยใช้ภาษาไทยในการถอดความ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าวแสดงถึงการได้รับอิทธิพลจากกลุ่มไวยากรณ์โครงสร้าง มากกว่ากลุ่มภาษาศาสตร์เชิงสังคมและภาษาศาสตร์เชิงระบบประสาทวิทยา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเน้นที่โครงสร้างมากกว่าการสื่อความหมายในบริบทหรือสถานการณ์จริง สังเกตได้จากครูไม่ได้เน้นถึงการให้นักเรียนสื่อความหมายตามความต้องการของนักเรียน

การใช้โครงสร้างทางความหมายในภาษาแม่เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจหรือสร้างประโยคในการสื่อความหมายเป็นภาษาฝรั่งเศสนั้น ผู้ที่ใช้ภาษาแม่เดียวกันอาจเข้าใจว่าผู้พูดหมายถึงอะไร แต่เจ้าของภาษาอื่นนั้นจะไม่สามารถเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับที่แพรว โปยม บุษยะผลึก (2543:147) เสนอให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสควรเน้นพัฒนาให้นักเรียนสามารถคิดเป็นภาษาฝรั่งเศสโดยไม่ต้องแปลผ่านภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายได้เหมือนกับเจ้าของภาษา

นอกจากนั้น การเรียนจากโครงสร้างทางไวยากรณ์เป็นหลักนี้เป็นการเรียนที่เน้นเรื่องความถูกต้องของภาษา ซึ่งแตกต่างจากการสื่อสารในชีวิตจริงที่ความถูกต้องทางภาษาเพียงอย่างเดียวไม่อาจสื่อความหมายได้ (Hymes, 1970) และแม้ว่าจะเรียนโครงสร้างทางไวยากรณ์เป็นหลักแล้วก็ตาม แต่การวิจัยของกรมสามัญศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา, 2543) ได้แสดงให้เห็นว่าการสอนภาษาในลักษณะนี้ไม่สามารถทำให้นักเรียนใช้ภาษาฝรั่งเศสได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้

ผู้วิจัยได้พบว่าการสอนภาษาฝรั่งเศสมีลักษณะการสอนองค์ประกอบทางภาษาเป็นส่วนย่อยๆ มากกว่าการทำความเข้าใจโครงสร้างทางความหมายโดยรวมและทดลองสร้างประโยคใหม่เพื่อสื่อความต้องการของตนเอง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าการสอนลักษณะนี้มีข้อจำกัด คือ นักเรียนไม่ได้คิดทำความเข้าใจภาษาฝรั่งเศสเพื่อใช้สื่อความหมายตามสถานการณ์จริงแต่ใช้วิธีการจดจำเป็นคำๆ ซึ่งการสอนลักษณะนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเคยชินกับการต้องแปลเป็นภาษาไทยก่อน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเคยชินต่อการใช้โครงสร้างของภาษาไทยมาสร้างประโยคในการสื่อความหมายเป็นภาษาฝรั่งเศส ดังที่ Grindler นักภาษาศาสตร์ (Grindler cited in Lehner, 2000: 66) กล่าวว่า ผู้ที่ไม่เคยชินกับโครงสร้างทางความหมายของภาษาต่างประเทศจะมีปัญหาในการใช้คำศัพท์และโครงสร้างในภาษาต่างประเทศ เนื่องจากการสร้างคำหรือผสมคำใหม่ ได้อาศัยโครงสร้างทางความหมายในภาษาแม่

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ครูถึงการจัดการเรียนการสอน ครูมีมุมมองว่าการเรียนภาษาฝรั่งเศสให้ประสบความสำเร็จนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีความพยายาม มีความขยัน กล่าวคือการฝึกฝนท่องจำเป็นแนวทางหลักในการทำความเข้าใจและพัฒนาความสามารถทางภาษา ทั้งนี้ในสภาพโดยทั่วไปนั้น แนวทางนี้เป็นแนวทางที่ยากที่นักเรียนทุกคนจะทำได้ ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย หลีกหนีและท้อถอยในที่สุด

จากการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนของครูภาษาฝรั่งเศสตามทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้ อาจสรุปได้ว่า ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของทฤษฎีจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม กล่าวคือ การเรียนรู้ภาษามีลักษณะฝึกฝนการใช้ภาษาในโครงสร้างหนึ่งตามตัวอย่างซ้ำๆ ใช้การสนทนาโต้ตอบสลับกันตามสถานการณ์ในตำราเรียนหรือจดจำบทสนทนาที่เป็นตัวอย่างเพื่อเป็นหนทางในการจดจำและพูดอย่างคล่องแคล่ว การฝึกลักษณะนี้มีความแตกต่างจากการสื่อสารตามสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนไม่สามารถเดาได้ว่าคู่สนทนาที่เป็นเจ้าของภาษาจะสื่อความหมายในลักษณะใด

ในทางตรงข้าม Curran (1976) มีมุมมองในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่แตกต่างออกไป โดยกล่าวว่า ครูไม่ควรคำนึงถึงแต่โครงสร้างทางสติปัญญาของนักเรียนเท่านั้น แต่ Curran พบว่าปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ กล่าวคือ การที่ครูมีความเข้าใจนักเรียน มองว่านักเรียนมีความแตกต่างกัน เข้าใจความยาก ปัญหาที่นักเรียนกำลังเผชิญและยอมรับในความรู้สึกรักของนักเรียน จะช่วยให้ให้นักเรียนเอาชนะความกลัว และเปลี่ยนความรู้สึกที่ไม่ดีในการเรียนไปเป็นพลังเสริมการเรียนรู้ต่อไปซึ่งสอดคล้องกับ Lightbown (2003: 33-50) ที่กล่าวสนับสนุนว่า การทำความเข้าใจนักเรียน รวมทั้งการที่นักเรียนได้ทำความเข้าใจตัวเอง ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของ

ตนเอง และส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตน รวมทั้งมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอย่างเป็นวงจรรกับความสามารถในการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ ยังมีแรงจูงใจสูงจะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาสูงเช่นกัน

นอกจากนั้น จากการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยเข้าสังเกต พบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวจากครูสู่นักเรียน ซึ่ง Robbins (2001: 170) ได้แสดงทรรศนะว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ควรมีในลักษณะเป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยเฉพาะถ้าต้องการให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพราะการเรียนรู้สิ่งใหม่เมื่อนักเรียนมีความสงสัยวิตกกังวลไม่แน่ใจ การสื่อสารสองทางจะเป็นหนทางให้นักเรียนได้ส่งข้อมูลป้อนกลับถึงครู และการที่ครูเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารถึงนักเรียนหลายแบบจะเป็นการช่วยต่อยุ่ความสำคัญและเพิ่มความชัดเจนของสารนั้น ได้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ Revell and Norman (1999b: 100-101) ได้เสนอแนะการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาว่า ควรจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านขณะเรียนภาษาต่างประเทศ เช่น ในการสอนไวยากรณ์ การที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านอื่นๆ นอกจากการดูและการฟังซึ่งเป็นวิธีสอนโดยทั่วไปมาเป็นการให้นักเรียนรับประสบการณ์ทางภาษาผ่านการใช้อารมณ์ความรู้สึกผ่านการสัมผัส การชิมรส การดมกลิ่นร่วมในขณะเรียนด้วย จะช่วยสร้างความเข้าใจและเข้าถึง (Insight) สิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องใช้การแปลจากภาษาแม่ ซึ่งการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษานี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ Asher (1982) ที่สนับสนุนและยืนยันบทบาทของการใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ภาษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสยังขาดปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสอย่างมีประสิทธิภาพหลายประการ ได้แก่

1. การใช้ประสาทสัมผัสหลายทางในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส
2. ขาดการเรียนแบบที่นักเรียนใช้ภาษาฝรั่งเศสอย่างเป็นธรรมชาติ นักเรียนคิดเป็นภาษาฝรั่งเศส และใช้ภาษาฝรั่งเศส ไม่ใช่แปลจากภาษาแม่เป็นภาษาฝรั่งเศสในลักษณะคำต่อคำ
3. การใช้เป้าหมายและความต้องการของตัวนักเรียนเองเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจต่อการพัฒนาตนเอง
4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูที่มีความเป็นกันเองทำให้นักเรียนกล้าใช้ภาษาฝรั่งเศสแม้ว่าตนเองยังมีข้อมูลทางภาษาจำกัด และ
5. การสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนในลักษณะ 2 ทาง เพื่อช่วยให้นักเรียนรับภาษาฝรั่งเศสได้ตรงตามความต้องการและเกิดความเข้าใจถึงสิ่งที่เรียนได้มากที่สุด

ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อนักเรียนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่ที่ยังขาดความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า วิธีการสอนที่ครูใช้ในปัจจุบันยังไม่สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถด้านการใช้ภาษาฝรั่งเศสถึงขั้นสื่อสารได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อแสวงหาแนวทางสำหรับนำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยเสริมปัจจัยที่ขาดเหล่านี้

จากการศึกษาและค้นคว้าหลักการเรียนการสอนภาษาที่สอดคล้องกับแนวคิดและปัจจัยข้างต้น พบว่าปัจจุบันมีแนวคิดที่น่าสนใจ 2 แนวคิดที่น่าจะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้ ได้แก่ 1. แนวคิดที่มีฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองและธรรมชาติในการเรียนรู้ ได้แก่วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming) และ 2. แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) สรุปได้ดังนี้คือ

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming หรือ NLP) ค้นพบโดย ศาสตราจารย์ John Grinder นักภาษาศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย และ Richard Bandler นักจิตวิทยาของกลุ่มเกสโตลท์ โดยตีพิมพ์เป็นหนังสือครั้งแรกในชื่อ The Structure of Magic ช่วงปี ค.ศ.1975 เป็นแนวคิดที่ได้จากการศึกษาหลักการทำงานของสมองมนุษย์ในการรับรู้เชื่อมโยงกับกระบวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดและปรัชญาในการพัฒนาตนเองของนักจิตบำบัดที่ประสบความสำเร็จในการสื่อความหมาย (Bandler and Grinder, 1976; Revell and Norman, 1999b:1; Lehner, 2000: 40)

Grinder and Bandler เชื่อว่ากลไกการทำงานของสมองในการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากเซลล์สมองถูกกระตุ้นจากสัมผัสต่างๆ ผ่านทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองจึงควรเกิดจากการรับประสบการณ์ผ่านสัมผัสต่างๆ ได้แก่ การเห็น (visual) การได้ยิน (auditory) การเคลื่อนไหว การสัมผัส (kinesthetic) การได้กลิ่น (olfactory) และการร่ำรส (gustatory) ซึ่งเรียกย่อๆ ว่า VAKOG เพื่อรับและทำความเข้าใจสิ่งนั้นๆ ได้มากขึ้น (Dilts and De Lozier, 2000: 850) ซึ่งกล่าวได้ว่ากระบวนการการรับประสบการณ์ลักษณะนี้คล้ายคลึงกับการเรียนรู้ของเด็กในการรับประสบการณ์รอบตัว

นอกจากนี้วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา มีหลักการในการพัฒนาความสามารถของบุคคลบนฐานความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพแต่มีความแตกต่างกัน ซึ่งบุคคลนั้นจะเป็นผู้ทราบความต้องการรวมทั้งปัญหาหรือข้อจำกัดของตนเองดีที่สุด ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้น บุคคลผู้นั้นจึงควรเป็นผู้กำหนดเป้าหมายหรือผลที่คาดหวังในการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญามนุษนิยมที่เชื่อมั่นในศักยภาพมนุษย์ นอกจากนี้ วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยานี้ได้ให้ความสำคัญกับการสร้าง

สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจความต้องการ ความรู้สึกของนักเรียนซึ่งเป็นสะพานเชื่อมสำคัญในการช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนได้ตามที่นักเรียนคนนั้นคาดหวัง

ในการนี้ นักการศึกษาได้เสนอหลักการที่เป็นหัวใจของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ (Revell and Norman, 1999b:16; O' Connor and McDermott cited in Richards and Rodgers, 2001: 127)

1. นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายหรือผลที่คาดหวัง (Setting Outcomes) ผลที่คาดหวังเป็นตัวจูงใจให้นักเรียนใช้ความพยายามและเพิ่มความพยายามมากขึ้นเพื่อบรรลุตามสิ่งที่ตัวนักเรียนเองคาดหวังและทำให้นักเรียนมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรมที่เกี่ยวกับเป้าหมาย

2. การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน (Sensory Acuity) เป็นการนำอารมณ์ ความรู้สึกเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้สายตา (visual) การฟัง (auditory) และความรู้สึก (feel) ผ่านการสัมผัส การเคลื่อนไหว การดมกลิ่น และการชิมรส ผสานกันเพื่อนำร่างกายและจิตใจเข้าสู่ห้องเรียน กิจกรรมในห้องเรียนจึงเป็นการใช้ภาษาได้ใน 2 ลักษณะ คือ ทางวจนภาษา(verbal language) และอวจนภาษา (nonverbal language)

3. การจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครู มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง ครูเข้าใจความรู้สึก ปัญหาและความต้องการของนักเรียน เข้าใจความยาก ความกลัว ปัญหาที่นักเรียนกำลังเผชิญและลดความวิตกกังวลในการใช้ภาษา

4. การปฏิบัติอย่างยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึงการปรับแก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อสิ่งที่ดำเนินการไปนั้นไม่สามารถช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาได้

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (NLP) นี้ มีความสอดคล้องกับการค้นคว้าวิจัยที่นำไปสู่การทำความเข้าใจกระบวนการทำงานของสมอง (Mental Process) ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ดังที่ Eric Jensen ได้เสนอไว้ในหนังสือชื่อ Brain-based Learning (Jensen, 2000: 25-51) ว่าใยประสาทและเซลล์สมองของมนุษย์จะเติบโตได้จากการมีสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์และการได้รับการกระตุ้นต่างๆ โดยเซลล์สมองถูกกระตุ้นจากสัมผัสต่างๆ ผ่านทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวน้ำ ซึ่งการส่งข้อมูลระหว่างใยประสาทจะสื่อสารโดยผ่านในรูปของสารเคมีในสมอง สารเคมีในสมองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ได้แก่เซโรโทนิน (Serotonin) โดพามีน (Dopamine) และเอนโดฟิน (Endorphine) ซึ่งจะหลั่งออกมาเมื่อมีการเคลื่อนไหว การได้รับสัมผัสที่อบอุ่น การมองเห็นคุณค่าของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและกับครูจะทำให้สมองตื่นตัว มีความสุขสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว

ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาส่วนใหญ่ พบในงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา โดยเริ่มมีงานวิจัยในศาสตร์ด้านการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1995 ซึ่งในปัจจุบันพบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่ใช้ชื่อแนวคิด Neuro-

linguistic Programming เพียง 2 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ Thomas Malloy จากมหาวิทยาลัยยูทาห์ (Malloy, 1995 cited in Bolstad, 2002) ศึกษาพุทธศาสตร์การสะกดคำศัพท์ (Spelling) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยามีความสามารถในการจำสูงกว่าการเรียนด้วยวิธีปกติ 25% โดยมีผลสรุปการวิจัยว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านผสมกันในการเรียนภาษามีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้มากขึ้น และงานวิจัยเรื่องที่ 2 เป็นของ Maguire (Maguire, 1998) ที่ศึกษาเทคนิคของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านทักษะการอ่าน ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า เทคนิคการคิดเป็นภาพในใจขณะอ่านเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาต่างประเทศที่เรียน

กล่าวได้ว่าวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเป็นแนวทางใหม่ในการจัดการศึกษา และยังไม่มีการบูรณาการที่เป็นขั้นตอนชัดเจนเสนอไว้ แม้ว่าวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยามีองค์ประกอบหลักเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพนักเรียนในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาไม่ได้เป็นวิธีสอนภาษาต่างประเทศโดยตรงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการผสมผสานกับวิธีการสอนภาษา โดยเฉพาะการผสมผสานทฤษฎีนี้กับแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริง นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายด้วยตนเองโดยยึดหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics) โดยเน้นฝึกนักเรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษาและความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มสังคมมิใช่ยึดความถูกต้องของหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อพิสูจน์แนวการสอนภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบใหม่ที่ผสมผสานหลักการของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสทั้งการพูดและการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพได้ชัดเจนขึ้น

เนื่องด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้สร้างสำหรับการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นหลัก ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนาารูปแบบการสอนและกำหนดใช้รูปแบบดังกล่าวทดลองกับภาษาฝรั่งเศส โดยการศึกษาแบ่งเป็น 2 ระยะ (Phase) ระยะที่หนึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนและทดลองสอนกับนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับช่วงชั้นที่ 4 และระยะที่สอง เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัยซึ่งมีทั้งสนับสนุน อุปสรรค ซึ่งมีความถ่วงดุลกันอย่างไร ถ้าปล่อยเช่นนี้จะทำให้ผลการวิจัยอื่นๆเป็นอย่างไร และบริบทโรงเรียนที่ต่างกันมีส่วนทำให้ปัจจัยเหล่านี้ต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยใช้วิธีอุปมานเชิงวิเคราะห์ (Analytic

Induction) เพื่อได้ข้อมูลที่ชัดเจนอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
2. ทดลองและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
3. ศึกษาปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

จากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารของนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ Revell and Norman (1999) และ Lehner (2000) ที่สนับสนุนความเชื่อพื้นฐานว่า มนุษย์จะพัฒนาตนเองได้ดีในสภาพการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสพร้อมกันหลายด้านในบริบทสถานการณ์ที่เป็นจริง นักเรียนได้ใส่ใจใจตนเอง มีการสื่อสารสองทางอย่างใกล้ชิดและอย่างมีสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนและที่สำคัญคือสอดคล้องกับเป้าหมายที่นักเรียนตั้งไว้

ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนวิทยาคม จำนวน 17 คน และในโรงเรียนพัฒนาศึกษา จำนวน 17 คน

2. ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งสิ้น กลุ่มละ 40 ชั่วโมง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 การศึกษาเชิงปริมาณ

3.1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

3.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.1.2.1 ทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศส

3.1.2.2 ทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส

3.2 การศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอุปสรรคระหว่างกรนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ช่วงชั้นที่ 4

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา หมายถึง การดำเนินการที่ยึดหลักตามวิธีการแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาของ Grinder and Bandler ที่นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่ตนเองคาดหวัง นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนรู้ทุกครั้งประกอบด้วย การเรียนรู้จากการเห็น การฟัง การใช้ท่าทาง การเคลื่อนไหว การชิมรสและการได้กลิ่น ครูสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนโดยครูถามความคิดเห็นของนักเรียนและจะเสนอสิ่งใหม่ตามความคิดเห็นของนักเรียนจนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำที่มีความหมายและพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเป็นของตนเองโดยใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาโต้ตอบกับเพื่อนและหรือกับครู นักเรียนได้ทบทวนภาษาที่ใช้และสร้างสมมติฐานในเรื่องที่เรียนรู้และประเมินตนเองได้ บทบาทของครูคือผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านขณะเรียน และให้นักเรียนมีทางเลือกเพื่อ

ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้มากที่สุด ครูสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของนักเรียน หากนักเรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ตนเองคาดหวังไว้ ครูจะต้องวินิจฉัยปัญหาและเป้าหมายของนักเรียนเพื่อปรับกิจกรรมและเทคนิคการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตนเองคาดหวังให้มากที่สุด

แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การดำเนินการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหา บริบทภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม เป้าหมายของการสอนคือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อต้องติดต่อกับบุคคลอื่นในสังคมว่าควรจะทำอะไรกับใคร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนเป็นสำคัญและเน้นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูด การเขียนรวมทั้งการใช้ภาษาที่แสดงออกได้จากท่าทางและสีหน้าตามการสื่อความหมายตามความคิดของตน ทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามธรรมชาติ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่นักเรียน และการใช้ภาษาในสังคม สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ ครูประเมินความสามารถของนักเรียน โดยการทดสอบและสังเกตจากการปฏิบัติและให้ข้อมูลย้อนกลับที่สัมพันธ์กับการใช้ภาษาของนักเรียน

รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง แบบแผนของการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบระเบียบที่พัฒนาขึ้นจากการผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส แบบแผนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆในการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยมีหลักการของรูปแบบการสอน คือ กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่น หรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความว่า การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการพูดและเขียนโต้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความต้องการสนองตอบความต้องการที่สอดคล้องกับประสบการณ์และวัยที่แท้จริงของนักเรียน วัตถุประสงค์

ของรูปแบบ คือ การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. **ขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้** ในขั้นนี้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาเป้าหมาย นักเรียนจะต้องระบุได้ว่าต้องการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่ออะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อสื่อสารกับใคร ในเรื่องอะไรได้บ้าง และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน ซึ่งครูจะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อ กระตุ้นให้นักเรียนระบุเป้าหมายให้ได้

2. **ขั้นการเรียนรู้โครงสร้างภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร** ขั้นการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร ขั้นนี้เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างภาษา คำศัพท์และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีการสื่อสารแบบ 2 ทางและการนำเสนอผ่านสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3. **ขั้นการเชื่อมโยง** ขั้นนี้เป็นการเชื่อมโยงโครงสร้างภาษาและคำศัพท์เข้ากับความต้องการและธรรมชาติการใช้ภาษาของนักเรียน

4. **ขั้นแสดงผลงาน** ในขั้นนี้นักเรียนจะต้องนำความสามารถในการใช้ภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ได้ตอบกับกลุ่มเพื่อนหรือกับครูในบริบทตามสภาพและสถานการณ์ตามที่ครูและนักเรียน ได้กำหนดไว้ในขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้

5. **ขั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน** ซึ่งในขั้นนี้นักเรียนจะต้องประเมินตนเองตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เพื่อนักเรียนช่วยกันประเมิน และครูประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาและการทดสอบความสามารถทางภาษา

บทบาทครูตามรูปแบบการสอนนี้คือผู้ให้คำปรึกษาในด้านต่อไปนี้ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 2) ด้านการใช้ภาษา เน้นการสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียน โดยถามความคิดเห็นและเสนอสิ่งใหม่ตามความคิดเห็นของนักเรียนจนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำที่มีความหมายและพร้อมที่จะใช้ภาษาแสดงความคิดเห็นของตนเอง เป็นผู้เตรียมกิจกรรมสถานการณ์ที่ใกล้เคียงสภาพจริงทำให้นักเรียนรับภาษาฝรั่งเศสอย่างเป็นธรรมชาติและมีปฏิสัมพันธ์ทั้งทางการพูดและการเขียนตามบริบทภาษาต่างๆ สร้างทางเลือกให้นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้มากที่สุด และให้ข้อมูลย้อนกลับที่สัมพันธ์กับการใช้ภาษาของนักเรียน

บทบาทนักเรียนตามรูปแบบการสอนนี้คือ ตั้งเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่ตนเองคาดหวัง ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียน แสดงความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว ร่วมประเมินเพื่อนและแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการเรียน

ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศส หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการนำความรู้ความเข้าใจทางภาษาฝรั่งเศสมาประยุกต์ใช้และแสดงออกผ่านการสนทนาภาษาฝรั่งเศส

เพื่อสื่อความหมายตามบริบทภาษาต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร โดยที่ความสามารถด้านทักษะการพูดนั้นพิจารณาในด้านการออกเสียง ด้านไวยากรณ์ ด้านคำศัพท์ ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และด้านความเข้าใจ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศส ตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบ FSI Test (The Foreign Service Institute Oral Interview) และจากแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยคำภาษาฝรั่งเศสที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งหาคุณภาพแล้ว

ความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส หมายถึง พฤติกรรมการเขียนบรรยายที่แสดงถึงการนำความรู้ความเข้าใจทางภาษาฝรั่งเศสมาประยุกต์ใช้และแสดงออกผ่านการเขียนเพื่อสื่อความหมายตามบริบทภาษาต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร โดยความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสนี้วัดได้จากแบบทดสอบแบบอัตนัยที่ใช้ภาพเขียนเป็นสื่อตามเกณฑ์การให้คะแนนของ Oller (1979) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งหาคุณภาพแล้ว

การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนตามแผนจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง โดยขั้นตอนการสอนแบบปกติมาจากการเข้าสังเกตการสอนของครูวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คนที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 2-29 ปี โดยการสอนแบบปกติมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ทบทวนความรู้เดิม
2. การคาดคะเนเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
3. นักเรียนฟังจับใจความบทสนทนา
4. ฝึกอ่านออกเสียง
5. การสำรวจบทสนทนายร่วมกัน
6. ตอบคำถามจากหนังสือเรียนหรือใบความรู้
7. นักเรียนฝึกสนทนาจากหนังสือเรียนหรือตามใบงานที่ครูจัดให้
8. การเสริมความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์จากบทสนทนาหรือเรื่องี่อ่าน โดยอ่านจากหนังสือเรียนและใบความรู้เสริม และทำแบบฝึกหัด
9. สรุปด้วยการสนทนา หรือเขียนสรุปโดยให้นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียน อภิปรายกลุ่มเป็นภาษาไทยแล้วสรุปโดยแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกัน หรือเขียนรายบุคคลโดยดูจากโครงสร้างภาษาที่เรียนไปตามแบบหรือตัวอย่างจากบทสนทนาที่เรียนไป ตรวจสอบแก้ไขผลงานร่วมกัน แล้วนำเสนอผลงานส่งครู

นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนวิทยาคมและโรงเรียนพัฒนศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

รูปแบบการสอนที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการสอนภาษาฝรั่งเศสที่มีประโยชน์ในการใช้พัฒนาทักษะการพูดและการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และแก้ปัญหาการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส โดยการแปลจากภาษาแม่ในลักษณะคำต่อคำอันจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสในระดับสูงต่อไป
2. ได้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนของนักเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสต่อไป
3. ครูภาษาฝรั่งเศสและผู้เกี่ยวข้องได้แนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยการใช้วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. ผู้ที่สนใจการจัดการเรียนการสอนที่มีฐานความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมองจะได้แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อการพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานการวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

1. วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
 - 1.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
 - 1.2 ความเชื่อเบื้องต้นของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
 - 1.3 องค์ประกอบในการสอนภาษาตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
 - 1.4 วิธีการและเทคนิคของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
2. แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.1 แนวคิดพื้นฐานของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3 ลักษณะสำคัญของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.5 การวัดและประเมินผล
3. ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ
 - 3.1 ความหมายของทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ
 - 3.2 ทักษะการพูด
 - 3.3 ทักษะการเขียน
4. หลักสูตรภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 4
5. การพัฒนารูปแบบการสอน
6. วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบต่างๆ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา ผู้ค้นพบ คือ John Grinder ศาสตราจารย์ด้านภาษาศาสตร์และ Richard Bandler นักจิตวิทยาผู้มีความสนใจด้านจิตบำบัดได้ศึกษากระบวนการทำงานของ Fritz Perls นักจิตวิทยาผู้เป็นต้นฉบับของการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ (Gestalt Therapy) Virginia Satir นักครอบครัวบำบัดผู้มีความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว และ Milton Erickson นักจิตบำบัดที่ใช้การสะกดจิตในการแก้ปัญหาพฤติกรรมในช่วงปี 1970-1974 จากการศึกษากระบวนการให้คำปรึกษาของนักจิตบำบัดทั้ง 3 คน Grinder and Bandler (1976) ได้ค้นพบวิธีการเรียนรู้และการพัฒนาบุคคลที่ผสมผสานหลักการพื้นฐานตามทฤษฎีการทำงานของสมองมนุษย์ตามแนวจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ และหลักการการใช้ภาษาและการแสดงออก และนำเสนอในชื่อวิธีการให้คำปรึกษาแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา หรือ Neuro-linguistic Programming (NLP) และ ตีพิมพ์เป็นหนังสือครั้งแรกในชื่อ The Structure of Magic ในปี ค.ศ.1976 (Lehner, 2000: 30) อย่างไรก็ตามมีการนำหลักการของวิธีการแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาไปใช้ในศาสตร์สาขาอื่นๆเช่น การตลาด การฝึกอบรม การฝึกนักกีฬา พนักงานขาย และการสอนภาษา ผลงานวิจัยและหนังสือเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-Linguistic Programming หรือ NLP) ได้ถูกตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง อาทิ Neuro - Linguistic Programming Vol.1 (Dilts, Bandler, Grinder and DeLozier, 1980) Reframing (Bandler and Grinder, 1982) Roots of NLP (Dilts, 1983) Applications of NLP (Dilts, 1983) Using your brain (Bandler, 1985) Introducing NLP (O' Connor, 1990) Modeling with NLP (Dilts, 1998) The Effective Delivery of Training Using NLP (Garette, 1998) Handing Over: Neuro-Linguistic Programming-based activities for Language Learning (Revell and Norman, 1999) และ In your Hands: Neuro-Linguistic Programming in English Language Teaching (Revell and Norman, 1999) เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เป็นแนวทางใหม่ในการสอนภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้นักวิชาการได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์ ดังนี้

1.1 ความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro - linguistic Programming)

นักการศึกษาได้ตีความและนิยามความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาในหลายมุมมอง ดังต่อไปนี้

Bandler and Grinder (1976) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา หมายถึง การเข้ารหัสข้อมูลสู่สมองผ่านการรับประสบการณ์โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งการเข้ารหัสนี้มีความสัมพันธ์กับการใช้ความรู้สึกและพฤติกรรมการใช้ภาษาในการสื่อความคิดของบุคคล

Dilts and De Lozier (2000: 850) ได้อธิบายถึงความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาในหนังสือ Encyclopedia of Neuro - linguistic Programming ว่าหมายถึง กระบวนการรับประสบการณ์ทางภาษาที่เกิดขึ้นได้โดยการรับข้อมูลผ่านทางประสาทสัมผัสต่างๆ ได้แก่ การได้ยิน การเห็น การเคลื่อนไหว การได้กลิ่นและการรู้รส เชื่อมโยงกับกระบวนการทางปัญญาของบุคคล ซึ่งมีลักษณะการรับข้อมูลแตกต่างกัน กล่าวคือบางคนถนัดใช้ตาหู บางคนถนัดใช้หูฟัง บางคนถนัดการรับข้อมูลโดยใช้การสัมผัส หรือการปฏิบัติจริง ซึ่งกระบวนการนี้ได้มาจากการทำความเข้าใจหลักการและรูปแบบการทำงานของระบบประสาทและสมองซึ่งสมองซีกซ้ายกับสมองซีกขวานั้นมีหน้าที่แตกต่างกันคือ สมองซีกซ้ายทำหน้าที่ควบคุมการทำงานด้านขวาของร่างกาย ส่วนสมองซีกขวาควบคุมการทำงานด้านซ้ายของร่างกาย นอกจากสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ควบคุมการทำงานด้านขวาของร่างกายแล้วยังเป็น “บริเวณภาษา” (speech areas) ประกอบด้วยบริเวณโบรคา (Broca's area) ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการพูด การเรียบเรียงประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษาและบริเวณเวอร์นิค (Wernicke's area) ที่มีความสัมพันธ์กับการทำความเข้าใจภาษา

Puchta (1999: 246) ได้นิยามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาว่า หมายถึง การนำเสนอวิธีการ (programming) เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาและอวจนภาษาในการสื่อความหมาย (linguistic) ตามลักษณะการทำงานของสมอง (mind/ neuro) ที่บุคคลสามารถเรียนรู้ได้

ส่วน Maguire (1998: 2) ได้นิยามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาแตกต่างจากนักวิชาการท่านอื่น โดยขยายความเพิ่มเติมจากที่เคยกล่าวถึงเพียงประสาทสัมผัสทั้ง 5 ว่า หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาศักยภาพโดยอยู่บนฐานความเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพและตนเองเป็นผู้ทราบเป้าหมายหรือความต้องการ รวมทั้งปัญหาหรือข้อจำกัดของตนดีที่สุด ดังนั้นบุคคลจึงต้องมีส่วนในการกำหนดผลที่คาดหวังและวางแผนการพัฒนาตนด้วยตนเอง เชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ได้จากการรับข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ผลที่ได้จากการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยานอกจากเป็นประโยชน์ต่อการฝึกการปฏิบัติด้านการสื่อสารแล้วยังเป็นการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลในด้านการจัดการกับปัญหาต่างๆ ทำให้บุคคลได้ค้นพบความสามารถของตนเองและสามารถแสดงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ Revell and Norman (1999: 14) ที่กล่าวว่า วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา หมายถึง การรับประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ตามเป้าหมายที่ตนเองกำหนดไว้เพื่อรับและเก็บสัญญาณทั้งหมดเป็นข้อมูลไปยังสมองและโครงข่ายระบบประสาท

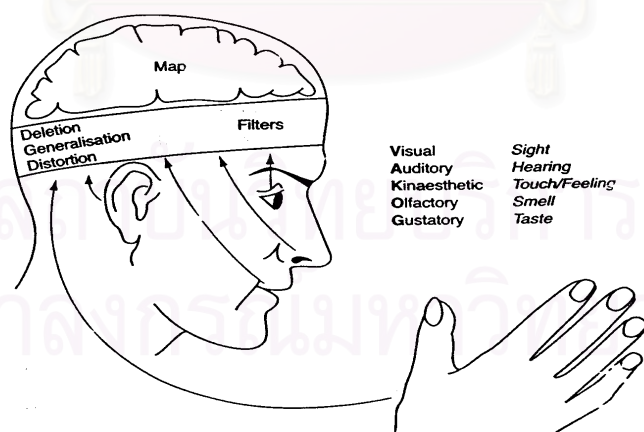
ตามที่นักวิชาการต่างๆ ได้นิยามความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา พบลักษณะร่วมกันของนิยาม ดังนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะร่วมของนิยามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

ลักษณะร่วมกันของนิยาม	Grinder and Bandler (1976)	Maguire (1998)	Puchta (1999)	Revell and Norman (1999)	Dilts and De Lozier (2000)
1.กระบวนการประสบการณ์ทาง ภาษาผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5	✓	✓	✓	✓	✓
2.การพัฒนาการคิดเพื่อสื่อ ความหมายผ่านทางภาษา และอวัจนภาษา	✓	✓	✓	✓	-
3.การพัฒนาตนตามเป้าหมาย ของตนเอง	✓	✓	-	✓	✓

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง นักวิชาการได้ระบุคุณลักษณะดังกล่าวในวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

จากนิยามดังกล่าวสรุปเป็นความหมายของวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา หมายถึง การพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลโดยมุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองและการเรียนรู้จากการรับประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ตามลักษณะการทำงานของสมองของบุคคลที่มีการรับรู้แตกต่างกันเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคลด้านกลไกการใช้ภาษาและอวัจนภาษาในการส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อความหมายระหว่างบุคคล

แผนภาพที่ 1 แสดงความหมายของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
(Neuro-linguistic Programming) (Alder, 2001: 89)

1.2 ความเชื่อพื้นฐานของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

ความเชื่อพื้นฐานของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Presuppositions of Neuro-linguistic Programming) (Garratt, 1998: 4-5; Lehner, 2000: 31-33) มีดังนี้

- 1) การทราบความต้องการ ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของตนเองจะทำให้สามารถกำหนดได้ว่าต้องทำอะไรจึงจะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความต้องการนั้นๆ
- 2) จิตและกายเป็นระบบเชื่อมโยงถึงกันและมีอิทธิพลต่อกัน เช่นเดียวกับการใช้ภาษาและการทำงานของระบบประสาททั้ง 5 ได้แก่ ตาหู ฟัง ปลายสัมผัส เคลื่อนไหว คมกลิ่น ชิมรส ไม่สามารถแยกจากกันได้ ดังนั้นการรับภาษาจึงเกิดขึ้นจากประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 3) มนุษย์ในแต่ละบุคคลมีความสามารถในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสที่มีลักษณะเฉพาะตน บางคนถนัดการเรียนรู้จากการฟัง การมองเห็น หรือใช้การสัมผัสและการเคลื่อนไหว
- 4) แต่ละบุคคลมีความคิด ความรู้สึกของตนเองที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนคนอื่น
- 5) พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นผลจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในขณะนั้นซึ่งเป็นการพิจารณาบุคคลตามบริบทที่เกิดขึ้น
- 6) อะไรที่คนหนึ่งทำได้ คนอื่นก็ทำได้ด้วย ดังนั้นมนุษย์ทุกคนจึงมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นภาษานั้นๆเพื่อสื่อสารกับบุคคลอื่น
- 7) ความหมายของการสื่อสารจะเกิดขึ้นเมื่อเราได้รับการตอบสนองกลับ กล่าวคือการตระหนักถึงบทบาทของตนและข้อมูลย้อนกลับขณะสื่อสาร เมื่อการสื่อสารไม่บรรลุผล ผู้ส่งสารจะต้องค้นหาแนวทางใหม่ที่ใช้ในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกว่าที่ใช้เดิม
- 8) การสื่อสารที่ไม่บรรลุผล ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการได้ ไม่ใช่ความล้มเหลวแต่คือสัญญาณบอกให้รู้ว่าต้องใช้วิธีการสื่อสารอื่นๆที่ดีขึ้น
- 9) การสื่อสารเป็นทั้งอวัจนภาษาและวัจนภาษา

1.3 องค์ประกอบหลักในการสอนภาษาตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา Revell and Norman (1999b: 4) และ Richards and Rodgers (2001: 127) ได้เสนอองค์ประกอบสำคัญในวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา ดังนี้

- 1) นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Setting Outcomes) ผลที่คาดหวังจึงใจให้บุคคลใช้ความพยายามและเพิ่มความพยายามมากขึ้นเพื่อบรรลุตามสิ่งที่ตนคาดหวังและทำให้บุคคลมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมาย
- 2) การจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้ (Sensory Acuity) เพื่อก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของความทรงจำทำให้การระลึกเรื่องต่างๆดีขึ้น

3) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู (Building Rapport) เพื่อลดความวิตกกังวล ส่งเสริมความรู้สึกลดภัยในการเรียน

4) การปฏิบัติอย่างยืดหยุ่น (Flexibility) โดยการจัดกิจกรรมที่นักเรียนมีทางเลือก เพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้มากที่สุด

1.4 วิธีการและเทคนิคตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Methods and Techniques of NLP) (Garette, 1998; Lehner, 2000: 34-44)

1) การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสหลายด้าน (The art of perceiving people)

พื้นฐานสำคัญในการพัฒนาตนคือการเรียนรู้สิ่งรอบตัวเป็นการเรียนรู้วิถีและฝึกทักษะการใช้สมองในการรับรู้สิ่งต่างๆ เนื่องจากกระบวนการทำงานของสมอง เซลล์สมองถูกกระตุ้นจากสัมผัสต่างๆ ผ่านทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง และข้อมูลระหว่างใยประสาทจะสื่อสารโดยผ่านเป็นสารเคมีในสมอง ดังนั้นการเรียนรู้จึงควรจัดให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสด้านต่างๆ วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเรียกการรับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ว่า VAKOG ซึ่งย่อมาจากการเห็น(Visual) การฟัง(Auditory) การเคลื่อนไหว การสัมผัสและความรู้สึกที่เกิดจากการสัมผัส(Kinesthetic) การได้กลิ่น (Olfactory) และการลิ้มรส(Gustatory)

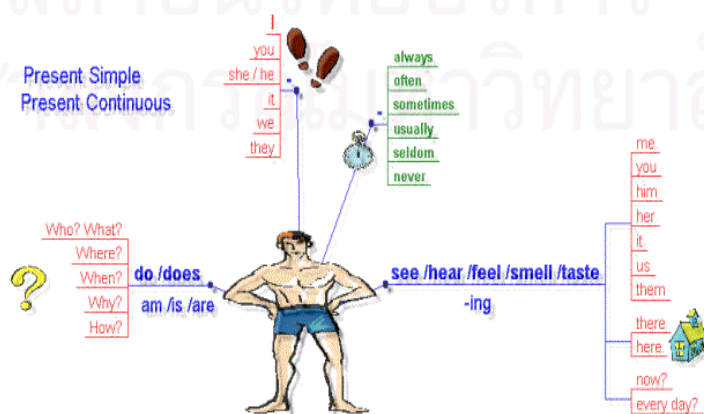
1.1) การใช้ประสาทสัมผัสด้านการมองเห็น (Visual) นอกจากการใช้สายตามองแบบทั่วไปแล้ว สามารถใช้เทคนิคด้านการมองเห็นอื่นๆ ได้ดังนี้ คือ

1.1.1) การสร้างจินตภาพหรือการฝึกความสามารถในการสร้างภาพในความคิด (Visualization) เป็นการสร้างภาพเคลื่อนไหวในใจทำให้มองเห็นถึงสภาพการณ์และสถานการณ์ต่างๆ การสร้างจินตภาพจะเป็นสภาวะที่ทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ ทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ เป็นเทคนิคในการพัฒนาสมอง เปรียบเสมือนเป็นการสร้างประสบการณ์การรับรู้ขึ้นมาใหม่และจินตภาพช่วยให้นักเรียนไปถึงในที่ที่ไม่สามารถไปถึงได้ เป็นการช่วยให้เนื้อหาที่เรียนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนดึงความสามารถของสมองซีกขวามาใช้เพื่อสร้างภาพในใจด้วย นักเรียนจะได้ภาพที่ส่งมาโดยสมองซีกขวาซึ่งครูสามารถกำหนดสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างจินตภาพ เช่น ให้นักเรียนผ่อนคลาย ใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความวิตกกังวล ความผิดหวัง และช่วยกระตุ้นระดับความสามารถในการแสดงออกของบุคคลได้ด้วย วิธีการฝึกจินตภาพแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ การสร้างภาพการแสดงทักษะของบุคคลอื่นในใจก่อนการแสดงทักษะจริง และการสร้างภาพการเคลื่อนไหวของตนเองในใจก่อนการแสดงทักษะจริงซึ่งได้ผลดีกว่าวิธีแรกเพราะเป็นการทำให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวเกิดขึ้นควบคู่กับการสร้างจินตภาพ หลักการในการสร้างภาพในใจคือ มีชีวิตชีวา มีความรู้สึกรับรู้เกิดขึ้นเหมือนของจริง

การสร้างภาพในความคิด เกิดขึ้นจากการที่เราใช้ “ตาในสมอง” มองสิ่งต่างๆ ออกมาเป็นภาพหรือคิดเป็นภาพแทนที่จะคิดเป็นตัวอักษร จากงานวิจัยของ Levin (cited in Bolstad, 2002) พบว่า เมื่อให้นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อ่านเรื่องพร้อมกับรูปภาพประกอบไปทุกประโยค นักเรียนเหล่านี้สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นถึง 40 เปอร์เซ็นต์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maguire (1998) ที่ศึกษาและพัฒนาารูปแบบการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ พบว่าการสร้างภาพในใจขณะอ่าน จะช่วยให้นักเรียนทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากขึ้น

1.1.2) การให้นักเรียนใช้การสังเกตเพื่อฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ในกิจกรรมฝึกการใช้กฎไวยากรณ์ เรื่อง present perfect tense ครูให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นคู่เพื่อฝึกการใช้ภาษา โดยให้ 1 คนมองคู่สนทนา แล้วจึงหลับตา คู่สนทนาต้องเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างบนตัวเขา เช่น ถอดแหวน และเมื่อเพื่อนเปิดตาแล้ว จึงตั้งคำถามว่ามีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ผู้ตอบต้องเลือกใช้กาล (tense) ให้ถูกต้อง

1.1.3) การนำเสนอข้อมูลในรูปกราฟฟิค (Graphic Presentation) กราฟฟิคที่ใช้มีหลายชนิด จุดประสงค์สำคัญของการใช้กราฟฟิค คือ กราฟฟิคจะช่วยให้ทำความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นทั้งในตัวเองและนักเรียน ในการสอนหรือจัดอบรมโดยทั่วไปมักพบว่า ครูมักใช้วิธีพูดหรืออธิบายอย่างเดียวโดยไม่ใช้อุปกรณ์การสอนอื่นๆ ประกอบ ผู้ฟังต้องตั้งใจฟังและติดตาม โดยไม่ได้อาศัยการคิดผ่านสื่อภาพชนิดใด จึงนับเป็นการยากสำหรับผู้ฟังที่จะทำความเข้าใจคำบรรยายในสภาพดังกล่าวได้ ผู้ฟังอาจจับจุดสำคัญไม่ได้และขาดความสนใจโดยสิ้นเชิง การช่วยให้ผู้ฟังมองเห็นโดยการใช้สื่อภาพประกอบในขณะที่ฟัง อาจทำได้โดยวิธีต่างๆ คือ การเขียนคำสำคัญเป็นคำสั้นๆ ที่ชี้แนะให้เห็นถึงจุดเน้นของการบรรยาย เช่น เป็นคำที่กระตุ้นความสนใจ และช่วยให้เกิดความจำด้วยในขณะที่ฟัง นอกจากนี้การเขียนคำสำคัญอย่างมีระบบจะช่วยในการทำความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น การเขียนคำอย่างมีระบบสามารถทำได้ในหลายวิธี เช่น การแปลงข้อมูลให้ออกมาเป็นภาพอีกแบบหนึ่ง เป็นการจัดระบบข้อมูลให้อยู่ในรูปของแผนที่ ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ แบบกลุ่มคำ (Clustering) หรือแบบใยแมงมุม (Webbing) และแบบแผนผัง (Mapping) ตัวอย่างเช่น

แผนภาพที่ 2 แสดงผังคำศัพท์ (Blanc, 1998)

1.2) การเรียนรู้โดยการรับรู้ทางเสียง (Auditory)

ในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถฝึกให้นักเรียนสังเกตเกี่ยวกับเสียง และรู้จักจำแนกเสียงเหล่านั้น สำหรับการรู้เสียงเป็นสื่อการเรียนรู้ เช่น ในการสอนประโยคอดีตกาล (past tense) นักเรียนทุกคนปิดตา และครูเป็นผู้ทำเสียงบางอย่าง เช่น ปรบมือ เมื่อนักเรียนลืมตาขึ้น ครูถามถึงเสียงที่ได้ยิน และคำตอบที่ได้จะเป็นประโยครูปอดีตกาลเป็นต้น ในปัจจุบันการสอนการออกเสียงให้เหมือนเจ้าของภาษาต่างประเทศมีลักษณะไม่แยกเป็นส่วนๆ เหมือนสมัยก่อน แต่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะเฉพาะมากขึ้นเช่นระดับเสียง การเว้นระยะ การวางลิ้น การฝึกกล้ามเนื้อเพื่อใช้อวัยวะในการออกเสียงในรูปแบบที่แตกต่างจากภาษาแม่ได้ เทคนิคการสอนออกเสียงตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถช่วยนักเรียนในการควบคุมการออกเสียงให้ชัดเจนและผ่านพ้นการออกเสียงแบบโบราณ เทคนิคนี้เน้นที่การเตรียมความพร้อมอวัยวะในการออกเสียง การบริหารลิ้น การเล่นระดับเสียงฝึกการออกเสียงสูงต่ำ เน้นที่กลไกการออกเสียง กระบวนการการหายใจทางปาก และภาษากาย การฝึกด้วยเทคนิคนี้พบว่านักเรียนมีความสนุกสนาน และคลายความตึงเครียดที่เกิดจากการฝึกออกเสียงภาษาต่างประเทศ Wessel and Lawrence (1997) เสนอตัวอย่างเทคนิคการฝึกออกเสียงมีดังนี้

1.2.1) การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเตรียมความพร้อมอวัยวะในการออกเสียง เช่น ฝึกการหายใจ ฝึกการยืดเส้นสายแบบง่ายๆ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อใบหน้าโดยยิ้มกว้างๆ ทำหน้าใหญ่ หน้าเล็ก

1.2.2) การฝึกออกเสียงก้อง การฝึกการหายใจโดยการนับ 1-2-3 หายใจเข้า 1-2-3 หายใจออก 1-2-3 ออกเสียงก้องโดยการหายใจเข้าและปล่อยออก เป็นเสียงก้อง เช่น aaah, oohh, eeee, mmmaaaa, mmmooo, mmmuuu)

1.2.3) การฝึกออกเสียงไล่ลำดับคำ

1.2.4) การฝึกควบคุมระดับเสียง เสียงดัง เสียงค่อย

1.2.5) การฝึกตระหนักในโทนน้ำเสียง เช่น อ่อนหวาน แข็งกร้าว

1.2.6) การฝึกออกเสียง ออกเสียงคังๆ เพื่อฝึกการเปล่งเสียงให้ออกได้อย่างชัดเจน

1.2.7) การเลียนแบบเจ้าของภาษา ขยับปากโดยไม่ออกเสียง เลียนแบบท่าทางและการแสดง สีหน้า พูดออกเสียงตามซ้ำๆ

การจัดการเรียนการสอนจึงควรจัดสภาพบรรยากาศรอบตัวให้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสูงสุด โดยครูจะต้องมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตัวเอง ทำจิตใจให้เปิดกว้างและพร้อมจะรับรู้สูงสุด และปราศจากสิ่งรบกวนการเรียนรู้ของนักเรียน ขณะเดียวกันครูสามารถนำวิธีการกำหนดลมหายใจและการทำสมาธิเข้ามาใช้ เพื่อให้นักเรียนอยู่ในสภาพที่ผ่อนคลายและเพ่ง

สมาธิไปที่การสอนของครู เมื่อคลื่นสมองและจิตใจนักเรียนอยู่ในสภาพที่พร้อมต่อการเรียนรู้ ครูจะสอนหรืออ่านภาษาต่างประเทศในช่วงนี้

1.3) การเรียนรู้โดยการสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Kinesthetic)

1.3.1) การรับรู้จากการสัมผัส เช่น ในเวลาที่จับต้องสิ่งของ เราจะรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับพื้นผิว รูปทรง และอุณหภูมิของสิ่งนั้นและก่อให้เกิดความรู้สึกแบบต่างๆ ในการสอนภาษา ครูสามารถจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเรียนภาษาโดยใช้การสัมผัสและทำให้นักเรียนเข้าถึงสาระที่สอนได้ดีขึ้น

1.3.2) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหว ร่างกายและจิตใจ จะสามารถรับรู้ได้จากการส่งสัญญาณของประสาทสัมผัสเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อนั้น ช่วยให้เราเรียนรู้โดยที่เราอาจไม่รู้ตัว การใช้ท่าทางและการเคลื่อนไหวประกอบการเรียนรู้ทางภาษา อาจทำได้หลายวิธี ตัวอย่างเช่น

1.3.2.1) การเรียนรู้ความหมายของคำบุพบท เช่น ข้างใน ข้างนอก ข้างบน ใกล้ ไกล

1.3.2.2) การเรียนรู้ภาษาจากการแสดงกริยา อากักรต่างๆ โดยครูอาจใช้เทคนิคการละครในการสอนภาษาได้ เช่น จัดกิจกรรมการสื่อสาร โดยไม่ใช้คำพูด ซึ่งครูอาจให้นักเรียนแสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายในหัวข้อต่างๆ เช่น การทักทาย การลาจาก ฉันมีความสุข ฉันปวดท้อง ฉันได้ยื่นอะไรบางอย่าง ขอขอบคุณ ฉันอยากเป็นเพื่อนกับคุณ ตอบรับ ตอบปฏิเสธ เห็นใจ เป็นต้น

การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและมีการเคลื่อนไหวจะทำให้มีผลดีดังนี้ คือ นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการจับต้องเคลื่อนไหวอีกด้วย นักเรียนได้พัฒนาวิธีการคิดโดยผ่านการรับรู้ชนิดใหม่ๆ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ถนัดในการเรียนโดยการจับต้องเคลื่อนไหวประสบความสำเร็จในการเรียนได้โดยการรับรู้ด้านการสัมผัสและการเคลื่อนไหว

1.4) การเรียนรู้โดยการรับรู้ทางกลิ่นและรส

โมเลกุลของกลิ่นหอมจะผ่านเข้าไปทางจมูกไปกระตุ้นเซลล์ประสาทรับความรู้สึกที่อยู่ในโพรงจมูก ทำให้เกิดกระแสประสาทวิ่งไปยังศูนย์รับรู้กลิ่นในสมองแล้วผ่านไปยังส่วนของสมองที่เรียกว่าระบบลิมบิก (Limbic system) ซึ่งเป็นศูนย์ควบคุมการเรียนรู้ ความจำ อารมณ์ ความหิว กลิ่นที่เข้ามากระตุ้นระบบลิมบิกจะทำให้สมองปล่อยสารเอนโดฟิน (Endorphins) เอนเซฟฟาลิน (Enkephaline) และ เซโรโทนิน (Serotonin) ออกมา สารเอนโดฟินจะช่วยลดความเครียด ส่วนเอนเซฟฟาลินจะส่งเสริมให้มีอารมณ์ดีและเซโรโทนินจะช่วยให้สงบ เยือกเย็นและผ่อนคลาย

การเรียนรู้ทางกลิ่นและรส อาจจะมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ที่น้อยกว่าการเรียนรู้ทางการสัมผัส แต่ในบางกรณี การรับรู้ทางกลิ่นและรสอาจมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ เช่น ในวิชาการพูดหรือการ

เขียน จะเห็นว่าความสามารถในการบรรยายความรู้สึกหรือรสสัมผัสต่างๆอย่างชัดเจนนับว่าเป็นความสามารถอย่างหนึ่ง ดังนั้นการฝึกให้นักเรียนมีจินตนาการต่อกลิ่นหรือรสต่างๆ แล้วบรรยายอย่างละเอียดจะเป็นการฝึกทักษะการพูดหรือการเขียนบรรยายได้เป็นอย่างดี หรือกับการเรียนภาษาโดยทั่วไป การใช้กลิ่นและรสเข้าช่วยในการเรียนจะเป็นเครื่องจูงใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี เช่น ครูใช้กลิ่นเป็นสื่อให้สอนการใช้ศัพท์ ส่วนวนต่างๆในการแสดงความรู้สึกซึ่งจะเร้าความสนใจได้ดีกว่าการบอกศัพท์เพียงอย่างเดียว หรือการใช้ขนมเป็นสื่อในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ทางภาษา เช่น เรื่องกาลต่างๆ (Tense) เป็นต้น

นอกจากการใช้กลิ่นเป็นสื่อในการทำความเข้าใจสาระที่เรียนแล้ว ครูอาจใช้กลิ่นในการคลายเครียด ลดความเหนื่อยล้าของนักเรียน คุณลักษณะของกลิ่นต่างๆมีดังนี้ เช่น

- 1.4.1) กลิ่นลาเวนเดอร์ คาโมไมล์ ดอกส้ม ใช้บำบัดอาการโกรธ เครียด ทำให้ใจสงบ
- 1.4.2) กลิ่นกุหลาบ ไปกระตุ้นทารามัส และการผลิตเอนเซปฟาลิน (Enkephaline) ช่วยคลายความตึงเครียด
- 1.4.3) เปปเปอร์มินต์ หรือ โรสแมรี่ กระตุ้นการผลิตโดปามีน ทำให้มีพลังงานมากขึ้น จิตใจ เบิกบาน ลดการเหนื่อยล้าทางกายและทางใจ

แนวความคิดการเรียนรู้ภาษาโดยใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านนี้สัมพันธ์กับทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) ในวิชาจิตวิทยา ซึ่งมีแนวความคิดว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีความคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ กระบวนการประมวลข้อมูลเริ่มต้นจากการที่มนุษย์รับสิ่งเร้าเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งเร้าที่เข้ามาจะได้รับการบันทึกไว้ในความทรงจำ วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาจึงเน้นการสร้างกิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยเน้นการเคลื่อนไหว การสัมผัส การดมกลิ่น และการชิมรส ควบคู่กับการมองเห็น การฟัง การพูด การเขียนภาษาเป้าหมาย ซึ่งก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของความทรงจำทำให้การระลึกเรื่องต่างๆดีขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับผู้ที่มีแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันอีกด้วย (Underhill, 1996)

2) การเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์ (Metaphors) การเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์หรือการเปรียบคล้าย หมายถึงการเชื่อมโยงให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น Lepineux, Soleihac and Zerah (2001: 144-159) สรุปลักษณะเทคนิคการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์ในวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาดังนี้

1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างของที่ต่างกันแต่มีลักษณะบางประการร่วมกัน แม้ว่าสิ่งที่เปรียบเทียบกันจะไม่เหมือนกันในทุกแง่มุมแต่การมองเห็นสิ่งที่คล้ายกันจะช่วยให้เราทำความเข้าใจสิ่งที่ยากได้ง่ายขึ้น

2) การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่เป็นประสบการณ์ส่วนตัวกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งใหม่ได้ง่ายขึ้นและยังเป็นการทบทวนสิ่งที่นักเรียนเคยได้เรียนรู้ไปแล้ว

วิธีการนี้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างความรู้ที่ครูจัดให้และความสนใจที่นักเรียนมีอยู่

ในการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูสามารถใช้การเปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมยให้เกิดประโยชน์ทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อน เพราะการใช้การเปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมยทำให้เกิดข้อคำถามและข้อชวนคิดในแง่มุมต่างๆ ในเนื้อหาที่เรียนได้มากมาย ครูสามารถใช้วิธีการเปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมยในทุกขั้นตอนการสอน ได้แก่

1) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาใหม่ได้เป็นอย่างดี

2) ขั้นสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น

3) ขั้นทบทวน อุปมาอุปไมยสามารถนำมาใช้เพื่อเน้นความเข้าใจและสำรวจความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว

4) ขั้นการทดสอบความเข้าใจของนักเรียน ครูอาจใช้อุปมาอุปไมยเพื่อสำรวจหรือทดสอบความเข้าใจของนักเรียนต่อเนื้อหาที่เรียนหรืออาจให้นักเรียนเสนอขึ้นมาประกอบ การอภิปรายก็ได้

สิ่งสำคัญคือครูต้องคิดสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาใหม่ไว้ล่วงหน้าซึ่งต้องใช้เวลาและการฝึกฝน ครูไม่ควรประมาทโดยคิดว่าจะคิดสิ่งเปรียบเทียบได้โดยใช้เวลาจำกัดก่อนเข้าชั้นเรียนเพราะอาจทำให้เกิดปัญหา เมื่อครูไม่มีความกระฉับในสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบและไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่เปรียบเทียบที่นักเรียนคิดเพิ่มเติมนั้นมีความเหมาะสมสอดคล้องมากน้อยเพียงใดจึงส่งผลให้ครูรู้สึกว่าการเรียนสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรและนักเรียนก็อาจเกิดความสับสนมากขึ้นได้ ดังนั้นครูควรใช้เวลาในการศึกษาและไตร่ตรองเพื่อหาสิ่งเปรียบเทียบที่จะนำมาใช้อย่างเหมาะสมซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งเปรียบเทียบนั้นอย่างกระฉับกระชวยยิ่งขึ้น

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น ครูไม่สามารถหาสิ่งเปรียบเทียบที่เหมาะสมกับสิ่งที่จะสอนอาจเนื่องมาจากการที่ครูสอนเนื้อหาหลายเรื่องในหนึ่งคาบ ครูจึงควรพิจารณาหาสิ่งที่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องการให้นักเรียนรู้ แล้วหาสิ่งเปรียบเทียบเฉพาะจุดนั้น สิ่งที่ต้องการสอนที่เหลืออาจนำมาอภิปรายในแง่ความเหมือนและความแตกต่างของกลุ่มเปรียบเทียบ

ในการเรียน ครูต้องช่วยให้นักเรียนพยายามคิดหาสิ่งเปรียบเทียบได้ด้วยตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและเสนอสิ่งเปรียบเทียบของตนเอง ในระยะแรกนักเรียนอาจคิดได้

แต่ไม่กล้าเสนอความคิด เพราะกลัวจะไม่ดีหรือไม่เหมาะสม ซึ่งครูอาจจะใช้วิธีการให้นักเรียนเขียนเสนอก็ได้ แม้ว่าครูจะต้องการให้นักเรียนเสนอสิ่งเปรียบเทียบที่เหมาะสมที่สุดแต่การให้โอกาสนักเรียนได้เสนอความคิดนับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญมากกว่า ครูจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี และคิดตามด้วยว่า เหตุผลของคำตอบนั้นเหมาะสมหรือไม่ และครูจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนขยายความคิดของตนเพื่อความกระจ่างด้วย

3) การสร้างสัมพันธภาพเชิงบวก (Rapport)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเชื่อว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนเป็นกุญแจสำคัญที่จะเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สัมพันธภาพที่ดีเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนกล้าที่จะใช้ภาษาต่างประเทศสื่อความคิดของตนแม้ว่าจะมีความรู้ทางภาษาต่างประเทศนั้นๆ อย่างจำกัด

Bolstad (2002) ได้เสนอเทคนิคในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนในการฝึกอบรมเรื่องการนำวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาไปใช้ในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่นดังนี้

3.1) ครูสอบถามความคิดเห็น ความต้องการในการใช้ภาษาของนักเรียน และนำเสนอข้อมูลทางภาษาตามที่นักเรียนต้องการ การที่นักเรียนสะท้อนความคิดออกมาตามความต้องการในการสื่อสารนั้น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู หรือผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในการแนะนำนั่นเอง

3.2) ครูใช้คำพูดและภาษาที่แสดงถึงความสนใจความต้องการของนักเรียน ภาษาที่สุภาพ เช่น ระบุหรือตำแหน่งของครู การสบตาโดยใช้ให้สอดคล้องกับท่าทาง น้ำเสียง จังหวะการพูดซึ่งแตกต่างกันในแต่ละสังคมวัฒนธรรม

3.3) ครูร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาพร้อมกับนักเรียน

3.4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือจับคู่ และไม่บังคับให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเนื่องจากอาจทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเกรียดยและกลัวการใช้ภาษา

4) การจัดการเรียนรู้แบบเมตต้า (Meta Programme)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาได้อธิบายถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเมตต้า (Meta Programme) ว่าเป็นเทคนิคการนำเสนอข้อมูลซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอนคือ

4.1) การให้ภาพรวมหรือการเห็นภาพรวมของสิ่งที่ศึกษาทั้งหมด (chunking-up)

4.2) การให้รายละเอียดหรือการมองหารายละเอียดและทำความเข้าใจแต่ละส่วน (chunking-down)

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเมตต้า (Meta Programme) เช่น นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นเครื่องบินก่อนที่จะเรียนรู้ว่าเครื่องบิน โบอิง หรือคองคอร์ดมีลักษณะเป็นอย่างไร ในขั้นการทำความเข้าใจรายละเอียดปลีกย่อยในการเรียนรู้ภาษา ครูอาจใช้เทคนิคคู่เหมือน-คู่ต่าง (similarities-differences) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของนักเรียน โดยการจับคู่เหมือนคือให้นักเรียนที่ชอบพูดอยู่ด้วยกัน ส่วนการจับคู่ต่างคือจับคู่ให้นักเรียนที่ชอบพูดกับนักเรียนอีกคนที่มักเงียบเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคู่สนทนาของตนว่ามีลักษณะใดและจะทำงานร่วมกันแบบใดจึงจะประสบความสำเร็จ

5) เทคนิครูปแบบเมตต้า (Meta Model of Language)

Lepineux et al. (2001: 90-107) กล่าวว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาได้ศึกษาพบว่า บุคคลสามารถรับรู้และตีความประสบการณ์ได้แตกต่างกันใน 3 ลักษณะ คือ

5.1) บุคคลจะตีความโดยลดทอนข้อมูลหรือประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความเชื่อที่มีอยู่เดิมของตนเอง (Deletions)

5.2) เมื่อบุคคลได้รับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ บุคคลจะตีความตามความเชื่อเดิมของตนเองและสร้างเป็นข้อสรุปอ้างอิงสำหรับการรับรู้สถานการณ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน (Generalization)

5.3) หากบุคคลได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการรับรู้ของตนเองจะขยายการรับรู้ของบุคคลนั้นช่วยให้สามารถรับรู้ ตีความและมีการรับรู้ที่แตกต่างจากกรอบความเชื่อเดิมได้ (Distortions) ซึ่ง Bandler and Grinder (1976) เชื่อว่าหากบุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างจากการตีความ แบบเดิมๆ ของตนเองแล้ว จะทำให้บุคคลนั้นเกิดการตระหนักรู้ในตน มีมุมมองในการแก้ปัญหาของตนเองและพัฒนาตนเองได้ (self-actualization)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาจึงเสนอให้ครูจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เกี่ยวกับตนเองของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีการคิดหรือมีมุมมองที่หลากหลายต่อประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งการวางแผนชีวิต เพื่อสร้างทางเลือกในการดำเนินชีวิตหรือการแก้ปัญหาของตนเองได้หลายแนวทางมากขึ้น

6) การเน้นข้อยุติแบบชนะ - ชนะแทนแบบชนะ – แพ้ (Win - win versus win – lose orientation)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญมากที่สุดของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารรวมทั้งการเจรจาที่ประสบความสำเร็จคือ การได้ข้อยุติเป็นที่พอใจทั้งสองฝ่าย สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษานอกจากจะสอนเทคนิคนี้กับนักเรียนโดยตรงแล้วครูสามารถใช้เทคนิคนี้ในชั้นการประเมินเพื่อลดความขัดแย้งหรือความไม่พอใจของนักเรียนที่มีต่อข้อมูลป้อนกลับที่ได้รับ

Walton and McKersie (cited in Garratt, 1998: 184) กล่าวว่าในการสนทนาสามารถทำให้ทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ชนะได้ (Win – win situations) โดยคู่สนทนาควรมองว่าผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และพยายามให้ได้ผลประโยชน์ที่สูงสุดเท่าที่ทำได้ อย่างไรก็ตามไม่ใช่ทุกสถานการณ์ที่สามารถทำได้เช่นนั้น แต่ถ้าผู้สนทนาทั้งสองฝ่ายเต็มใจที่ค้นหาทางเลือกต่าง ๆ อย่างรอบคอบ โดยการผสมผสานแนวคิดต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเข้าด้วยกัน ก็สามารถพบทางเลือกใหม่ที่ดีซึ่งเรียกว่า ข้อยุติแบบบูรณาการ(Integrative agreement) ซึ่งทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ชนะแทนการใช้วิธีประนีประนอมง่าย ๆ ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างต้องสูญเสียส่วนหนึ่งของตนต้องการได้ไป ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทักษะการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อยุติแบบชนะ-ชนะมีดังนี้

6.1) เริ่มต้นด้วยการเปิดฉากเชิงบวก (Begin with a positive overture) จากการศึกษาเกี่ยวกับการสนทนาพบว่า การเริ่มต้นหยาบคายไม่ตรีด้วยการแสดงความอ่อนปรนก่อนมักได้ผลต่างตอบแทนกลับมาในทางบวกเช่นกัน ดังนั้นการเปิดฉากแง่ดี ยอมรับให้ส่วนหนึ่ง ก็จะได้รับอีกส่วนหนึ่งตอบแทนกลับมาเช่นกัน

6.2) สร้างบรรยากาศการสนทนาที่เปิดเผยและไว้วางใจต่อกัน (Create an open and trusting climate) นักพูดหรือครูที่มุ่งการได้ข้อยุติแบบชนะชนะจำเป็นต้องมีทักษะการเป็นผู้ฟังที่ดี ใช้การซักถามเป็นระยะ ๆ แต่อยู่ในกรอบของการสนทนา ไม่พยายามปกป้องตนเอง พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำหรือวลีที่อาจทำให้คู่สนทนาเกิดความไม่พอใจขึ้น กล่าวโดยสรุปก็คือ พยายามสร้างบรรยากาศที่เปิดเผยเป็นกันเองและมีความไว้วางใจต่อกันเพื่อนำไปสู่การได้ข้อยุติแบบชนะชนะนั่นเอง

6.3) มุ่งให้ได้ข้อยุติแบบชนะ - ชนะ (Win – win solution) นักพูดหรือครูที่ขาดประสบการณ์ในการสนทนาที่มุ่งข้อยุติแบบชนะชนะส่วนใหญ่มักมุ่งผลของการเจรจาที่ตนต้องเป็นฝ่ายชนะเสมอโดยไม่สนใจว่าอีกฝ่ายจะได้รับความเสียหายหรือเสียใจอย่างไร ดังได้กล่าวมาแล้วถึงกลยุทธ์ในการเจรจาต่อรองแบบบูรณาการว่าการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันของทั้งสองฝ่ายสามารถนำไปสู่ข้อยุติที่ดีของการได้ ดังนั้นถ้าโอกาสเอื้ออำนวย การหาข้อยุติแบบบูรณาการจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสม โดยทำการวิเคราะห์ความสนใจและมุมมองปัญหาของคู่สนทนาและของตัวเอง แล้วจึงปรับเปลี่ยนให้ทั้งสองฝ่ายต่างได้ประโยชน์ คือ เป็นผู้ชนะทั้งคู่

ตารางที่ 2 สรุปลักษณะการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	ผู้เขียน				
	Garatte (1997)	Maguire (1998)	Revell & Norman (1999)	Lehner (2000)	Richards & Rodgers (2001)
ความเชื่อพื้นฐาน					
1. จิตและกายเป็นระบบเชื่อมโยงถึงกันและมีอิทธิพลต่อกัน เช่นเดียวกับการใช้ภาษาและการทำงานของระบบประสาททั้ง 5 ได้แก่ ตาหู ใจ ลิ้น ปลายประสาท เคลื่อนไหว คมกลิ่น ชิมรส ไม่สามารถแยกจากกันได้ ดังนั้นการรับภาษาจึงเกิดขึ้นจากประสาทสัมผัสทั้ง 5	-	-	✓	-	✓
2. มนุษย์มีความสามารถในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสที่มีลักษณะเฉพาะตน บางคนถนัดการเรียนรู้จากการฟัง การมองเห็น หรือใช้การสัมผัสและการเคลื่อนไหว	✓	-	-	✓	-
3. แต่ละบุคคลมีความคิด ความรู้สึกของตนเองที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนคนอื่น	✓	-	✓	✓	✓
4. การทราบความต้องการ ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของตนเองจะทำให้สามารถกำหนดได้ว่าต้องทำอะไรจึงจะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความต้องการนั้นๆ	-	-	✓	-	✓
5. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นผลจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในขณะนั้น	-	-	✓	✓	✓
6. มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นภาษาเพื่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	-	-	-	✓	-
7. การถ่ายทอดความรู้สึกเป็นภาษาสามารถทำได้ทั้งทางกาย(อวัจนภาษา)และทางวาจา(วัจนภาษา)	-	-	✓	-	✓

ตารางที่ 2 (ต่อ) สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	ผู้เขียน				
	Garatte (1997)	Maguire (1998)	Revell & Norman (1999)	Lehner (2000)	Richards & Rodgers (2001)
8.การตระหนักถึงบทบาทของตนและข้อมูลย้อนกลับขณะสื่อสาร เมื่อการสื่อสารไม่บรรลุผล ผู้สื่อสารจะต้องค้นหาแนวทางใหม่ที่มีประสิทธิภาพกว่าที่ใช้เดิม	✓	-	✓	✓	✓
9.การสื่อสารที่ไม่บรรลุผล ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการได้ ไม่ใช่ความล้มเหลวแต่คือสัญญาณบ่งชี้ว่าต้องใช้วิธีการสื่อสารอื่นๆที่ดีขึ้น	✓	-	✓	-	-
หลักการ					
1.นักเรียนทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้หากได้กำหนดความต้องการและความคาดหวังของตนก่อนการเรียน เนื่องจากทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีเป้าหมายและนักเรียนจะพยายามปฏิบัติตนให้ได้ตามความคาดหวังของตน	-	✓	✓	-	✓
2.ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครูมีสัมพันธภาพในลักษณะ 2 ทาง ครูมีความเป็นมิตร เป็นกันเอง ให้ความดูแล เอาใจใส่ ช่วยให้นักเรียนสามารถเอาชนะความกลัว เกิดความไว้วางใจ และกล้าที่จะแสดงความคิดผ่านภาษาและอวัจนภาษา	✓	✓	✓	✓	✓
3.การจัดให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น	✓	✓	✓	✓	✓
4.นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่คาดหวังได้หากครูได้รับข้อมูลย้อนกลับจากนักเรียนและปรับการจัดการเรียนการสอนตามข้อมูลที่ได้รับ	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 2 (ต่อ) สรุปลักษณะการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	ผู้เขียน				
	Garatte (1997)	Maguire (1998)	Revell & Norman (1999)	Lehner (2000)	Richards & Rodgers (2001)
5. การจัดการสอน ต้องอยู่ในลักษณะที่นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ ภาษาที่เรียน สังคม และความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว	-	✓	✓	✓	✓
แนวการจัดการกิจกรรม					
1. ก่อนการจัดการสอนต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่นักเรียนได้ตั้งเป้าหมายและความต้องการในการเรียนภาษาของตน	✓	✓	✓	✓	✓
2. ในระยะเริ่มต้น ครูจะนำเสนอเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5	✓	✓	✓	✓	✓
3. ครูถามความคิดเห็นของนักเรียน และเสนอสิ่งใหม่ตามความต้องการของนักเรียน จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเป็นของตัวเอง	✓	✓	✓	✓	✓
4. ลำดับการนำเสนอควรมีลักษณะการเสนอภาพรวม (chunking up) ก่อนการเสนอส่วนย่อย (chunking down) จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี	✓	✓	✓	✓	-
5. การให้สิ่งเร้า ควรมีลักษณะกระตุ้นความสนใจและช่วยให้นักเรียนทราบว่ากำลังทำอะไรอยู่	✓	✓	✓	✓	-
6. กิจกรรมมีลักษณะให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 นักเรียนได้มองเห็น ได้ยิน ได้เคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้กลิ่น ได้ลิ้มรส พร้อมกับการสื่อสารแบบ 2 ทางเพื่อให้นักเรียนได้คิดและทำความเข้าใจ และทำให้ข้อมูลที่เข้ามาใหม่มีความหมายต่อนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 2 (ต่อ) สรุปลักษณะการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	ผู้เขียน				
	Garatte (1997)	Maguire (1998)	Revell & Norman (1999)	Lehner (2000)	Richards & Rodgers (2001)
7.การจัดกิจกรรมหรือสภาพการเรียนรู้ที่มีลักษณะเสมือนจริง (virtual reality)	✓	✓	✓	✓	✓
8. ครูและนักเรียนใช้ภาษาที่เรียนเป็นส่วนใหญ่ในการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9.เน้นความสนใจที่สภาพจิตใจความรู้สึกขณะเรียน การร่วมแลกเปลี่ยนความรู้สึกร่วมกันของนักเรียนกับเพื่อนและกับครู	✓	✓	✓	✓	✓
10.การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ภาษาจากการใช้ภาษาตามความนิยมแล้วจึงให้นักเรียนจับหลักการใช้ภาษา	-	✓	✓	✓	-
การประเมิน	✓	✓	✓	✓	✓
1.การประเมินตนเอง					
2.การสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
3.นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการประเมินของตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓
เทคนิคการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
1.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน					

ตารางที่ 2 (ต่อ) สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming)

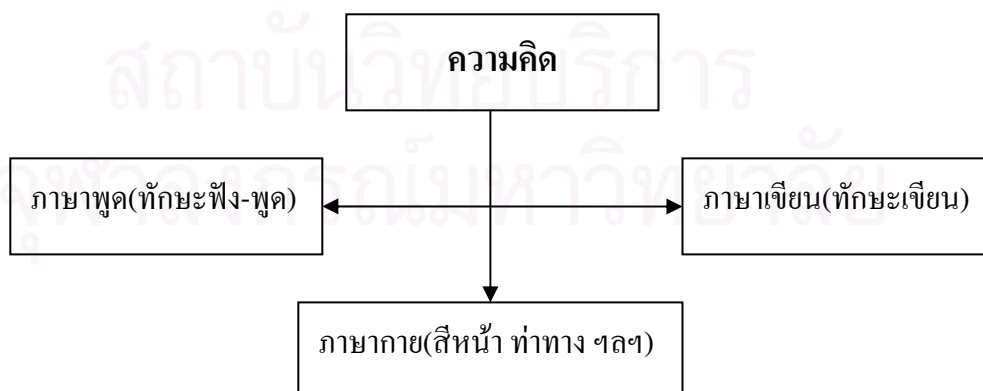
แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	ผู้เขียน				
	Garatte (1997)	Maguire (1998)	Revell & Norman (1999)	Lehner (2000)	Richards & Rodgers (2001)
2.การวิเคราะห์พฤติกรรมตัวแบบที่ประสบความสำเร็จออกเป็นส่วนย่อยๆเพื่อให้ง่ายต่อการเลียนแบบ (modelling)	✓	✓	✓	✓	-
3.การให้กำลังใจและการแนะแนวทางการพัฒนาตน (Pacing and Leading)	✓	-	✓	✓	-
4.การจัดกิจกรรมแบบชนะชนะ (win win)	✓	-	✓	✓	-
5.การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีมุมมองและเกิดการรับรู้ประสบการณ์อย่างหลากหลาย (distortion)	✓	-	✓	✓	-
6.การใช้มโนภาพ (visualization)	✓	✓	✓	✓	✓
7.ครูใช้อุปมาอุปไมย (metaphors) ในการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
8.การใช้ผังความคิด (mind mapping)	✓	✓	✓	✓	-
9.การจินตนาการ (fantasying)	✓	✓	✓	✓	-
10.ผังวงกลมใช้เพื่อสรุปความ (mandala)	✓	-	✓	✓	-
11.ผังคำศัพท์ (words spider)	✓	✓	✓	✓	-

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง นักวิชาการได้ระบุคุณลักษณะดังกล่าวในวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

2. แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

จากข้อเท็จจริงที่พบว่าถึงแม้นักเรียนจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารได้ จึงมีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่คือ การสอนตามแนวการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่สืบเนื่องมาจากแนวคิดด้านการสื่อสารของ Hymes (1972: 2) หลังจากที่นักวิชาการได้เสนอแนวความคิดที่มีต่อความสามารถทางภาษาตามแนวคิดของ Chomsky โดยใช้พื้นฐานของตนในสาขาวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอการจัดกลุ่มของความคิด (notions) และหน้าที่ (functions) ที่แตกต่างกันไป โดยยึดความหมายทางด้านการสื่อสารที่บุคคลต้องการถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นสำคัญ ในด้านการสอนได้มีการนำเสนอแนวการสอนตามแนวการสื่อสารขึ้น เรียกว่า Communicative Language Teaching หรือ Notional-Functional Approach หรือ Functional Approach (Richards and Rodgers, 2001: 153-154) เพื่อให้แก่นักเรียนนำความรู้ทางด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้

การสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม เน้นปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสำคัญ การสร้างปฏิสัมพันธ์นั้นต้องให้โอกาสนักเรียนถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียน การอ่าน รวมทั้งการใช้ภาษาทั้ง ซึ่งแสดงออกได้จากท่าทางและสีหน้าตามการสื่อความหมายตามความคิดของตน การพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศในกระบวนการดังกล่าวจะกระทำได้ไม่ยากและครบวงจรได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุด ดังแผนภาพต่อไปนี้ (เสาวลักษณ์รัตน์วิเศษ, 2536: 22)

แผนภาพที่ 3 แสดงกระบวนการสื่อสารตามความคิด

วิธีที่ง่ายที่สุด คือ การกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในการเรียนภาษาโดยให้เข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องที่น่ามาสอน นั่นคือ การจัดบริบททางภาษาที่ใช้กันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนอาจได้พบ ได้เห็น หรือ ได้ยิน ได้ฟังจริง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาเขียน ภาษาพูด หรือภาษากายมาใช้เป็นสื่อการสอน หรือนำมาจัดเป็นบทเรียนนำหรือกิจกรรมนำให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีการสอนของครู โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนลองผิดลองถูกในการเรียนภาษาด้วยตนเองและเรียนรู้การแก้ปัญหาจากข้อบกพร่องของตน เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่ได้เรียนจากบริบทต่าง ๆ แล้ว ความคิดที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในบทเรียนหรือกิจกรรมนำเหล่านั้นจะช่วยให้ให้นักเรียนมีเรื่องราวที่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากายเพื่อสื่อความหมายตามที่ตนต้องการภายใต้การช่วยเหลือของครู เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการสื่อความนั้น ๆ นอกจากนี้ นักเรียนจะเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตนด้วย ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา ซึ่งจะทำการพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเป็นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่นักเรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสม นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดให้นักเรียนได้แสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ครูมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การโต้ตอบในการสนทนาร่วมกันและการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่าน (เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2531: 20-24; 2536: 20-30)

2.1 แนวคิดพื้นฐาน

แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้มีแนวคิดพื้นฐานมาจากหลายสาขาเช่น จิตวิทยาในแนวความรู้ความเข้าใจ ภาษาศาสตร์สังคมวิทยา และมานุษยวิทยาที่ยอมรับกันว่าภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสารของคนในสังคม การจะใช้ภาษาให้ได้มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงบุคคลที่ติดต่อด้วยในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ (มธุรส สาขลวิจารณ์ จงชัยกิจ, 2539: 66) ดังนั้นเป้าหมายของการสอนภาษา คือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อต้องติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมว่าควรจะทำอะไรกับใครที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

2.2 จุดมุ่งหมาย แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- 1) เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา ความหมาย หน้าที่ของภาษาและการเลือกใช้ภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองเหมาะสมกับสถานการณ์และคู่สนทนา
- 2) เพื่อให้ นักเรียน ได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้ที่จะสื่อสาร โดยผ่านการสื่อสาร
- 3) เพื่อให้ นักเรียน ได้พัฒนาทักษะและระดับความสามารถในการใช้ภาษาทั้งในด้านการรับและส่งสาร

2.3 ลักษณะสำคัญ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 109) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

- 1) การจัดการสอน ต้องให้นักเรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ครูต้องบอกให้นักเรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกว่ามีเมื่อเรียนแล้วสามารถนำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้นั้นคือสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะการพูด นักเรียนสามารถถามทางไปสถานที่ที่ต้องการจะไปได้ เป็นต้น
- 2) การจัดการสอน ต้องจัดให้อยู่ในลักษณะของการบูรณาการ เพราะในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต้องใช้ทักษะหลายอย่างรวมกันรวมทั้งกริยาท่าทางด้วย นักเรียนจึงควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะ รวมถึงแต่เริ่มในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด สามารถแสดงออกได้ทั้งในการรับและการส่งสาร
- 3) การจัดการสอนต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด (real life situation) และให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ เป็นการเรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย
- 4) การจัดการสอนต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษามากๆ การที่นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากนักเรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 5) การจัดการสอนตามแนวการสอนนี้จะเน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (fluency) เป็นสิ่งสำคัญคือภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้จัดว่าประสบความสำเร็จในการสื่อสารดังนั้นในการสอน ครูจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นซ้ำบ่อยๆ เพราะอาจทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ

6) การจัดการสอนจะเน้นหน้าที่ของภาษามากกว่ารูปของภาษา จะสอนหน้าที่ของภาษาในประโยค หรือข้อความนั้น ๆ ก่อน จึงจะสอนรูปของภาษาที่ปรากฏในประโยคนั้น ๆ ครูจะต้องสอนให้นักเรียนเข้าใจ และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปของภาษา และหน้าที่ของภาษาว่า ในแต่ละหน้าที่ของภาษาอาจมีรูปของภาษามากกว่าหนึ่งรูปแบบที่นักเรียนจะเลือกนำมาใช้ได้ และแต่ละรูปของภาษาอาจนำไปใช้เพื่อสนองความต้องการหลายอย่างหรือในหลายหน้าที่ได้

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536: 25) กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรต้องคำนึงถึงหลักการที่สำคัญของทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systematic Linguistic Theory) ซึ่งสามารถแยกกล่าวตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1) ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่งๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้สื่อความหมายในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆ รูปของภาษาอันได้แก่ เสียง ระบบไวยากรณ์ คำ ซึ่งอาจเป็นคำพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารย่อมจะผิดแผกแตกต่างกันไปด้วยตามแต่สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ วัฒนธรรม สังคม และธรรมชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบภาษานั้นๆ ให้เป็นที่เข้าใจและเป็นที่ยอมรับกัน ในแต่ละสังคมหรือชุมชน แม้ว่ารูปของภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมจะแตกต่างกันไป แต่เป้าหมายของการสื่อสารในการใช้ภาษานั้นๆ จะเหมือนกัน นั่นคือ ความเข้าใจเนื้อความ (Text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาเป็นสื่อไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ดังนั้น ความหมาย ของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษา

2) ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)

การเข้าใจความหมายในการติดต่อสื่อสารขึ้นอยู่กับบริบททางภาษาหรือความแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันในกาลเทศะต่างๆ การที่จะเข้าใจเนื้อความในการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ย่อมจะต้องพิจารณาบริบทภาษา (Context) เป็นอันดับแรกซึ่งจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารได้ “ความหมาย” ของภาษาที่ชัดเจน สรุปได้ว่า “เนื้อความ” ของภาษาจะตามมาหลังจากเราเข้าใจบริบทภาษาแล้ว ความเข้าใจภาษามีไม่เพียงแต่เพียงการเข้าใจคำ ระบบไวยากรณ์ หรือเสียงที่แยกเดี่ยวออกมาจากบริบทภาษาได้ แต่ความเข้าใจภาษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเรามีความเข้าใจบริบทภาษาซึ่งจะช่วยให้เนื้อความแจ่มแจ้งขึ้น (Halliday อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2536: 36)

2.1) เนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็น คือ

2.1.1) เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความ หมายถึง เนื้อความที่จะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้นว่าหมายถึงสิ่งใด

2.1.2) เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึง เนื้อความจะทำให้เข้าใจได้ว่าควรใช้ภาษาอย่างไรเพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้ในแต่ละชนิดของลักษณะการพูด หรือการเขียน

ลักษณะของบริบทภาษาที่มีบทบาทในการทำให้เนื้อความมีความสำคัญและได้ความหมายที่ชัดเจนคือ บริบทภาษาในสถานการณ์ต่างๆ (Context of Situation) และบริบทของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง (Context of Culture) บริบทภาษาในสถานการณ์ต่างๆนั้นสำคัญมาก เพราะจะสื่อเนื้อหาของสังคมหรือชุมชนให้เห็นลักษณะของการใช้ภาษาในสภาพแวดล้อมตามกาลเทศะ

2.2) บริบทภาษามีองค์ประกอบสำคัญของภาษา 3 ประการ ซึ่งมีอิทธิพลทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนไป ดังนี้

2.2.1) เรื่องราว (Field) หมายถึง เนื้อหาของสิ่งที่เรากำลังพูด หรือข้อความที่อ่าน เขียนเพื่อการติดต่อสื่อสารซึ่งเราถือว่าเป็นข้อความที่ต่อเนื่อง (Discourse) อาจเป็นไปได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เรื่องราวในข้อความต่อเนื่องนี้จะบอกว่าจะไรกำลังเกิดขึ้น

2.2.2) ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) หมายถึง การใช้ภาษาระหว่างผู้ใช้ภาษาโดยใช้ข้อความต่อเนื่องเพื่อการสื่อสารซึ่งจะทำให้การใช้ภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำ การวางโครงสร้างประโยค การใช้เสียง ฯลฯ แตกต่างกันไปในแต่ละสถานการณ์ เช่น ผู้ที่กำลังรายงานข่าววิทยุเกี่ยวกับกีฬาจะใช้ภาษาที่มีลักษณะเป็นการรายงานข่าวไม่มีการใช้คำสรรพนามหรือคำนามเฉพาะเจาะจงกับผู้ใดผู้หนึ่งแต่เป็นการกล่าวโดยทั่วๆ ไปหากผู้พูดสองคนเป็นเพื่อนสนิทดกันพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องกีฬาหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกีฬา ผู้พูดนั้นก็จะใช้ลักษณะภาษาอีกแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าว การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษาระหว่างคน 2 คนที่พูดคุยกันนั้นย่อมแตกต่างกันไปแม้จะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม

2.2.3) วิธีในการใช้ภาษา (Mode) หมายถึง วิธีการสื่อความหมายของภาษาซึ่งมีวิธีการสื่อความในบริบทต่างๆหลายอย่าง เช่น เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือใช้ภาษาภาพจากการ์ตูน เป็นต้น หากเป็นการรายงานเรื่องการแข่งขันฟุตบอลที่เสนอต่อผู้ฟังก็ต้องใช้ภาษาพูดไม่ใช่ภาษาเขียน แต่ถ้ารายงานข่าวให้อ่านในหนังสือพิมพ์ก็จะใช้ภาษาเขียน

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 3 อย่างในบริบทของสถานการณ์ภาษานั้นมีอิทธิพลทำให้การใช้ภาษาแตกต่างกันไปในลักษณะต่างๆกันทั้งสิ้นซึ่งจะทำให้เนื้อความในแต่ละบริบทแตกต่างกันไปตามกาลเทศะของการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม

บริบททางวัฒนธรรม (Context of Culture) ในแต่ละสถานการณ์ที่เราใช้ภาษาย่อมเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนในแต่ละสังคมหรือชุมชนด้วย การใช้คำ สำนวนต่างๆจึงแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ เนื้อความในบริบททางวัฒนธรรมย่อมจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมหรือชุมชน เมื่อเราเข้าใจวัฒนธรรมกับเนื้อความที่ใช้อยู่ในแต่ละบริบทหนึ่งๆ ความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของการใช้ภาษานั้นก็ย่อมจะชัดเจนขึ้น

3) ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

เมื่อบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ “เนื้อความ” ของสารที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษาก็จะมีอิทธิพลที่ทำให้ลักษณะของการใช้ภาษาต่างกัน ถ้าบริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ทำเนียบภาษา (Register) หรือคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแต่ละสถานการณ์ก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย

4) การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับแบบภาษาที่ถูกต้อง ตามลักษณะของบริบทในสถานการณ์ต่างๆและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความของภาษาในบริบทนั้นได้อย่างถูกต้องจึงจะนับว่านักเรียนเรียนภาษาได้อย่างมีความหมาย ลักษณะของบริบทภาษาและเนื้อความชนิดต่างๆจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้รูปแบบภาษาที่ถูกต้อง โดยอาศัยการเลียนแบบและการฝึกหัดภายใต้การควบคุมของครู รวมทั้งการหาประสบการณ์จากการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนด้วยตนเอง ตามตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนไปแล้ว (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์, 2536: 25-27)

2.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ขั้นตอนการดำเนินการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร สุมิตรรา อังวัฒนกุล (2540: 112-113) สรุปไว้เป็น 3 ขั้นตอนคือ

1) ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นการให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎของภาษา ในการสอนครูต้องอธิบาย (Explanation) และแสดงให้เห็นให้นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาภาษานั้นมีรูปแบบ วิธีการใช้ และมีความหมายอย่างไร

2) ขั้นการฝึก (Practice / Controlled practice) เป็นการให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม เป็นแบบฝึกซ้ำ ๆ (Repetition drill) หรือการฝึกแบบกลไก (Mechanical drill) คือ ฝึกซ้ำ ๆ ตามตัวอย่างจนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ เน้นความถูกต้องของรูปแบบภาษาเป็นสำคัญ

3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production / Free practice) เป็นการให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำทางเท่านั้นอาจเป็นการฝึกในรูปแบบการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยครูเป็นผู้เริ่มต้นกิจกรรมให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนมีปัญหาและให้ข้อมูลป้อนกลับหรือทำประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

2.5 การวัดและประเมินผล แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารจะวัดและประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนที่ต่างไปจากเดิมซึ่งเคยเป็นการวัดความรู้ทางด้านไวยากรณ์เป็นจุดย่อยๆ (discrete point) เป็นการวัดความรู้ความสามารถในการนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในสถานการณ์

ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม คล่องแคล่ว ในลักษณะภาพรวม (global หรือ integrate test) ข้อทดสอบจะไม่ถามความรู้ทางไวยากรณ์เป็นข้อย่อย แต่จะเป็นการให้นักเรียนเลือกใช้ประโยคต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อความบทสนทนา ตลอดจนบริบทที่กำหนดให้ การที่นักเรียนจะตอบ โดยการพูดหรือการเขียนให้ถูกต้องนั้น นักเรียนจะต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับ - ส่งสาร สถานการณ์ เป็นต้น จึงจะตอบได้ถูก อย่างไรก็ตามการให้คะแนนจะพิจารณาถึงความสมบูรณ์ของความหมายที่ส่งมากับประโยคนั้นๆ ก่อนพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และหากเป็นการพูดจะพิจารณาความคล่องแคล่วในการโต้ตอบด้วย

2.6 ข้อดีและข้อเสียของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 118) กล่าวถึงข้อดี ข้อจำกัดของแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1) ข้อดี

1.1) เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา คือมุ่งให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง

1.2) เป็นวิธีสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิดและมีความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา

1.3) ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่และเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีวินัย และความรับผิดชอบ

1.4) ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาด้วยความสนุกสนานจากกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น มองเห็นภาพแนวทางที่จะนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้

2) ข้อจำกัด

2.1) แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ ต้องการครูที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจด้านภาษาศาสตร์ สังคม การจัดกิจกรรมและการสร้างสถานการณ์ในห้องเรียน ให้เสมือนจริง

2.2) การสอนตามแนวนี้จะใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การใช้ภาษาด้วยตัวเองค่อนข้างมาก

3. ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

3.1 ความหมายของทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

การจำแนกทักษะทางภาษา แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ทักษะรับสาร (Receptive skills) และทักษะส่งสารหรือทักษะการใช้ภาษา (Productive skills) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาต่างประเทศได้อธิบายการจำแนกทักษะทางภาษาไว้ดังนี้

Krashen and Terrell (1983: 32) กล่าวว่า ทักษะรับสารหมายถึง การรับข้อมูลทางภาษาโดยผ่านทางการฟังและการอ่าน ส่วนทักษะการใช้ภาษานั้นทำได้ 2 ทาง คือ โดยทางการพูดและการเขียน

Widdowson (1995: 57-60) กล่าวว่าถ้าจะกล่าวถึงทักษะทั้ง 4 ในด้านการใช้แล้ว อาจกล่าวได้ว่า การพูด-เขียน เป็นทักษะการใช้ภาษาที่มีการแสดงออก หรือเรียกว่า ทักษะส่งสาร (Productive skills) ขณะที่การฟัง-อ่าน เป็นทักษะที่ไม่มีปฏิกิริยา หรือเรียกว่าทักษะรับสาร (Receptive skills) การให้ความหมายของทักษะรับสารและทักษะส่งสารเช่นนี้ Donn Byrne (1979: 99) กล่าวว่า เป็นการให้ความหมายแบบเก่า ความคิดที่ว่าไม่มีปฏิกิริยานั้นเปลี่ยนไป ดังที่ Oller (1979: 68) ได้ให้ความหมายของทักษะรับสารไว้ว่า คือกระบวนการในการใช้ภาษา ซึ่งผู้ฟังและผู้อ่านต่างก็คาดคะเนล่วงหน้าว่าข้อความที่จะฟังหรืออ่านจะเป็นเช่นไร แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อความที่ได้ฟังหรืออ่านจริงๆ

Harmer (2001: 199) กล่าวว่า คุณลักษณะพื้นฐานทางจิตวิทยาของภาษา อาจแยกเป็นอิสระออกจากกัน ได้ 2 ประเภท คือ ทักษะรับสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง-อ่าน เป็นทักษะที่ใช้รับข้อมูลทางภาษา และทักษะส่งสารหรือทักษะการใช้ภาษา ได้แก่ ทักษะการพูด-เขียน

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า ทักษะรับสาร คือ ทักษะที่รับข้อมูลทางภาษาทั้งจากการฟังและการอ่าน ส่วนทักษะการใช้ภาษาคือ ทักษะที่ใช้ถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยผ่านทาง การพูดและการเขียน

3.2 ทักษะการพูด

3.2.1 ความหมายของความสามารถในการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ โดยครูพยายามสอนให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

Hymes (1972: 269) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดสื่อสารมิได้หมายถึงการใช้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องเท่านั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงสถานการณ์และบริบทของการใช้

Byrne (1976: 8) กล่าวถึง ทักษะการฟัง-พูด ว่าเป็นการสื่อสารทางวาจาของบุคคล ซึ่งต่างก็มีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูดและสามารถตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังเข้าใจ คือตรงกับความต้องการที่จะสื่อความหมายของผู้พูด ทักษะพูดเป็นทักษะทางด้านการแสดงออก (Productive Skill) ทักษะการฟัง – พูด ไม่สามารถแยกจากกันได้ ผู้ฟังสามารถจะตีความในสิ่งที่ได้ยินด้วยการเน้นเสียงหนักเบา ระดับสูงต่ำในประโยค การแสดงสีหน้า

ท่าทางได้ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องก็ตาม ในด้านการพูด ผู้พูดจะต้องถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากนี้ยังต้องมีความคล่องในการแสดงออกทาง ความหมายได้เป็นอย่างดีมีความชัดเจนถูกต้อง

Valette (1977: 120) อธิบายความสามารถในการพูดว่าการพูดไม่ได้เป็นแต่เพียง การออกเสียงคำ และการออกเสียงสูงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่การพูดเป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่ ผู้พูดต้องการสื่อ ซึ่งต้องมีการเลือกใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

Scott (1981: 70) กล่าวว่า การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นรูปแบบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ผู้พูดและผู้ฟัง ผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนต้องสามารถตีความในสิ่งที่ ได้ฟังซึ่งไม่สามารถทำนายได้ล่วงหน้าว่ามีรูปแบบภาษาใด (Form) และมีความหมายแบบใดรวมถึง การโต้ตอบด้วยภาษาที่ทำให้เกิดประโยชน์และสะท้อนความตั้งใจในการมีปฏิสัมพันธ์

Pattison (1987: 56-57) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดสื่อสารมิได้เป็นเพียง ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเท่านั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผู้พูดจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความหมายของ ภาษาทางด้านสังคมด้วยก็จะต้องใช้ภาษาตามกฎของสังคมนั้น ๆ นอกจากนี้การพูดสื่อสารยังรวมถึง พฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูด ดังนั้นองค์ประกอบที่ไม่ใช่คำพูดนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ของความสามารถในการสื่อสาร

Tsitsopoulou (1992: 56) อธิบายว่าการพูดไม่ใช่เพียงแต่ออกเสียงจากการฝึกตาม โครงสร้างประโยคได้เท่านั้นแต่ต้องได้ความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสามารถแสดงความรู้สึกได้ อย่างเหมาะสมด้วย

Bygate (1995: 3) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า หมายถึง การที่นักเรียนสามารถใช้ความรู้ในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ในการพูดสื่อสารกับผู้อื่น ได้ อย่างถูกต้อง

Littlewood (1995: 3-5) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าความสามารถในการพูดเพื่อการ สื่อสารว่า หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อที่จะเลือกใช้ คำพูดให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษานั้น

Burns (1997: 102) กล่าวถึงความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามความเหมาะสมของ สถานการณ์สังคม

เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2531: 77) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดว่าหลังจาก นักเรียนมีประสบการณ์ในการฟังมากพอ ครูควรพยายามหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ นักเรียนพูดจริง ๆ ในชั้น ซึ่งอาจจะเป็นการพูดตามอย่างที่เคยได้ยิน หรือพูดอย่างอิสระ นักเรียนควร ได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนออกมาเป็นคำพูด และควรพูดเกี่ยวกับเรื่องที่ นักเรียนได้ฟังมาก่อน เพราะจะทำให้นักเรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอด

ทางภาษาที่นักเรียนพัฒนาจากการฟังพร้อมทั้งเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน เมื่อนักเรียนพร้อมที่จะพูด นักเรียนย่อมพูดได้อย่างเข้าใจความหมายและสื่อความหมายได้ถูกต้องดังนั้นหน้าที่ของครูในการช่วยนักเรียนพัฒนา ทักษะการพูดมี 2 ประการ คือ

- 1) ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจ และแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของนักเรียน
- 2) ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุน และทบทวนการพูดของนักเรียน

ซึ่งมีส่วนร่วมในการพูดของนักเรียนเสมอ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 167) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมฟังผู้อื่นได้เข้าใจ ดังนั้นทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และต้องเกิดจากการฝึกฝน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการพูด หมายถึง การที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาที่ตนได้เรียนรู้มาในด้านคำศัพท์และ ไวยากรณ์ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเป็นที่เข้าใจได้ดี มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย จึงกล่าวได้ว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจต่างๆ การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายในการพูด สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น เนื่องจากผู้ที่มีความสามารถในการพูดย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้ เข้าใจ และช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนซึ่งจะต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจและจดจำ

3.2.2 องค์ประกอบของความสามารถในการพูด

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการพูดไว้ดังนี้

Weir (1993: 42) กล่าวถึง องค์ประกอบของความสามารถในการพูด สรุปได้ดังนี้

- 1) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) คือ สามารถพูดได้อย่างราบรื่น สื่อความหมาย ได้ในขณะที่เผชิญกับความยากลำบาก
- 2) ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness) คือ สามารถพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ในการโต้ตอบ สนทนาในเวลาที่เหมาะสมหรือพูดขอร้องหรือแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม
- 3) ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) พูดโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

4) ความหลากหลายที่อยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง (Range) พูดโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดโดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่พอเพียงและมีความหลากหลาย

Canale and Swain (cited in Évelyne Rosen, 2004: 20) ได้แบ่งองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 3 องค์ประกอบ คือ

1) ความสามารถทางไวยากรณ์ (la compétence linguistique) ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการเรื่องคำศัพท์ กฎเกณฑ์ของคำ การออกเสียง การสะกด ฯลฯ มีสมรรถภาพทางด้านไวยากรณ์โดยการใช้กฎเกณฑ์ทำให้ผู้พูดเกิดความคล่องแคล่วในการพูด

2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (la compétence sociolinguistique) ได้แก่ ความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ในการแสดงความไม่เห็นด้วย ผู้พูดต้องสามารถพูด สนทนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและใช้ภาษาแตกต่าง ตามประเภทของการพูด เช่น โต้ว่าที่ อภิปราย เป็นต้น

3) ความสามารถทางกลวิธี (la compétence stratégique) ได้แก่ ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสารให้บรรลุ เป้าหมาย กลวิธีเหล่านี้อาจจะประกอบด้วย การพูดซ้ำ การพูดใหม่ การล้มเลิก การเดา การย้ำ การเปลี่ยนน้ำเสียง การใช้ท่าทางประกอบ

ศุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 108-109) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการสื่อสารได้นั้น ควรจะต้องมีสิ่งต่อไปนี้

1) ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical Competence) ได้แก่ การใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งมีองค์ประกอบทางภาษาคือเสียง ศัพท์ โครงสร้าง ซึ่งเป็นแกนในการสื่อความหมาย ในด้านทักษะการฟัง จะต้องเริ่มจากความสามารถในการจำแนกเสียงได้ไปจนถึงการฟังข้อความในระดับความเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้เข้าใจ ในด้านทักษะการพูดจะต้องออกเสียงได้ถูกต้องและสนทนาโต้ตอบด้วยสำเนียงและจังหวะที่เจ้าของภาษาพอจะเข้าใจได้ ในด้านทักษะการอ่านจะต้องรู้จักกลไกของการอ่านและสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้ และด้านทักษะการเขียนจะต้องรู้จักกลไกในการเขียน คือ การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเรียบเรียงประโยค และการใช้คำเชื่อมความหมาย ตลอดจนการเขียนข้อความในลักษณะต่าง ๆ ได้

2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ได้แก่ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม มีความรู้เกี่ยวกับระดับของภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรม สามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรมนั้น ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่รู้จักคุ้นเคย หรือ ใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการกับผู้ที่สนิทสนม เป็นต้น เหล่านี้ คือ เรื่องของการใช้ภาษาให้ถูกต้องกับบุคคลและกาลเทศะนั้นเอง

3) ความสามารถในการใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ในการเรียบเรียงประโยคตามลำดับก่อนหลัง เพื่อเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง

4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic Competence) คือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางวาจา และไม่เป็นวาจา เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นแทนคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือไม่ออกในขณะนั้น การพยายามอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ

จากความหมายที่นักวิชาการกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความสามารถในการพูด ได้แก่ ความสามารถทางไวยากรณ์ ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม ความสามารถในการตีความ ความสามารถทางกลวิธีที่ใช้ในการสื่อความหมาย และ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

3.2.3 แบบทดสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมการพูด

การทดสอบเกี่ยวกับการพูดจำเป็นที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการที่ผู้พูดแสดงความสามารถในการใช้ภาษาพูดเพื่อสื่อความหมายต่อคู่สนทนา แบบทดสอบควรมีเกณฑ์ที่จะวัดและประเมินผลการพูดอย่างเป็นธรรมชาติ แบบทดสอบเพื่อวัดผลการพูดของนักเรียน มีดังนี้

1) การพูดที่มีการควบคุม (Direct Expression) สามารถทดสอบได้โดย

1.1) การให้ตัวแนะที่สามารถมองเห็นได้ (Visual Cues)

1.1.1) นักเรียนพูดประโยคโดยมีรูปภาพเป็นสื่อ แต่ นักเรียนควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

1.1.2) นักเรียนบรรยาย 1 ใน 4 ภาพ ที่คล้ายคลึงกันและให้นักเรียนคนอื่นที่เหลือฟังและบอกว่าเป็นภาพใด

1.2) การให้ตัวแนะที่เป็นคำพูด (Verbal Cues) คำแนะนำสำหรับการทำแบบสอบอาจใช้ภาษาแม่ หรือภาษาที่เรียนหรือในบางครั้งอาจเขียนก็ได้

1.2.1) ครูพูดประโยค 1 ประโยค และแสดงคำตอบด้วยท่าทางหรือ สีหน้าแล้วให้นักเรียนตอบตามลักษณะท่าทางนั้นๆ

1.2.2) นักเรียนฟังบทสนทนาระหว่างเจ้าของภาษาสองคน แล้วรายงานเนื้อหาของสิ่งที่พูด

1.2.3) นักเรียนแสดงบทบาทเป็นผู้สัมภาษณ์และพยายามหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้ถูกสัมภาษณ์ (ครู) แล้วจดบันทึกไว้

2) การพูดโดยอิสระ (Free Expression) เป็นการใช้ภาษาอย่างอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง มีวิธีการทดสอบดังนี้

2.1) ให้นักเรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจใช้คำสั่งเป็นภาษาแม่

2.2) ให้นักเรียนพูดตามหัวข้อ (Topic) ที่กำหนดให้ ครูควรให้หลายๆหัวข้อ เพราะนักเรียนอาจจะคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่ง

2.3) นักเรียนบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน ถ้าเป็นนักเรียนระดับกลางวัตถุนั้นอาจจะไม่สลับซับซ้อนมากนัก แต่ถ้าเป็นระดับสูงขึ้นก็อาจเป็นสิ่งที่ซับซ้อนขึ้นได้ เช่น เครื่องจักร เครื่องยนต์ นักเรียนอาจกล่าวถึงขนาด ที่ตั้ง การใช้ประโยชน์ แต่ห้ามกล่าวถึงชื่อสิ่งของ

2.4) นักเรียนบรรยายสิ่งที่เห็น เช่น ภาพยนตร์หรือบุคคลสำคัญ แล้วให้นักเรียนคนอื่น เค้าว่าเป็นเรื่อง อะไร หรือเป็นใคร เป็นต้น

2.5) แสดงบทบาทสมมติ (Role Play) ควรใช้กับนักเรียนไม่เกินกว่า 10 คน แล้วให้นักเรียนสนทนาตามบทบาทที่ได้รับ

2.6) แสดงบทบาทเป็นผู้ตีความหรือสื่อความ (Interpreter) โดยให้ครู 2 คนสนทนากัน โดยครูคนหนึ่งพูดเฉพาะภาษาแม่ของนักเรียน และครูอีกคนหนึ่งพูดภาษาต่างประเทศที่เรียนแล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็นล่ามหรือผู้ช่วยในการสื่อความระหว่างคนทั้งสอง แบบสอบประเภทนี้เหมาะกับนักเรียนในระดับสูง

2.7) การสนทนาและสัมภาษณ์ (Live Conversation and Oral interview) เป็นวิธีการทดสอบทักษะการพูดที่เหมาะสม นิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด ลักษณะการสอบอาจเป็นการสนทนาหรือสัมภาษณ์ระหว่างครูกับนักเรียน หรือเจ้าของภาษากับนักเรียน ถ้าเป็นกรณีหลัง ครูต้องปลุกตัวออกมาทำหน้าที่ตรวจให้คะแนนต่างๆและพยายามให้พ้นจากสายตาของนักเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางการฟังและการพูดอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด เนื้อหาในการสนทนาควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน เช่น นักเรียนในระยะเริ่มต้นควรสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวของตัวเอง ส่วนนักเรียนในระดับกลางการสนทนาควรซับซ้อนขึ้น ต้องใช้ความคิดและจินตนาการประกอบด้วย เช่น ถ้าท่านมีเงินมากๆ ท่านจะทำอะไร เป็นต้น สำหรับนักเรียนในระดับสูงหัวข้อการสนทนาส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่างๆ โดยอาจให้นักเรียนอาบบทความที่เตรียมไว้ล่วงหน้า การสนทนาจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่อ่านหรือให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน การสนทนาครูต้องพยายามทำให้นักเรียนมีความรู้สึกสะดวกสบายเป็นกันเองและควรระลึกไว้เสมอว่าการให้คะแนนความสามารถในการพูดของ

นักเรียนนั้นเป็นการวัดความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเอง มิได้เป็นการวัดความฉลาดรอบรู้ของนักเรียน

Oller (1979: 327-335) ได้เสนอวิธีการทดสอบการพูดดังนี้

1) การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) ให้นักเรียนอ่านข้อความตามที่กำหนดแล้วบันทึกเทปไว้เพื่อนำมาให้คะแนนในภายหลัง การให้คะแนนอาจให้เป็นมาตราส่วนประเมินตามความถูกต้องและจำนวนเวลาที่ใช้ในการอ่าน

2) การพูดปากเปล่าด้วยวิธีการแบบโคลซ (Oral Cloze Procedure) การเลือกข้อความสำหรับสอบใช้วิธีเดียวกับการเลือกข้อความสำหรับให้เขียนตามคำบอก โดยอาจะบันทึกเทปจากรายการทางวิทยุ โทรทัศน์ บทละคร หรือข้อความอื่นๆ ที่อยู่ในรูปแบบของการพูด แต่ข้อความไม่ควรยากเกินไป เพราะการพูดต้องใช้ความจำในระยะเวลาอันสั้นด้วย แบบสอบชนิดนี้นักเรียนจะได้ฟังข้อความ 2 ครั้ง ครั้งแรกฟังข้อความทั้งหมด (อาจให้ฟัง 2 ครั้งก็ได้ขึ้นอยู่กับครู) หลังจากนั้นให้นักเรียนฟังข้อความที่มีบางตอนเว้นว่างไว้ให้เติม นักเรียนจะต้องพูดหรือเขียนข้อความเติมช่องว่าง ให้เหมือนกับที่ได้ยินมาแล้วในรอบแรก การให้คะแนนมี 2 วิธี คือ ให้เฉพาะคำที่ถูกต้องตามที่ กำหนดไว้หรือให้คะแนนคำที่มีความหมายใช้ได้เหมาะสมด้วยซึ่งเป็นวิธีการเดียวกับการให้คะแนนวิธีการสอบแบบโคลซชนิดเขียนตอบ

3) การเล่าเรื่อง (Narrative Task) เช่นครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนเล่าให้นักเรียนอีกคนหนึ่งฟังแล้วบันทึกเทปไว้ให้คะแนนในภายหลัง การให้คะแนนอาจให้ตามประสิทธิภาพของการสื่อสารทั้งหมดหรือให้ตามรายละเอียดหลักๆของเรื่องที่มีผลต่อความเข้าใจในเรื่อง

3.2.4 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการพูด

สภาการทดสอบร่วม (The Associated Examining Board Test cited in Weir, 1993: 43) ได้สร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้านซึ่งแต่ละด้านแบ่งเป็นคะแนนตั้งแต่ 0-3 คะแนน ตามลักษณะความสามารถในการพูดดังนี้

- 1) ความเหมาะสม (Appropriateness)
- 2) ความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Adequacy of vocabulary for purpose)
- 3) ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ (Grammatical accuracy)
- 4) ความสามารถในการสื่อภาษา (Intelligibility)
- 5) ความคล่องแคล่ว (Fluency)
- 6) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and adequacy of content)

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละด้านมีดังนี้

1) ความเหมาะสม (Appropriateness)

0 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดได้

1 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการพูดที่จำกัดมาก สามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้บ้างเล็กน้อย การใช้ภาษาตามลักษณะวัฒนธรรมทางสังคมยังไม่เหมาะสม

2 คะแนน หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเรื่องและสถานการณ์ในขณะนั้นได้ดีพอสมควร

3 คะแนน หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องสถานการณ์ และบริบทที่เกิดขึ้นในการสนทนาโดยแทบจะไม่มีข้อผิดพลาดในการพูดเลย

2) ความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Adequacy of vocabulary for purpose)

0 คะแนน หมายถึง มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะพูดสนทนากับผู้อื่นได้

1 คะแนน หมายถึง มีความรู้คำศัพท์ที่จำกัดและพบว่ามีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ หรือพูดคำเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา

2 คะแนน หมายถึง อาจใช้คำศัพท์ผิดหรือใช้คำศัพท์ที่กำกวมอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อยแต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี

3 คะแนน หมายถึง แทบจะไม่พบข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์เลย อาจมีการพูดอ้อมค้อมบ้างเล็กน้อย แต่ก็สามารถสื่อสารกับคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี

3) ความแม่นยำด้านไวยากรณ์ (Grammatical accuracy)

0 คะแนน หมายถึง มีความผิดพลาดในการใช้เกือบทุกโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถพูดได้เพียงเล็กน้อย

1 คะแนน หมายถึง ขาดความปะติดปะต่อในการผูกประโยคและมักใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยๆ ทำให้การพูดเชื่อมประโยคยังไม่ดีพอ

2 คะแนน หมายถึง พบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์บ้างแต่ส่วนใหญ่สามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องทั้งหมด

3 คะแนน หมายถึง แทบจะไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลยหรือหากมีข้อผิดพลาดก็มีเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลถึงการสื่อความหมายโดยรวม

4) ความสามารถในการสื่อภาษา (Intelligibility)

0 คะแนน หมายถึง มีปัญหาในการออกเสียงคำและสำเนียงในการพูดเป็นเหตุให้ไม่สามารถสื่อความสิ่งที่ต้องการได้

1 คะแนน หมายถึง การออกเสียงและสำเนียงในการพูดยังไม่ค่อยดี ต้องพูดประโยคเดิมซ้ำบ่อยๆ คู่สนทนาจึงจะเข้าใจ

2 คะแนน หมายถึง การออกเสียงและสำเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ หากผู้ฟังตั้งใจฟังก็สามารถเข้าใจได้ อาจได้รับการขอร้องให้พูดซ้ำบ้าง

3 คะแนน หมายถึง มีความชัดเจนในการออกเสียงและสำเนียงเพียงพอที่จะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา อาจจะมีสำเนียงของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอยู่บ้าง แต่แทบจะไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือต้องพูดซ้ำบ่อยๆ

5) ความคล่องแคล่ว (Fluency)

0 คะแนน หมายถึง การพูดตะกุกตะกัก หยุดชะงัก ขาดเป็นห้วงๆ ไม่ต่อเนื่อง

1 คะแนน หมายถึง มีลักษณะการพูดที่ลั้งเล มักจะพูดประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคที่พูดจะเป็นประโยคสั้นๆขาดความต่อเนื่อง

2 คะแนน หมายถึง มีการพูดเชื่อมประโยคที่พูดได้ต่อเนื่อง ยังมีที่พูดได้ตะกุกตะกักบ้างแต่ก็สามารถพูดประโยคยาวๆได้ อีกทั้งก่อนข้างพูดได้เร็วและชัดเจน

3 คะแนน หมายถึง สามารถพูดได้อย่างราบรื่น มีการใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดโดยทั่วไปและการอธิบายถึงสิ่งใดๆที่ค่อนข้างเข้าใจยาก

6) ความตรงประเด็นและความเพียงพอของเนื้อหา (Relevance and adequacy of content)

0 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดไม่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งใจไว้และสิ่งที่พูดยังไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร

1 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดที่ตรงประเด็นยังอยู่ในขีดจำกัด มีการหยุดพูดนานๆ และพูดทวนซ้ำอย่างไม่มีจุดหมาย

2 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดส่วนใหญ่ตรงประเด็นในงานที่ตั้งใจไว้ แม้ว่าจะมีช่องว่างในการพูดและคำพูดซ้ำซากอยู่บ้าง

3 คะแนน หมายถึง การตอบสนองทางคำพูดตรงประเด็นและเพียงพอต่องานที่ตั้งใจไว้

แบบทดสอบของ Israeli (cited in Ur, 1996: 35) เป็นข้อสอบที่มีเกณฑ์วัดความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศแบ่งเป็น 2 ด้านซึ่งแต่ละด้านแบ่งเป็นคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน ตามลักษณะความสามารถในการพูด ดังนี้

1) ด้านความถูกต้องของการใช้ภาษา (accuracy)

2) ด้านความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านความถูกต้องของการใช้ภาษา(accuracy)

1 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศหรือพูดน้อยมากจนไม่สามารถเข้าใจได้

2 คะแนน หมายถึง ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องและมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นในการใช้โครงสร้าง ไวยากรณ์พื้นฐานและมีการพูดออกเสียงที่แสดงให้เห็นถึงสำเนียงภาษาแม่ของผู้พูดอย่างเด่นชัด

3 คะแนน หมายถึง มีการใช้คำศัพท์ในวงจำกัด มีข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อย่างเด่นชัดและมีการพูดออกเสียงที่แสดงถึงสำเนียงของภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย

4 คะแนน หมายถึง มีการใช้คำศัพท์ในระดับที่กว้างขึ้น แต่ยังคงใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ้างในบางโอกาสและมีการพูดออกเสียงที่แสดงถึงสำเนียงของภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย

5 คะแนน หมายถึง มีการใช้คำศัพท์ในวงกว้างได้ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้างอย่างเด่นชัดและมีสำเนียงการพูดเหมือนเจ้าของภาษา หรือมีสำเนียงของ ภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย

2) ด้านความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

1 คะแนน หมายถึง พูดได้น้อยหรือไม่สามารถพูดสื่อสารให้เข้าใจได้เลย

2 คะแนน หมายถึง หยุดพูดบ่อยครั้งและพูดสั้นๆ และบางครั้งยากต่อการทำความเข้าใจ

3 คะแนน หมายถึง พูดสื่อสารความคิดได้ แต่ยังพูดสั้นๆและหยุดเว้นช่วงการพูดในบางครั้ง

4 คะแนน หมายถึง สามารถพูดสื่อสารได้อย่างราบรื่นแต่เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยข้อความสั้นๆ

5 คะแนน หมายถึง สามารถพูดสื่อสารให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย มีการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยข้อมูลที่มีรายละเอียดยาว

แบบทดสอบของ The Oral Proficiency Interview (OPI) (cited in Brown, 2004: 172-173) ได้สร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้านซึ่งแต่ละด้านแบ่งเป็นคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน ตามลักษณะความสามารถในการพูดดังนี้

- 1) ด้านไวยากรณ์ (Grammar)
- 2) ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)
- 3) ด้านความเข้าใจ (Comprehension)
- 4) ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)
- 5) ด้านการออกเสียง (Accent)
- 6) ด้านงานปฏิบัติ (Task)

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

ระดับ 1 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ่อยมาก แต่เจ้าของภาษายังพอเข้าใจได้

2 สามารถใช้โครงสร้างไวยากรณ์ในระดับพื้นฐานได้

3 สามารถพูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องในการสนทนาที่เป็นทางการและที่ไม่เป็นทางการ

4 สามารถใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องในระดับตรงตามความต้องการทางอาชีพ เกือบจะไม่พบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เลย

5 สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเทียบเท่ากับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

2) ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

ระดับ 1 มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน

2 สามารถใช้คำศัพท์อธิบายความเป็นตนเองได้

3 สามารถใช้ศัพท์ได้เพียงพอในการสนทนาที่เป็นทางการและที่ไม่เป็นทางการที่ใช้กันอยู่ในสังคม อาชีพ เกือบจะไม่ต้องหยุดคิดหาคำศัพท์

4 สามารถเข้าใจและมีส่วนร่วมในทุกการสนทนาโดยสามารถใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ

5 สามารถเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน คำเชื่อม ได้เทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

3) ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

- ระดับ 1 สามารถเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ในสถานการณ์
ธรรมดาที่สุด ต้องการการย้ำ การพูดซ้ำๆ จึงจะเข้าใจ
- 2 สามารถเข้าใจเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับตนเอง ยังไม่เข้าใจ
เรื่องอื่นๆที่มีศัพท์เทคนิค
- 3 สามารถเข้าใจได้ดีในคำพูดที่มีอัตราความเร็วปกติ
- 4 สามารถเข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาที่มีความเร็วสูงกว่า
ปกติ
- 5 เข้าใจทุกอย่างได้เทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาคน
หนึ่ง

4) ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)

- ระดับ 1 ไม่ได้ระบุไว้
- 2 สามารถพูดได้อย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ทางสังคม
ได้แก่ การแนะนำตัว การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ครอบครัว ประวัติ
ส่วนตัว
- 3 สามารถพูดโต้ตอบแสดงความสนใจโดยให้เหตุผลอย่าง
ง่ายได้ หยุดเว้นช่วงการพูดในบางครั้งเพื่อคิดหาคำศัพท์
- 4 สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วได้ตรงตามความ
ต้องการทางอาชีพ สามารถมีส่วนร่วมในทุกการสนทนาที่ใช้ระดับความเร็วสูงในการพูด
- 5 ความคล่องแคล่วในการพูดในระดับเหมือนเจ้าของภาษา
ที่มีการศึกษา

5) ด้านการออกเสียง (Accent)

- ระดับ 1 มีความถี่ในการออกเสียงผิดบ่อยมาก แต่เจ้าของภาษายัง
พอเข้าใจได้
- 2 การออกเสียงมีความผิดพลาดบ่อยๆ
- 3 ออกเสียงผิดบางครั้ง แต่ไม่ทำให้เจ้าของภาษาสับสน
การออกเสียงยังมีร่องรอยสำเนียงต่างชาติ
- 4 มีความผิดพลาดในการออกเสียงน้อยมาก
- 5 ออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

6) ด้านงานปฏิบัติ (Task)

- ระดับ 1 สามารถถามตอบในหัวข้อเกี่ยวกับตนเองและประวั
 ติภาษาในประโยคพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้
- 2 สามารถพูดภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมได้
 - 3 สามารถมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งแบบเป็นทางการ
 และไม่เป็นทางการที่ใช้้อยู่จริงในสังคมและตามความต้องการทางอาชีพได้
 - 4 ยังไม่ถึงระดับเจ้าของภาษา แต่สามารถใช้ภาษาได้อย่าง
 เหมาะสมในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้
 - 5 ความสามารถในการพูดอยู่ในระดับเดียวกับเจ้าของ
 ภาษาที่มีการศึกษา

นอกจากนี้ได้มีการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดเชิงปฏิบัติการ

(Pragmatic Speaking Test) ของ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) (Oller, 1979: 320-323) FSI Test ได้เสนอเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในการพูด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้านซึ่งแต่ละด้านแบ่งเป็นคะแนนตั้งแต่ 1-6 คะแนน ตามลักษณะความสามารถในการพูด ดังนี้

- 1) ด้านการออกเสียง (Accent)
- 2) ด้านไวยากรณ์ (Grammar)
- 3) ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)
- 4) ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)
- 5) ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านการออกเสียง (Accent)

- ระดับ 1 ออกเสียงในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าใจได้
- 2 ผิดอย่างเด่นชัดบ่อยๆ ยากแก่การเข้าใจ ต้องย่ำบ่อยๆ
 - 3 ออกสำเนียงต่างชาติต้องฟังอย่างตั้งใจ การออกเสียงผิด
 ทำให้เข้าใจผิดบ่อยๆ มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และคำศัพท์
 - 4 มีร่องรอยสำเนียงต่างชาติ ออกเสียงผิดบางครั้งแต่ไม่ทำ
 ให้เข้าใจผิด
 - 5 การออกเสียงผิดน้อยมากแต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา
 - 6 ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงต่างประเทศ

2) ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

- ให้สื่อสารไม่ได้
- เข้าใจผิด
- บางอย่าง แต่ไม่ถึงกับพูดแล้วไม่เข้าใจ
- ระดับ 1 ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ยกเว้นวลีที่เตรียมก่อนล่วงหน้า
 - 2 พูดผิดมาก แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ไวยากรณ์น้อยมาก ทำให้
 - 3 พูดผิดบ่อยๆ ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่างทำให้
 - 4 พูดผิดเป็นครั้งคราว ทำให้รู้ว่าไม่มีความรู้ทางไวยากรณ์
 - 5 ผิดไวยากรณ์น้อยมาก
 - 6 มีที่ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ตลอดการสัมภาษณ์

3) ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

- และอภิปรายไม่ได้
- ศัพท์เทคนิค
- การศึกษา
- ระดับ 1 มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับบทสนทนาง่ายๆ
 - 2 มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน
 - 3 ใช้คำศัพท์ไม่มากพอ และในวงที่จำกัด พูดขยายความ
 - 4 ใช้ศัพท์ได้เพียงพอที่จะอภิปรายในความสนใจพิเศษ ไม่มี
 - 5 ใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ
 - 6 ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มี

4) ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)

- ไม่ได้
- ใหม่หรือมั่วคิดหาศัพท์
- เหมือนเจ้าของภาษา
- ระดับ 1 การพูดยังติดตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้ สนทนา
 - 2 การพูดช้ามากและไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคที่พูดทุกวัน
 - 3 ยังพูดได้ไม่สม่ำเสมอ พูดไม่จบประโยคก็มี
 - 4 พูดแล้วหยุดบ้าง ความสม่ำเสมออาจเกิดจากการพูด
 - 5 พูดได้ราบเรียบ ความเร็วและความสม่ำเสมอเท่านั้นที่ไม่
 - 6 พูดได้คล่องแคล่วเทียบได้กับเจ้าของภาษา

5) ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

- ระดับ 1 เข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ในสถานการณ์ธรรมดาที่สุด
- 2 เข้าใจได้ช้าในคำพูดซ้ำๆง่ายๆ ยังต้องการการย้ำจึงจะเข้าใจ
- 3 เข้าใจเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องระมัดระวังและต้องการการย้ำในบางครั้ง
- 4 เข้าใจได้ดีในคำพูดที่มีอัตราความเร็วปกติ ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องการการย้ำในบางครั้ง
- 5 เข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาธรรมดา ยกเว้นสำนวนหรือคำพูดที่พูดเร็ว
- 6 เข้าใจทุกอย่างโดยปราศจากความยุ่งยากและเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาคคนหนึ่ง

FSI Test ได้เสนอตารางแปลงค่าระดับคะแนนความสามารถในการพูดแบ่งตามพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน รายละเอียดมีดังนี้ (Oller, 1979: 320-323)

ตารางที่ 3 แสดงการแปลงค่าระดับคะแนนความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ FSI Test

ระดับความสามารถ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
พฤติกรรม	1	2	3	4	5	6
ด้านการออกเสียง	0	1	2	2	3	4
ด้านไวยากรณ์	6	12	18	24	30	36
ด้านคำศัพท์	4	8	12	16	20	24
ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	2	4	6	8	10	12
ด้านความเข้าใจ	4	8	12	15	19	23

เกณฑ์ของการให้ค่าคะแนนพฤติกรรมในการพูดทั้ง 5 ด้านตามแบบ FSI Test จะเป็นไปตามระดับต่างๆ ตามตาราง เช่น การออกเสียง ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 6 แสดงว่า ได้คะแนน 4 คะแนน การใช้คำศัพท์ ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 4 แสดงว่า ได้คะแนน 16 คะแนน เป็นต้น และจากค่าคะแนนที่ได้ ผู้ดำเนินการสอบจะต้องแปลงคะแนนเป็นระดับความสามารถการพูด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ตารางแปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ

คะแนนรวมทั้งหมดจากตารางลงน้ำหนักคะแนน	ระดับของ FSI Test
16-25	0+
26-32	1
33-42	1+
43-52	2
53-62	2+
63-72	3
73-82	3+
83-92	4
93-99	4+

The Foreign Service Institute (FSI Test) ได้ให้แบ่งระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศไว้ 5 ระดับ (Oller, 1979) รายละเอียดดังนี้

ระดับที่ 0 ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศนั้นๆ ได้

ระดับที่ 0+ ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดประโยค คำ หรือวลีที่ได้ท่องจำมาเท่านั้น

ระดับที่ 1 ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาพื้นฐานต่างๆ ไปในชีวิตประจำวันได้

ระดับที่ 1+ ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาต่างๆ ไปในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคม

ระดับที่ 2 ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมได้

ระดับที่ 2+ ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมและสามารถโต้ตอบตามความต้องการทางอาชีพได้แต่ยังมีข้อจำกัดอยู่

ระดับที่ 3 ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 3+ ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาโต้ตอบได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ สามารถโต้ตอบในเรื่องที่มีความสนใจต่างๆ ไป และตรงกับความต้องการทางอาชีพ

ระดับที่ 4 ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการทางอาชีพ

ระดับที่ 4+ ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดได้ในทุกสถานการณ์อย่างเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

ระดับที่ 5 ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา มีลีลาการพูด ใช้น้ำเสียงคำ และสำนวนเหมาะสมกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

นอกจากนี้ ศูนย์การสอนภาษาต่างประเทศของสภาสหรัฐอเมริกา (ACTFL – American Council on the Teaching Foreign Languages 1999, cited in Hadley, 2000: 14 -19) ได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศออกเป็น 4 ระดับใหญ่ๆ คือ

1. ระดับความสามารถขั้นต่ำ (novice – level) ระดับการพูดสื่อสารเกี่ยวกับชีวิตประจำวันอย่างไม่เป็นทางการได้น้อยมากและพูดเป็นคำๆ โดยเป็นการพูดประโยค คำ หรือวลีที่ได้ท่องจำมาเท่านั้นซึ่งอาจจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำความเข้าใจกับผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษาแม้จะมีความคุ้นเคยกับผู้พูดก็ตาม

2. ระดับความสามารถขั้นกลาง (intermediate – level) ระดับที่ผู้พูดสามารถถามและตอบคำถามง่ายๆเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่คุ้นเคยกับการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไม่เป็นทางการได้แต่อยู่ในวงจำกัด แม้กับผู้คุ้นเคยกับผู้พูด ยังต้องให้ผู้พูดซ้ำๆในบางครั้ง จึงจะทำให้เจ้าของภาษาฟังเข้าใจได้

3. ระดับความสามารถขั้นสูง (advanced – level) ระดับที่ผู้พูดสามารถบรรยายและอธิบายเรื่องราวที่เป็นข้อมูลส่วนตัวและความสนใจโดยทั่วไปอย่างไม่เป็นทางการเป็นส่วนใหญ่โดยพูดด้วยข้อมูลที่ยาวขึ้นและสามารถพูดโต้ตอบกับสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่น่าสนใจได้โดยง่ายแม้ผู้ที่ยังไม่คุ้นเคยกับผู้พูดก็ตาม

4. ระดับความสามารถขั้นสูงสุด (superior – level) ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ แม้กระทั่งในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยก็ตาม ผู้พูดสามารถใช้โครงสร้างประโยคพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง สามารถโต้ตอบในเรื่องที่มีความสนใจทั่วไป หรือในสาขาวิชาอื่นๆได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารกับเจ้าของภาษา

Brown (2004: 171) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI Test) ว่ายังได้รับความนิยมนำมาใช้ประเมินความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศที่สหรัฐอเมริกา และแม้ว่าเกณฑ์ประเมินความสามารถของ The American Council on Teaching Foreign Languages (ACTFL) มีความแตกต่างจากเกณฑ์ของ FSI Test แต่การประเมินในภาพรวม ผู้ประเมินสามารถนำเกณฑ์จาก FSI Test และ ACTFL มาเทียบเคียงกันได้ (Brown, 2004: 176-177)

Salaberry (2000: 289-310) ได้เปรียบเทียบและอธิบายระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศระหว่าง FSI Test และ ACTFL ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบและอธิบายความสามารถในการพูดตามเกณฑ์FSI Test และ ACTFL

FSI	ACTFL	คำอธิบาย
3	Superior	ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาโต้ตอบได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ สามารถโต้ตอบในเรื่องที่มีความสนใจต่างๆไป และตรงกับความต้องการทางอาชีพได้
2+	Advanced plus	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมและตรงกับความต้องการทางอาชีพได้ แต่ยังมีข้อจำกัดในการใช้โครงสร้างและคำศัพท์ในสถานการณ์ที่เป็นทางการอยู่บ้าง
2	Advanced	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมได้ แต่ยังมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาให้ตรงกับความต้องการทางอาชีพ
1+	Intermediate High	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาต่างๆไปในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคม
1	Intermediate Mid	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาต่างๆไปในหัวข้อเรื่องที่คุ้นเคยกับการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไม่เป็นทางการได้และยังมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคม
1	Intermediate Low	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาพื้นฐานต่างๆไปในชีวิตประจำวันได้แต่อยู่ในวงจำกัด
0+	Novice High	ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดเป็นคำๆ หรือวลีที่ได้ท่องจำมาเท่านั้นเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
0+	Novice Mid	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันอย่างไม่เป็นทางการได้น้อยมาก
0	Novice Low	ระดับที่ผู้พูดไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ ได้เลยโดยอยู่ในระดับของผู้ที่เริ่มต้นเรียน

Salaberry ได้เขียนสรุประดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ของ FSI Test กับ ACTFL โดยพบว่าคำอธิบายระดับความสามารถในการพูดระดับสูงสุด (superior) ของ ACTFL นั้นเทียบเท่าเพียงระดับ 3 ของ FSI Test นอกจากนี้ Salaberry ได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ของ ACTFL ออกเป็นระดับย่อยๆ เพิ่มขึ้น คือ Low, Mid, High และ Plus เพื่อให้เห็นความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับระดับตามเกณฑ์ของ FSI Test ได้ชัดเจนขึ้น กล่าวได้ว่า FSI Test แบ่งระดับความสามารถในการพูดไว้มากกว่า ACTFL และ FSI Test ให้คำอธิบายระดับความสามารถในการพูดในแต่ละระดับไว้ละเอียดมากกว่า ACTFL

Brown (2004: 177-178) ได้เปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) และ The Oral Proficiency Interview (OPI) ที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของ The American Council on Teaching Foreign Languages (ACTFL) ดังนี้

1. OPI Test แสดงนิยามขององค์ประกอบความสามารถในการพูดแต่ละด้านไปในลักษณะเดียวกัน แทนที่จะนิยามให้เห็นความแตกต่างของระดับขององค์ประกอบด้านต่างๆ ดังลักษณะของ FSI Test และ เนื่องจาก OPI Test เน้นที่งานปฏิบัติ (task) ดังนั้นความสามารถในการพูดของ OPI Test จึงประเมินระดับความสำเร็จงานปฏิบัติของนักเรียนด้วย

2. การให้คะแนนพฤติกรรมในการพูด 5 ด้านที่แบ่งเป็น 6 ระดับของ FSI Test มีรายละเอียดอธิบายขององค์ประกอบของความสามารถในการพูดในแต่ละระดับชัดเจน ละเอียดกว่าเกณฑ์ในภาพรวมของ ACTFL OPI Test

3. จากข้อกำหนดของ ACTFL ทำให้การนำเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ OPI Test นำไปปรับใช้ได้น้อยในห้องเรียนจริง

นอกจากนี้ Bachman (cited in Brown, 2004: 178) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ OPI Test มีปัญหาด้านความเที่ยงตรง (validity) เนื่องจากระดับเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ OPI Test ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนองค์ประกอบความสามารถในการพูดแต่ละด้านปะปนกันซึ่งมีสาเหตุมาจากวิธีการออกแบบ OPI Test และเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดของ OPI Test กำหนดให้ใช้การประเมินค่าเชิงเดี่ยว (single rating) เท่านั้น ซึ่งพบว่ายังไม่มีทฤษฎีและงานวิจัยใดๆ รองรับแนวคิดนี้

จากตัวอย่างของแนวทางการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดข้างต้นจะพบว่าได้มีผู้เสนอแนวทางการให้คะแนนการพูดไว้มากมาย องค์ประกอบในการพูดที่ได้รับความสนใจและนิยมใช้แพร่หลายได้แก่ ด้านความถูกต้องของการใช้ภาษา อันรวมความถึง การออกเสียง การใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ ด้านความเข้าใจได้ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการสื่อสาร และด้านความคล่องแคล่วในการพูดที่หมายถึง ความรวดเร็วในการโต้ตอบ แต่วิธีการหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับและนิยมมากจวบจนปัจจุบันได้แก่ การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดเชิงปฏิบัติการ (Pragmatic Speaking test) ตามเกณฑ์ของ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI Test)

ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในห้องเรียนที่เน้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นอกจากนั้นยังได้รับการสนับสนุนในด้านการนำไปใช้ประเมินนักเรียนเนื่องจาก คำอธิบายองค์ประกอบความสามารถในการพูดทั้ง 5 ด้านในแต่ละระดับ มีความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงองค์ประกอบสูง สามารถนำไปใช้วัดประสิทธิภาพในการสื่อสารตามสถานการณ์ในชีวิตจริงของนักเรียนได้ชัดเจน (Farrell, 1998: 40)

3.3 ทักษะการเขียน

3.3.1 ความหมายของความสามารถในการเขียน

ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนไว้ สรุปได้ดังนี้

Lado (1961: 248) กล่าวถึงความหมายของความสามารถในการเขียนว่า คือ ความสามารถที่จะใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย สามารถเรียบเรียงข้อความจากลักษณะโครงสร้างภาษาที่ใช้รูปแบบการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้อง

Valette (1977: 131) กล่าวถึงความหมายของการเขียนอีกด้านหนึ่ง ว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกทางด้านข้อความที่สละสลวย หรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยงความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคความเรียงหรือบทความ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

Krashen (1984: 20-23) กล่าวถึงความสามารถทางการเขียนว่า ความสามารถทางการเขียนพัฒนาตามวิธีเดียวกับการรับภาษาที่สอง ความสามารถในการเขียนเกิดจากการรับปัจจัยเข้าอย่างเพียงพอจนเกิดความเข้าใจ (Comprehensible input) นำไปสู่ความสามารถทางการเขียน คือ ผล (Production) ความเข้าใจในการฟังและความเข้าใจในการอ่านทำให้เกิด

ความสามารถในการพูดและการเขียน

Tribble (1996: 118) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนเกิดจากการศึกษาอบรมและประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของการประสมประสานประโยคต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเรียบเรียงตัวอักษรเป็นข้อความเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ออกมาเป็นภาษาเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และมีความสมเหตุสมผลเหมาะสมตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนแต่ละครั้ง ตลอดจนเหมาะสมกับผู้อ่าน เป็นกระบวนการเชื่อมโยงความคิดกับความรู้ทางภาษาออกมาเป็นงานเขียนที่มีคุณภาพเพื่อให้สื่อความในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการได้

3.3.2 องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน

การเขียนที่ใช้เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง ตรงตามความคิดของผู้เขียน ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ กัน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้จำแนกองค์ประกอบของการเขียนไว้ ดังนี้

Lado (1968: 98) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนไว้ว่า ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ด้านโครงสร้าง ไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งนอกเหนือจากสิ่งเหล่านี้แล้ว ผู้เขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการเขียน และผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเขียนเพื่อใช้สื่อความหมายกับผู้อ่าน ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของตนด้วย

Harris (1969: 63-69) เสนอความคิดเกี่ยวกับการเขียนว่าการเขียนที่ดีนั้นต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

- 1) เนื้อหาสาระของการเขียน ตลอดจนความนึกคิดที่แสดงออก
- 2) การจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบในการเขียน เพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายในการเขียนนั้น ๆ
- 3) การใช้รูปแบบไวยากรณ์ที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง
- 4) ลีลาของการเขียน เป็นการเลือกโครงสร้าง เลือกความหมายเฉพาะเพื่อทำให้เกิดอรรถรส
- 5) กลไกที่จะช่วยในการเขียนได้แก่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

Heaton (1976: 136) ได้ทำการวิเคราะห์และจัดองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเขียนไว้ดังนี้ คือ

- 1) ความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ของภาษาได้ถูกต้อง (Grammatical skills)
- 2) ความสามารถในการเลือกใช้ประโยค และใช้ภาษาอย่างเหมาะสม (Stylistical skills)
- 3) ความสามารถในการเขียนเครื่องหมายวรรคตอน และใช้อักษรตัวพิมพ์หรือตัวเขียนใหญ่ (Mechanical skills)
- 4) ความสามารถที่จะเขียนได้ตามความคิดและลำดับความคิดนั้นอย่างสมเหตุสมผล (Judgement skills)

Raimes (1983: 5-11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการสอนเขียนไว้โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) เนื้อหา (Content) เช่น การสื่อความหมายได้ตรงจุดตรงประเด็น (Relevance) มีความกระจ่าง (Clarity) มีความคิดริเริ่ม (Originality) และมีเหตุผล (Logic) ฯลฯ

2) กระบวนการเขียนของผู้เขียน (The Writer's Process) ได้แก่ การรวบรวมความคิด (Getting Ideas) การเริ่มทำการเขียน (Getting Started) การเขียนร่าง (Writing Drafts) และการทบทวน (Revising)

3) การคำนึงถึงผู้อ่าน (Audience)

4) วัตถุประสงค์ในการเขียน (Purpose)

5) การเลือกใช้คำ (Word Choice) ได้แก่ คำศัพท์ สำนวน และคำที่แสดงความรู้สึก (Tone)

6) การเรียบเรียงข้อความ (Organization) ได้แก่ ประโยค (Paragraph) ประโยคหัวเรื่องและประโยคสนับสนุน (Topic and Support) การเชื่อมโยงกันของเนื้อหาและความเป็นเอกภาพ (Cohesion and Unity)

7) กลไกในการเขียน (Mechanics) เช่น การคัดลายมือ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเป็นต้น

8) ไวยากรณ์ (Grammar) เช่น กำหนดการใช้คำกริยา (Rules of Verbs) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Agreement) คำนำหน้านาม (Article) และคำสรรพนาม (Pronouns)

9) ความสัมพันธ์ของคำในประโยค (Syntax) เช่น โครงสร้างประโยค (Sentence Structure) ขอบข่ายของประโยค (Sentence Boundaries) และการเลือกลีลาในการเขียน

Tribble (1996: 122-125) แบบการเขียน (genre) การประเมินและการให้ข้อมูลป้อนกลับ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การเขียนสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการเขียนที่ชัดเจน ความถูกต้องของการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ การใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ การจัดลำดับความคิด การเรียบเรียงข้อความให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจความหมายตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนต้องการสื่อได้

3.3.3 แบบทดสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมการเขียน

การทดสอบทักษะนี้ ครูควรคำนึงว่างานที่นักเรียนเขียนนั้นเจ้าของภาษาอ่านแล้วเข้าใจหรือไม่ ถ้าเจ้าของภาษาอ่านเข้าใจได้ด้วยความยากลำบากแสดงว่าความพยายามสื่อสารของนักเรียนสำเร็จเพียงบางส่วน

Valette (1977: 248-260) ได้แนะนำการทดสอบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1) การเขียนเรียงความโดยมีการแนะแนวทาง (Directed Composition)

อาจจะทำดังนี้ คือ

- 1.1) ให้ตัวแฉะที่มองเห็นได้ (Visual Cues) เช่น รูปภาพชุด ฉายฟิล์มสตริป ภาพยนตร์เงียบ
- 1.2) ให้ตัวแฉะโดยการพูด (Oral Cues) เช่น
- 1.2.1) ฟังการสัมภาษณ์และให้นักเรียนเขียนบรรยาย
 - 1.2.2) ฟังเทปและให้นักเรียนเขียนจดหมาย
- 1.3) ให้ตัวแฉะโดยการเขียน (Written Cues) โดยปกติแล้วทักษะเขียนมักให้ตัวแฉะที่เป็นตัวเขียนที่เป็นภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนก็ได้
- 1.3.1) ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาจากคำสำคัญ (Key Word) ที่ให้มาทั้งหมด

1.3.2) ให้เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ หรือจดหมายสมัครงาน ตามคำแนะนำที่ให้มา หรือดูจากประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์

2) การเขียนอย่างอิสระ การเขียนอย่างอิสระนี้นักเรียนจะแสดงความสามารถในการลำดับความคิด การใช้ศัพท์ที่เหมาะสม ตลอดจนการแบ่งข้อความออกเป็นตอนๆ การเลือกหัวข้อสำหรับให้นักเรียนเขียนควรเป็นหัวข้อที่ไม่ยากนัก เพราะนักเรียนควรใช้ความพยายามแสดงความคิดมากกว่าการแสดงเนื้อหา

3.3.4 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการเขียน

Ike (1990: 43) ได้เสนอรูปแบบการตรวจประเมินงานเขียนอันประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด สำนวนภาษาและกลไกการเขียน โดยวิธีการกำหนดสัดส่วนของคะแนนแต่ละด้านให้เหมาะสมว่าควรจะให้เท่าไรจากคะแนนเต็ม ตัวอย่างเช่น ถ้ากำหนดคะแนนเต็ม 40 คะแนน อาจให้คะแนนเนื้อหา 10 คะแนน การเรียบเรียงความคิด 5 คะแนน สำนวนภาษา 15 คะแนนและกลไกการเขียน 10 คะแนน นอกจากนั้นผู้ตรวจยังต้องกำหนดเกณฑ์การประเมิน เช่น คะแนนระหว่าง $35-40 = A$, $30-34 = AB$, $25-29 = B$, $20-24 = BC$, $15-19 = C$, $10-14 = CD$ และตั้งแต่ 9 ลงมาได้ F เป็นต้น

Gordon et al. (1991: 320) ได้เสนอเกณฑ์ในการตรวจงานเขียนโดยพิจารณาองค์ประกอบ 5 ประการ คือ เนื้อหา และการเรียบเรียง (Content and Organization) ลีลาภาษา (Style) การสร้างประโยค (Sentence Formation) การใช้ภาษา (Usage) และ กลไกการเขียน (Mechanics)

Oller (1979) กล่าวว่า การตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียน มักมีจุดอ่อนในการตรวจ และให้คะแนน จึงได้เสนอวิธีการตรวจและให้คะแนน โดยใช้สูตรดังนี้ (อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์, 2531: 121-122) คือ

$$\text{คะแนน} = \frac{\text{จำนวนคำที่นักเรียนทำได้ถูกต้อง} - \text{จำนวนคำที่นักเรียนเขียนผิด}}{\text{จำนวนคำที่เขียนใหม่ทั้งหมด}}$$

ตัวอย่าง

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

I have a car. I go to stret and another car he's titesh me. I call to the Police man

12

he's cam in. He's gav to the another ticet becuas he's titesh me.

คำที่เขียนถูก = 12

คำที่เขียนผิด = 21

เขียนใหม่ได้ดังนี้

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

I have a car. I was backing into the street and another car hit me.

16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

I called the police. They came. They gave a ticket to the other man because he hit me.

คำที่ถูกต้องทั้งหมดจากการเขียนใหม่ให้ถูกต้อง = 33

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{12 - 21}{33} = -.27$$

คะแนนที่ได้แสดงว่าเป็นคะแนนที่ต่ำ มีค่าติดลบ คะแนนในระดับสูงจะอยู่ในระดับ .70 คะแนนในระดับปานกลางจะอยู่ในระดับ .30

จากตัวอย่างของการตรวจให้คะแนนการเขียนข้างต้น จะพบว่าได้มีผู้เสนอแนวทางการตรวจการเขียนเรียงความไว้หลายแนว แต่วิธีการหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับและนิยมมาจนปัจจุบันได้แก่ การตรวจให้คะแนนตามแนวของ Oller ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในห้องเรียนมากกว่าเพื่อใช้ในการประเมินผลความสามารถของนักเรียนกลุ่มใหญ่ และช่วยให้ผู้ตรวจให้คะแนนการเขียนได้อย่างเป็นปรนัย

4. หลักสูตรภาษาฝรั่งเศสช่วงชั้นที่ 4

ประเทศไทยได้จัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาอย่างเป็นระบบมาเป็นเวลานาน หลักสูตรภาษาฝรั่งเศสได้รับการพัฒนาและปรับปรุงไปตามกระแสความต้องการของสังคมและตามพัฒนาการของวิทยาการเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาโดยตลอด

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 รวมทั้งให้เชื่อมโยงความเป็นไทยและสากลโลก ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เป็นกลุ่มวิชาหนึ่งที่กำหนดให้เป็นสาระการเรียนรู้แกนหลัก โดยกำหนดให้มีมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชา และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดทำสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาตามสภาพความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น

4.1 จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2545) ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อีกทั้งได้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ในลักษณะที่ก้าวหน้าไปตามความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนรู้นำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนภาษาในระดับสูงขึ้น แยกเป็น 4 สาระ 8 มาตรฐานการเรียนรู้คือ

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1: เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2: มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึก โดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3: เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2: เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1: ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

จากจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่กำหนดเป็นสาระ 4 สาระและ 8 มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น แยกตาม 4 สาระและ 8 มาตรฐานการเรียนรู้ดังนี้

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1: เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. เข้าใจน้ำเสียง ความรู้สึกของผู้พูด รวมทั้งคำชี้แจง คำบรรยาย คำแนะนำ สารสนเทศ และคู่มือต่าง ๆ
2. อ่านออกเสียงบทอ่านได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง และเหมาะสมกับเนื้อหาที่อ่าน
3. เข้าใจ ตีความ และ/หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่เป็นความเรียงและไม่ใช่ว่าความเรียงในรูปแบบต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น ถ่ายโอนเป็นข้อความที่ใช้ถ้อยคำของตนเอง
4. เข้าใจ ตีความ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อความ ข้อมูล ข่าวสาร บทความ สารคดี บันเทิงคดีที่ซับซ้อนขึ้น จากสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ด 1.2: มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. ใช้ภาษาตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสามารถดำเนินการสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการของตน เสนอบริการแก่ผู้อื่น เจรจาต่อรอง และวางแผนในการเรียน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา
3. ใช้ภาษาเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย บรรยาย เปรียบเทียบ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเรื่องราว หรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนเหตุการณ์ปัจจุบันในชุมชนและสังคม สร้างองค์ความรู้ โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งวางแผนในการเรียนและอาชีพ
4. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเกี่ยวกับเหตุการณ์ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต พร้อมทั้งให้เหตุผลโดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งแสวงหาวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมกับตนเอง

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ด 1.3: เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. นำเสนอข้อมูล เรื่องราว รายงานที่เกี่ยวกับประสบการณ์ รวมทั้งเหตุการณ์ หรือเรื่องทั่วไป
2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเหตุการณ์ ต่าง ๆ กิจกรรม สินค้าหรือบริการ ในท้องถิ่นของตนด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ กิจกรรม สินค้า หรือบริการในท้องถิ่นของตนด้วยวิธีการที่หลากหลายได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ
4. นำเสนอบทกวี หรือบทละครสั้น (Skit) โดยใช้เค้าโครงตามแนวคิดของเจ้าของภาษา หรือแต่งขึ้นเองอย่างอิสระด้วยความเพลิดเพลิน

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. ใช้ภาษาและท่าทาง ในการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับบุคคล กาลเทศะ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. แสดงความคิดเห็นต่อวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.2: เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่องคำ วลี สำนวน ประโยค และข้อความที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นและนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ
2. เข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ
3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคม และอาชีพ
4. เห็นคุณค่า และจัดกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรมตามความสนใจ
5. ตระหนักในคุณค่าของภาษาและวัฒนธรรมที่เรียนและนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมาประยุกต์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1: ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ
2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น เพื่อขยายโลกทัศน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ

3. อภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการใช้ภาษาต่างประเทศในการค้นคว้าเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และชุมชน ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายและซับซ้อน
2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ กับบุคคล ภายในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.2: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ

1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารในการทำงาน สมัครงาน และประกอบอาชีพ รวมทั้งการขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในสถานการณ์จำลองและ/ หรือสถานการณ์จริง
2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักควบคุมตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม และเจรจาโน้มน้าว ต่อรองอย่างมีเหตุผล
3. ใช้ภาษาต่างประเทศเฉพาะด้านเพื่อการสื่อสาร การจัดการด้านการเรียน การศึกษาต่อ และ/ หรือด้านอาชีพ
4. ใช้ภาษาต่างประเทศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติในการสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ และการแข่งขันในสังคมโลก

จากจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่กำหนดเป็นสาระ 4 สาระและ 8 มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานในแต่ช่วงชั้นทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส จำเป็นต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพ ของนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร

5. การพัฒนารูปแบบการสอน

5.1 ความหมายของรูปแบบการสอน

Saylor et al. (1981: 271) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอน (Teaching model) ว่า หมายถึงแบบหรือแผน (pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความแตกต่างกันเพื่อจุดหมายหรือจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

Joyce and Weil (1992: 7) กล่าวว่าไว้ว่ารูปแบบการสอนเป็นแผนหรือแบบ ซึ่งสามารถใช้ในการสอนในห้องเรียนทางตรงหรือการสอนเป็นกลุ่มย่อยหรือเพื่อจัดสื่อการสอนซึ่งแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน

ทิสนา แจมมณี (2544: 218) ให้คำนิยามของรูปแบบการสอนว่าหมายถึง สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึงแบบแผนของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ มีหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ สามารถนำไปใช้ไปแนวการสอนของครูซึ่งแต่ละรูปแบบจะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของครู การดำเนินการสอน และการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงวิธีที่จะทำให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

5.2 หลักการพัฒนารูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวคิดของจอยส์และเวล (Joyce and Weil, 1992: 11-12) ประกอบด้วย

- 1) รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้หรือปรัชญาเป็นต้น
- 2) เมื่อพัฒนารูปแบบการสอนแล้วก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้สถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข

3) การพัฒนารูปแบบการสอนอาจออกแบบให้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

4) การพัฒนารูปแบบการสอนจะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นตัวตั้งในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ คือ ถ้าผู้ใช้นารูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักจะทำให้เกิดผลสูงสุดแต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ถ้าเห็นว่าเหมาะสม

Saylor et al. (1981: 272) ได้เสนอสิ่งที่ควรพิจารณาในการพัฒนารูปแบบการสอน ไว้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุ
- 2) โอกาสสูงสุดที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายหลายๆประการ
- 3) ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจของนักเรียน
- 4) การพิจารณาหลักการพื้นฐานทางทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ประกอบ
- 5) ความสะดวกในการใช้ และความยืดหยุ่นในการปรับใช้ในสภาพการณ์ต่างๆ

5.3 องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการสอน

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนตามแนวคิดของนักการศึกษา พบว่ามีลักษณะร่วมดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

นักการศึกษา	องค์ประกอบของรูปแบบการสอน							
	หลักการ/แนวคิดสำคัญ	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา/ทักษะ	กระบวนการสอน	เงื่อนไข	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน	การประเมินผล
Saylor et. al. (1981)	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓
Klausmier and Ripple (1985)	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓
Joyce and Weil (1996)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
ทิสนาแจมมณี (2544)	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง นักวิชาการได้ระบุคุณลักษณะดังกล่าวในองค์ประกอบรูปแบบการสอน

5.4 ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอน

ทิสนา แคมมณี (2544) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาหรือการสร้างระบบหรือรูปแบบการสอนให้ชัดเจน
- 2) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดองค์ประกอบหรือเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้นซึ่งจะทำให้รูปแบบมีความมั่นคงขึ้น
- 3) การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้ระบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง ปัญหาและอุปสรรคต่างๆเป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดองค์ประกอบต่างๆและจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลาย การนำข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ในการสร้างรูปแบบจะช่วยจัดหรือป้องกันปัญหาอันทำให้ระบบนั้นขาดประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง
- 4) การกำหนดองค์ประกอบของระบบ ได้แก่ การพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ ผู้มีประสบการณ์มากย่อมมองเห็นปัญหาต่างๆได้มากจึงมักกำหนดองค์ประกอบของระบบได้ละเอียดรอบคอบมากกว่าผู้มีประสบการณ์น้อย ผู้มีความรู้และความคิดสร้างสรรค์มากย่อมเห็นแนวทางที่จะช่วยให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จได้จึงมักกำหนดองค์ประกอบที่จะเอื้ออำนวยให้ระบบประสบความสำเร็จได้
- 5) การจัดกลุ่มองค์ประกอบ ได้แก่ การนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและดำเนินการในขั้นต่อไป
- 6) การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ยุ่ยากและต้องใช้ความคิดรอบคอบมาก ผู้สร้างระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่อาจใช้เวลาในการพิจารณา
- 7) การจัดระบบ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ โดยแสดงให้เห็นถึงผังจำลองขององค์ประกอบต่างๆ
- 8) การทดลองใช้ระบบเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น
- 9) การประเมินผล ได้แก่ การศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบใดๆแล้วได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่ใกล้เคียงกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด
- 10) การปรับปรุงระบบ นำผลการทดลองใช้ไปเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

5.5 การนำเสนอรูปแบบการสอน

Joyce and Weil (1992) ได้เสนอแนวทางการนำเสนอรูปแบบการสอนที่สมบูรณ์ว่าควรประกอบด้วยส่วนต่างๆต่อไปนี้

ส่วนที่หนึ่ง การแนะนำรูปแบบการสอน เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นที่มาของรูปแบบการสอน ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบการสอน ทฤษฎีและสมมติฐานที่ใช้รองรับรูปแบบการสอนนั้นๆ หลักการและมโนทัศน์ที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน

ส่วนที่สอง ตัวรูปแบบการสอน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- 1) โครงสร้างของรูปแบบ เป็นการอธิบายรูปแบบการสอนสู่การปฏิบัติ โดยจะมีลำดับขั้นตอน และรายละเอียดขั้นตอนของกิจกรรมที่ใช้สอน
- 2) ระบบสังคม อธิบายบทบาท ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน
- 3) หลักการในการตอบสนอง อธิบายถึงการแสดงออกของครูต่อนักเรียน การตอบสนองของครูต่อสิ่งที่นักเรียนกระทำ ซึ่งแต่ละรูปแบบการสอนจะมีการตอบสนองการแสดงผลพฤติกรรมของนักเรียนแตกต่างกันไป
- 4) ระบบที่มาสับสนุน เป็นการอธิบายสิ่งที่จะต้องจำเป็นในการใช้รูปแบบ หรือเงื่อนไขการนำรูปแบบนำไปใช้
- 5) การนำรูปแบบการสอนไปใช้ เป็นการให้คำแนะนำ และข้อสังเกตต่างๆในการนำรูปแบบไปใช้สอนให้เกิดประสิทธิภาพ
- 6) ผลที่จะเกิดกับนักเรียนหลังจากจบการเรียนการสอน สิ่งนี้จะเป็นตัวช่วยให้ครูสามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่าการนำเสนอรูปแบบการสอนจำเป็นต้องเสนอหลักการที่เป็นที่มาของรูปแบบการสอน ตัวรูปแบบที่สร้างขึ้น การนำรูปแบบการสอนไปใช้ และผลที่เกิดกับนักเรียนหลังการเรียนการสอน และในส่วนรูปแบบการสอนต้องประกอบด้วย โครงสร้างของรูปแบบ ระบบสังคมระหว่างครูและนักเรียน หลักการการตอบสนองและระบบการสนับสนุนการสอนตามรูปแบบที่สร้างขึ้น

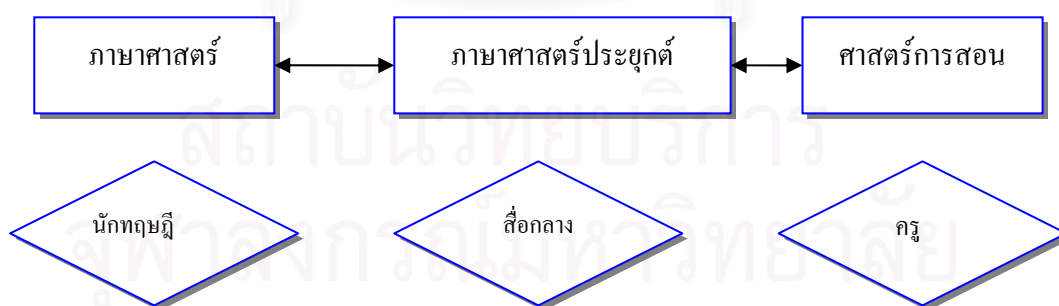
5.6 รูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษา ค้นคว้า พบว่ารูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศที่แพร่หลายนั้นมีลักษณะเป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนามาจากความพยายามในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์ทางภาษากับการสอนภาษา โดยมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์เป็นตัวเชื่อม และเพิ่มองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของแต่ละองค์ประกอบให้เห็นภาพรวมของการเรียนการสอนภาษามากขึ้น รูปแบบต่างๆที่ Stern กล่าวถึง มีดังนี้ (Stern, 1984)

- 1) รูปแบบการสอนภาษาที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell (Campbell's Model of the Relationship between theory and practice) (1980)
- 2) รูปแบบการสอนภาษาของ Spolsky (Spolsky's Model) (1980)
- 3) รูปแบบการสอนภาษาของ Ingram (Ingram's Educational Linguistics Model) (1980)
- 4) รูปแบบการสอนภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ของ Mackey (Mackey's interaction model) (1970)
- 5) รูปแบบการสอนภาษาของ Steven (Steven 's model of the language learning/language teaching process) (1977)
- 6) รูปแบบการสอนภาษาที่สองของ Stern (Stern's general model for second language teaching) (1983)

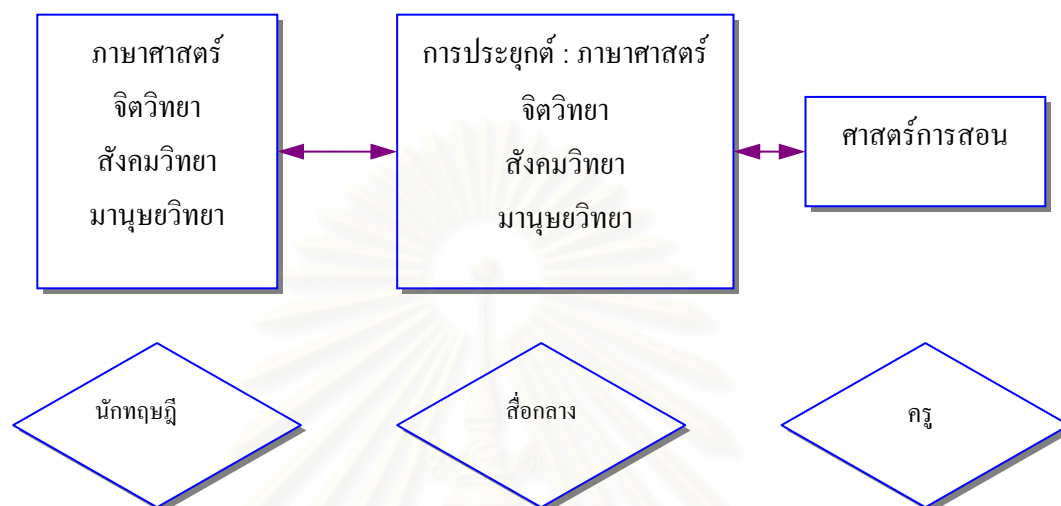
มีรายละเอียดดังนี้

- 1) รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell รูปแบบที่ 1 (Campbell's model I)

แผนภาพที่ 4 รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell รูปแบบที่ 1 (Campbell's Model of the relationship between theory and practice I)

ต่อมา Campbell ได้ปรับขยายรูปแบบใหม่ เนื่องจากในการสอนภาษานั้น ความสัมพันธ์ดังแผนภูมิด้านบนนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงได้เพิ่มองค์ประกอบทางภาษาศาสตร์ และภาษาศาสตร์ประยุกต์เข้าไปในรูปแบบการสอน ดังนี้

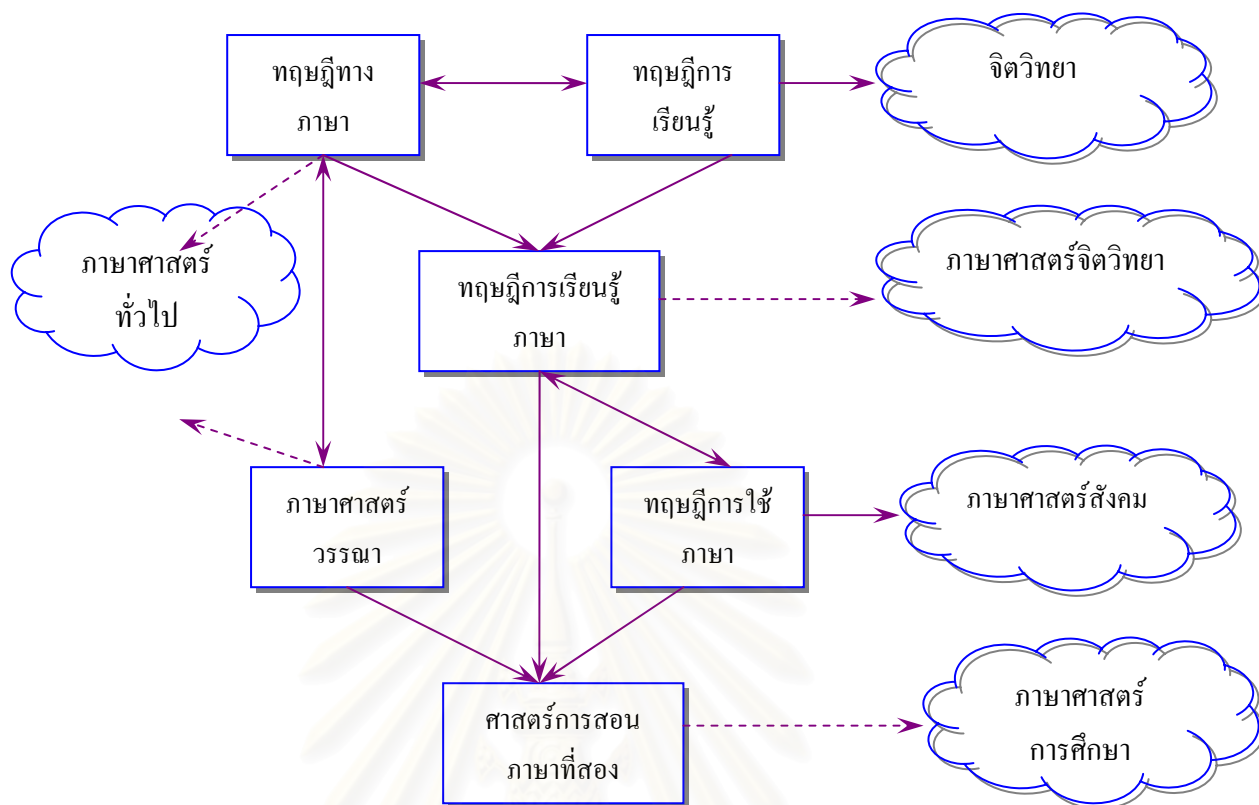

แผนภาพที่ 5 รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติของ Campbell รูปแบบที่ 2 (Campbell's model II) (1980)

2) รูปแบบภาษาศาสตร์ทางการศึกษาของ Spolsky (Spolsky's model)

Spolsky ได้เสนอรูปแบบภาษาศาสตร์การศึกษา ประกอบด้วยทฤษฎีทางภาษาและทฤษฎีการเรียนรู้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

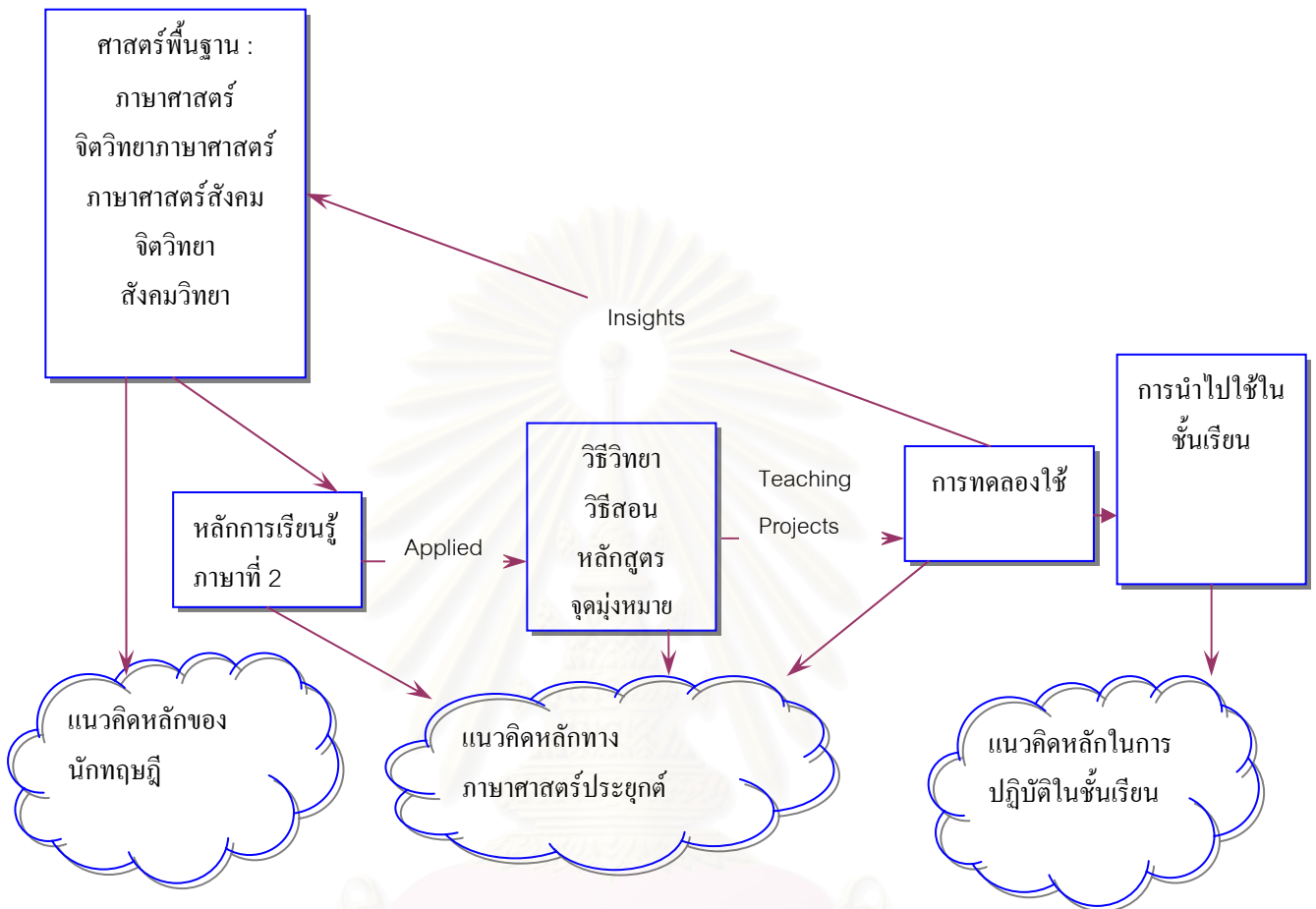

แผนภาพที่ 6 รูปแบบภาษาศาสตร์การศึกษาของ Spolsky (1980)

3) รูปแบบการพัฒนาการสอนภาษาของ Ingram (Ingram's model)

Ingram ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอนภาษาขึ้น องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบประกอบด้วยความรู้พื้นฐาน ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์จิตวิทยา จิตวิทยา สังคมวิทยา หลักการของการเรียนรู้ภาษาที่สอง ทฤษฎีวิธีสอน หลักสูตร การทดลองใช้ และการนำไปใช้ในชั้นเรียน จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบของ Ingram มีองค์ประกอบทางการสอนเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้มีความแตกต่างจากรูปแบบของ Campbell และ Spolsky

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

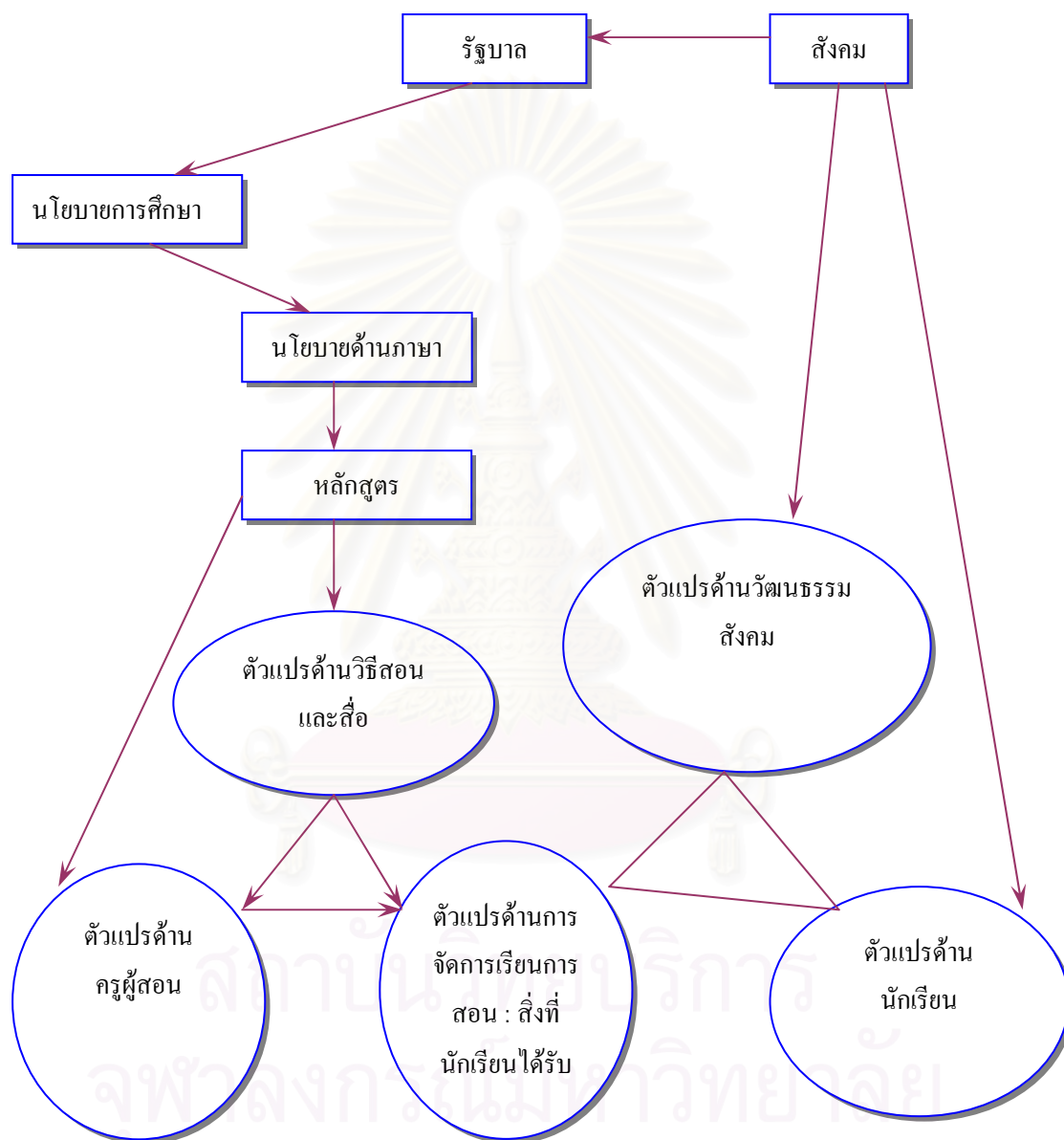

แผนภาพที่ 7 รูปแบบการพัฒนการสอนภาษาของ Ingram (Ingram's Educational Linguistics Model) (1980)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) รูปแบบปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอนภาษาและนโยบายของMackey (Mackey's model)

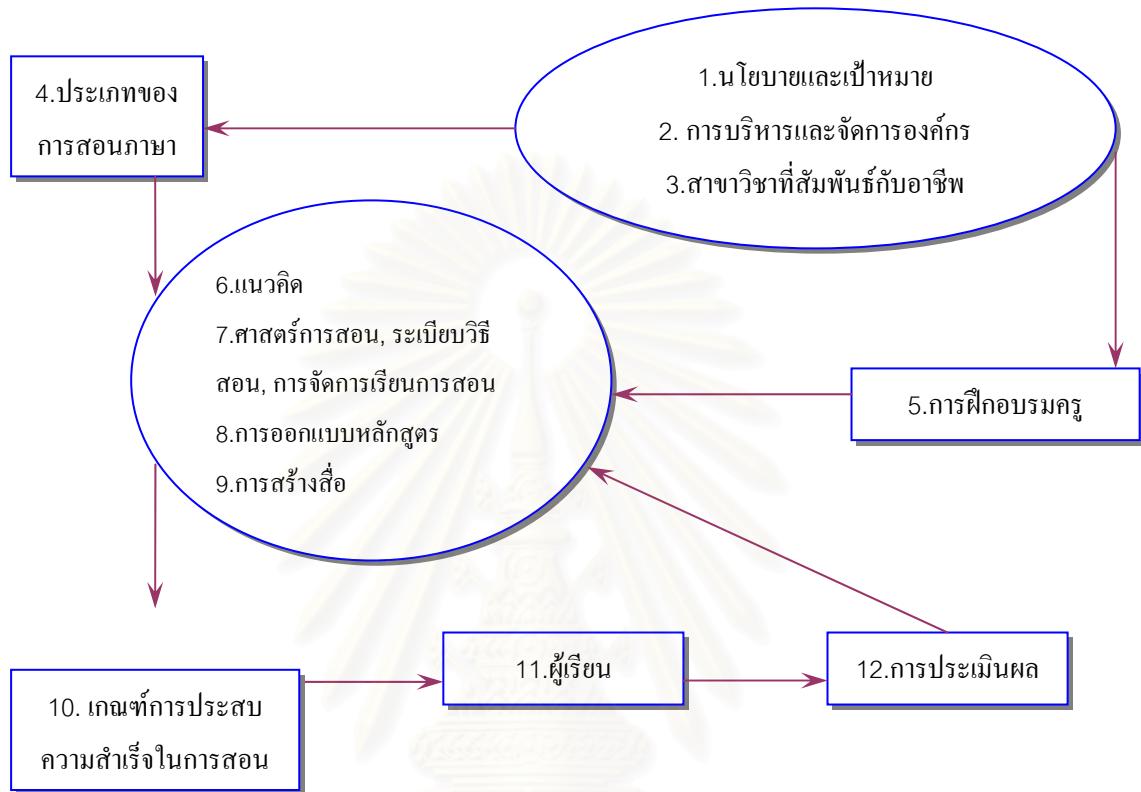
Mackey พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาที่มีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐที่มีต่อการเรียนการสอน รูปแบบของ Mackey จึงเป็นการกำหนดการจัดการเรียนการสอนภาษาตามบริบทเชิงสังคมการเมือง

แผนภาพที่ 8 รูปแบบปฏิสัมพันธ์การเรียน การสอนภาษาและนโยบาย ของ Mackey (Mackey's interaction model) (1970)

5) รูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาของ Steven (Steven's model)

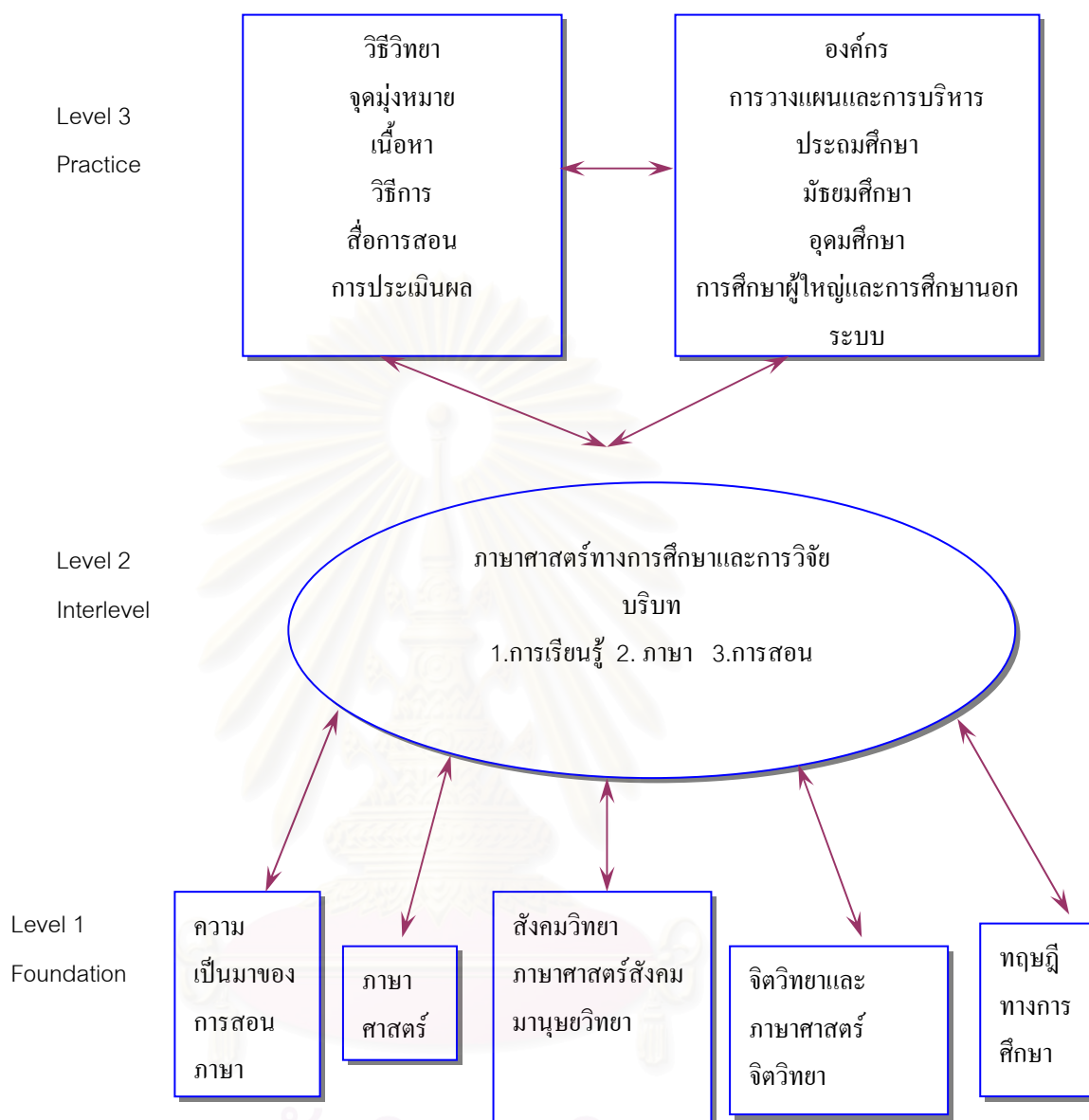
Steven ได้เสนอรูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระดับนโยบายจนถึงการปฏิบัติในชั้นเรียน ดังนี้

แผนภาพที่ 9 รูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาของ Steven (Steven's model of the language learning/language teaching process) (1977)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6) รูปแบบการสอนภาษาที่สองของ Stern (Stern's model)

แผนภาพที่ 10 รูปแบบการสอนภาษาที่สองของ Stern (Stern's general model for second language teaching) (1983)

Stern (1983) อธิบายถึงรูปแบบการสอนภาษาที่สองนี้ว่าแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 ขึ้นพื้นฐานการพัฒนาการสอน ประกอบด้วย ทฤษฎีการสอนภาษา ภาษาศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยา และทฤษฎีการศึกษา

ระดับที่ 2 ขึ้นนำพื้นฐานการพัฒนาเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ทฤษฎีภาษาศาสตร์การศึกษาและการวิจัยในบริบทของการเรียนรู้ ภาษาและการสอน

ระดับที่ 3 ขั้นการปฏิบัติการสอนภาษาที่สองในระดับต่างๆ

อาจสรุปได้ว่า ไม่มีรูปแบบการสอนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เป็นอุดมคติเนื่องจากการสอนภาษาสามารถตีความได้หลายแนวทางขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการพัฒนารูปแบบนั้นๆ ซึ่งเห็นได้ว่ารูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศเริ่มต้นจากการเชื่อมโยงทฤษฎีหลักการทางภาษาศาสตร์กับการสอนภาษาในทางปฏิบัติ ต่อมาจึงพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ทางการจัดการเรียนการสอนและเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนเข้ามาจัดความสัมพันธ์มากขึ้น เช่น หลักสูตร จุดมุ่งหมาย นักเรียน เป็นต้น

6. วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบต่าง ๆ (Foreign Language Teaching Method)

วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบต่าง ๆ เป็นการจัดขั้นตอนในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างเสริมทักษะทางภาษาให้เกิดขึ้นกับนักเรียนตามแนวคิดการสอนภาษาแนวใดแนวหนึ่ง วิธีสอนที่นำเสนอมีดังนี้

- 6.1 วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (The Grammar - Translation Method)
 - 6.2 วิธีสอนแบบตรง (Direct Method)
 - 6.3 วิธีสอนแบบฟัง - พูด (Audio - Lingual Method)
 - 6.4 วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory)
 - 6.5 วิธีการสอนแบบโต้ตอบด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method)
 - 6.6 วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning)
 - 6.7 วิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way)
 - 6.8 วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)
 - 6.9 วิธีสอนแบบโสตทัศนูปกรณ์ (Méthode audio-visuelle)
- รายละเอียดวิธีการสอนแบบต่างๆมีดังนี้

6.1 วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (The Grammar - Translation Method)

วิธีสอนนี้ใช้กันมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 – 18 อาจเรียกว่าเป็นวิธีสอนแบบคลาสสิก หรือวิธีสอนแบบดั้งเดิม (Traditional method) เป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการสอนกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ข้อยกเว้นต่างๆและการแปลเพื่อให้นักเรียนอ่านและแปลตำราและวรรณคดีได้ทั้งยังเป็นวิธีการที่จะพัฒนาความคิดและสติปัญญาของนักเรียนด้วย ต่อมาในช่วงต้นศตวรรษนี้มีการนำวิธีสอนแบบไวยากรณ์และการแปลมาใช้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศและยังเชื่อว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ของภาษาใหม่ที่เรียนจะช่วยให้

นักเรียนมีความเข้าใจไวยากรณ์ของภาษาตนเองมากขึ้นและการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยให้เพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนขึ้นด้วย (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 40)

6.1.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลนี้มีแนวคิดพื้นฐานว่าภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีระบบระเบียบ สังเกตได้จากลักษณะการเรียบเรียงคำในประโยคทั้งยังสัมพันธ์กับกฎและความหมายของภาษาที่หนึ่ง ดังนั้นการจดจำกฎและความจริงที่เชื่อมโยงกับความหมายของภาษาที่หนึ่งด้วยความหมายที่ได้จากการฝึกการแปล เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้กฎไวยากรณ์ และความหมายของคำศัพท์ต่างๆแล้วจะสามารถเข้าใจข้อความต่างๆในภาษาที่เรียนได้และจะใช้ได้อย่างถูกต้อง

6.1.2 ลักษณะสำคัญ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลมีลักษณะสำคัญสรุปได้ดังนี้

- 1) ภาษามีพื้นฐานมาจากการเขียน การสอนจึงเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและพูด
- 2) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบอนุมาน (Deductive) โดยการเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ ครูให้รายการคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตำราเรียนของทั้งสองภาษา มีการเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาของนักเรียน
- 3) ครูใช้ภาษาของนักเรียนในการสอน และเป็นผู้ดำเนินการการเรียนการสอน นักเรียนปฏิบัติตามคำบอกของครู เรียนด้วยการท่องจำใช้พจนานุกรมและการฝึกหัดการแปลความสามารถของนักเรียนจะดูได้จากความเร็วและความถูกต้องแม่นยำในการทำแบบฝึกหัด

6.2 วิธีสอนแบบตรง (Direct Method)

วิธีสอนแบบตรงเป็นวิธีสอนภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันมานานมักนิยมใช้ปะปนกับวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลเพื่อให้การสอนภาษาต่างประเทศได้ผลดียิ่งขึ้น การพัฒนาของวิธีสอนแบบตรงนี้สัมพันธ์กับการนำหลักสัทศาสตร์มาใช้ในการสอนภาษาคือเน้นทักษะการพูดเพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อความหมายได้และเนื่องจากเน้นให้ครูใช้ภาษาที่เรียนในการสอนไม่มีการแปลเป็นภาษาของนักเรียนทั้งมุ่งให้นักเรียนภาษาต่างประเทศในลักษณะเดียวกันกับการเรียนภาษาแม่ จึงเรียกว่าวิธีสอนแบบตรง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 47-48)

6.2.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบนี้มีแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การเรียนภาษา คือการให้นักเรียนได้คิดและพูดเป็นภาษาที่เรียน โดยในการเรียนการสอนจะใช้ภาษาที่เรียนตลอดเวลาแบบการเรียนภาษาแม่ การสอนภาษาแบบนี้เป็นไปตามหลักการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากเน้นการใช้ภาษาโดยไม่ใช้การแปลและเน้นการสื่อความหมาย

6.2.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบตรงมีดังนี้

1) ในการสอนจะต้องสอนให้ครบทั้ง 4 ทักษะและเน้นทักษะการฟังและการอ่าน การออกเสียงไม่เน้นการสอนกฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์แต่ให้นักเรียนเรียนรู้หรือสรุปจากตัวอย่างด้วยตนเอง เป็นการสอนแบบอุปมาน (Inductive) ซึ่งนักเรียนจะต้องฝึกใช้และพูดประโยคต่าง ๆ ด้วยปากเปล่าซ้ำ ๆ

2) ในการสอนจะใช้ภาษาที่เรียนตลอดเวลา ครูจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาที่เรียนนั้น อาจเป็นบทสนทนาในสภาพเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

3) ในการสอนจะรวมการสอนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษารวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษา นิยมให้เจ้าของภาษาหรือครูที่มีความสามารถใกล้เคียงเจ้าของภาษาเป็นครู ครูเป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมในชั้นเรียนและร่วมกับนักเรียนทำกิจกรรมด้วย

6.3 วิธีสอนแบบฟัง - พูด (Audio - Lingual Method)

วิธีสอนแบบฟัง - พูดเป็นวิธีสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฟังและพูด เกิดขึ้นเนื่องจากในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องส่งทหารออกไปปฏิบัติการในเขตพื้นที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงต้องการให้ทหารได้เรียนรู้ภาษาที่จำเป็นต้องใช้ก่อนออกไปปฏิบัติงานและเห็นว่าวิธีสอนแบบไวยากรณ์และการแปลไม่สามารถสนองความต้องการนี้ได้ จึงได้ให้นักภาษาศาสตร์ ซึ่งในขณะนั้นกำลังนิยมแนวคิดเชิงโครงสร้างและแนวคิดเชิงพฤติกรรม นิยมคิดหาวิธีสอนใหม่ที่สามารถสอนให้นักเรียนพูดภาษาต่างประเทศได้ในเวลาระยะสั้นๆรวมทั้งนวัตกรรมเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางภาษานักภาษาศาสตร์ จึงได้เสนอวิธีสอนแบบนี้ขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1950 – 1960 เรียกชื่อว่า วิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Structural Linguistics Methods) หรือ วิธีสอนแบบฟัง – พูด (Aural – Oral Method) ต่อมาจึงได้เรียกวิธีสอนแบบนี้ว่า วิธีสอนแบบฟัง – พูด (Audio – lingual Method) (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 54)

6.3.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบฟัง – พูดนี้ มีแนวคิดพื้นฐานทั้งทางด้านภาษาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ในแนวพฤติกรรมนิยม โดยเชื่อว่าภาษาคือการพูด ดังนั้นการสอนภาษาคือ การสอนพูดและเป็นทักษะที่ต้องสอนก่อนการอ่านและการเขียน สิ่งที่ทำให้นักเรียนเรียนคือเรียนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อความหมายได้ ในการสอนจะต้องชี้ให้นักเรียนได้เข้าใจถึงโครงสร้างของประโยครวมทั้งการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างภาษาที่เรียนกับภาษาแม่ด้วยและเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องของการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ต้องฝึกซ้ำๆ จนเกิดเป็นความเคยชินหรือนิสัย และหากได้รับคำชมเชยหรือรางวัลจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 55)

6.3.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบฟัง – พูดมีดังนี้

1) เป็นวิธีสอนที่เน้นทักษะการฟังและพูด ครูจะเป็นแบบอย่างในการ

ออกเสียง และการพูด นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบ การฝึกซ้ำ จนกระทั่งเคยชิน มีการนำนวัตกรรม เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา แอบบันทิกเสียงมาใช้ในการฝึกการฟัง – พูด

2) เป็นวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์จากตัวอย่างเป็นแบบอุปนัย (Inductive) ครูจะต้องเตรียมบทเรียนจากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่สอน และการวิเคราะห์โครงสร้าง

3) ในการสอน ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศให้มาก และจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาที่ถูกต้อง อาจใช้ภาษาแม่ได้ตามความจำเป็น มีการใช้คำชมเชย และรางวัล

4) ครูจะต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึก อาจเป็นการออกเสียงคำประโยคและบทสนทนาที่เรียกว่า การฝึกซ้ำ ๆ ตามแบบ (Pattern Drill) ฝึกซ้ำ ๆ จนกว่าจะจำได้

6.4 วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory)

วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจเป็นวิธีสอนที่พัฒนามาจากวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar Translation) ร่วมกับจิตวิทยาการเรียนรู้แนวความรู้ความเข้าใจที่เฟื่องแพร่หลายในขณะนั้น(ค.ศ. 1960 – 1970) ประกอบกับวิธีสอนแบบฟัง – พูด (Audio – Lingual) ไม่ประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติเท่าที่ควร ซึ่งวิธีสอนแบบนี้เป็นการเรียนแบบมีกระบวนการในการเรียน เสียง ศัพท์ โครงสร้าง และการวิเคราะห์ภาษาอย่างเป็นแบบแผน และให้ความสำคัญต่อความเข้าใจของภาษามาก เมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจแล้วจึงจะให้ทำแบบฝึกหัด

6.4.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนนี้มีแนวคิดทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมอง ซึ่งรับรู้รูปแบบต่าง ๆ ของภาษามาสร้างเป็นกฎเกณฑ์ ความเข้าใจ และการแสดงออกทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์ เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษาและความหมายก็จะสามารถใช้ภาษาได้ การเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ต้องใช้สติปัญญาของตนเอง และความคิดสร้างสรรค์ในการผสมผสานความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ และเชื่อในแนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่ว่า ภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ผู้ใช้ภาษาสามารถสร้างประโยคจากกฎเกณฑ์ต่างๆ ได้ คือเป็นเชิงไวยากรณ์ปริวรรตตามความคิดของ Chomsky นั้นเอง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 66)

6.4.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจมีดังนี้

- 1) ในการสอนจะเน้นการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจระบบกฎเกณฑ์ของภาษา (Competence) ก่อนการแสดงออก (Performance) เนื้อหาที่นำมาสอนนั้นจะต้องมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะไปตามขั้นตอนมีการใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการฝึกเพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ของภาษา
- 2) ในการสอนจะไม่เรียงลำดับจากฟัง-พูด-อ่าน-เขียน และไม่ให้นักเรียนฝึกแบบท่องจำ แต่เป็นการฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้โดยอาศัยกฎเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้แล้ว
- 3) การแก้ไขผิดพลาดของนักเรียน ไม่จำเป็นต้องทำในทันที ถ้าหากสิ่งที่นักเรียนพูดยังใช้สื่อความหมายได้ แต่จะต้องให้นักเรียนได้เห็นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างประโยคที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องด้วย และในการให้แบบฝึกหัด ครูอาจให้ประโยคที่ไม่ถูกต้องให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้
- 4) ครูอาจใช้ภาษาของนักเรียน อุปกรณ์และการสาธิตช่วยในการสอน

6.5 วิธีการสอนแบบโต้ตอบด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method)

วิธีสอนแบบการโต้ตอบด้วยท่าทางเป็นวิธีสอนภาษาซึ่งยึดหลักการของการพูดและการแสดงออกด้วยท่าทางเป็นสำคัญ โดยมีพื้นฐานมาจากความเข้าใจในการฟังภาษา คือให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครู ผู้พัฒนาวิธีสอนนี้คือ Asher ศาสตราจารย์สาขาจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 84-85)

6.5.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบการโต้ตอบด้วยท่าทางนี้ มีแนวคิดพื้นฐานมาจากการสื่อความหมายของภาษาต่างประเทศอาจทำได้โดยการปฏิบัติหรือแสดงการตอบโต้ด้วยอาการประกอบ นักเรียนจะจำได้ดีถ้าได้ปฏิบัติ และก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของความทรงจำได้มากขึ้น ทำให้การระลึกเรื่องราวต่าง ๆ ดีขึ้น การย้ำความทรงจำอาจทำได้ด้วยการพูด การท่องจำ หรือการสร้างกิจกรรม และหากได้มีการเคลื่อนไหวร่างกายหรือการแสดงท่าทางประกอบไปด้วย จะทำให้การจำมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ Asher ยังยอมรับจิตวิทยาแนวมนุษยนิยมที่ว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีในภาวะที่เป็นอิสระไม่ถูกควบคุม นักเรียนได้ผ่อนคลายจะช่วยให้การเรียนรู้ง่ายขึ้นด้วย การเรียนรู้ภาษาตามความคิดของ Asher นั้น จะเน้นกลุ่มคำที่มีความหมาย เน้นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ดังนั้นนักเรียนจะต้องฝึกการฟังให้เข้าใจก่อนการพูด นักเรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตการกระทำของผู้อื่น และจากทางที่ได้ลงมือปฏิบัติ

Asher ได้วางหลักเกณฑ์หลักการสำคัญ 3 ข้อ คือ

- 1) นักเรียนควรมีความเข้าใจในภาษาพูด ก่อนที่จะพัฒนาทักษะการพูด

2) ความเข้าใจภาษานั้นควรจะได้พัฒนาโดยการให้นักเรียนเคลื่อนไหว โดยเฉพาะการปฏิบัติตามคำสั่ง

3) นักเรียนไม่ควรถูกบังคับให้พูด นักเรียนจะเริ่มพูดได้ด้วยตนเองต่อเมื่อมีความเข้าใจภาษาอย่างเพียงพอ

6.5.2 ลักษณะสำคัญ Asher กล่าวถึงลักษณะสำคัญของวิธีสอนดังนี้ (Richards and Roger, 2001: 74-76)

1) ในระยะเริ่มต้นครูจะจัดประสบการณ์คำสั่งต่าง ๆ พูดประโยค คำสั่ง ให้นักเรียนฟังและแสดงให้ดู ให้นักเรียนปฏิบัติตามจนกระทั่งนักเรียนพร้อมที่จะออกคำสั่งเอง

2) การเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ ขึ้นอยู่กับประโยคคำสั่งที่ครูสามารถใช้และประโยคคำสั่งจะซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ

3) ในการสอนเน้นการพูดมากกว่าการเขียน ภาษาที่ใช้พูดเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียนเป็นส่วนใหญ่

4) ในการสอนครูจะไม่บังคับให้นักเรียนพูด แต่รอจะให้นักเรียนพร้อมที่จะพูดเสียก่อน แล้วจึงให้พูด

6.6 วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning)

วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นวิธีสอนที่เน้นให้ครูกำหนดถึงความสัมพันธ์ระหว่างปฏิกริยาตอบโต้ทางกายของนักเรียน รวมทั้งปฏิกริยาโต้ตอบเพื่อป้องกันตัวเองตามสัญชาตญาณ และความต้องการในการเรียน วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์นี้ Curran ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาขาจิตวิทยาและแนวที่มหาวิทยาลัยโลโยลา (Loyola) ได้พัฒนาขึ้น โดยนำเทคนิคของนักเรียนที่อาจเกิดขึ้นในการเรียนภาษาต่างประเทศ และครูจะต้องทำความเข้าใจความรู้สึกของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีขึ้น อีกทั้งความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มจะช่วยให้การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลดีขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 98; Richards and Rodgers, 2001: 90)

6.6.1 แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบนี้ Curran ได้นำแนวคิดมาจากทฤษฎีจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ Rogerian นั่นคือในการสอนครูต้องยึดนักเรียนเป็นหลัก ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางภาษา สร้างบรรยากาศให้เกิดความเป็นกันเอง ให้นักเรียนใช้ภาษาแม่เพื่อขอคำแนะนำในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ในกลุ่มได้ นักเรียนจะต้องร่วมมือกันทำกิจกรรมมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 98; Richards and Rodgers, 2001: 91-92)

6.6.2 ลักษณะสำคัญ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1) ในการสอนจะยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนจะมีบทบาทในการพยายามที่จะเรียนรู้การใช้ภาษาต่างประเทศด้วยการขอคำแนะนำจากครูหรือนักเรียนที่รู้มากกว่า (Knower)

2) การสอนจะเน้นการพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันเช่น ชักชวน ต้อนรับ ปฏิเสธ เป็นต้น นักเรียนจะเริ่มด้วยการใช้ภาษาแม่และพูดภาษาต่างประเทศตามที่ครูแนะให้ นักเรียนจะเรียนรู้ภาษาจากครูและนักเรียนคนอื่นๆ ภายในกลุ่มมีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษามากขึ้น จนกระทั่งนักเรียนสามารถใช้ภาษาได้เอง

3) พัฒนาการทางด้านภาษาของนักเรียนที่เริ่มต้นจากการฟังครูจนกระทั่งสามารถใช้ภาษาได้เองนี้มี 5 ขั้นตอน ขึ้น (สุมิตรา อังวัณกุล, 2540: 100) คือ

3.1) ระดับเริ่มแรก (Embryonic Stage) นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ ในการใช้ภาษาต่างประเทศจากครูทั้งหมด โดยที่นักเรียนบอกข้อความที่ต้องการพูดเป็นภาษาต่างประเทศให้ครูแปลจากภาษาแม่ของตน

3.2) ระดับที่แสดงออกได้ (Self - assertion Stage) นักเรียนเริ่มใช้ภาษาในการสื่อสารได้ และอาจต้องขอความช่วยเหลือเมื่อคิดขัดหรือถ้าพูดผิดครูจะต้องแก้ไขทันที

3.3) ระดับแยกตัว (Segregate Existence Stage) นักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้มากขึ้น ทำงานร่วมกันในกลุ่มได้เป็นอิสระมากขึ้น อาจต้องการความช่วยเหลือเฉพาะเรื่องเช่นการใช้สำนวน โครงสร้างที่ซับซ้อน

3.4) ระดับเปลี่ยนบทบาท (Role reversal Stage) นักเรียนมีความรู้มากพอที่จะเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้รู้ (Knower) เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มได้ ครูควรช่วยแก้ไขการใช้คำสำนวนให้สละสลวยมากขึ้น

3.5) ระดับเป็นอิสระ (Independent Stage) นักเรียนมีความรู้มากพอที่จะใช้ภาษาที่เป็นของตนเองได้ เป็นครูได้ และอาจต้องการการชี้แนะในบางครั้ง

4) มีองค์ประกอบที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างราบรื่น 6 ประการ คือ (1) ความมั่นคง นักเรียนไม่รู้สึกลัวตกกลัวประหม่า (2) การได้แสดงออก นักเรียนคิดเองว่าจะพูดได้ตอบกับคนในกลุ่มอย่างไร (3) ความตั้งใจ งานที่จะทำมีเพียงอย่างเดียว (4) การพิจารณาไตร่ตรอง นักเรียนจะมีเวลาหยุดคิดและพิจารณาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและได้เรียนรู้ (5) ความสามารถที่จะจำได้ เป็นการบูรณาการความรู้ใหม่ที่จะเกิดขึ้นในตนเอง (6) การจำแนกแยกแยะ รู้ความแตกต่างของรูปแบบต่าง ๆ ของภาษาที่เรียน

5) การจัดห้องเรียน จะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มมีโต๊ะวางอยู่ตรงกลางพร้อมกับเครื่องเล่นเทปสำหรับให้นักเรียนบันทึกเสียงพูดภาษาต่างประเทศของแต่ละคน

6.7 วิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way)

วิธีสอนแบบเงียบเป็นวิธีสอนที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะคิดด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการคิดภายในสมอง สามารถสรุปกฎเกณฑ์จากสิ่งที่ครูเสนอจนเกิดการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองโดยที่ครูใช้คำพูดในการสอนให้น้อยที่สุด เป็นวิธีสอนที่ Gattegno คิดขึ้นในปี ค.ศ.1974 วิธีสอนนี้จะคล้ายคลึงกับวิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจ เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าการสอนของครู และ Gattegno ได้พัฒนาอุปกรณ์แท่งไม้สี (Cuisenaire) ที่ใช้กันในวิชาคณิตศาสตร์ และแผนภูมิกลุ่มคำ สระ พยัญชนะต่าง ๆ เรียกว่า ฟิเดล (Fidel) ขึ้นใช้ประกอบการสอนของครูขึ้น

6.7.1 แนวคิดพื้นฐาน Gattegno พัฒนาวิธีสอนนี้จากแนวคิดทางจิตวิทยาที่เน้นความรู้ความเข้าใจและการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Bruner ที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ ดังนั้นในการสอนภาษาให้ได้ผลดีนั้น ครูจะต้องลดบทบาทในการพูดของตัวเองลง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนต้องคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนต้องลองผิดลองถูกเพื่อสรุปกฎเกณฑ์ของภาษาให้ได้ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะทำให้นักเรียนได้ใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยนข้อผิดพลาดด้วยตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ด้วย (Richards and Rodgers, 2001: 81)

6.7.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบนี้มีดังนี้

ในการสอนครูจะสร้างสถานการณ์และใช้แท่งไม้สีหรือแผนภูมิกลุ่มคำให้นักเรียนพยายามแสดงออกทางภาษาด้วยการพูดแบบลองผิดลองถูก (ในขั้นต้นครูจะต้องออกเสียงให้ฟังเป็นตัวอย่างก่อน) จนนักเรียนสามารถออกเสียงพูด รวมทั้งสรุปกฎเกณฑ์ได้ถูกต้อง ครูจะแสดงท่าทางให้นักเรียนทราบว่าสิ่งที่นักเรียนแสดงออกนั้นถูกหรือผิด กฎเกณฑ์ได้ถูกต้อง เช่น พยักหน้าเมื่อพูดถูก และส่ายหน้าเมื่อพูดผิด แต่จะไม่อธิบายหรือแก้ไขให้นักเรียนคิดและแก้ไขด้วยตัวเอง ครูจะพูดต่อเมื่อจำเป็นจะต้องชี้แจงในการแก้ปัญหาให้นักเรียน 2) นักเรียนมีอิสระในการทดลองใช้ภาษาอย่างเต็มที่ การเงียบของครูทำให้นักเรียน ต้องคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการสิ่งที่เรียนรู้มาก่อน รวมทั้งสิ่งที่ครูแนะนำให้จนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ด้วยตนเองและช่วยกันแก้ไขข้อผิดพลาดของเพื่อนในกลุ่มด้วย

6.8 วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)

วิธีสอนแบบชักชวนเป็นวิธีสอนที่เน้นการผ่อนคลายความเครียดของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีสมาธิและสภาพจิตใจที่พร้อมจะเรียนรู้และชี้แนะให้นักเรียนนำพลังสมองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด Lozanov นักจิตวิทยา ชาวบัลแกเรียเป็นผู้พัฒนาขึ้น ในปี ค.ศ.1975 โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับอัตราในการเรียนรู้ภาษาของคนว่ามีมากกว่าการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่นเดียวกับ Gattegno และกล่าวว่าคนเรามักจะนำพลังสมองหรือความสามารถมาใช้ในการเรียนรู้

เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากกลัวว่าจะทำผิดพลาดหรือล้มเหลว ถ้าช่วยให้นักเรียนลดความกลัวนี้ได้ นักเรียนจะสามารถนำพลังสมองมาใช้อย่างเต็มที่ได้อีก (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 91)

6.8.1 แนวคิดพื้นฐาน Lozanov พัฒนาวิธีสอนนี้จากแนวคิดในการทำจิตบำบัด (Psychotherapy) ให้กับคนไข้ที่กระตุ้นให้คนไข้ระลึกถึงประสบการณ์เดิมโดยการสะกดจิตที่จะช่วยให้นักเรียนใช้ลดความตึงเครียดและความเจ็บปวดทางร่างกายได้และแนวคิดในการฝึกโยคะของชาวรัสเซียที่คำนึงถึงความมีสติสัมปชัญญะ การมีสมาธิและการควบคุมจังหวะของการหายใจตลอดจนแนวคิดในการใช้พลังสมองในการเรียนรู้ของคน Lozanov จึงเชื่อว่าการเรียนรู้ของคนนั้นจะเกิดขึ้นจากการเรียนที่ไม่รู้ตัวในสภาพที่ผ่อนคลายมากกว่าการเรียนที่เป็นระบบกฎเกณฑ์การเรียนรู้แบบแรกช่วยให้จิตใจได้สำนึกสามารถจินตนาการสิ่งที่เรียนรู้ได้เอง นึกถึงคำที่สัมพันธ์กันรวมทั้งแปลความหมายของสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นภาษาของตนเองได้ง่าย การช่วยให้นักเรียนมีจิตใจที่ผ่อนคลายไม่หมกหมุ่นหรือกังวลเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเกินไปนั้นสามารถทำได้โดยการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้สนุกสนานไม่เครียด ในขณะเดียวกันการจัดกิจกรรมเพื่อชี้แนะหรือสอดแทรกภาษาให้กับนักเรียนนั้นจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัวและจดจำได้ดีขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540: 92-93; Richards and Rodgers, 2001: 100-101)

6.8.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบนี้มีดังนี้

1) การเตรียมห้องเรียน ครูต้องจัดห้องเรียนให้มีความสะดวกสบายผ่อนคลายให้มากที่สุด เช่น มีเก้าอี้ที่นั่งสบาย ไฟสลัว เปิดเพลงเบา ๆ มีรูปภาพสวย ๆ หรือโปสเตอร์ที่มีประโยคในภาษาที่ต้องเรียนติดไว้ข้างผนัง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่รู้ตัว

2) การสอน ครูจะใช้บทสนทนาเป็นสื่อ บทสนทนานั้นจะมีทั้งภาษาต่างประเทศและภาษาแม่ พร้อมทั้งคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทสนทนานั้น ครูจะอ่านบทสนทนาให้นักเรียนฟังสามครั้ง ครั้งแรกเป็นการอ่านแบบธรรมดาพร้อมกับสอนการออกเสียง อธิบายความหมายของคำบางคำ รวมทั้งไวยากรณ์ด้วย นักเรียนไม่ต้องอ่านออกเสียงตามครั้งที่สอง ครูอ่านบทสนทนาอย่างมีจังหวะทั้งธรรมดา เร่งเร็ว และหนักแน่น ให้นักเรียนฟังอ่านและดูบทเรียนประกอบ ครั้งที่สาม ผู้อ่านอ่านบทสนทนาและเปิดเพลงประกอบนักเรียนนั่งสบาย ๆ กลับตาฟัง หรือจะอ่านบทเรียนตามก็ได้ แล้วจึงให้นักเรียนเข้ากลุ่มพูดคุยกันโดยใช้คำศัพท์และเนื้อหาจากบทสนทนาที่ครูอ่านให้ฟัง

3) การฝึกใช้ภาษาของนักเรียน จะเป็นกิจกรรมภาษาต่างประเทศ เช่น การเล่นเกม การแสดงละครสั้น ๆ ร้องเพลงหรือทำแบบฝึกหัด เป็นกิจกรรมกลุ่มไม่มีการบังคับเป็นรายบุคคล รวมทั้งการแก้ไขข้อผิด จะทำในการสอนครั้งต่อไป

4) บทบาทของนักเรียนจะมีสองส่วน ส่วนแรกเป็นผู้ฟังพยายามผ่อนคลายจิตใจ ทำตามที่มีครูแนะนำ ส่วนที่สองจะเป็นผู้ทำกิจกรรม คือฝึกใช้ภาษาในกิจกรรมที่ครูเตรียมให้ การฝึกใช้ภาษานี้ ครูจะแนะนำให้นักเรียนทำตัวสบาย ๆ ไม่ต้องกังวลว่าจะทำผิด

สามารถแสดงออกได้เช่นเดียวกับเด็ก ไม่มีการบ้านหนัก ๆ มีเพียงให้นักเรียนทบทวนบทสนทนาในช่วงก่อนนอนและตื่นนอนเท่านั้น

6.9 วิธีสอนแบบโสตทัศนูปกรณ์ (Méthode audio-visuelle)

ในระยะหลังสงครามโลกเป็นต้นมา วิธีสอนแบบฟัง-พูด ได้รับความนิยมนำไปปฏิบัติในห้องเรียนปรากฏว่าผลที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นอกจากนี้จากการวิจัยพบว่าผลที่ได้ไม่ดีไปกว่าการสอนที่ใช้มาแต่เดิม ดังนั้นการสอนภาษาฝรั่งเศสจึงหันมาใช้วิธีสอนแบบโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งเน้นผลด้านการสื่อสาร

6.9.1 แนวคิดพื้นฐาน มีความเชื่อว่าการให้นักเรียนพูดซ้ำตามแบบนั้น มิใช่ทำไปโดยไร้ความหมายแต่เป็นการพูดตามสถานการณ์และบริบท ซึ่งภาพจะช่วยให้เข้าใจความหมายของข้อความในแถบเสียง ไม่มีการใช้แบบฝึกหัด โครงสร้างที่อยู่นอกสถานการณ์และจะไม่มีการละเลยความหมายของสารที่ใช้สื่อความเลย (Besse, 1995:39 -44)

6.9.2 ลักษณะสำคัญ ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบนี้มีดังนี้

- 1) ให้นักเรียนฟังหรืออ่านข้อความหรือบทสนทนาที่ต้องการสอนโดยอาศัยภาพนิ่ง (film fixe) และแถบเสียง (cassette)
- 2) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โครงสร้างเมื่อเข้าใจแล้วเพื่อฝึกความจำ
- 3) มีความพยายามสอนภาษาสถานการณ์การสื่อสาร แต่ไม่รู้แนวคิดเรื่องสถานการณ์ในภาษาที่ใช้ในสังคม ภาษาที่ใช้จึงยังอยู่ในกรอบจำกัดตามเวลาและสถานที่ที่เป็นรูปแบบค่อนข้างง่าย (ละเอียด จุฑานันท์, 2540:78)

สรุปได้ว่าแนวโน้มของการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้สื่อความหมายในชีวิตจริงได้และมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างแท้จริง ซึ่งได้มีวิธีการสอนหลายแนวคิดด้วยกัน แต่ละแนวคิดจะช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครู ช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือกรอบในการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศซึ่งจะช่วยครูในการคัดเลือกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกสื่อการเรียนรู้อันหนึ่งๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา

7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนไทย

7.1.1งานวิจัยในต่างประเทศ

Debyser (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา, 2543) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสในเรื่องต่างๆของนักเรียนไทย สำหรับด้านทักษะการฟัง Debyser กล่าวว่า นักเรียนไทยมีความลำบากต่อการฟังและการออกเสียงภาษาฝรั่งเศสมาก เนื่องจากลักษณะของภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยแตกต่างกัน ความเคยชินต่อการฟังและการออกเสียงภาษาแม่ทำให้นักเรียนไทยไม่ได้ยิน les traits distinctifs ซึ่งทำให้เสียงภาษาฝรั่งเศสแตกต่างกัน เมื่อการฟังไม่มีการออกเสียงก็ย่อมไม่ถูกต้อง จึงทำให้การพูดไม่ถูกต้องไปด้วย

7.1.2 งานวิจัยในประเทศ

ศิริพร อินทเวคิน (2525: 42) ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยระบบโสตทัศนศึกษา ผลปรากฏว่าเสียงที่เป็นปัญหา ได้แก่ /z/, /s/, /g/, /k/ เพราะนักเรียนพยายามออกเสียงตามเสียงที่คุ้นเคยและพบว่า /r/ เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไทยมากไม่ว่าจะอยู่ต้นคำหรือท้ายคำ ส่วนเสียงสูงต่ำไม่เป็นสำหรับนักเรียน สำหรับเรื่องการเชื่อมเสียงนั้นมีปัญหาบ้างเล็กน้อย

Prapa Nganphirochana (อ้างถึงใน กรมสามัญศึกษา, 2543) ได้ทำการวิจัยสภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย และพบว่าปัญหาด้านการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนไทยที่มักทำผิดบ่อยๆ ได้แก่ การออกเสียงเชื่อมคำ ปัญหาความสับสนระหว่างภาษาฝรั่งเศสกับภาษาแม่ คือมักจะนำเอาความเคยชินในภาษาแม่มาใช้ตอบในภาษาฝรั่งเศส มีการรับรู้ที่ไม่ดีพอ คือ ฟังไม่ถูกต้องทำให้การออกเสียงผิดด้วย

กรมสามัญศึกษา (2543: 147-158) ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏผลการประเมินภาพรวมระดับประเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการพูดมีค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ 54.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ 40.90 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปเป็นปัญหาด้านทักษะการพูดของนักเรียนได้ดังนี้

1) สื่อความหมายไม่ได้ พูดเป็นคำๆ ไม่มีความสอดคล้อง ไม่แน่ใจว่าต้องการสื่อความเรื่องใดแน่

2) ลีลาการพูด

2.1) เป็นลักษณะท่องจำ พูดตามที่เขียนมาหรือลอกมาจากหนังสือสำหรับการพูดแบบเตรียมตัวล่วงหน้า

2.2) ขาดความมั่นใจในการพูด

2.3) ขาดความคล่องแคล่วในการพูด พูดค่อนข้างช้า พูด

ขาดเป็นห่วงๆ ตะกุกตะกัก

3) การออกเสียง แยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

3.1) ออกเสียงตามสบาย เสียงใดที่เป็นปัญหาที่คัดแปลงให้คล้ายหรือเป็นคำเดียวกับภาษาอังกฤษที่ตนเคยชิน เช่น décembre ดีเซ็มเบอร์ populaire ปอปปูล่าร์ match แม็ช personne เพอร์ซอน

3.2) ออกเสียงที่ไม่มีในภาษาไทยไม่ได้ โดยเฉพาะ

เสียง /y/ เช่น voiture

เสียง /r/ เช่น préparation, heure

3.3) ออกเสียงไม่ถูกต้อง เช่น samedi แซมดี bougi บูกี peuvent ปูวอง août อู corps ก้อป souhaite ซูเอเต้ Bon voyage บอนว๊ายาซ

3.4) ไม่ออกเสียงกล้ำ เช่น préparation เปปาราซอง plus ปู๊

3.5) ไม่ทำเสียงเชื่อม เช่น aux enfants ไออองฟอง un arbre เอ็ง อ้าบ

3.6) พูดแยกเป็นพยางค์ เช่น J' ai vu un accident. เซ / วุย / เอ็ง / อัก / ซิ / ค็อง

ปัญหาการใช้ภาษาของนักเรียนด้านทักษะการเขียน สรุปได้ดังนี้

1) เขียนเรียงความเป็นประโยค ๆ ขาดตอน ไม่เชื่อมโยง
2) สะกดคำผิดมาก เช่น il devais, il aimie หลายคำใช้เป็นภาษาอังกฤษ เช่น le music

3) เขียนเป็นคำๆ ต่อกัน แต่ไร้ความหมาย เช่น
- Il est person l'adolescence. Parce qu'elle est une manie et le réglement à n'est pas vous.

- A 20.00 heure il y a un homme entre à son chambre.
Il employ à chambre et il neige.

- La goût est fatigant. Il préfér la musique. Je l'avez choisi parce qu'il est la musiquieur.

- En future, il sera rich. Il vais acheter une maison. Il est sa femme aurent les jolies enfants.

7.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

Lofland (1991) ได้นำเทคนิคตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยามาพัฒนา รูปแบบการสอนโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบเร่งรัด (Accelerated) องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) การเรียนรู้บนพื้นฐานวิธีการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ 2) การทำงานของสมอง 3) เทคนิคตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาที่ประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ ได้แก่ การเน้นการสร้างสัมพันธภาพ (Rapport) และการใช้ตัวแบบ (Modelling) 4) เทคนิคการเรียนรู้แบบชี้แนะ (Suggestive Accelerative Learning Techniques) 5) ยุทธศาสตร์ในการศึกษาสารสนเทศ ได้แก่ การจำ การอ่าน การเรียนและทักษะในการจัดแบ่งเวลา จากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเร่งรัด พบว่านักเรียนมีการพัฒนาด้านความจำ ทักษะการอ่าน ทักษะการเรียนรู้และมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนได้สูงขึ้น

Malloy (1995 cited in Bolstad, 2002) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การสะกดคำศัพท์ (Spelling) โดยจัดกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรก สอนโดยใช้ยุทธศาสตร์การสะกดคำตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา คือ เมื่อเห็นคำศัพท์แล้วให้ระลึกคำศัพท์นั้นเป็นภาพในใจ (visual recall spelling) กลุ่มที่ 2 สอนโดยใช้ยุทธศาสตร์การสอนด้วยเสียง (auditory) ตามหลักการสัตศาสตร์วิทยา กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 1 มีการจำดีขึ้น 25% กลุ่มที่ 2 มีการจำดีขึ้น 15 % และกลุ่มที่ 3 พบว่าไม่มีพัฒนาการ จากผลการวิจัยแสดงว่า การคิดเป็นภาพในใจทำให้นักเรียนมีความสามารถในการจำดีขึ้น

Maguire (1998) ศึกษายุทธศาสตร์การอ่านที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นรูปแบบยุทธศาสตร์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้ใหญ่ในประเทศสเปน งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นแรกพัฒนายุทธศาสตร์การอ่านตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา ขั้นที่สองทดลองใช้รูปแบบยุทธศาสตร์การอ่านตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (BAGEL Model ซึ่งย่อมาจาก Body posture, Accessing cues, Gestures, Eye movements และ Language Pattern) กับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผลการศึกษาพบว่า การสร้างภาพในใจขณะอ่านเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่สุดที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการอ่าน

7.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารกับการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2

7.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

Escola (1980) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐแมริแลนด์ การทดลองแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ซึ่งไม่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ที่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการ

ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการทดสอบการฟัง-พูดของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ฝึกสมรรถภาพ แสดงว่าการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

Wilmet (1986) ได้ทำการศึกษาความต้องการในการเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับ 1 ของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาว่า ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อนำมาใช้สื่อสารในด้านใดและในเรื่องใดบ้างรวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นและคำแนะนำของครูภาษาฝรั่งเศสจากผลการศึกษา ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการในการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารของนักเรียนจำนวน 25 เรื่อง รวมทั้งยกตัวอย่างสถานการณ์ต่างๆในการสื่อสารประกอบเนื้อเรื่องแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ได้เสนอตัวอย่างรูปประโยคที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆพร้อมทั้งแทรกเนื้อหาทางด้านไวยากรณ์ ศัพท์ สำนวน และความรู้ทางด้านวัฒนธรรมที่จำเป็นในการสื่อสารด้วย

Horwitz (1993) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับทางความคิดกับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาฝรั่งเศสชั้นปีที่ 2 จำนวน 61 คน ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ทางความคิดความสามารถทางภาษาต่างประเทศ และความสามารถทางไวยากรณ์ โดยใช้การทดสอบ 3 รูปแบบ คือ การเติมข้อความให้สมบูรณ์ การทดสอบภาษาแนวใหม่ และการทดสอบการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับการประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมการสื่อสาร 3 ประเภท คือ การให้ข้อมูล การเล่าเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพ และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับทางความคิดมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและความสามารถทางไวยากรณ์ที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .54 และ .48 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนคนใดได้คะแนนระดับทางความคิดสูงจะมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถทางด้านไวยากรณ์และความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสสูงด้วย

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษา

7.4.1 ทักษะการพูด

สุเมธ เทียงดาห์ (2544) ได้พัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพูดของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ กิจกรรมกลุ่มย่อยดังกล่าว ได้แก่ บทบาทสมมุติ กิจกรรมช่องว่างระหว่างข้อมูล และสถานการณ์จำลองซึ่งในการทำกิจกรรมการเรียนแต่ละครั้งจะมีผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานค่าร้อยละ ผลจากการศึกษาพบว่า รูปแบบการสอนเพื่อการสื่อสารโดยใช้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อยสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพูดของนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาดำให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้มากขึ้นโดยนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ขณะเรียนเพิ่มขึ้น

มาลินี ภูน้อย (2544) ได้พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการสื่อสารประกอบการใช้ท่าทางเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยใช้กิจกรรม 4 แบบ ได้แก่ กิจกรรมการออกคำสั่ง กิจกรรมช่องว่างระหว่างข้อมูล กิจกรรมการจัดเรียงข้อมูลที่จัดวางอย่างสับสน และกิจกรรมทักษะสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนสายวิชาชีพที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียนต่ำ จากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการสอนเพื่อการสื่อสารประกอบการใช้ท่าทางสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาและแรงจูงใจต่ำได้อย่างดีโดยนักเรียนมีพฤติกรรมเข้าเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ขณะเรียนเพิ่มมากขึ้น และทำให้นักเรียนพัฒนาจากการสื่อสารด้วยท่าทางไปสู่การสื่อสารด้วยวาจาประกอบการใช้ท่าทางและไปสู่การสื่อสารด้วยวาจาเพียงอย่างเดียวได้มากขึ้นตามลำดับ

7.4.2 ทักษะการเขียน

พิมพ์พันธุ์ เวสสะ โสศล (2533) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษามีความสามารถในการเขียนข้อความภาษาอังกฤษที่สื่อความหมายได้ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเขียน รูปแบบการสอนซึ่งเป็นผลการวิจัยมีองค์ประกอบและลักษณะดังนี้คือ 1) ลักษณะนักเรียน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐระบบเปิดที่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป 2) วัตถุประสงค์ของวิชา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเขียนข้อความภาษาอังกฤษระดับย่อหน้าที่มี

ความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) เนื้อหาวิชา การใช้ภาษา การเรียบเรียงข้อความ ทักษะการสื่อสารและกระบวนการเขียน 4) การดำเนินการสอน แบ่งออกเป็นงานกลุ่มและงานเดี่ยว ซึ่งมีขั้นตอนการสอนตามกระบวนการเขียน คือ วางแผน ร่าง และปรับปรุงแก้ไข ในงานกลุ่มมีกิจกรรมการเรียน การสอนได้แก่ การระดมสมอง การอภิปราย การบรรยาย การทำแบบฝึกหัด การศึกษาด้วยตนเอง และการศึกษาจากสมาชิกในกลุ่ม ในงานเดี่ยวมีกิจกรรมสร้างงานเขียนที่นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติเองโดยมีครูเป็นที่ปรึกษาทุกขั้นตอน 5) การประเมินผล มี 2 ประเภทคือ การประเมินงานเขียนที่เป็นผลงานเดี่ยวถือเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับงานเขียนและเป็นการวัดผลการเขียนแต่ละประเภท คะแนนในส่วนนี้เป็นคะแนนเก็บ ส่วนการประเมินผลอีกประเภทคือ การประเมินงานเขียนจากการสอบกลางภาคและปลายภาค การผ่านวิชานี้คือ คะแนนรวมทั้ง 2 ประเภทเกินร้อยละ 60 ของคะแนนทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2532 ผลการศึกษาพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นการยืนยันว่ารูปแบบการสอนนี้มีประสิทธิภาพต่อความสามารถในการ เขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

อภิรักษ์ อนุชานัน (2546) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบบูรณาการการสอนเขียนแบบบรรณานุกรมในรายวิชาอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ได้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบบรรณานุกรมฯ มีองค์ประกอบ 6 ประการ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะเฉพาะ เงื่อนไข และขอบเขตฯ กระบวนการบูรณาการการเรียนการสอนฯ การวัดและการประเมินผล ในงานวิจัยนี้มีขั้นตอน การสอนที่บูรณาการ 3 ชั้น คือ ชั้นการเรียนรู้จากตัวแบบ ชั้นฝึกเขียนเป็นกลุ่ม และชั้นฝึกเขียน รายบุคคล ผลการทดลองใช้รูปแบบบูรณาการฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ จากการเปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วสูงกว่ากลุ่มที่เรียน โดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านคะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาดำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างสาขาสังคมศาสตร์ที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาสูงกว่ากลุ่มที่เรียน โดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างสาขาวิทยาศาสตร์ที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาไม่สูงกว่ากลุ่มที่เรียน โดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างสาขาสังคมศาสตร์ที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างสาขาวิทยาศาสตร์ที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการฯ ได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาและการสื่อสารต้องอาศัยเทคนิควิธีที่หลากหลายประกอบไปด้วยกิจกรรมแบบต่างๆ นอกจากนี้ยังต้องมีวิธีการฝึกทักษะที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนและมีคุณภาพ โดยได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มีหลักการและมีทฤษฎีรองรับ และจากงานวิจัยที่อ้างอิงนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านร่วมในการเรียนได้พัฒนาทักษะด้านภาษาและทำให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศสูงขึ้นซึ่งอาจจะเกิดจากการที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 นี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองและการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน โดยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ประกอบด้วย

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษา ค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา รูปแบบการสอน
2. การพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย

- 1) แบบทดสอบทักษะการพูดและเกณฑ์การประเมินผล
- 2) แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินผล
- 3) แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้
- 4) แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน
- 5) แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน
- 6) แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

2. การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

3. การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การวิจัยระยะที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้พัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านวิธีการสอนและครู และปัจจัยด้านบริบทสังคมและสิ่งแวดล้อม มี 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การลดทอนข้อมูลจากแบบบันทึกการสอน แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน และแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

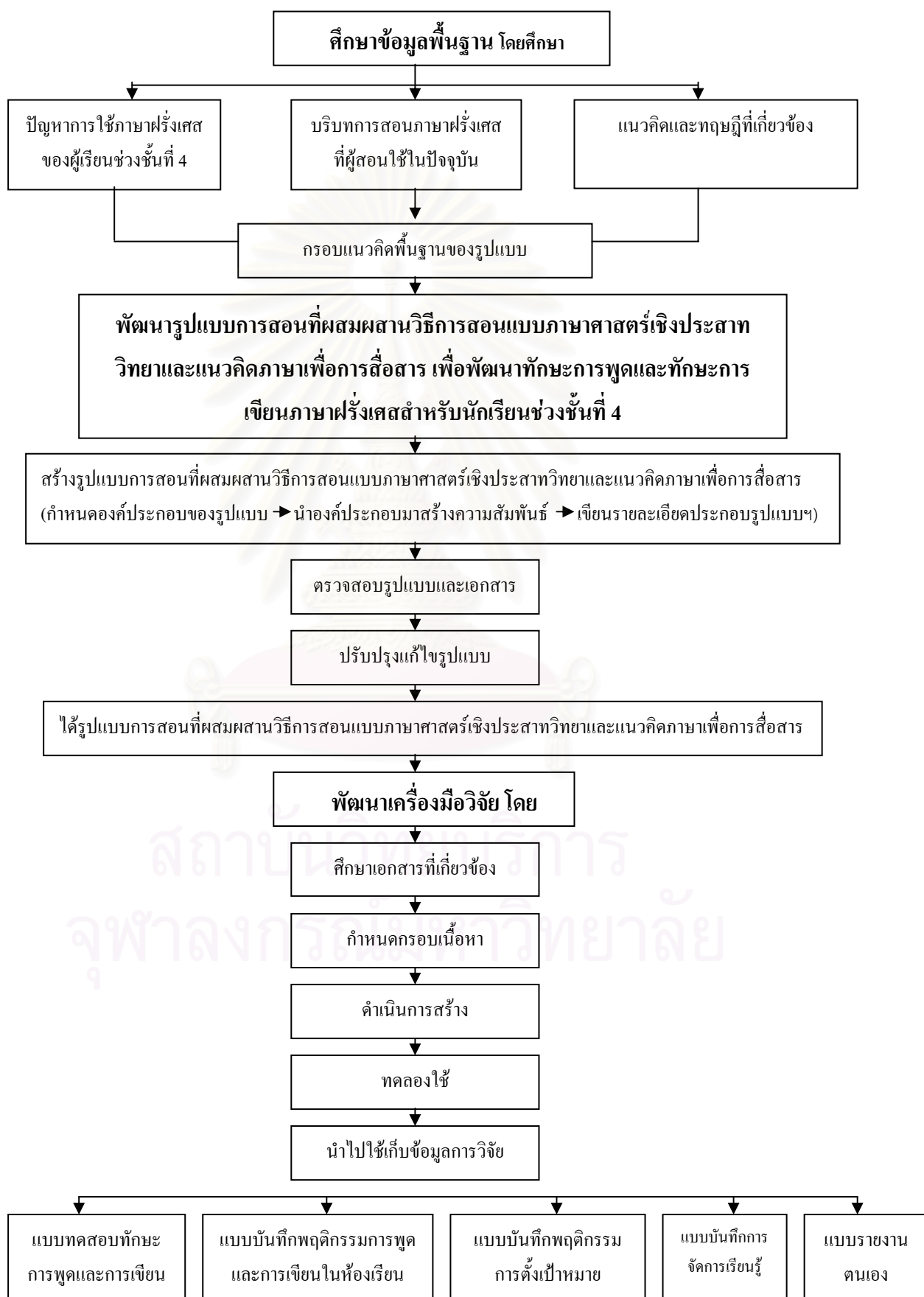
2. การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (analytic induction)

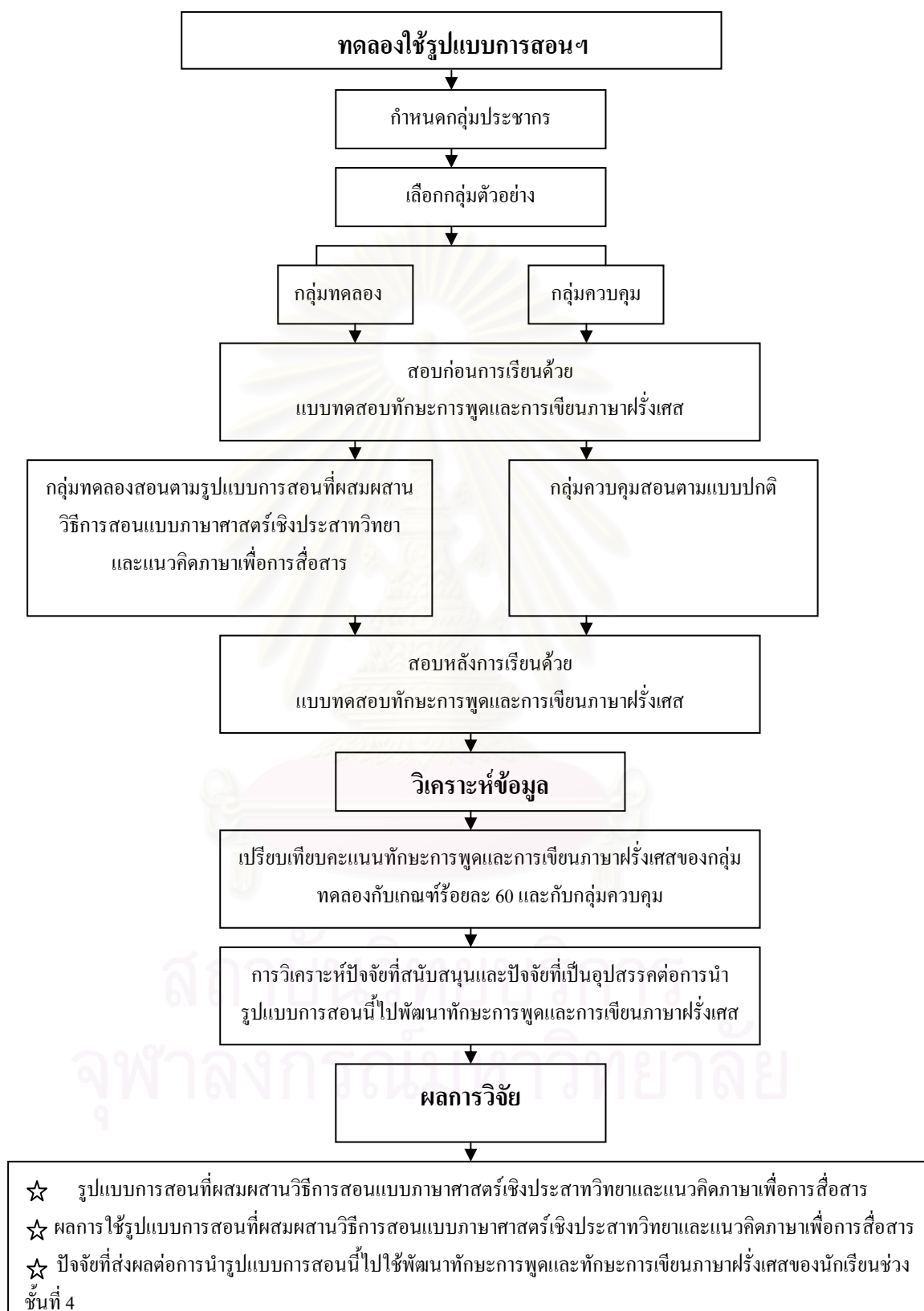
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 แสดงผังแผนภาพที่ 11

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 11 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

แผนภาพที่ 11 (ต่อ) ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนฯ

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 การศึกษาและการพัฒนารูปแบบการสอน

การศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีลำดับขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา ค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการสอน มีขั้นตอนดังนี้

ก่อนการออกแบบการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาบริบทการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูใช้ในปัจจุบัน ปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานการวิจัย บทความจากวารสาร หนังสือ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอน ผลการศึกษาได้ข้อสรุปดังนี้

1.1.1 การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาภาษาฝรั่งเศสในระดับช่วงชั้นที่ 4 เพราะความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสจะช่วยให้นักเรียนเป็นผลผลิตที่มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักของการสอนภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์ในเรื่องการกำหนดภาษาซึ่งส่งผลให้มีความต้องการผู้มีความเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศอย่างกว้างขวางโดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อความหมายกับผู้อื่น สามารถพูดและเขียนภาษาฝรั่งเศสได้ตามสถานการณ์ต่างๆในชีวิตจริงเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับสากล

1.1.2 จากการศึกษาสภาพปัญหา พบว่าผลการเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการพูดและทักษะการเขียนที่นักเรียนไม่สามารถสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่นตามความต้องการของตนเองได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้ยังพบว่า จากผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา(2543)ได้สะท้อนถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ว่าแม้นักเรียนจะได้เรียนรู้โครงสร้างของภาษาฝรั่งเศสมาแล้วเป็นอย่างดีแต่ก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสนทนาหรือเขียนเรื่องได้ หรือถ้าจะสื่อสารได้บ้างก็มักใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาไม่ใช้กัน ความรู้ที่

นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ แม้ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้เน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารก็ตาม

1.2 การศึกษาข้อมูลด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูใช้ในปัจจุบัน

เนื่องจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยในข้อ 1.1 พบว่า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในช่วงชั้นที่ 4 โดยตรงมีจำนวนน้อยมากและไม่เป็นปัจจุบัน กอปรกับผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปรียบเทียบการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นกับการสอนตามแบบปกติด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาข้อมูลด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูใช้ในปัจจุบัน

การวิเคราะห์แนวการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสช่วงชั้นที่ 4 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) การสร้างเกณฑ์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาฝรั่งเศส มี

ดังนี้คือ

1.1) ประมวลผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแนวการสอนแบบต่างๆ เพื่อกำหนดเกณฑ์และสร้างเกณฑ์ตามแนวคิดพื้นฐานของแนวคิดดังกล่าว

1.2) นำเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องก่อนนำไปสังเกตการสอนและวิเคราะห์แนวการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูใช้ในปัจจุบัน

2) การเข้าสังเกตการสอนที่ครูใช้ในการสอนภาษาฝรั่งเศส ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยเลือกโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างครูในการเข้าศึกษาดังนี้

2.1) พิจารณาจากประสบการณ์การสอนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี, 11-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป

2.2) เป็นครูในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบง่ายได้ครูวิชาภาษาฝรั่งเศส จำนวน 6 คน โดยแบ่งตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของการสอนของกลุ่มตัวอย่างครูได้ดังนี้

วุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน

ระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน

ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส

1-10 ปี จำนวน 2 คน

11-20 ปี	จำนวน 2 คน
20 ปีขึ้นไป	จำนวน 2 คน

3) วิเคราะห์แนวการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยมองคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในหัวข้อต่างๆว่าตรงกับเกณฑ์หรือไม่

4) สรุปผลการวิเคราะห์แนวการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาฝรั่งเศสทั้ง 6 คน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนารูปแบบการสอน โดยผู้วิจัยได้รวบรวมจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยใช้แนวทางการสังเกตระบบการนับ (Counting Systems) ของFlander (Flander, 1970 cited in Borich, 1994) คือ สังเกตตามกรอบที่กำหนดโดยการนับในช่วงเวลาทุก 30 วินาทีในเวลา 9 นาทีต่อรอบเพื่อวิเคราะห์การเรียนการสอน และ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ ตำราเรียน เอกสารประกอบการสอน แฟ้มผลงาน ผลงานของนักเรียน รูปถ่ายกิจกรรม เพื่อค้นหารูปแบบการสอนแบบปกติที่ปรากฏในการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยและนำมากำหนดเป็นขั้นตอนการสอนภาษาฝรั่งเศสสำหรับกลุ่มควบคุม และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญต่อการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ พบว่ากรณีศึกษาทั้ง 6 คนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน โดยครูใช้วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปลและแบบฟัง-พูดมากกว่าวิธีอื่น ทำให้ได้ข้อสรุปสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของกรณีศึกษาทั้ง 6 คน ตามลักษณะดังนี้ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ.)

4.1) ครูใช้ภาษาไทยในการอธิบายเป็นหลัก

4.2) ครูเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างภาษาฝรั่งเศสที่เรียนกับภาษาไทย

4.3) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบนิรนัย (Deductive) โดยเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ

4.4) ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหา มากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส ผลการสังเกตการสอนปรากฏว่าครูภาษาฝรั่งเศสใช้เวลาในการพูดร้อยละ 73.30 ของเวลาทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นการถาม และการบรรยาย ส่วนนักเรียนใช้เวลาในการพูดร้อยละ 17.10 ส่วนใหญ่เป็นการพูดตามคำสั่ง

4.5) นักเรียนได้ฝึกพูดประโยคต่างๆด้วยปากเปล่าซ้ำๆ ฝึกออกเสียงคำในประโยค ครูใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ แลบบันทึกลงเสียงในการฝึกฟัง-พูด นักเรียนได้ตอบบทสนทนากันทั้งห้อง กลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และทีละคน

4.6) ขั้นตอนการสอน ผู้วิจัยได้รวบรวมขั้นตอนการสอนของ
กรณีศึกษาและได้นำผลการรวบรวมข้อมูลการสอนดังกล่าว มากำหนดเป็นขั้นตอนการสอนภาษา
ฝรั่งเศสสำหรับกลุ่มควบคุม ดังนี้

4.6.1) ทบทวนความรู้เดิม

4.6.2) การคาดคะเนเรื่องที่ฟังหรืออ่าน

4.6.3) นักเรียนฟังจับใจความบทสนทนา

4.6.4) ฟังอ่านออกเสียง

4.6.5) การสำรวจบทสนทนาด้วยกัน

4.6.6) ตอบคำถามจากหนังสือเรียนหรือใบความรู้

4.6.7) นักเรียนฝึกสนทนาจากหนังสือเรียนหรือตามใบ

งานที่ครูจัดให้

4.6.8) การเสริมความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์จากบทสนทนา

หรือเรื่องที่อ่าน โดยอ่านจากหนังสือเรียนและใบความรู้เสริม และทำแบบฝึกหัด

4.6.9) สรุปด้วยการสนทนา หรือเขียนสรุปโดยให้

นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียน อภิปรายกลุ่มเป็นภาษาไทยแล้วสรุปโดยแบ่งกลุ่มทำงาน
ร่วมกัน หรือเขียนรายบุคคลโดยดูจากโครงสร้างภาษาที่เรียนไปตามแบบหรือตัวอย่างจากบท
สนทนาที่เรียนไป ตรวจสอบแก้ไขผลงานร่วมกัน แล้วนำเสนอผลงานส่งครู

4.7) ลักษณะการประเมินผลที่ครูใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่

4.7.1) การพูด ประเมินจากการสนทนาตามบทสนทนาที่

ได้เรียนไป

4.7.2) การเขียน เช่น การเขียนคำขวัญ การเขียนเรื่อง

สั้นๆ

4.7.3) การอ่านจับใจความแล้วตอบคำถาม

4.7.4) การฟังจับใจความแล้วตอบลงในแบบทดสอบ

1.3 การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยรวมจากตำรา เอกสาร และงานวิจัย เพื่อได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อพื้นฐาน หลักการ ลักษณะสำคัญและการประยุกต์แนวคิดไปสู่การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.3.1 วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming) สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 7 สรุปหลักการที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Garratt, 1998; Revell and Norman, 1999b; Lehner, 2000)

ประเด็น	สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
ความเชื่อพื้นฐาน	มนุษย์ผลิตภาษาโดยอาศัยการทำงานของสมองซึ่งเกิดจากการรับรู้ข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการควบคุมการคิด การแปลเป็นสัญลักษณ์และส่งออกไปยังอวัยวะในการผลิตเสียง
หลักการเบื้องต้นของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การทราบความต้องการ ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของตนเองจะทำให้สามารถกำหนดได้ว่าต้องทำอะไรจึงจะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความต้องการนั้นๆ 2. จิตและกายเป็นระบบเชื่อมโยงถึงกันและมีอิทธิพลต่อกัน เช่นเดียวกับการใช้ภาษาและการทำงานของระบบประสาททั้ง 5 ได้แก่ ตาหู ฟัง กายสัมผัส เคลื่อนไหว ดมกลิ่น ชิมรส ไม่สามารถแยกจากกันได้ ดังนั้นการรับภาษาจึงเกิดขึ้นจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 3. มนุษย์มีความสามารถในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสที่มีลักษณะเฉพาะตน บางคนถนัดการเรียนรู้จากการฟัง การมองเห็น หรือใช้การสัมผัสและการเคลื่อนไหว 4. มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นภาษาเพื่อสื่อสารกับบุคคลอื่น 5. การถ่ายทอดความรู้สึกเป็นภาษาสามารถทำได้ทั้งทางกาย(อวัจนภาษา) และทางวาจา(วัจนภาษา) 6. แต่ละบุคคลมีความคิด ความรู้สึกของตนเองที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนคนอื่น 7. พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นผลจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในขณะนั้น 8. การตระหนักถึงบทบาทของตนและข้อมูลย้อนกลับขณะสื่อสารเมื่อการสื่อสารไม่บรรลุผล ผู้สื่อสารจะต้องค้นหาแนวทางใหม่ที่ใช้ในการสื่อสาร

ตารางที่ 7 (ต่อ) สรุปหลักการที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Garratt, 1998; Revell and Norman, 1999b; Lehner, 2000)

ประเด็น	สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
หลักการเบื้องต้น (ต่อ)	ที่มีประสิทธิภาพกว่าที่ใช้เดิม 9.การสื่อสารที่ไม่บรรลุผล ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการ ได้ ไม่ใช่ความล้มเหลวแต่คือสัญญาณบอกให้รู้ว่าต้องใช้วิธีการสื่อสารอื่นๆที่ดีขึ้น
หลักการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	1. การให้กิจกรรมที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้ 2.การให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3.การให้กิจกรรมที่นักเรียนได้สะท้อนความคิดออกมาตามความต้องการในการสื่อสารทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู 4.การให้กิจกรรมที่นักเรียนมีทางเลือกช่วยลดความเครียดในการเรียน
แนวการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	1.ก่อนการจัดการเรียนการสอนต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายและความคาดหวังในการเรียนภาษาของตน 2.ในระยะเริ่มต้น ครูจะนำเสนอเนื้อหาที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับภาษา 3.ครูถามความคิดเห็นของนักเรียน บทบาทของครูคือผู้ช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับภาษาตามความต้องการของนักเรียนเอง จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเป็นของตัวเอง 4. นักเรียนมีทางเลือกในการทำกิจกรรมอย่างน้อย 3 ทาง 5. ลำดับการนำเสนอบทเรียนควรนำเสนอภาพรวม (chunking up) ก่อนนำเสนอส่วนย่อย (chunking down) เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ 6. การให้สิ่งเร้า (anchoring) ควรมีลักษณะกระตุ้นความสนใจ ทำให้เกิดความประทับใจ และต้องการเข้าเรียน 7. การจัดการเรียนการสอน ต้องอยู่ในลักษณะที่นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ การใช้ภาษาที่เรียนของตน พัฒนาตนเอง และพัฒนาความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

ตารางที่ 7 (ต่อ) สรุปหลักการที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Garratt, 1998; Revell and Norman, 1999b; Lehner, 2000)

ประเด็น	สรุปวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา
เทคนิคการสอนตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านได้แก่ การใช้ของจริง การเคลื่อนไหว การสัมผัส การดมกลิ่นและการชิมรส ประกอบการฟัง การพูด 2. การใช้ความเปรียบ (metaphor) ในลักษณะการเล่าเรื่องเพื่อช่วยในการอธิบายเนื้อหาทางภาษาหรือการถ่ายทอดความรู้สึกเป็นภาษาได้ชัดเจนขึ้น หรือช่วยให้แนวทางการแก้ปัญหาในการสื่อสารแก่นักเรียน 3. การใช้มโนภาพ หรือการจินตนาการ (fantasying) ก่อนการแสดงผลงานสำหรับนักเรียนที่มีความกังวล 4. การใช้ผังความคิด (mind mapping) หรือ ผังวงกลมสรุปความ (mandala) หรือ ผังคำศัพท์ (words spider) เพื่อช่วยในการจำ 5. การสื่อสารในลักษณะได้ผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย(win-win) ใช้ในชั้นการประเมิน โดยนักเรียนประเมินเพื่อนร่วมชั้นและให้คำแนะนำกันและกัน
แนวการประเมินตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการประเมินของตนเอง 2. นักเรียนประเมินความสามารถของตนเอง 3. สมาชิกในชั้นร่วมประเมิน

3.2 แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Richards and Rodgers, 2001)

ประเด็น	สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
ความเชื่อพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสาร 2. เป้าหมายของการสอนภาษาคือ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร
หลักการเบื้องต้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาคือระบบสำหรับการแสดงออกซึ่งความหมาย ดังนั้นความหมายของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษา 2. การเข้าใจความหมายทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนต้องพิจารณาบริบทภาษา ซึ่งจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารได้ความหมายของภาษาที่ชัดเจน

ตารางที่ 8 (ต่อ) สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Richards and Rodgers, 2001)

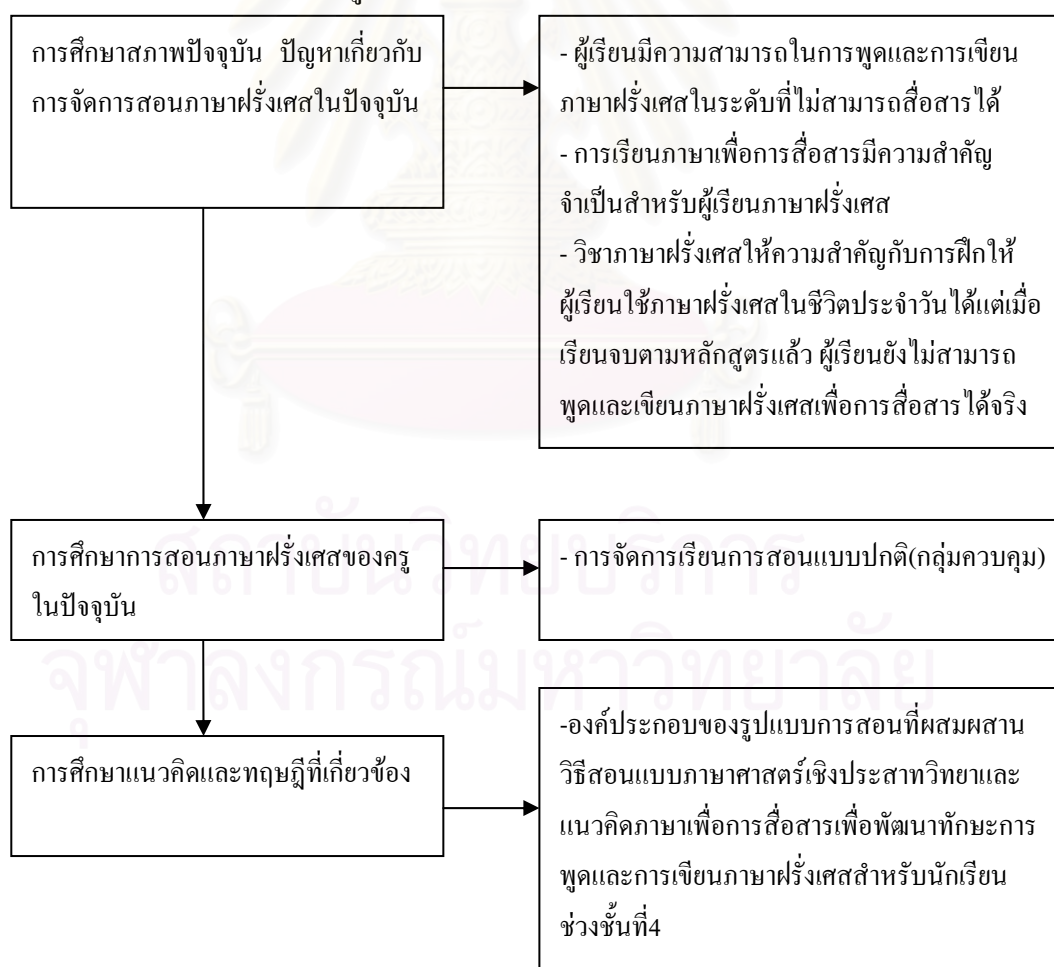
ประเด็น	สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
หลักการเบื้องต้น (ต่อ)	องค์ประกอบของบริบทภาษา ได้แก่ เรื่องราว (Field) ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) และวิถีในการใช้ภาษา (Mode) ซึ่งมีอิทธิพลทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนไป 3. บริบทภาษาทำให้เกิดทำเนียบภาษาหรือคำศัพท์เฉพาะในแต่ละสถานการณ์ต่างๆ 4. การเรียนรู้เพื่อใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับแบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะของบริบทในสถานการณ์ต่างๆและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้วย
หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	1. หลักการของการสื่อสาร คือการให้กิจกรรมต่างๆซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการสื่อสารจริงซึ่งคำนึงถึงความหมาย บริบทภาษา ทำเนียบภาษา และการเรียนรู้ภาษาในบริบท 2. หลักการของภาระงาน คือการจัดกิจกรรม(Task)ที่นักเรียนได้ใช้ภาษา 3. หลักการของความหมาย คือการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาได้อย่างมีความหมาย
แนวการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร	1. การเรียนรู้เพื่อใช้ภาษา ควรเริ่มจากการรับแบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะของบริบทภาษาในสถานการณ์ต่างๆและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้วย 2. นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ ทางภาษาศาสตร์สังคม การใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ และการประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร 3. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ 4. ต้องให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาซึ่งมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด 5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ใช้ความรู้ทางภาษารวมทั้งได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษา 6. ฝึกนักเรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษา และความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มสังคม

ตารางที่ 8 (ต่อ) สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Richards and Rodgers, 2001)

ประเด็น	สรุปแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร
เทคนิคการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร	1. กลวิธีการใดๆสามารถนำมาใช้ได้ ถ้าเป็นการช่วยนักเรียนในการเรียนรู้ซึ่งย่อมจะแตกต่างกันไปตามอายุ ความสนใจ 2. มีการฝึกกระสวนประโยคได้บ้างแต่เป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้น
แนวการประเมินตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร	1. การประเมินตามสภาพจริง 2. ทักษะสื่อสารที่เน้นทั้งความถูกต้อง เป็นที่เข้าใจได้ มีความเหมาะสมตามกาลเทศะบริบทสถานการณ์และความคล่องแคล่ว

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในระยะที่ 1 ตอนที่ 1 ขึ้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยสรุปผลเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 12 แสดงผลสรุปการศึกษาข้อมูลพื้นฐานอันนำไปสู่กรอบแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

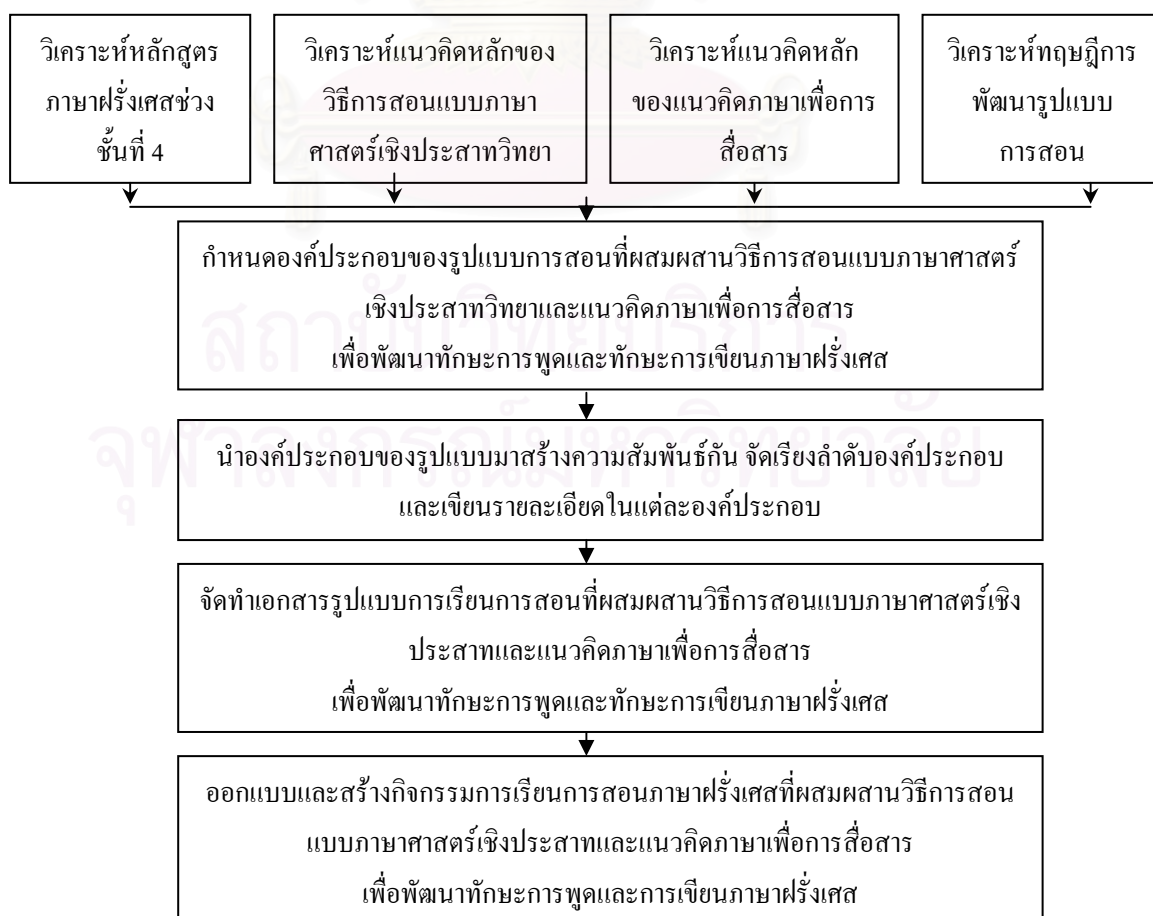
การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ในการสร้างรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การสร้างรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.1.1 ผู้วิจัยประมวลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาข้อมูลในขั้นที่ 1 แล้วนำมาใช้สร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 กรอบแนวคิดพื้นฐานในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.1.2 กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส โดยองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบการสอนฯ กำหนดไว้ดังนี้

2.1.2.1. หลักการของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอน ซึ่งหลักการของรูปแบบการสอน ได้มาจากการสังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1.2.2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระบุถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนภายหลังจากที่ได้นำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้

2.1.2.3. การดำเนินการเรียนการสอน ระบุถึงองค์ประกอบด้านการดำเนินการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน และกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส

2.1.2.4. การวัดและประเมินผล ระบุถึงองค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย วิธีการวัดและการประเมินผลทั้งก่อนเรียน ในขณะที่เรียนและหลังการเรียน

2.1.3 นำองค์ประกอบของรูปแบบการสอนมาสร้างความสัมพันธ์กัน จัดเรียงลำดับองค์ประกอบ เขียนรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการสอน โดยจัดทำเป็นรูปแบบการสอนฉบับร่าง แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพต่อไป

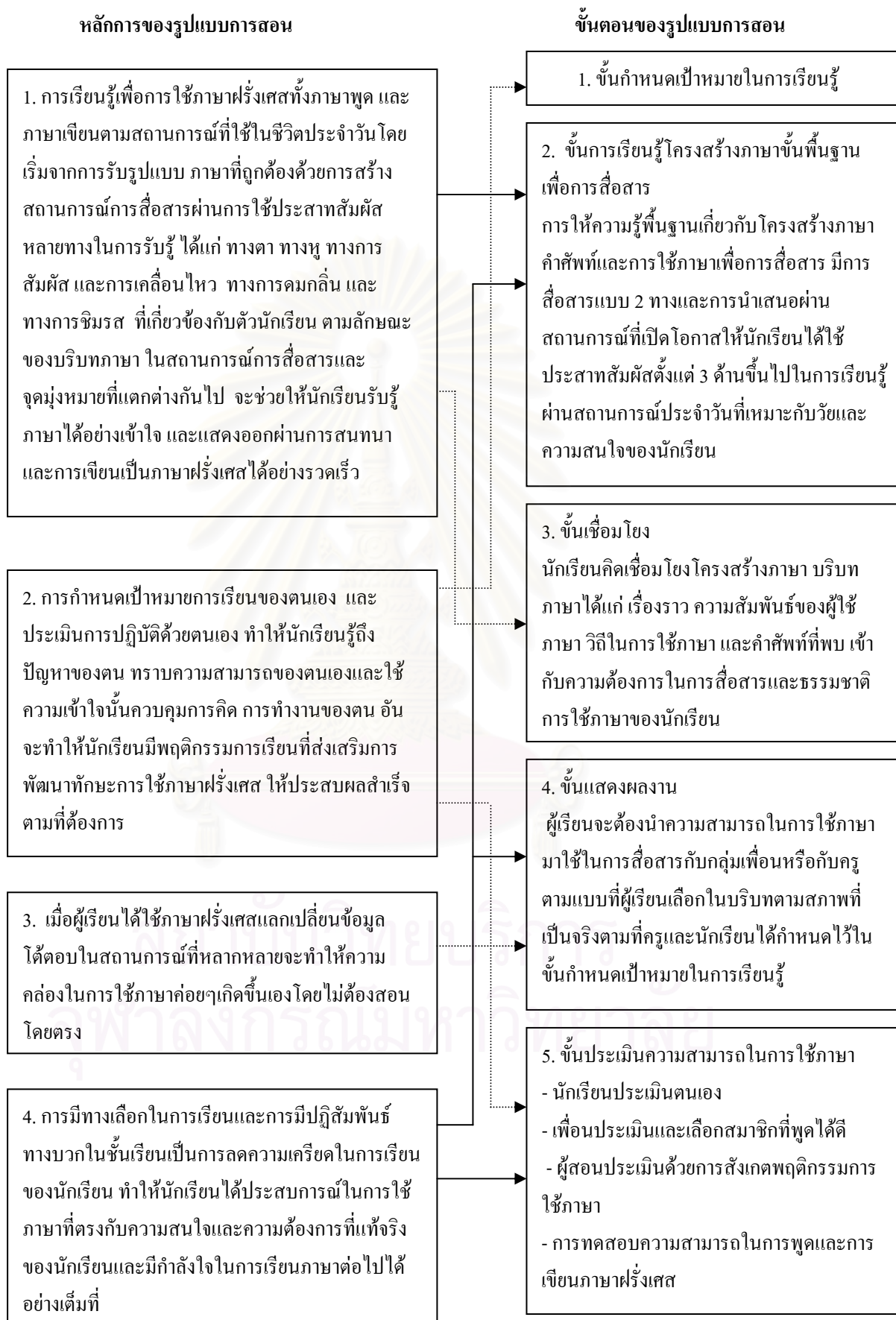
การจัดความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับหลักการและขั้นตอนของรูปแบบการสอนฯ แสดงดังแผนภาพที่ 14 และ 15 และการจัดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ แสดงดังแผนภาพที่ 16

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับหลักการของรูปแบบการสอน

แผนภาพที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการกับขั้นตอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

แผนภาพที่ 16 การจัดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ
ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการ
เขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

<p>หลักการของรูปแบบการสอน</p> <p>กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็น กระบวนการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทาง สัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติใน สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่ง หมายความถึง การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ ภาษาในการสื่อสาร พูดและเขียนโต้ตอบกัน และกันอย่างมีความหมายและตรงกับความ สนใจ สนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับ ประสบการณ์ วัย แบบการเรียนรู้และ กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน</p> <p>วัตถุประสงค์ของรูปแบบ</p> <p>รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาทักษะการพูดและทักษะ การเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน</p> <p>การนำรูปแบบไปใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำแนะนำการใช้รูปแบบ 	<p>กระบวนการเรียนการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขึ้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2. ขึ้นการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างภาษา คำศัพท์ และบริบทภาษาที่จำเป็นสำหรับการสื่อสาร ครูเน้นการ สื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างผู้ใช้ภาษาและผู้รับสาร และ นำเสนอผ่านสถานการณ์ประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของนักเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ใช้ ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติในการเรียนรู้ 3. ขึ้นการเชื่อมโยง นักเรียนคิดเชื่อมโยง โครงสร้างภาษา บริบทภาษาได้แก่ เรื่องราว ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษา และคำศัพท์ที่พบ เข้ากับความต้องการและธรรมชาติการใช้ ภาษาของนักเรียน 4. ขึ้นแสดงผลงาน ในขั้นนี้ นักเรียนจะต้องนำความสามารถในการใช้ภาษา มาใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนหรือกับครูตามแบบที่ นักเรียนเลือกในบริบทตามสภาพที่เป็นจริงตามที่ครูและ นักเรียนได้กำหนดไว้ในขั้นกำหนดเป้าหมายในการ เรียนรู้ 5. ขึ้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษา <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนประเมินตนเอง - เพื่อนนักเรียนประเมิน - ครูประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมพูดและการ เขียนภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียน - การทดสอบความสามารถในการพูดและการเขียน ภาษาฝรั่งเศส
---	--

ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ

นักเรียนสามารถพูดและเขียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ในการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสไปใช้ในสถานการณ์จริงจำเป็นต้องสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอนๆ เพื่อผู้ที่นำรูปแบบการสอนๆ ไปใช้จะได้สามารถทำความเข้าใจในองค์ประกอบของรูปแบบๆ และรายละเอียดของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการสอนๆ ได้ เอกสารประกอบรูปแบบการสอนๆ ประกอบด้วย

2.2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสฯ จัดทำเป็น 2 ชุด คือ

1) คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส เพื่อให้ครูที่นำรูปแบบการสอนๆ ไปใช้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนและสามารถนำรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นไปใช้ได้อย่างถูกต้องหลัก วิธีการและขั้นตอน ในเอกสารจะบ่งบอกสิ่งที่ครูต้องศึกษา วิธีการปฏิบัติ การจัดเตรียมสื่อจำเป็นต่างๆ ที่มีได้กล่าวไว้ในเอกสารรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส

2) แผนจัดการเรียนรู้ เป็นเอกสารแผนการสอนที่ผู้วิจัยแสดงให้เห็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสฯ ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยจัดทำแผนจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1) ศึกษาหลักสูตรและรายวิชาภาษาฝรั่งเศสในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านจุดหมาย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้

2.2) ศึกษาเป้าหมายการเรียนรู้ตามความคาดหวังของนักเรียน

2.3) เขียนแผนจัดการเรียนรู้ โดยแต่ละแผนจะประกอบด้วย ชื่อแผนจัดการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ กิจกรรม

การเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 9 รายชื่อแผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน (รวม 40 ชั่วโมง)

หน่วยที่	ชื่อแผนจัดการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	Les jeunes et la mode	4
2	Les animaux	4
3	Je vais faire un régime : Habitudes alimentaires et modes de vie des jeunes	4
4	Vive le téléphone portable!	4
5	les Films	4
6	Les jeunes et les sports	4
7	Apprenants et apprentissage	4
8	Premier amour : Les Jeunes et l' amour	4
9	Le Transport : Comment y aller ?	4
10	Le climat : Quelle chaleur !	4
รวม		40

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ได้ดำเนินการดังนี้

3.1 นำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสและเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา ดังรายชื่อในภาคผนวก ก.

จากการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1) ในด้านรูปแบบการสอน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการสอนมีความสอดคล้องกับแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอน

2) ในด้านคำอธิบายรูปแบบการสอน ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับคำอธิบายขั้นตอนการสอน ให้เป็นกิจกรรมที่แยกกันชัดเจนและควรจัดเรียงกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้กลมกลืนยิ่งขึ้น

3) การอธิบายรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ควรสรุปหรือเขียนเฉพาะประเด็นที่เป็นสาระสำคัญให้เห็นชัดเจน

4) ในด้านแผนจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าแผนจัดการเรียนรู้ควรปรับกิจกรรมให้มีความสนุกสนาน และดึงความเป็นธรรมชาติในตัวนักเรียนที่เป็นวัยรุ่น ให้แสดงออกในขณะที่เรียนให้ได้มากที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะกิจกรรมเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

4.1) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Les jeunes et la mode เสนอกิจกรรมการออกแบบลายบนเสื้อยืด (La peinture sur T-shirt)

4.2) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Vive le téléphone portable! เสนอกิจกรรม การออกแบบเสียงริงโทน (Composer ses mélodies)

4.3) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง L' amour เสนอกิจกรรมการคิดเชิงอนาคตว่าอีก 5 ปี ข้างหน้าจะยังเป็นแฟนกับคนนี้ไหม และการออกแบบการห่อของขวัญ (L' événements futurs concernant l' amour et comment faire un joli paquet cadeau)

4.4) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Quelle chaleur ! เสนอกิจกรรมการให้ข้อมูลการหลบภัยธรรมชาติ เช่น ทสึนามิ (Donner les informations concernant le tsunami)

3.2 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญซึ่งไม่ใช่ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผนไปใช้สอนเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง จากการนำแผนจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนจำนวน 2 แผน พบว่า

1) นักเรียนไม่ค่อยพูด ไม่ค่อยแสดงออก และใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมมากเกินไปที่กำหนด

2) ควรปรับการจัดกิจกรรมการใช้ประสาทสัมผัส ให้รวดเร็ว กระชับ และไม่ซับซ้อน นักเรียนจะได้กระฉับกระเฉงและมีความอยากรู้อยากเห็นในทุกๆ สิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

3) การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ต้องเป็นสิ่งกระตุ้นที่จะเชื่อมโยงให้เกิดภาวะการตอบสนองทางกายกับนักเรียน เช่น รูปภาพที่ประทับใจ กลิ่นที่นักเรียนพอใจ ไม่ใช่การเลือกสื่อตามเนื้อหาโดยที่ไม่มีความหมายต่อนักเรียน

4) สิ่งทีพบอย่างหนึ่ง คือ นักเรียนลืมเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ ครูจึงควรบอกให้นักเรียนเก็บเป้าหมายของตนเองไว้ในใจและพยายามทำให้สำเร็จ

3.4 การแก้ไขและการปรับปรุงรูปแบบฯและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯมาพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่สมบูรณ์

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 ชั้นตอนที่ 1 การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทดลองการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปเป็นผลการทดลองการใช้รูปแบบฯ

เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีทั้งหมด 6 ชุด โดยมีทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) ประกอบด้วย

- 1) แบบทดสอบทักษะการพูดและเกณฑ์การประเมินผล
- 2) แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินผล
- 3) แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้
- 4) แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน
- 5) แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน
- 6) แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

รายละเอียดมีดังนี้

1) แบบทดสอบทักษะการพูดและเกณฑ์การประเมินผล

ในการพัฒนาแบบทดสอบทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสก่อนการเรียนและหลังการเรียนและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อนดำเนินการทดลองและหลังการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา

และแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1) วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า จุดเน้นของการพัฒนาทักษะการพูดคือ การพูดสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม คล่องแคล่วตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

1.2) จากการศึกษาในชั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยจึงออกแบบแบบทดสอบทักษะการพูดในลักษณะเป็นแบบทดสอบการสนทนาและแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ มีรายละเอียดมีดังนี้

1.2.1) แบบทดสอบการสนทนา สำหรับการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน

1.2.1.1) ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามหลักไว้ 10 คำถาม และคำถามสำรอง 2-3 คำถาม ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการสนทนาและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าของภาษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเชิงภาษาและความเหมาะสมของแบบทดสอบ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

1.2.1.2) เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศส ประเมินให้คะแนนนักเรียนโดยตรวจให้คะแนนจากการฟังเทปบันทึกเสียงซึ่งปรับจากเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ FSI (The Foreign Service Institute Oral Interview) ของ Oller (1979: 320-323; เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2531: 119) ในการทดสอบจะมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน พร้อมทั้งมีการบันทึกเพื่อการตรวจคำตอบ หลักเกณฑ์ในการให้คะแนน จะให้คะแนนโดยการให้น้ำหนักคะแนนเป็นระดับ ตั้งแต่ระดับที่ 1 – 6 ตามลำดับ จากนั้นจึงแปลงเป็นเป็นคะแนนอีกครั้งซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวจะสามารถประเมินความสามารถในการพูดได้เหมาะสมสอดคล้องกับพฤติกรรมกรการพูด เกณฑ์ในการพิจารณาให้น้ำหนักคะแนนมีดังนี้

ด้านการออกเสียง (Accent)

ระดับ	1	ออกเสียงในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าใจได้
2	ผิดอย่างเด่นชัดบ่อยๆ ยากแก่การเข้าใจ ต้องขำบ่อยๆ	
3	ออกสำเนียงต่างชาติต้องฟังอย่างตั้งใจ การออกเสียงผิดทำให้เข้าใจผิดบ่อยๆมีข้อผิดพลาดไวยากรณ์และคำศัพท์	
4	มีร่องรอยสำเนียงต่างชาติ ออกเสียงผิดบางครั้งแต่ไม่ทำให้เข้าใจผิด	
5	การออกเสียงผิดน้อยมากแต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา	
6	ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงต่างประเทศ	

ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

ระดับ	1	ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ยกเว้นวลีที่เตรียมก่อนล่วงหน้า
	2	พูดผิดมาก แสดงให้รู้ว่ามีความรู้ไวยากรณ์น้อยมาก ทำให้สื่อสารไม่ได้
	3	พูดผิดบ่อยๆ ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่างทำให้เข้าใจผิด
	4	พูดผิดเป็นครั้งคราว ทำให้รู้ว่าไม่มีความรู้ทางไวยากรณ์บางอย่าง แต่ไม่ถึงกับพูดแล้วไม่เข้าใจ
	5	ผิดไวยากรณ์น้อยมาก
	6	มีที่ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ตลอดการสัมภาษณ์

ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

ระดับ	1	มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับบทสนทนาง่ายๆ
	2	มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน
	3	ใช้คำศัพท์ไม่มากพอ และในวงที่จำกัด พูดขยายความและอธิบายไม่ได้
	4	ใช้ศัพท์ได้เพียงพอที่จะอธิบายในความสนใจพิเศษ ไม่มีศัพท์เทคนิค
	5	ใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ
	6	ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)

ระดับ	1	การพูดยังติดตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้ สนทนาไม่ได้
	2	การพูดช้ามาก และไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคที่พูดทุกวัน
	3	ยังพูดได้ไม่สม่ำเสมอ พูดไม่จบประโยคก็มี
	4	พูดแล้วหยุดบ้าง ความสม่ำเสมออาจเกิดจากการพูดใหม่หรือมัวคิดหาศัพท์
	5	พูดได้ราบเรียบ ความเร็วและความสม่ำเสมอเท่านั้นที่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา
	6	พูดได้คล่องแคล่วเทียบได้กับเจ้าของภาษา

ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับ	1	เข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ในสถานการณ์ธรรมดาที่สุด
	2	เข้าใจได้ช้าในคำพูดต่างๆง่ายๆ ยังต้องการการข้แจงจะเข้าใจ
	3	เข้าใจเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องระมัดระวังและต้องการการข้แจงในบางครั้ง

- 4 เข้าใจได้ดีในคำพูดที่มีอัตราความเร็วปกติ ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องการการย้ำในบางครั้ง
- 5 เข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาธรรมดา ยกเว้นสำนวนหรือคำพูดที่เร็ว
- 6 เข้าใจทุกอย่างโดยปราศจากความยุ่งยากและเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาคนหนึ่ง

ผู้วิจัยได้ปรับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการสนทนาจาก The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI Test) (Oller, 1979: 320-323) ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความสามารถพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน

ระดับความสามารถ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
พฤติกรรม	1	2	3	4	5	6
ด้านการออกเสียง	1	2	3	4	5	6
ด้านไวยากรณ์	4	8	12	16	20	24
ด้านคำศัพท์	4	8	12	16	20	24
ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	3.5	7	10.5	14	17.5	21
ด้านความเข้าใจ	4	8	12	16	20	24

จากตารางที่ 10 เกณฑ์ของค่าคะแนนจะเป็นไปตามระดับต่างๆตามตาราง เช่น การออกเสียง ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 6 แสดงว่า ได้คะแนน 6 คะแนน การใช้คำศัพท์ ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 4 แสดงว่า ได้คะแนน 16 คะแนน เป็นต้น

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยให้คะแนนด้านไวยากรณ์ไว้สูงกว่าความคล่องแคล่วในการพูด เนื่องจากเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ต้องการให้นักเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับเบื้องต้นมีพื้นฐานด้านความถูกต้องในการใช้ภาษามากกว่าความเร็วในการพูด นอกจากนี้ FSI Test เป็นการทดสอบการพูดเชิงปฏิบัติจริง (pragmatic testing) ความสามารถด้านไวยากรณ์ในนิยามของ FSI Test จึงมิได้หมายความถึง ความถูกต้องของโครงสร้างไวยากรณ์หรือ โครงสร้างประโยคที่นักเรียนใช้ แต่ความสามารถด้านไวยากรณ์ของ FSI Test จะเน้นเฉพาะในกรณีที่มีความคิดนั้นรบกวนกระบวนการในการสื่อสาร (Vallette, 1977) ซึ่ง Farrell (1998: 40) กล่าวว่า การประเมินลักษณะนี้แสดงถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารตามสถานการณ์ในชีวิตจริง

จากค่าคะแนนที่ได้จะมีตารางแปลงคะแนนเป็นระดับของการสอบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ตารางแปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ

คะแนนรวมทั้งหมดจากตารางลงน้ำหนักคะแนน	ระดับของ FSI
16-25	0+
26-32	1
33-42	1+
43-52	2
53-62	2+
63-72	3
73-82	3+
83-92	4
93-99	4+

1.2.1.3) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการสนทนาไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน ในการทดสอบจะมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน พร้อมทั้งมีการบันทึกเทปเพื่อการตรวจคำตอบซึ่งได้ค่าความเที่ยงอันเป็นค่าความสอดคล้องในการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 2 คนเท่ากับ 0.86

1.2.2) แบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ สำหรับการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน

1.2.2.1) ทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 10 หน่วย เพื่อสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ

1.2.2.2) สร้างคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ การวิเคราะห์ข้อคำถามจากแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความตามสถานการณ์ต่างๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ข้อคำถามจากแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความใน
สถานการณ์ต่างๆ

หน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ข้อที่
1. Les jeunes et la mode	1. Savoir décrire d' aspect physique, des cheveux, des vêtements, des ongles	1
	2. Savoir donner des conseils	3
	3. Savoir faire des compliments	2
	4. Savoir vendre et négocier	4
2. Les animaux	1. Savoir décrire d' aspect physique des animaux	6
	2. Savoir donner les informations concernant les animaux	7
	3. Savoir exprimer des sentiments concernant les animaux	5,8
3. Je vais faire un régime : Habitudes alimentaires et modes de vie des jeunes	1. Savoir décrire des plats	11
	2. Savoir exprimer des goûts et des préférences	10
	3. Savoir se plaindre / faire des compliments	12
	4. Savoir exprimer l' obligation et la probabilité	9
	5. Savoir donner des conseils concernant les habitudes alimentaires	9
4. Vive le téléphone portable !	1. Savoir donner les informations concernant le téléphone	15
	2. Apprendre à communiquer par téléphone et SMS	13,14
	3. Savoir donner des instructions à télécharger et composer les mélodies	16
5. Les Films	1. Savoir exprimer des sentiments concernant les films	19
	2. Savoir raconter l'histoire des films préférés	18
	3. Savoir demander et donner une opinion concernant les films	17
	4. Savoir critiquer les films	20
6. Les jeunes et les sports	1. Savoir exprimer des préférences concernant les sports	24
	2. Savoir demander et donner une opinion concernant les sports	23
	3. Savoir comparer des personnes et des choses	21, 22

ตารางที่ 12 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อคำถามจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเลือกถ้อยความตามสถานการณ์ต่างๆ

หน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ข้อที่
7. Apprenants et apprentissage	1. Savoir exprimer la préférence concernant les métiers	28
	2. exprimer l' inquiétude concernant l'apprentissage	25, 26
	3. Savoir parler d' événements futurs concernant l'examen d' entrée	28
	4. Savoir rassurer quelqu'un	25
	5. Savoir encourager la réflexion sur les meilleures façons d' apprendre une langue étrangère	27
8. Premier amour: Les Jeunes et l' amour	1. Savoir exprimer des sentiments concernant l'amour	29, 31, 32
	2. Savoir dire ce qui est permis et ce qui est interdit	30
	3. Savoir parler d' événements futurs concernant l'amour	30
9. Le transport : Comment y aller ?	1. Savoir demander et indiquer des directions	33
	2. Savoir situer dans l'espace	33
	3. Savoir demander et donner des informations sur les moyens de transport	34, 35, 36
10. Le climat : Quelle chaleur !	1. Savoir demander et donner les informations sur le temps qu'il fait	37, 40
	2. Savoir donner les informations concernant les saisons, les inondations, l' effet de serre et le tsunami	37, 38, 39

1.2.2.3) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและเจ้าของภาษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเชิงภาษาและความเหมาะสมของแบบทดสอบ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

1.2.2.4) นำแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ สำหรับการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีบุญยานนท์และโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 63 คน ผลปรากฏว่า แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.79 มีค่าอำนาจจำแนก (R)ระหว่าง 0.23-0.70 และค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร Kuder Richardson 20 (KR 20) มีค่าเท่ากับ 0.81

นำข้อสอบทั้ง 40 ข้อ มาแยกแยะค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ได้ดังนี้

ค่าความยากง่าย (P)

.20 - .39 (ค่อนข้างยาก) จำนวน 18 ข้อ

.40 - .59 (ปานกลาง) จำนวน 16 ข้อ

.60 - .80 (ค่อนข้างง่าย) จำนวน 6 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (R)

.20 - .29 (พอใช้) จำนวน 22 ข้อ

.30 - .39 (ดี) จำนวน 2 ข้อ

.40 ขึ้นไป (ดีมาก) จำนวน 16 ข้อ

1.2.2.5) นำข้อสอบไปจัดพิมพ์ใหม่และเก็บไว้ใช้จริงในการทดลองหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

2) แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินผล

แบบทดสอบทักษะการเขียน เป็นแบบทดสอบอัตนัยซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัย สำหรับใช้สอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน โดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและเจ้าของภาษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเชิงภาษา และความเหมาะสมของแบบทดสอบ

2.2) ใช้เกณฑ์การตรวจและให้คะแนนของ Oller (1979: 384-390) ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{คะแนน} = \frac{\text{จำนวนคำที่นักเรียนทำได้ถูกต้อง} - \text{จำนวนคำที่ผิด}}{\text{จำนวนคำที่เขียนใหม่}}$$

2.3) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนมีค่าความเที่ยงในการตรวจ อันเป็นค่าความสอดคล้องในการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สูตร Coefficient Alpha ของ Cronbach เท่ากับ 0.80 และค่าความเที่ยงจากการตรวจซ้ำของผู้ตรวจ 2 คน เท่ากับ 0.82

3) แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้

แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้^๓ เป็นแบบบันทึกการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังดำเนินการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคำคุณภาพดังนี้

3.1) กำหนดจุดประสงค์ของแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ เป็นการบันทึกในระหว่างการจัดการเรียนการสอน โดยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

3.2) กำหนดกรอบการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้จากหนังสือ Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy แต่งโดย Brown (2001) โดยประเด็นสำคัญของการบันทึกจะประกอบด้วย วัน เดือน ปีในการบันทึก วิธีการที่ครูสอน สาระการเรียนรู้ที่ครูเลือกใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ดำเนินการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการแก้ไขปัญหา

3.3) ตรวจสอบความตรงของของแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร โดยนำแบบสังเกตเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และปรับตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

4) แบบบันทึกพฤติกรรมครูพูดและการเขียนในห้องเรียน

แบบบันทึกนี้เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมครูพูดและการเขียนในห้องเรียนของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการสังเกตการใช้คำพูด การออกเสียง ความถูกต้องการใช้โครงสร้างภาษา การใช้คำศัพท์ ความคล่องแคล่ว การใช้ภาษาที่เป็นที่เข้าใจได้ ความถี่ในการพูดและเขียนภาษาฝรั่งเศส การมีส่วนร่วมกิจกรรม ความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสได้ตามเป้าหมายที่นักเรียนตั้งไว้ ปัญหาการใช้ภาษาที่เกิดขึ้น วิธีการแก้ไขปัญหา โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคำคุณภาพดังนี้

4.1) กำหนดจุดประสงค์ของแบบสังเกตพฤติกรรมครูพูดและการเขียนของนักเรียน เป็นการบันทึกพฤติกรรมครูพูดและการเขียนในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

4.2) กำหนดกรอบการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมครูพูดและการเขียนในห้องเรียน จากหนังสือ ตำรา วารสารและงานวิจัย จากการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งพฤติกรรมครูพูดและการเขียนออกเป็น 2 หมวด คือ การใช้วัจนภาษาและการใช้อวัจนภาษา ซึ่งพฤติกรรมทั้ง 2 หมวดนี้เป็นการสื่อสารที่สามารถสังเกตเห็นได้ในรูปของพฤติกรรม

4.2.1) การใช้วัจนภาษา ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยปรับเนื้อหาจากหนังสือ Language testing at School: A pragmatic approach แต่งโดย Oller (1979) และหนังสือ Observation in the Language Classroom โดย Dick Allwright (1982) เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบรายการการสร้างพฤติกรรม

4.2.2) การใช้วจนภาษา ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยปรับเนื้อหาจากรายการพฤติกรรมการใช้วจนภาษา จากหนังสือ Essentials of Non-verbal Communication ซึ่งแต่งโดย Knapp (1980) เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการสร้างรายการพฤติกรรม

4.3) ผู้วิจัยนำรายการพฤติกรรมการใช้วจนภาษาและอวจนภาษา เข้าสังเกตนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 15 คน เพื่อรวบรวมรายการพฤติกรรมการพูดและการเขียนที่นักเรียนไทยแสดงออกเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการสร้างรายการพฤติกรรม

4.4) นำรายการพฤติกรรมในข้อ 4.2.1 ข้อ 4.2.2 และ 4.3 มาสร้างเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดและการเขียน โดยใช้การบันทึกความถี่ของพฤติกรรมที่ปรากฏในแต่ละนาที่ที่ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมซึ่งช่วงเวลาของการสังเกตพฤติกรรมนี้ ผู้วิจัยปรับตามแนวทางการสังเกตรบบการนับ (Counting Systems) ของ Flander (1970 cited in Borich, 1994) คือ สังเกตตามกรอบที่กำหนดโดยการนับในช่วงเวลาทุก 30 วินาทีในเวลา 4 นาทีต่อรอบ แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรกเป็นรายการพฤติกรรมพูดและการเขียนในห้องเรียนซึ่งแยกออกเป็น 2 หมวดใหญ่ๆคือ หมวดที่ 1 การใช้วจนภาษา จำนวน 43 รายการ และหมวดที่ 2 การใช้อวจนภาษา จำนวน 6 รายการ

ส่วนที่สอง เป็นส่วนบันทึกพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียนเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยหัวข้อ พฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน ความสามารถในการพูดและการเขียนได้ตามเป้าหมาย ปัญหาการพูดและการเขียนที่เกิดขึ้น วิธีการแก้ไขปัญหา ข้อเสนอแนะ

4.5) ตรวจสอบความตรงของของแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร โดยนำแบบสังเกตเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของข้อความที่ใช้ และความเหมาะสมของการนำไปใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

4.6) ตรวจสอบความสอดคล้องในการสังเกต โดยผู้วิจัยได้ทดลองสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรร่วมกับอาจารย์สุชาดา นาคบัว ซึ่งมีประสบการณ์การสอนภาษาฝรั่งเศสมา 15 ปี กับนักเรียนจำนวน 15 คน แล้วนำผลการสังเกตมาปรึกษาและอภิปรายร่วมกัน และได้ผลความสอดคล้องของการสังเกตพฤติกรรมรายข้อมากกว่าร้อยละ 70 และผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงภายในของแบบสังเกตตามวิธีการของ Scott (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547) ซึ่งได้ค่าความเที่ยง 0.87

4.7) นำแบบสังเกตที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง (ดูภาคผนวก ง.)

5) แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเอง

แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเอง มีวิธีการสร้างและการหาคุณภาพดังนี้

5.1) กำหนดจุดประสงค์ของแบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มทดลองจัดบันทึกระดับความคาดหวังในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของตนเองในแต่ละบทเรียน แบบบันทึกการประเมินตนเอง เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดและการเขียนของตนกับเป้าหมายที่ตนเองกำหนดไว้ว่าได้สูงกว่า เท่ากับ หรือต่ำกว่าเป้าหมาย

5.2) ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการการประเมินตนเองตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาซึ่งแต่งโดย Revell and Normann (1999)

5.3) สร้างแบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตนเองซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนแรก ความคาดหวังในการพูดและเขียนภาษาฝรั่งเศส
ส่วนที่สอง การบันทึกการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
ส่วนที่สาม ความแตกต่างจากเป้าหมาย ระบุในลักษณะความเรียง และเป็นร้อยละ (%)

5.4) นำแบบแบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียนที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจรูปแบบการสอนและแผนการสอน ตรวจสอบพิจารณา

5.5) ปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ต้องมีกรอบระบุด้านเนื้อหาที่เรียนวันนี้เท่านั้น
- เพิ่มช่องให้นักเรียนระบุคำศัพท์ที่ต้องการจำจำนวนกี่คำจากคำศัพท์ใหม่ทั้งหมด
- เพิ่มช่องการตรวจเช็คการรู้คำศัพท์ใหม่

6) แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน เป็นเครื่องมือที่นักเรียนใช้สะท้อนความคิด ความรู้สึก ปัญหา อุปสรรคที่มีต่อการเรียนและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

6.1) ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน จากการศึกษาพบว่า แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนสามารถใช้

เป็นเครื่องมือในการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้นักเรียนเขียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการเรียนรู้ของตนเอง ต่อสิ่งที่ตน ได้เรียนรู้หรือต่อสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน

6.2) กำหนดลักษณะของแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนและกรอบหรือประเด็นที่จะให้นักเรียนเขียนบันทึกซึ่งมีคำสั่งลักษณะกว้างๆให้นักเรียนเขียนบรรยายในประเด็นต่างๆต่อไปนี้

6.2.1) ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง

6.2.2) ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุการณ์สำคัญหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เช่น กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น การทำงานหรือผลงานของตนเอง การเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและอธิบายปฏิกิริยาพฤติกรรม ความคิด หรือความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อเหตุการณ์นั้นๆ

6.2.3) นำแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส จำนวน 10 คน โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ที่ได้เรียนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นในระยะของการนำรูปแบบการสอนไปทดลองสอน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนต่อคำสั่งของแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนซึ่งพบว่านักเรียนมีความเข้าใจในคำสั่งของแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนตรงกัน

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากจากการศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 4 พบว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นชั้นปีเดียวที่กระทรวงศึกษากำหนดให้จัดทำแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระ

และทุกมาตรฐานการเรียนรู้ของช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งแตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ที่กำหนดเพียงบางสาระและมาตรฐานการเรียนรู้บางข้อ การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงเป็นการทดลองสอนที่ครอบคลุมทุกสาระและทุกมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 4

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียนโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาและแนวทางในการเลือกพื้นที่ในการวิจัย ดังนี้

1.1.1 เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่ ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1.2 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศที่สอง และมีการจัดนักเรียนแบบความสามารถของนักเรียนไว้ในห้องเรียนเดียวกัน

1.1.3 เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนมาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะหลากหลายและผู้ปกครองประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน เช่น ค้าขาย รับจ้าง รัฐบาล ตามสภาพทั่วไปของโรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 การคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการเลือกโรงเรียนโดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การเลือกโรงเรียน พบว่าเขตห้วยขวางมี 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบำเพ็ญวิทยา โรงเรียนพัฒนศึกษา โรงเรียนวิทยาคม และโรงเรียนมนตรีศึกษาที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ข้างต้นและมีตัวแปรด้านบริบทสังคมใกล้เคียงกันมากที่สุด

1.2.2 ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนมาจำนวน 2 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายจากนั้นสุ่มโรงเรียนเพื่อจัดลงเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้นักเรียนห้องสายศิลป์-ภาษาโรงเรียนวิทยาคมเป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนห้องสายศิลป์-ภาษาโรงเรียนพัฒนศึกษาเป็นกลุ่มควบคุม

1.2.3 ทำการทดสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนได้นักเรียนที่มีคะแนนตรงกันจำนวน 17 คู่

1.2.4 การควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องสำหรับกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ได้แก่ เนื้อหาในการเรียน เวลาเรียน และครู มีรายละเอียดดังนี้

1.2.4.1 สาระการเรียนรู้ที่ใช้เรียนเป็นเนื้อหาเดียวกัน โดยเป็นเนื้อหาตามที่กำหนดในหลักสูตรและสอดคล้องกับบริบท รวมถึงประสบการณ์ในชีวิตจริง เช่น การขึ้นรถไฟฟ้ายใต้ดิน ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.2.4.2 เวลาเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมเท่ากัน คือ 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง

1.2.4.3 ครู เพื่อควบคุมตัวแปรคุณสมบัติครูให้มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันมากที่สุด ผู้วิจัยจึงดำเนินการสอนเองทั้งสองกลุ่ม

2. การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

2.1 กำหนดแบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) ที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนการทดลอง ในขณะที่ทำการทดลอง และภายหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

E-Group	O_{1E}	X	O_{2E}
C-Group	O_{1C}		O_{2C}

จากผังการทดลองประกอบด้วยกลุ่มทดลอง (E-Group) วัดผลก่อนและหลังการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสกับกลุ่มควบคุม (C-Group)

2.2 การดำเนินการทดลอง รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยติดต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

2.2.2 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

2.2.2.1 ผู้วิจัยวัดความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และใช้ค่าสถิติทดสอบแบบ t (t-test) เปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คู่

2.2.2.2 การดำเนินการในขณะที่ทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการทดลองสอนในวิชาภาษาฝรั่งเศส 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการสอน จำนวน 40 ชั่วโมง

ในการสอนกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนตามแผนการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นตามการเรียนการสอนแบบปกติซึ่งผู้วิจัยรวบรวมจากการเข้าศึกษาการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน

2.2.2.3 การดำเนินการหลังการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยทดสอบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์ 2548

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน

การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

1. การเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามแบบปกติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

1.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที (Paired-Samples t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ไปใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เพื่อหาความกระจ่างเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านบริบทสิ่งแวดล้อม โดยทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์

ข้อมูลโดยใช้กระบวนการอุปมานเชิงวิเคราะห์ ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการนี้จะทำควบคู่ไปกับ กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขั้นตอนสุดท้าย คือ นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มา นำเสนอโดย การเขียนรายงานการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การลดทอนข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากจากแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึก พฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเอง ของนักเรียน และแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนมาอ่านทบทวน แล้วดึงข้อมูล สำคัญที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับ ประเด็นวิจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบ การสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ เขียนใส่การ์ด ลงหัวข้อเรื่อง (categories) จากนั้นผู้วิจัยได้จัดแยก ข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ (files) เพื่อง่ายต่อการสืบค้นและเป็นการตรวจสอบความตรงของข้อมูล

2. การตรวจสอบข้อมูล ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) โดยการ ตรวจสอบข้อมูล คือ การตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล ได้แก่ ผู้วิจัย จากการบันทึกพฤติกรรมโดยใช้วีดิทัศน์ และจากนักเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มกระทำไปพร้อมๆกับการเก็บรวบรวม ข้อมูลทุกวัน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป โดยใช้ การวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) เมื่อผู้วิจัยได้พบเหตุการณ์หลายๆเหตุการณ์แล้ว ผู้วิจัย จะสร้างข้อสรุปเรียกว่าเป็นสมมติฐานชั่วคราว และรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพิสูจน์สมมติฐาน เพื่อให้ได้ข้อสรุป

4. นำเสนอในรูปแบบของการบรรยายและการยกคำพูด (Quote) ประกอบการนำเสนอ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

1. หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบรายข้อ และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % หาค่าความยากง่าย โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R_U + R_L}{N_U + N_L}$$

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547: 56)

เมื่อ

P = ค่าดัชนีความยากง่ายของข้อสอบ

R_U = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N_U = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

2. หาค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร

$$R = \frac{R_U - R_L}{n}$$

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547: 56)

เมื่อ

R = ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบ

R_U = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

n = จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3. หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร Kuder-

Richardson 20

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547: 57)

เมื่อ

 r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ k = จำนวนข้อในแบบทดสอบ p = สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้พัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

รายละเอียดในการนำเสนอผลการวิจัยแต่ละตอนมีดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

รูปแบบการสอนที่ผสมผสาน

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกันตลอดจนได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบ
4. การวัดและประเมินผล

หลักการ

กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความถึง การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารใช้ภาษาพูดและเขียน ได้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความต้องการ สนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับประสบการณ์ วัย แบบการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

เพื่อบ่มบ่มพัฒนา

1. ทักษะการพูด
2. ทักษะการเขียน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้

ขั้นนี้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาเป้าหมาย นักเรียนจะต้องระบุได้ว่าต้องการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่ออะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อสื่อสารกับใคร ในเรื่องอะไรได้บ้าง และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน ซึ่งครูจะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนระบุเป้าหมายได้

2. ขั้นการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร

ขั้นนี้เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ โครงสร้างภาษา คำศัพท์และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีการสื่อสารแบบ 2 ทางและการนำเสนอผ่านสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3. ขั้นการเชื่อมโยง

ขั้นนี้เป็นการให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงโครงสร้างภาษา บริบทภาษาได้แก่ เรื่องราว ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษา และคำศัพท์ที่พบ เข้ากับความต้องการและธรรมชาติการใช้ภาษาของนักเรียน

4. ชั้นแสดงผลงาน

ชั้นนี้ นักเรียนจะต้องนำเสนอความสามารถในการใช้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนหรือกับครูตามแบบที่นักเรียนเลือกในบริบทตามสภาพที่เป็นจริงตามที่ครูและนักเรียนได้กำหนดไว้ในชั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเลือกปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดทางเลือก และยุทธวิธีเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ จุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอนนี้มุ่งช่วยให้นักเรียนได้มีทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างน้อยที่สุดสามทางเลือก ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกแสดงผลงานในสามแนวทาง คือ การสนทนาโต้ตอบกับเพื่อน การสนทนาโต้ตอบกับครู หรือ การเลือกนำเสนอคนเดียว เพื่อให้ได้มองเห็นประสบการณ์การใช้ภาษาในหลายแง่มุมลดข้อจำกัดของตนเองและสร้างโอกาสที่ดีที่สุดของตน

5. ชั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน

ชั้นนี้นักเรียนจะต้องประเมินตนเองตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เพื่อนักเรียนช่วยกันประเมิน วิเคราะห์ เสนอแนะและเลือกสมาชิกที่พูดได้ดี ครูประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาและการทดสอบความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งการประเมินตนเองของนักเรียนเป็นตรวจสอบตนเองเป็นระยะๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนรู้ถึงปัญหาของตน นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการและปัญหาที่พบในการสื่อสาร การรับฟังข้อเสนอแนะจากสมาชิกร่วมชั้นช่วยให้ทราบความสามารถของตนและใช้ ความเข้าใจนั้นควบคุมการคิด การทำงานของตนเองอันจะทำให้การเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ พฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงพฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
1. ชั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้	ครูชี้แนะให้นักเรียนกำหนดเกณฑ์เป้าหมายและผลลัพธ์ที่ตนเองในการเรียน ก่อนที่นักเรียนระบุเป้าหมายและความคาดหวังในการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมสร้างความสนใจและทำให้ตระหนักถึงประโยชน์ มีการเชื่อมโยงเหตุการณ์จริงที่สัมพันธ์กับสิ่งที่จะเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของเรื่องที่จะเรียนเห็น	นักเรียนกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวังของการเรียนภาษาฝรั่งเศสของตนเองว่าต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศสสื่อสารเพื่ออะไร กับใคร และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน

ตารางที่ 13 (ต่อ) แสดงพฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
	<p>ความเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงกับ ความรู้ที่มีอยู่เดิม ตัวอย่างเทคนิค หรือ วิธีการสอนที่สามารถนำมาใช้ ใน ขั้นตอนนี้ เช่น การใช้เหตุการณ์ จากประสบการณ์จริงของนักเรียน การใช้คำถาม การอภิปราย ซึ่งจะ ช่วยให้นักเรียนมีความชัดเจนว่า ต้องการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่อ สื่อสารอะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อ สื่อสารกับใคร และต้องการสื่อสาร ได้ในระดับไหน จากนั้นครูให้ นักเรียนระบุเป้าหมาย ของตนเอง และระดับความสามารถในการ สื่อสารทั้งการพูดและการเขียนที่ ตนเองคาดหวัง เพื่อให้การเรียน ภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อ นักเรียนและนักเรียนตระหนักถึง แนวทางและความเป็นไปได้ในการ พัฒนาตนเองในการใช้ภาษาฝรั่งเศส</p>	
<p>2. ขั้นการเรียนรู้ โครงสร้างภาษาขั้น พื้นฐานเพื่อการสื่อสาร</p>	<p>1) ครูนำเสนอเนื้อหาสำหรับทักษะ การพูด โดยเน้นให้นักเรียนได้ใช้ ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ขณะฟัง โดย จัดเป็นสถานการณ์ที่เอื้อต่อการใช้ ประสาทสัมผัส ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส ในการสื่อสาร ในขั้นนี้ครูต้องใช้ เทคนิคการนำเสนอโดยนำเสนอ บทเรียนในลักษณะภาพรวม (chunking up) ก่อน</p>	<p>1) นักเรียนใช้ประสาทสัมผัส หลายด้านได้แก่ การดู การฟัง การเคลื่อนไหว การสัมผัส การ ดมกลิ่นและการชิมรส ประกอบกรฟัง การพูด 2) นักเรียนย้ำความเข้าใจโดยการ พูดกับผู้ที่เขาต้องการพูดด้วยอีก ครั้ง 3) นักเรียนรวบรวมถ้อยความที่</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ) แสดงพฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
	<p>ส่วนย่อย (chunking down)</p> <p>2) ครูนำเสนอภาษาเขียนในสถานการณ์เดียวกัน</p> <p>3) ครูให้นักเรียนจัดระบบข้อมูล</p>	<p>ได้พูด ฟังเพื่อนพูดอาจเป็นความโศก หรือประโยชน์และบันทึกวาทกรรมเหล่านั้นลงในสมุดบันทึกผลการพูด</p> <p>4) นักเรียนอ่านถ้อยคำที่บันทึกไว้</p> <p>5) นักเรียนจัดระบบข้อมูลการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเชื่อมโยงกับเรื่องราว ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษาให้อยู่ในรูปผังความคิด (mind mapping) หรือ ผังวงกลมสรูปความ (mandala) หรือ ผังคำศัพท์ (words spider) เป็นต้น</p>
3. ขั้นเชื่อมโยง	<p>1) ครูกระตุ้นให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อสารเพื่ออะไร กับใคร ระดับไหน</p> <p>2) ครูถามความคิดเห็นของนักเรียน เป็นที่เล็งเมื่อนักเรียนต้องการข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้รับภาษาตามความต้องการของนักเรียน จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นของตัวเอง</p>	<p>1) นักเรียนตรวจสอบความต้องการและความสนใจของตนเองว่าอยากได้คำศัพท์อื่นไหม</p> <p>2) นักเรียนเสนอข้อมูลตามความคิดของตนเองที่ต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศสสื่อสารเพิ่มเติมกับครู</p> <p>3) นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านพร้อมกับฝึกการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสตามสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง</p>
4. ขั้นแสดงผลงาน	<p>ครูให้นักเรียนเลือกคู่สนทนาของตนเอง อาจเป็นเพื่อน กลุ่มเพื่อน หรือกับครู หรือเลือกนำเสนอ</p>	<p>1) นักเรียนสามารถเลือกคู่สนทนาของตนเองอาจเป็นเพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือกับครู หรือเลือก</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ) แสดงพฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
	คนเดียว	นำเสนอคนเดียว 2) นักเรียนแสดงผลงานที่ตนเองต้องการสื่อสารกับผู้อื่น 3) นักเรียนคนอื่นๆร่วมฟัง
5. ขั้นประเมิน ความสามารถในการใช้ ภาษา	1) ให้นักเรียนพิจารณาความแตกต่าง ความสามารถที่ตนเองมีกับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ 2) ให้นักเรียนประเมินความสามารถ ในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองและ กรอกลงในเอกสารการตั้งเป้าหมายใน การเรียน	1) นักเรียนประเมินการใช้ภาษา ฝรั่งเศสของตนเอง โดย เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตนเองตั้ง ไว้ 2) นักเรียนประเมินเพื่อนร่วมชั้น และวิจารณ์ในลักษณะแลกเปลี่ยน ข้อเสนอแนะของกันและกันทั้ง สองฝ่าย เพื่อให้ทราบจุดอ่อนจุด แข็งของตนเอง และได้แนวทาง ในการควบคุมหรือปรับ พฤติกรรมตนเองในการใช้ภาษา ฝรั่งเศสให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ในตอนต้น 3) นักเรียนเลือกเพื่อนที่ตนเอง ชอบมากที่สุดในการใช้ภาษา ฝรั่งเศสในการสื่อสาร 4) สะท้อนความคิดต่อการเรียน ลงสมุด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 นี้ ดำเนินการทั้งก่อนการเรียนตามรูปแบบและหลังการเรียนตามรูปแบบการสอนฯ ดังนี้

1. การวัดความสามารถในการพูดภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนฯ โดยใช้ การทดสอบแบบ

1) การสนทนาปากเปล่าโดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อหรือสถานการณ์ให้นักเรียนพูด

2) แบบทดสอบชนิดเลือกตอบเพื่อวัดความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยความได้เหมาะสมกับบริบทสถานการณ์

2. การวัดความสามารถในการเขียนภาษาฝรั่งเศส ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนฯ โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องประกอบภาพโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ดำเนินการ โดยนำแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ ดังกล่าวข้างต้น ทดลองสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ฝ 014 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพัฒนศึกษาและโรงเรียนวิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โดยเลือกโรงเรียนวิทยาคมเป็นกลุ่มทดลองและโรงเรียนพัฒนศึกษาเป็นกลุ่มควบคุมและทำการทดสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนก่อนการเรียนได้นักเรียนที่มีคะแนนตรงกันจำนวน 17 คู่ สำหรับกลุ่มทดลองได้เรียนตามแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

ส่วนกลุ่มควบคุมได้เรียนตามแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามการเรียนการสอนแบบปกติโดย
ควบคุมตัวแปรสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้านสาระการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาเดียวกัน ครูคน
เดียวกันและเวลาเรียนเท่ากัน โดยสาระสำคัญในการสอนและเวลาเรียนปรากฏดังตารางที่ 14 และ
รายละเอียดแผนจัดการเรียนรู้ของทั้งสองกลุ่มปรากฏดังภาคผนวก ค. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการ
ทดลองมาวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
1	Les jeunes et la mode	Certains jeunes ont un style particulier. Les jeunes et leurs styles sont souvent confrontés à des critères de mode beaucoup trop élevés. La plupart du temps, les jeunes du secondaire choisissent un style pour mieux se faire accepter des autres. Les adolescents veulent des conseils pour être aidés à choisir des vêtements, des vernis à ongles et changer de coiffure.	1. Savoir décrire d' aspect physique, des cheveux, des vêtements, des ongles 2. Savoir donner des conseils 3. Savoir faire des compliments 4. Savoir acheter, vendre et négocier	4
2	Les animaux et des hommes	L' homme a toujours besoin de l' animal. Pour les enfants, les chiens, chats, ou hamsters sont le moyen de faire naître des sentiments de tendresse qui pourraient autrement être refoulés. Pour les adultes, les animaux sont des compagnons. Ils peuvent communiquer et partager parfois leur solitude.	1. Savoir décrire d' aspect physique des animaux 2. Savoir donner les informations concernant les animaux 3. Savoir exprimer des sentiments concernant les animaux	4

ตารางที่ 14 (ต่อ) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
3	Je vais faire un régime: Habitudes alimentaires et modes de vie des jeunes	Autant les garçons veulent grandir et prendre du poids et des muscles, autant les filles veulent quasi universellement maigrir. On peut être soucieux du comportement alimentaire qu'adoptent bon nombre d'adolescentes. La pression sociale pour être mince est grande et l'insatisfaction de leur corps l'est également, avec comme résultante que bien des repas sont facilement oubliés. Il est donc bon d'informer les jeunes sur la valeur d'une bonne nutrition pour leur santé. Pourtant c'est une chose courante qui arrive aux jeunes de notre génération, ils sont maigres.	1. Savoir décrire des plats 2. Savoir exprimer des goûts et des préférences 3. Savoir se plaindre / faire des compliments 4. Savoir comparer des personnes et des choses concernant les alimentations. 5. Savoir donner des conseils concernant les habitudes alimentaires	4

ตารางที่ 14 (ต่อ) ชื่อหน่วยการเรียนรู้สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
4	Vive le téléphone portable!	Aujourd'hui, le téléphone portable est devenu un outil indispensable de la vie de tous les jours. Les jeunes à la mode sont les principaux utilisateurs de ces téléphones. Ils peuvent l'utiliser pour téléphoner, envoyer des emails, communiquer par sms, prendre des photos, lire les infos, la météo, les clips vidéos, etc.	1.Savoir donner les informations concernant le téléphone 2. Apprendre à communiquer par téléphone et SMS 3. Savoir donner des instructions à télécharger et composer les mélodies	4
5	les Films	Les jeunes regardent en moyenne trois heures de télévision par jour. Comme on a pu le voir concernant le film. Lorsqu'on demande aux jeunes de nous citer leurs émissions préférées, on se retrouve avec un nombre important de réponses. Les genres de film ou d'émissions préférées qu'idolâtrèrent le plus préfèrent les adolescents le top 5 seraient les suivants: action aventure, comédie, science fiction, angoisse et policier.	1. Savoir exprimer des sentiments concernant les films 2. Savoir raconter l'histoire des films préférés 3. Savoir demander et donner une opinion concernant les films 4. Savoir critiquer les films	4

ตารางที่ 14 (ต่อ) ชื่อหน่วยการเรียนรู้สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
6	Les jeunes et les sports	La plupart des jeunes s'intéressent aux sports. Un sport qui intéresse autant les garçons que les filles, c'est le football. Bien entendu, ils aiment jouer, regarder des sports à la télévision ou décorer leur chambre avec des posters de leurs stars préférées.	1. Savoir exprimer des préférences concernant les sports 2. Savoir demander et donner une opinion concernant les sports 3. Savoir comparer des personnes et des choses	4
7	Apprenants et apprentissage	Comme les examens d'entrée sont très difficiles, les élèves suivent souvent des cours dans une école préparatoire le week-end et le soir en semaine en plus de leur temps d'école régulier.	1. Savoir exprimer la préférence concernant les métiers 2. exprimer l' inquiétude concernant l'apprentissage 3. Savoir parler d' événements futurs concernant l'examen d' entrée 4. Savoir rassurer quelqu'un 5. Savoir encourager la réflexion sur les meilleures façons d' apprendre une langue étrangère	4

ตารางที่ 14 (ต่อ) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
8	Premier amour : Les Jeunes et l' amour	Dans la vie des adolescents, l'amour prend une place particulièrement importante. Il est donc essentiel de savoir parler avec eux, non seulement de violence, de contraception, mais aussi d'amour, d'intimité, d'égalité, de sexualité et du plaisir d'être ensemble.	1. Savoir exprimer des sentiments concernant l'amour 2. Savoir dire ce qui est permis et ce qui est interdit 3. Savoir parler d' événements futurs concernant l'amour 4. Apprendre à faire un joli paquet cadeau	4
9	Le transport : Comment y aller ?	A Bangkok, de nombreux embouteillages bloquent la circulation le matin et le soir du lundi au vendredi, aux heures d'entrées et de sorties des bureaux. L'autre solution sera le métro, tout récent : un moyen rapide, à coup sur ! Le nouveau métro aérien de Bangkok est très propre, rapide et pratique.	1. Savoir demander et indiquer des directions 2. Savoir situer dans l'espace 3. Savoir demander et donner des informations sur les moyens de transport	4

ตารางที่ 14 (ต่อ) ชื่อหน่วยการเรียนรู้สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระยะเวลาเรียนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับ	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
10	Le climat : Quelle chaleur !	La Thaïlande est un pays tropical chaud et humide avec 3 saisons distinctes : la saison sèche et moins chaude, la saison chaude et humide, et la saison des pluies. L'atmosphère renvoie une partie de cette chaleur sur la terre. Les fumées des voitures sont la cause principale de l'effet de serre. Les conséquences sont une augmentation des températures, la montée du niveau des mers et les catastrophes climatiques qui prennent diverses formes : cyclones, ouragans, tempêtes, inondations et razs de marée (tsunami).	1. Savoir demander et donner les informations sur le temps qu'il fait 2. Savoir donner les informations concernant les saisons, les inondations, l'effet de serre et le tsunami	4

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับการทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยใช้คะแนนทดสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสก่อนการเรียนเป็นเกณฑ์ในการจับคู่นักเรียน การดำเนินการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลจากการทดลองได้ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 (ตารางที่ 15-21)

นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการทดสอบทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ โดยใช้แบบสอบการสนทนาและแบบสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลการทดสอบนำเสนอในตารางที่ 15-21 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 คะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ

ลำดับที่	คะแนนพฤติกรรมการพูด 5 ด้าน ก่อนเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ (คะแนนเต็ม 99 คะแนน)						คะแนนพฤติกรรมการพูด 5 ด้าน หลัง เรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ (คะแนนเต็ม 99 คะแนน)					
	Ac	Gr	Vo	Fl	Co	Pre	Ac	Gr	Vo	Fl	Co	Post
	1	4	12	8	7	8	39	3	20	20	17.5	20
2	3	10	8	7	8	36	3	20	20	14	20	77.0
3	3	10	8	7	8	36	4	20	18	17.5	18	77.5
4	3	8	8	7	8	34	3	16	20	14	20	73.0
5	3	10	8	7	8	36	3	16	20	14	16	69.0
6	3	8	8	5	8	32	3	16	18	14	16	67.0
7	3	8	6	7	8	32	3	16	18	14	16	67.0
8	3	8	4	7	8	30	3	16	18	14	16	67.0
9	3	8	4	7	8	30	3	16	16	10.5	16	61.5
10	3	8	8	5	8	32	3	16	16	14	16	65.0
11	3	8	8	5	8	32	3	16	16	14	16	65.0
12	2	8	8	5	8	31	3	16	16	14	16	65.0
13	2	8	8	5	8	31	3	16	18	10.5	16	63.5
14	3	8	4	7	8	30	3	16	18	14	16	67.0
15	2	8	6	3.5	8	27.5	3	16	16	14	16	65.0
16	2	8	4	3.5	8	25.5	3	16	18	14	12	63.0
17	2	4	4	3.5	4	17.5	3	12	20	16	16	67.0

หมายเหตุ

Ac = ด้านสำเนียง (Accent)

Gr = ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

Vo = ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

Fl = ด้านความคล่อง (Fluency)

Co = ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

จากตารางที่ 15 สรุปได้ว่า หลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีนักเรียนได้คะแนนความสามารถในการสนทนาตามระดับคะแนนพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน สูงขึ้นกว่าเดิม โดยนักเรียนที่มีคะแนนสูงสุดได้ 80.5 คะแนน และนักเรียนที่มีคะแนนต่ำสุดได้ 61.5 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้าน ในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ กับเกณฑ์ร้อยละ 60

องค์ประกอบ						
ความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศส	คะแนนเต็ม	Mean	ร้อยละ	S.D	t	sig. 1 tailed
1. การออกเสียง	6	3.06	51	4.04	-9.2	.072
2. ไวยากรณ์	24	16.47	68.63	8.08	4.4	.00
3. คำศัพท์	24	18.0	75	6.58	9.39	.00
4. ความคล่องแคล่ว	21	14.12	67.23	8.64	3.44	.00
5. ความเข้าใจ	24	16.59	69.12	8.21	4.58	.00
รวม	99	68.24	66.19	5.02	5.081	.00

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการออกเสียงหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 51 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ คะแนนไวยากรณ์หลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 68.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ คะแนนคำศัพท์หลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ คะแนนความคล่องแคล่วหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 67.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ และคะแนนความเข้าใจหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 69.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ สรุปได้ว่าคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 66.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ

ลำดับที่	คะแนนการสนทนา ก่อนเรียนด้วย		คะแนนการสนทนา หลังเรียนด้วย	
	รูปแบบฯ		รูปแบบฯ	
	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ
	99 คะแนน		99 คะแนน	
1	39	39.39	80.5	81.31
2	36	36.36	77.0	77.78
3	36	36.36	77.5	78.28
4	34	34.34	73.0	73.73
5	36	36.36	69.0	65.71
6	32	32.32	67.0	69.70
7	32	32.32	67.0	69.70
8	30	28.57	67.0	69.70
9	30	30.30	61.5	62.12
10	32	32.32	65.0	65.66
11	32	32.32	65.0	65.66
12	31	31.31	65.0	65.66
13	31	31.31	63.5	64.14
14	30	30.30	67.0	69.70
15	28	28.28	65.0	65.66
16	26	26.26	63.0	63.63
17	18	18.18	67.0	69.70

จากตารางที่ 17 สรุปได้ว่า ก่อนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสสูงสุดร้อยละ 39.39 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุดร้อยละ 18.18 คะแนน จำนวน 1 คน และหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสสูงสุดร้อยละ 81.31 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุดร้อยละ 62.12 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 18 คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ

ลำดับที่	คะแนนการเลือกถ้อยความ ก่อนเรียนฯ		คะแนนการเลือกถ้อยความ หลังเรียนฯ	
	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ
	40 คะแนน		40 คะแนน	
1	20	50	38	95
2	19	48	29	73
3	20	50	30	75
4	21	53	27	68
5	17	43	27	68
6	15	38	30	75
7	14	35	25	63
8	18	45	35	88
9	15	38	25	63
10	14	35	33	83
11	12	30	26	65
12	13	33	28	70
13	15	38	26	65
14	11	28	30	75
15	10	25	23	58
16	12	30	22	55
17	9	23	26	65

จากตารางที่ 18 สรุปได้ว่า ก่อนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์สูงสุด 21 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 9 คะแนน จำนวน 1 คน และหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์สูงสุด 38 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 22 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบฯกับเกณฑ์ร้อยละ 60

ทักษะการพูด					Sig.
ภาษาฝรั่งเศส	เกณฑ์	ร้อยละ	S.D	t	(1-tailed)
- ความสามารถในการสนทนา	60	66.19	5.02	5.08	.00
- การเลือกถ้อยความที่เหมาะสมกับสถานการณ์	60	70.82	10.42	4.279	.00
รวม	60	68.51	6.90	5.082	.00

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการพูดหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 68.51 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ ผลการทดสอบนำเสนอในตารางที่ 20-21 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 คะแนนและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ

ลำดับที่	คะแนนการเขียนก่อนเรียนด้วย รูปแบบฯ		คะแนนการเขียนหลังเรียนด้วย รูปแบบฯ	
	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ
	1 คะแนน		1 คะแนน	
1	.42	42	.78	78
2	.37	37	.69	69
3	.35	35	.68	68
4	.32	32	.63	63
5	.28	28	.60	60
6	.33	33	.59	59
7	.23	23	.57	57
8	.35	35	.55	55
9	.31	31	.53	53
10	.35	35	.53	53
11	.32	32	.51	51
12	.28	28	.45	45
13	.20	20	.55	55
14	.32	32	.51	51
15	.28	28	.49	49
16	.23	23	.44	44
17	.20	20	.48	48

จากตารางที่ 20 สรุปได้ว่า ก่อนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนทักษะการเขียนสูงสุด .42 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด .20 คะแนน จำนวน 2 คน และหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนได้คะแนนทักษะการเขียนสูงสุด .78 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด .44 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนของนักเรียนหลังการเรียนด้วยรูปแบบฯกับเกณฑ์ร้อยละ 60

ทักษะการใช้ ภาษาฝรั่งเศส	เกณฑ์	ร้อยละ	S.D	t	Sig. (1-tailed)
การเขียน	60	56.35	9.07	1.657	.058

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 56.35 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 60 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 (ตารางที่ 22-28)

นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการทดสอบทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสของของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบสอบการสนทนาและแบบสอบความสามารถในการเลือกข้อความในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลการทดสอบนำเสนอในตารางที่ 22-27 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 คะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูด 5 ด้าน หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเรียน

ลำดับที่	คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (คะแนนเต็ม 99 คะแนน)						คะแนนหลังเรียนของกลุ่มควบคุม (คะแนนเต็ม 99 คะแนน)					
	Ac	Gr	Vo	Fl	Co	รวม	Ac	Gr	Vo	Fl	Co	รวม
1	3	20	20	17.5	20	80.5	4	16	12	12	12	56.0
2	3	20	20	14	20	77.0	4	14	12	10.5	16	56.5
3	4	20	18	17.5	18	77.5	3	12	16	14	12	57.0
4	3	16	20	14	20	73.0	2	12	12	14	12	52.0
5	3	16	20	14	16	69.0	4	12	12	10.5	12	50.5
6	3	16	18	14	16	67.0	3	16	12	10.5	12	53.5
7	3	16	18	14	16	67.0	2	10	12	10.5	16	50.5
8	3	16	18	14	16	67.0	2	10	12	7	12	43.0
9	3	16	16	10.5	16	61.5	2	10	12	7	12	43.0
10	3	16	16	14	16	65.0	4	10	12	9	12	47.0
11	3	16	16	14	16	65.0	3	10	8	7	12	40.0
12	3	16	16	14	16	65.0	2	10	8	7	12	39.0
13	3	16	18	10.5	16	63.5	2	10	8	9	16	45.0
14	3	16	18	14	16	67.0	2	8	10	7	12	39.0
15	3	16	16	14	16	65.0	2	8	8	7	16	41.0
16	3	16	18	14	12	63.0	2	10	8	5	12	37.0
17	3	12	20	16	16	67.0	3	12	8	7	12	42.0

จากตารางที่ 22 สรุปได้ว่า หลังการเรียนด้วยรูปแบบฯ มีนักเรียนกลุ่มทดลองได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสสูงสุด 80.5 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 61.5 คะแนน จำนวน 1 คน และมีนักเรียนกลุ่มควบคุมได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสสูงสุด 57 คะแนน จำนวน 2 คน คะแนนต่ำสุด 37 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสจำแนกตามระดับ
พฤติกรรมการพูด 5 ด้านหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

องค์ประกอบ						
ความสามารถในการ สนทนาภาษาฝรั่งเศส	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง Mean	กลุ่มควบคุม Mean	S.D	t	sig. 1 tailed
1. การออกเสียง	6	3.06	2.71	0.86	1.69	.055
2. ไวยากรณ์	24	16.47	11.18	2.34	9.34	.00
3. คำศัพท์	24	18.0	10.71	2.44	12.31	.00
4. ความคล่องแคล่ว	21	14.118	9.06	2.53	8.22	.00
5. ความเข้าใจ	24	16.59	12.94	2.47	6.08	.00
รวม	99	68.24	46.59	4.02	22.19	.00

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการสนทนาภาษา
ฝรั่งเศสจำแนกตามระดับพฤติกรรมการพูดทั้ง 5 ด้านหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่ม
ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 คะแนนความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับ
สถานการณ์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	คะแนนการเลือกถ้อยความ	
	กลุ่มทดลอง (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)	กลุ่มควบคุม (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)
1	38	30
2	29	26
3	30	25
4	27	25
5	27	22
6	30	23
7	25	20
8	35	24
9	25	22

ตารางที่ 24 (ต่อ) คะแนนความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	คะแนนการเลือกถ้อยความ	
	กลุ่มทดลอง (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)	กลุ่มควบคุม (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)
10	33	24
11	26	20
12	28	17
13	26	18
14	30	17
15	23	16
16	22	18
17	26	14

จากตารางที่ 24 สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบฯ ได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์สูงสุด 38 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 22 คะแนน จำนวน 1 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติได้คะแนนทักษะการพูดจากการทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความในการสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์สูงสุด 30 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 14 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการพูด ภาษาฝรั่งเศส	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		Sig. (1-tailed)
		Mean	S.D	Mean	t	
- การสนทนา	99	68.24	4.02	46.59	22.19	.00
- การเลือกถ้อยความที่ เหมาะสมกับสถานการณ์	40	28.23	3.33	21.23	8.65	.00
รวม	139	96.47	6.28	67.82	18.81	.00

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผลการทดสอบนำเสนอในตารางที่ 26-27 ดังนี้

ตารางที่ 26 คะแนนทักษะการเขียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	คะแนนการเขียนกลุ่มทดลอง (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)	คะแนนการเขียนกลุ่มควบคุม (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
1	.78	.51
2	.69	.46
3	.68	.43
4	.63	.37
5	.60	.41
6	.59	.37
7	.57	.35
8	.55	.44
9	.53	.41
10	.53	.39
11	.51	.37
12	.45	.39
13	.55	.36
14	.51	.38
15	.49	.35
16	.44	.29
17	.48	.27

จากตารางที่ 26 สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบฯ ได้คะแนนทักษะการเขียนสูงสุด 78 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 44 คะแนน จำนวน 1 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติได้คะแนนทักษะการเขียนสูงสุด 51 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุด 27 คะแนน จำนวน 1 คน

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	กลุ่มทดลอง Mean	กลุ่มควบคุม Mean	S.D	t	sig. 1 tailed
ทักษะการเขียน	.563	.385	5.98	12.28	.00

* $p < .05$ ($.05t_{16} = 1.746$)

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมและที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น

จากข้อมูลที่รวบรวมและวิเคราะห์ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สามารถประมวลและสรุปผลเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนและอุปสรรคในระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบดังกล่าวโดยจะแยกให้รายละเอียดเป็น 3 ด้าน คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านวิธีการสอน และครู และด้านบริบทสังคมสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่พบว่าส่งผลให้การพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสโดยการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีดังนี้

1. ด้านตัวนักเรียน

1. ความรู้พื้นฐาน- ภูมิหลังของนักเรียน การศึกษาพื้นฐานความรู้ทางภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนพบว่านักเรียนได้เรียนภาษาฝรั่งเศสมาระยะหนึ่ง มีพื้นฐานความรู้และความสามารถในการสะกดคำและการออกเสียงเบื้องต้นทางภาษาฝรั่งเศสที่เลือกเรียนได้พอสมควร ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารได้

2. การให้ความร่วมมือ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน อันเนื่องมาจากความน่าสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนรับภาษาฝรั่งเศสได้เร็วขึ้น

การเลือกใช้เนื้อหาที่นักเรียนให้ความสนใจแทนการใช้เนื้อหาตามตำราเรียนปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการเรียน การจัดเนื้อหาสาระได้เน้นตามวัยของนักเรียน นักเรียนก็เลยสนใจเป็นพิเศษ

จากการสัมภาษณ์นักเรียน ได้ข้อมูลดังนี้
 “...ชอบเรียนเรื่องเกี่ยวกับวัยรุ่น การแต่งตัว การทาเล็บ
 เวลาเรียนแล้วรู้สึกว่าจะชอบมาก...อย่างเรื่องมือถือ...
 อยากพูดโทรศัพท์ที่เป็นภาษาฝรั่งเศสได้เยอะๆ หรือส่ง
 message ใดๆ ...”

จากบันทึกการสัมภาษณ์นักเรียน

“...อาจารย์จะถามตั้งแต่ต้นเทอมว่าเราอยากเรียน
 อะไรบ้างแล้วอาจารย์ก็เลือกมาสอน ไม่ได้เรียนจาก
 หนังสือเท่าไร...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

การที่ครูเลือกสาระได้ตรงใจนักเรียนว่ามีความต้องการอะไรและนำความต้องการนี้เป็นตัวสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพราะการเรียนที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองเป็นหนึ่งในวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมแรงจูงใจ รวมทั้งการสอนเนื้อหาที่ทันสมัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น เกี่ยวกับการแต่งตัว ทาเล็บ โทรศัพท์มือถือ ความรัก การห่อของขวัญแบบแปลกๆ การดูแลสัตว์เลี้ยง การเดินทางโดยรถไฟฟ้า การวางแผนการเรียนเพื่อการเข้ามหาวิทยาลัย สิ่งเหล่านี้อยู่ในความสนใจของเด็กวัยนี้ และส่งเสริมการทำความเข้าใจตนเองซึ่งสอดคล้องกับขั้นพัฒนาการของนักเรียนที่เป็นวัยรุ่น

3. นักเรียนที่ต้องการพัฒนาตนเอง มีความต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ดี จะเหมาะสมกับการจัดเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนนี้ กล่าวคือนักเรียนที่กำหนดได้ว่าเป้าหมายที่ต้องการไปถึงคืออะไรจะเรียนวิธีนี้ได้ดี

นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาตนเอง ทราบได้จากการที่นักเรียนกำหนดเป้าหมายการใช้ภาษาฝรั่งเศสตามที่ตนเองคาดหวังในลักษณะมุ่งอนาคตรวมทั้งการเขียนประเมินตนเองในตอนท้ายชั่วโมงในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาได้เร็วขึ้น

จากการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า

“ในตอนท้ายชั่วโมง หนูจะพูดและเขียนได้อย่างถูกต้อง
จำนวน 20 ประโยค”

จากแบบบันทึกการตั้งเป้าหมายของนักเรียน

“...หนูคิดว่าเพื่อนเข้าใจว่าหนูพูดถึงอะไรแต่ทำไม
เพื่อนตอบหนูไม่ตรงคำถาม หนูคิดว่าถ้ามีเวลามากกว่า
นี้จะลองดูใหม่ น่าจะดีขึ้น...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

2. ด้านวิธีการสอนและครูผู้สอน

ด้านวิธีการสอน

1. การจัดเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอนที่พิจารณาจากบริบทช่วงเวลาในขณะนั้น เช่น เป็นช่วงเทศกาลวาเลนไทน์พอดี หรือเป็นฤดูกาลแข่งฟุตบอล หรือช่วงหลังจากเกิดเหตุทsunami การเลือกใช้เนื้อหาตามบริบทช่วงเวลาที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนและนำมาจัดเป็นสาระการเรียนรู้ช่วยให้รูปแบบการสอนนี้บรรลุเป้าหมายได้ดี จากการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความสนใจดังนี้

“...พี่ชายหนูบ้าฟุตบอล เขาชอบ ซีนาคิน ซีดาน
รีอัลมาดริด หนูอยากรู้ จะได้อ่านไปคุยกับเขาได้...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

“...อาจารย์มักเอาเรื่องที่เป็นปัจจุบัน เรื่องที่กำลังอยู่ใน
ความนิยมมาสอนก็เป็นความรู้ บางทีก็เป็นเรื่องตลก
สนุกดีทำให้อยากเรียน...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมและใช้สื่อของใช้ในชีวิตประจำวัน การหลีกเลี่ยงเอกสารช่วยให้การใช้รูปแบบการสอนนี้มีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารที่ใช้ในการวิจัยเป็นกิจกรรมที่จิตใจออกแบบและสร้างขึ้นจากสิ่งที่มีนักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ การส่งข้อความ

การทาลิป การเล่นฟุตบอล เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็จิตใจหลีกเลี่ยงการจัดทำเอกสารกิจกรรม เป็นชุดการสอนเหมือนนวัตกรรมทางการศึกษาโดยทั่วไปที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจด้วยการอ่าน ก่อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลค่อนข้างมาก และที่สำคัญพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาที่มีอยู่จำกัดทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเอกสารอย่างละเอียด

3. การฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศส เรื่องชีวิตประจำวันทำให้นักเรียนมั่นใจ

การที่นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียน ทำให้เกิดความรู้สึกรู้สึกคุ้นเคยกับการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร มีความเข้าใจภาษาฝรั่งเศสที่จะนำไปใช้ได้ สถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความมั่นใจที่จะนำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ในสถานการณ์ที่กำลังสนใจ อย่างอิสระได้ ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร มีแรงกระตุ้นให้ค้นหาวิธีที่จะใช้ภาษาฝรั่งเศสสื่อสารให้ประสบความสำเร็จต่อไป

“Quelles jolies ongles !

Tu trouves ?

J' aime mettre du vernis à ongles et peindre une petite

fleur rouge à ongle.”

จากบันทึกพฤติกรรมการใช้ภาษาหน่วยการเรียนรู้เรื่องการแต่งกาย

4. การประเมินการใช้ภาษาฝรั่งเศส โดยให้นักเรียนช่วยกันประเมินเพื่อน ช่วยให้รูปแบบการสอนนี้มีประสิทธิภาพมากกว่าให้ครูประเมินฝ่ายเดียว การที่นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนจะช่วยทำให้ทราบถึงปัญหาและทำให้นักเรียนได้พบมุมมองใหม่เพื่อการแก้ปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสารของตนเอง

5. การประเมินผลผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นระยะๆ ส่งผลให้นักเรียนและครูตื่นตัวถึงโอกาสในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในสถานการณ์ต่างๆ และตระหนักถึงความจำเป็นไปได้ในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรมแม้จะต้องใช้เวลาในการพัฒนาตนเองเรื่องนี้มากพอสมควร ผลที่ตามมาคือทำให้เกิดความต้องการที่จะขยายผลต่อเนื่องเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการเป็นมัคคุเทศก์และสนใจการเรียนภาษาฝรั่งเศสในสถานการณ์การนำเที่ยวรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเข้ารับการอบรมจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“... ได้ฝึกพูดและเขียนเยอะ ทำให้ได้ภาษามากขึ้น อาจารย์
มีคำแนะนำให้ทุกครั้ง คิดว่าทำให้อาจารย์รู้ว่านักเรียนคนไหนมีจุดอ่อน
ตรงไหน...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

ด้านครูผู้สอน

1. ครูที่จัดกิจกรรมที่เน้นการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความเข้าใจ
เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วม ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีขึ้น

“... สื่อที่อาจารย์ใช้จะเป็นพวกของจริงๆ เลย อย่าง
ดอกไม้ ช็อคโกแลต ได้ห่อของขวัญแบบแปลกๆ อย่าง
ตอนที่เรียนวันก่อนเรื่องความรักกับการให้...
บทเรียนสนุกดี... จำได้เลยว่าพูดอะไรตอนนั้นบ้าง แล้ว
ก็.. รู้สึกอึดอ้อมและสนุกด้วย...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

2. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครู ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการ
เรียนภาษาฝรั่งเศสและมีผลให้นักเรียนมีความกล้าในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร การที่ครู
มีความเข้าใจนักเรียนไม่กล่าวตำหนิเมื่อนักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึก มีความเป็นกันเอง มอง
ว่านักเรียนมีความแตกต่างกัน เข้าใจความยาก ปัญหาที่นักเรียนกำลังเผชิญและยอมรับใน
ความรู้สึกของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเอาชนะความกลัว นักเรียนสามารถซักถาม พูดหรือเขียน
โดยไม่กังวลกลัวผิดหรือเสียหน้า อย่างไรก็ตามครูไม่ควรใช้เวลาส่วนใหญ่ในการพูดอธิบาย
เนื่องจากในการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้นหากเน้นการให้นักเรียนได้ฟังนาน ๆ จนเกินไปจะทำให้
นักเรียนเบื่อและชินที่จะฟังโดยไม่พูดอะไรทำให้ความสามารถในการพูดน้อยลง และพบว่า
นักเรียนในชั้นเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงสะท้อนความคิดเห็นของตนเองว่า

“... ชอบการเรียนภาษาแบบที่ได้เห็นภาพ ได้ปฏิบัติจริง
มากกว่าการฟังอย่างเดียว...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

อย่างไรก็ตามบทบาทของครูได้มีลักษณะยืดหยุ่น เพื่อคอยช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ต้องการ
การอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนี้ครูได้สร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนให้

มีความยืดหยุ่น โดยอนุญาตให้นักเรียนเลือกที่จะสนทนากับเพื่อนๆ หรือกับครูในการทดสอบการพูด เพื่อช่วยให้นักเรียนไม่เครียด

“...เวลาอาจารย์ให้ทำกิจกรรม ก็ให้อิสระในการเลือกกลุ่ม
เลือกกิจกรรม...ชอบจังที่ได้เลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ
ไม่กำหนดเกณฑ์...ให้เราทำเรื่อง...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

3. ด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยอุปสรรคด้านบริบทห้องเรียนและด้านผู้บริหาร มีรายละเอียดดังนี้ ด้านบริบทห้องเรียน

1. จำนวนนักเรียนภาษาฝรั่งเศส มีจำนวน 17 คน ต่อห้องเรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะทางภาษาได้เต็มที่ อีกทั้งห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมไม่คับแคบ ทำให้สามารถพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคลได้ การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสตามรูปแบบนี้จำเป็นต้องให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เมื่อจำนวนนักเรียนมีจำนวนพอเหมาะ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์จึงทำได้ดี และสามารถติดตามและ ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง จัดบริเวณเคลื่อนไหวในห้องเรียนให้กว้าง การจัดบรรยากาศการเรียนที่ไม่เครียด ไม่คุกคาม ไม่จำเป็นต้องนั่งกับที่ตลอดเวลา ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าอยู่ สีสันสดใส แสงสว่างทั่วถึง ห้องเรียนมีบรรยากาศสบาย สะอาด และมีกลิ่นหอมอ่อนๆ จัดสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ ความสนใจ และความท้าทาย มีอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เนื่องจากนักเรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

ด้านผู้บริหาร

1. การที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูประจำวิชาให้ความสำคัญสนับสนุน โครงการและกิจกรรมใหม่ๆ และมีความตั้งใจที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียน กอปรกับมีความต้องการที่จะริเริ่มโครงการและกิจกรรมใหม่ๆ ขึ้นใน โรงเรียนตลอดจนมีความพร้อมในเรื่องของสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานโครงการทดลองสอนภาษาฝรั่งเศส โดยการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้ข้อสรุปเกี่ยวกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการสอนภาษาฝรั่งเศสตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ดังนี้

1. ด้านตัวนักเรียน

1. ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน เป็นอุปสรรคในการเรียน นักเรียนบางคนมีความจำเป็นในการด้านการเงินทำให้ต้องทำงานพิเศษในวันเสาร์ อาทิตย์ เพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว งานพิเศษที่นักเรียนทำ ได้แก่ พนักงานขายในห้างสรรพสินค้า ปั่นน้ำมัน รับพิมพ์เอกสารด้วยคอมพิวเตอร์ ทำให้เวลาที่จะต้องอ่านหนังสือลดน้อยลงไป นอกจากนี้การทำงานพิเศษทำให้นักเรียนไม่มีเวลาทบทวนการเรียนของตนเองอย่างที่ แต่ด้วยความจำเป็นทางครอบครัวด้านการเงินเป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจและเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจและไม่ต้องการศึกษาต่อภายหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ซึ่งนักเรียนยอมรับว่าเป็นมีผลกระทบต่อการศึกษาในปัจจุบันเพราะหากจิตใจไม่มีความพร้อม ก็ไม่สามารถเรียนได้ดี

“...ไม่รู้ว่าหลังจบม.6 แล้วจะได้เรียนต่อหรือเปล่า
ภาษาฝรั่งเศสที่เรียน ไปก็ไม่รู้จะเอาไปใช้ตอนไหน...”

จากการสนทนารูปแบบไม่เป็นทางการกับนักเรียน

2. ด้านการเรียนการสอน

1. นักเรียนมีกิจกรรมเดิมและรายงานของแต่ละวิชาที่มีจำนวนมาก ทำให้นักเรียนมีภาระงานล้นมือ และรู้สึกเมื่อยล้า ในบางครั้งพบว่านักเรียนไม่ได้ทานอาหารกลางวันเนื่องจากต้องเข้าร่วมกิจกรรม หรือเข้าทำรายงานในห้องสมุด เนื่องจากมาจากโรงเรียนได้ตามกระแสนิยมของนักศึกษาจากส่วนกลางที่เน้นการให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลและนำเสนอหน้าชั้น ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างหนึ่งโดยเกือบทุกวิชาได้มอบหมายงานลักษณะดังกล่าวให้นักเรียน ทำให้การเข้าเรียนแต่ละครั้งนักเรียนมีความกังวลว่าการบ้านในรายวิชาต่างๆยังไม่เสร็จ หรือรู้สึกเหนื่อยล้ากับภาระงานจำนวนมาก นักเรียนมีความเห็นว่างานลักษณะนี้ที่ครูมอบหมายมีมากและงานเหล่านี้ทำให้เวลาของการทบทวนบทเรียนไม่เพียงพอ นักเรียนเกิดความคับข้องใจโดยคิดว่าตนควรจะได้มีเวลาในการทบทวนบทเรียนก่อนเข้าเรียน หรืออ่านทบทวนที่บ้านมากกว่าการทำรายงานในทุกวิชา

“...งานเยอะไปหมด...ไม่รู้จะไรต่ออะไรคะ... วันๆหนึ่ง
หมดเร็วมาก ทำไมมันมากกว่าแต่ก่อน...ทำโน่น
ทำนี่...เลยบางทีไม่มีเวลาอ่านหนังสือเพราะมัวแต่ทำ
รายงาน ...”

จากการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

“...วิชาอื่นชอบให้งาน แบบฝึกหัด บางทีให้มาเป็นปึกเลย ทำ
ไม่ค่อยทัน เลยต้องไปมั่ว ตามๆเขาไป อย่างซีท (หมายถึง
เอกสารประกอบการสอน)...ข้อสอบเก่าๆ...เอ็นท์...อาจารย์
จะมาตีหัวให้... ก็ต้องทำมาก่อน...เพราะเดี๋ยวอาจารย์...”

จากบันทึกการเรียนของนักเรียน

3. ด้านบริบทสิ่งแวดล้อม

1. ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กร

สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการ สื่อที่มีอยู่บางครั้งไม่
สอดคล้องกับความต้องการในการสอน ความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์ทำให้ครูต้องเป็นผู้หาเอง เช่น
วิทยุเทป โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีซีดี หรือต้องปรับแผนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับอุปกรณ์เท่าที่
หาได้

“...ทีวีในห้องเรียนมีวางอยู่แต่ใช้ไม่ได้ นักเรียนบอกว่า
ว่าเครื่องเสียก็เลยต้องเตรียมมาเอง ทั้งวิทยุเทป
โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีซีดี...”

จากบันทึกการจัดการเรียนรู้

2. การเข้าประเมินโรงเรียนของคณะผู้ประเมินจากส่วนกลาง ทำให้โรงเรียนของการเรียน
การสอนเพื่อให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนและรอบบริเวณโรงเรียน ทำให้การเรียน
หยุดชะงักไปและเลื่อนการเรียนออกไปถึงสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอนของภาคเรียน ทำ
ให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกังวลเกี่ยวกับการเตรียมสอบปลายภาคเรียนและต้องเร่งรีบทำ
รายงานรายวิชาประจำในรายวิชาต่างๆส่งให้ทันตามกำหนด

“...จะมีผู้มาประเมิน โรงเรียนในอาทิตย์หน้า โรงเรียน
จึงของงดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนทำความ
สะอาดชั้นเรียนและบริเวณ โรงเรียน 2 วัน ในบ่ายวัน

จันทร์และอังคาร ซึ่งเป็นวันและเวลาที่ผู้วิจัยทดลอง
รูปแบบการสอนฯ พอดี ทำให้การทดลองสอนต้องขยาย
เวลาออกไปถึงสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนในเทอม
นี้...”

จากบันทึกการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่าปัจจัยในการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิง
ประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ไปใช้มีดังนี้ 1) ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ได้แก่
ความรู้พื้นฐาน การให้ความร่วมมือ และความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักเรียน ด้านการ
เรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่นักเรียนคุ้นเคยสอดคล้องกับความต้องการ ประสบการณ์และ
วัยของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร 2 ทางระหว่างครูกับนักเรียน การเน้นให้นักเรียน
ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป การประเมินผลตนเองของนักเรียน และการ
ประเมินเพื่อนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อนการเรียนรู้ ด้านบริบทสิ่งแวดล้อม ได้แก่
จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูประจำวิชา 2) ปัจจัยที่
เป็นอุปสรรค ประกอบด้วย ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน ภาระงานจากการ
เรียนวิชาอื่น ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กรในด้านสื่อการเรียนการสอนและการ
เข้าประเมิน โรงเรียนของคณะผู้ประเมินจากส่วนกลางซึ่งมีผลให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีสาระสรุปพอสังเขปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
2. เพื่อทดลองและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการพูดและทักษะการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ประชากรและการเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ในโรงเรียนวิฑูรย์ จำนวน 17 คน และโรงเรียนพัฒนศึกษา จำนวน 17 คน

การดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ประกอบด้วย

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 1 การศึกษาและการพัฒนารูปแบบการสอน

การศึกษาและการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีลำดับขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1. การศึกษา ค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาบริบทการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยการศึกษาการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูช่วงชั้นที่ 4 ใช้ในปัจจุบันจากการสังเกตภาคสนาม และการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้จะใช้เป็นแนวทางในการระบุประเด็นที่ต้องการพัฒนาและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนต่อไป

1.2 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่การพัฒนารูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วยวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของทั้งสองแนวคิด เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการสอน

2. การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีขั้นตอนดังนี้

2.1 สร้างรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยการนำข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์สังเคราะห์ แล้วกำหนดองค์ประกอบด้านต่างๆ ของรูปแบบการสอนให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน และได้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะของรูปแบบ เงื่อนไขและขอบเขตของรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ และการวัดและประเมินผลตามรูปแบบ

2.2 สร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอน เอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและ

แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ แนวทางการจัดการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน และแผนจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูในการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.3 การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยนำรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนฯ เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำ รวมถึงการนำแผนจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 แก้ไขปรับปรุง เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาตรวจสอบและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและผลจากการทดลองใช้รูปแบบการสอนในเบื้องต้น มาพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ทั้งรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนฯ

การวิจัยระยะที่ 1 ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน

การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีลำดับขั้นดังนี้

1. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนฯ ซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบทักษะการพูดและเกณฑ์การประเมินผล แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินผล แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกพฤติกรรมกรพูดและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน และแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือต่างๆ ดังนี้

1.1 แบบทดสอบทักษะการพูดและเกณฑ์การประเมินผล

จากการวิเคราะห์จุดประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสและเนื้อหาจากแบบเรียน พบว่า จุดเน้นของการพัฒนาทักษะการพูดคือ การพูดสื่อสารอย่างถูกต้อง เหมาะสมและคล่องแคล่วตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงออกแบบแบบทดสอบทักษะการพูดในลักษณะเป็นแบบทดสอบการสนทนาและแบบสอบความสามารถในการเลือกข้อความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ สำหรับใช้สอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 แบบทดสอบการสนทนา เป็นคำถามปลายเปิดที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อหรือสถานการณ์ในการสนทนาและรวบรวมเป็นคำถามหลักไว้จำนวน 10 คำถาม เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการสนทนาปรับจากเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ FSI Test (The Foreign Service Institute Oral Interview) (Oller, 1979) ในการทดสอบจะมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน พร้อมทั้งมีการบันทึกเทปเพื่อการตรวจคำตอบซึ่งได้ค่าความเที่ยงอันเป็นค่าความสอดคล้องในการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 2 คนเท่ากับ 0.86

1.1.2 แบบทดสอบความสามารถในการเลือกข้อความในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นแบบวัดแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อคำถาม ได้ค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.79 ค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.23-0.70 และค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร Kuder Richardson 20 (KR 20) มีค่าเท่ากับ 0.81

1.2 แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสและเกณฑ์การประเมินผล เป็นแบบทดสอบอัตนัยที่ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน สำหรับใช้สอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน ใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนของ Oller (1979) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงในการตรวจอันเป็นค่าความสอดคล้องในการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สูตร Coefficient Alpha ของ Cronbach เท่ากับ 0.80 และค่าความเที่ยงจากการตรวจซ้ำของผู้ตรวจ 2 คนเท่ากับ 0.82

1.3 แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังดำเนินการเรียนการสอน โดยประเด็นสำคัญของการบันทึกจะประกอบด้วย วัน เดือน ปีในการบันทึก วิธีการสอน สาระการเรียนรู้ที่ครูเลือกใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ดำเนินการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการแก้ไขปัญหา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 แบบบันทึกพฤติกรรมครูและการเขียนในห้องเรียน เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมครูและการเขียนของนักเรียนในห้องเรียนตามแนวทางการสังเกตระบบการนับ (Counting Systems) ของ Flander (1970 cited by Borich, 1994) คือ สังเกตตามกรอบที่กำหนดโดยการนับในช่วงเวลาทุก 30 วินาทีในเวลา 4 นาทีต่อรอบ ซึ่งได้ค่าความเที่ยงอันเป็นค่าความสอดคล้องในการสังเกตจากผู้ตรวจ 2 คน เท่ากับ 0.87

1.5 แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน เป็นตาราง บันทึกการตั้งเป้าหมายก่อนการเรียนและการประเมินตนเองหลังการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วยความคาดหวังในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส การประเมินผลการเรียนรู้หลังการเรียนและความแตกต่างจากเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.6 แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน เป็นเครื่องมือที่นักเรียนใช้สะท้อนความคิด ความรู้สึก ปัญหา อุปสรรคที่มีต่อการเรียนและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ลักษณะของแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนและกรอบหรือประเด็นที่จะให้นักเรียนเขียนบันทึกซึ่งมีคำสั่งลักษณะกว้างๆให้นักเรียนเขียนบรรยายในประเด็นต่างๆต่อไปนี้

1.6.1 ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุการณ์สำคัญหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การทำงานหรือผลงานของตนเอง การเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและอธิบายปฏิกิริยา พฤติกรรม ความคิด หรือความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อเหตุการณ์นั้นๆ

1.6.2 สิ่งที่นักเรียนต้องการปรับปรุงในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเอง

2. การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ประกอบด้วย

2.1 เตรียมการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เป็นการกำหนดประชากรและเตรียมกลุ่มตัวอย่าง เตรียมแผนจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่จะนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิทยาคม และโรงเรียนพัฒนศึกษา โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายได้นักเรียนโรงเรียนวิทยาคมเป็นกลุ่มทดลองและนักเรียนโรงเรียนพัฒนศึกษาเป็นกลุ่มควบคุมและทำการทดสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนได้นักเรียนที่มีคะแนนตรงกันจำนวน 17 คู่

2.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนตามแบบปกติ ระยะเวลาในการดำเนินการสอน 1 ภาคเรียน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งสิ้นกลุ่มละ 40 ชั่วโมง

2.3 หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยทำการทดสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. การประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

3.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากแบบสอบทักษะการพูดและทักษะการเขียนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที (Paired-Samples t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอน ไปใช้

การศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้พัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน และแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน มาวิเคราะห์ปัจจัยที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัยซึ่งมีทั้งปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ไปใช้ใน 3 ด้านคือ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านบริบทสิ่งแวดล้อม โดยทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการอุปมานเชิงวิเคราะห์และนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มานำเสนอในรูปของการบรรยายและการยกคำพูด (Quote) ประกอบการนำเสนอ

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้นำเสนอ ปรากฏผลการวิจัยโดยนำเสนอเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนฯ ที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยมีรายละเอียดของรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอนดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูดและทักษะการเขียน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยมีองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายละเอียดของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีดังนี้

1.1 หลักการของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นกระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป เช่น การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่น หรือทางรสชาติในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความถึง การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารโต้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความต้องการสนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับประสบการณ์ วัย แบบการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ มุ่งเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

1.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

1) ขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาเป้าหมาย นักเรียนจะต้องระบุได้ว่าต้องการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่ออะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อสื่อสารกับใครได้บ้าง และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน ซึ่งครูจะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนระบุเป้าหมายให้ได้

2) ขั้นการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างภาษา คำศัพท์และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีการสื่อสารแบบ 2 ทางและการนำเสนอผ่านสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3) ขั้นการเชื่อมโยง เป็นการให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงโครงสร้างภาษากับบริบทภาษา ที่ประกอบด้วย เรื่องราว ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษา และคำศัพท์ที่พบ ให้เข้ากับความต้องการและธรรมชาติการใช้ภาษาของนักเรียน

4) **ขั้นแสดงผลงาน** เป็นการให้นักเรียนนำความสามารถในการใช้ภาษา มาใช้ในการสื่อสาร ได้ต่อกับกลุ่มเพื่อนหรือกับครูในบริบทตามสภาพและสถานการณ์ตามที่นักเรียนและครูได้กำหนดไว้ในขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ และ

5) **ขั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษา** ของนักเรียน เป็นการให้นักเรียนประเมินตนเองตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ให้เพื่อนนักเรียนช่วยกันประเมิน และให้ครูประเมิน

1.4 **กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้** ของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ใช้แบบทดสอบทักษะการพูด ประกอบด้วย แบบทดสอบการสนทนาและแบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ และแบบทดสอบทักษะการเขียน ใช้แบบสอบอัตนัยที่ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน

2. เอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นการอธิบายชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ประกอบด้วยเอกสาร 2 ฉบับ คือ

2.1 **คู่มือการใช้** เป็นเอกสารชี้แนะให้ครูที่นำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ได้ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษาและจัดเตรียมซึ่งประกอบด้วยคำชี้แจงการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ข้อควรคำนึงในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ แนวทางในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการสอน ข้อควรปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอน บทบาทของครู และบทบาทของนักเรียน

2.2 **แผนจัดการเรียนรู้** ประกอบด้วย หัวข้อเรื่อง สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน เป็นผลจากการนำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนในรายวิชา ฝ 014 เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอน ซึ่งผลการทดลองปรากฏผลดังนี้

1. **กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น** ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอุปสรรคในการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

จากการศึกษาปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้โดยผู้วิจัยสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกพฤติกรรมครูและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน และแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน ผู้วิจัยนำเสนอใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านบริบทสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยสนับสนุนให้การพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสโดยการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยด้านนักเรียน

1.1.1 ด้านความรู้พื้นฐานและภูมิหลังของนักเรียน พบว่านักเรียนที่ได้เรียนภาษาฝรั่งเศสมาระยะหนึ่งและมีพื้นฐานความรู้และความสามารถในการสะกดคำและการออกเสียงเบื้องต้นทางภาษาฝรั่งเศสที่เลือกเรียนได้พอสมควร สามารถนำภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารได้ดี

1.1.2 ด้านการให้ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนรับภาษาฝรั่งเศสได้มากขึ้น

1.1.3 การที่นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาตนเอง ซึ่งทราบได้จากการที่นักเรียนกำหนดเป้าหมายการใช้ภาษาฝรั่งเศสตามที่ตนเองคาดหวังในลักษณะมุ่งอนาคตรวมทั้งการเขียนประเมินตนเองในตอนท้ายชั่วโมงในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาได้เร็วขึ้น

1.2 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

1.2.1 ด้านการจัดเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนรู้โดยการพิจารณาจากความ ต้องการ ประสิทธิภาพ วิชาของนักเรียน และบริบทช่วงเวลาในขณะนั้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจ ต่อการเรียนเป็นพิเศษ

1.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนนี้เป็นกิจกรรมที่ ใจออกแบบและสร้างขึ้นจากประสบการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว ในขณะที่เดียวกันก็เน้นที่การ ลงมือกระทำกิจกรรมนั้นโดยจิตใจหลีกเลี่ยงการใช้เอกสารกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจ ด้วยการอ่านก่อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลค่อนข้างมาก และที่สำคัญ งานวิจัยนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาที่มีอยู่จำกัดทำการศึกษาข้อมูลในเอกสารอย่างละเอียด

1.2.3 การที่นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียนเป็นประจำ ทำให้เกิด ความรู้สึกคุ้นเคยและมั่นใจกับการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการ ใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร และมีแรงกระตุ้นให้ค้นหาวิธีที่จะใช้ภาษาฝรั่งเศสสื่อสารให้ประสบ ความสำเร็จต่อไป

1.2.4 ด้านการประเมินผลการใช้ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้การประเมินตนเอง ของนักเรียนและการประเมินเพื่อนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อนการเรียน การ ประเมินนี้เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับไม่ใช่การกล่าวตำหนิหรือให้เป็นคะแนน การที่นักเรียน ได้รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมชั้นช่วยให้ทราบถึงปัญหาและทำให้นักเรียนได้พบมุมมองใหม่ เพื่อการแก้ปัญหาการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสารของตนเอง

1.2.5 การประเมินผลผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นระยะๆ ส่งผลให้ นักเรียนและครูตื่นตัวถึงโอกาสในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในสถานการณ์ต่างๆ และตระหนักถึงความ เป็นไปได้ในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม

1.2.6 ด้านครูผู้สอน ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการให้ นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ทำให้การรับภาษาฝรั่งเศสของ นักเรียนเป็นการรับภาษาที่ผ่านประสบการณ์ตรง ส่งผลให้การรับภาษาของนักเรียนดีขึ้น

1.2.7 ด้านปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร 2 ทางระหว่างครูกับนักเรียน ทำ ให้นักเรียนเกิดความรู้สึที่ดีและทำให้นักเรียนมีความกล้าในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร

1.3 ปัจจัยด้านบริบทห้องเรียนและสิ่งแวดล้อม

1.3.1 ด้านจำนวนนักเรียน การที่นักเรียนมีจำนวน 17 คน ต่อห้องเรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะทางภาษาได้เต็มที่ อีกทั้งห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมไม่คับแคบ ทำให้สามารถพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลได้

1.3.2 ด้านผู้บริหาร การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำวิชาให้การสนับสนุนและมีความตั้งใจที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียน กอปรกับมีความต้องการที่จะริเริ่มโครงการและกิจกรรมใหม่ๆขึ้นในโรงเรียนตลอดจนมีความพร้อมในเรื่องของสถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานสอนภาษาฝรั่งเศสตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมาย

2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการสอนภาษาฝรั่งเศสตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยด้านนักเรียน

ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจและเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจและไม่ต้องการศึกษาต่อภายหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ซึ่งนักเรียนยอมรับว่ามีผลกระทบต่อแรงจูงใจทางการเรียนในปัจจุบันซึ่งไม่ใช่เฉพาะวิชาภาษาฝรั่งเศสเท่านั้น

2.2 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

การเรียนการสอนวิชาอื่นมีภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นจำนวนมาก ทำให้นักเรียนมีภาระงานล้นมือ ส่งผลให้การเข้าเรียนแต่ละครั้ง นักเรียนมีความกังวลว่าการบ้านในรายวิชาต่างๆยังไม่เสร็จ และนักเรียนรู้สึกเหนื่อยล้ากับภาระงานในรายวิชาต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

2.3 ปัจจัยด้านบริบทห้องเรียนและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กร สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนบางครั้งมีไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์ทำให้ครูต้องเป็นผู้หามาเองและต้องปรับแผนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับอุปกรณ์ที่มี

2.3.2. การเข้าประเมินโรงเรียนของคณะผู้ประเมินจากส่วนกลาง ทำให้ทางโรงเรียนสั่งงดการเรียนการสอนเพื่อทำความสะอาดห้องเรียนและรอบบริเวณโรงเรียน มีผลให้การเรียนหยุดชะงักและเลื่อนการเรียนออกไปถึงสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอนของภาคเรียน ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกังวลเกี่ยวกับการเตรียมสอบปลายภาคเรียนและต้องเร่งรีบทำรายงานรายวิชาประจำในรายวิชาต่างๆส่งให้ทันตามกำหนด

3. การถ่วงดุลด้านปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้

จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนนี้ พบว่าปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการสอนนี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ปัจจัยหลัก คือ

ด้านตัวนักเรียน ที่ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน ความกระตือรือร้น และความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักเรียนที่ถือว่าเป็นปัจจัยภายในของนักเรียน ที่เป็นเสมือน โอกาสหรือปัจจัยสนับสนุนของวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้

ด้านการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วย การมีเนื้อหาและการเลือกสื่ออุปกรณ์ที่ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับประสบการณ์และวัยของนักเรียน และการประเมินผลหลังจากการเรียนการสอน ที่เป็นเสมือนจุดแข็งของวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนนี้เอง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนได้ รวมทั้งด้านครูผู้สอน ที่ประกอบด้วย ความเชื่อต่อวิธีการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสหลายด้านและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนที่เป็นเสมือน โอกาสหรือปัจจัยสนับสนุนของวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะบังคับให้ครูอื่นๆ ดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ ซึ่งก็คือ ผู้วิจัยไม่มีอิทธิพลเหนือความเชื่อของครูคนอื่นได้

ด้านบริบทห้องเรียนและสิ่งแวดล้อม ที่ประกอบด้วย ขนาดและบรรยากาศของห้องเรียน และความร่วมมือของผู้บริหาร โรงเรียน ที่เป็นเสมือน โอกาสหรือปัจจัยสนับสนุนของวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ อย่างไรก็ตาม หากมีการนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะบังคับให้ผู้บริหารดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ ซึ่งการตัดสินใจต่างๆ จะเป็นไปตามความต้องการหรือนโยบายของผู้บริหาร

โดยมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ

ด้านตัวนักเรียน การที่นักเรียนบางคนมีความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจอันส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ที่เป็นเสมือนปัจจัยข้อจำกัดต่อวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไม่สามารถที่จะไปมีอิทธิพลเหนือปัจจัยนี้ได้เลย หรือเปลี่ยนแปลงปัจจัยนี้ได้

ด้านวิธีการสอน ที่บางวิชามีกิจกรรมเดิมและรายงานเป็นจำนวนมาก ทำให้นักเรียนมีภาระงานล้นมือ และรู้สึกเมื่อยล้า ที่เป็นเสมือนปัจจัยจุดอ่อนต่อวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ แต่ผู้วิจัยสามารถที่จะไปก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การร่วมมือกับสาขาวิชาอื่นในการจัดการงานให้กับนักเรียนในแต่ละคน

ด้านบริบทสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กร เช่น การไม่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างๆ และการที่โรงเรียนที่กิจกรรมอื่น นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ทำให้หลักสูตรการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินการไปตามที่ได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะบังคับให้โรงเรียนดำเนินการจัดหาอุปกรณ์เพื่อสนองต่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ซึ่งการตัดสินใจต่างๆ จะเป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ผู้วิจัยสามารถควบคุมได้ หรือเปลี่ยนแปลงได้ จะเป็นปัจจัยในด้านการเรียนการสอน คือ ผู้วิจัยสามารถปรับกิจกรรมและปรับการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านการเรียนการสอนเป็นปัจจัยจุดแข็งในการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ให้บรรลุผล อย่างไรก็ตาม ปัจจัยอื่นๆ ทั้งด้านนักเรียน และบริบทสิ่งแวดล้อมเป็นเสมือนปัจจัยภายนอกที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนให้โอกาสหรือข้อจำกัดต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เช่น แม้ว่าบางวิชามีกิจกรรมเดิมและรายงานเป็นจำนวนมาก ที่ทำให้นักเรียนมีภาระงานล้นมือ และรู้สึกเมื่อยล้าก็ตาม แต่หากผู้บริหารโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผู้วิจัยสามารถที่จะขอความร่วมมือกับผู้บริหารหรือครูในการปรับปรุงหรือกำหนดภาระงานของสาขาวิชาอื่น เพื่อไม่ให้กระทบกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้และแม้ว่านักเรียนบางคนจะมีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจส่วนตัวที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการเรียน ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถที่จะปรับเนื้อหาให้ตรงกับบริบทของนักเรียนแต่ละคนได้ เช่น การปรับเนื้อหาไปในเชิงการพัฒนาทักษะเพื่อการเป็นมัคคุเทศก์เพื่อการสร้างรายได้เสริมให้กับนักเรียน เป็นต้น

หากมีการนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทต่างจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ย่อมมีส่วนทำให้ปัจจัยปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคนำการนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้แตกต่างกัน ทั้งด้านนักเรียน ครูผู้สอนและบริบทสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเสมือนปัจจัยภายนอก อย่างไรก็ตามจุดแข็งประการสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ อยู่ที่วิธีการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่สนองตอบและสอดคล้องกับความต้องการ ประสบการณ์ และวัยของนักเรียน และมีรูปแบบการจัดกิจกรรมเรียนการสอนที่เอื้อต่อความแตกต่างด้านแบบการเรียนรู้ของนักเรียน หากครูได้จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ น่าจะส่งผลให้การนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. การนำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนนี้หากพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาฝรั่งเศสได้ แต่ยังไม่ปรากฏผลเด่นชัดในการเสริมสร้างทักษะการเขียน เนื่องจาก นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนนี้ได้คะแนนทักษะการเขียนหลังการทดลองต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.35 จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 อย่างไรก็ตามเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนก่อนการทดลองมาเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการเขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.12 และกลุ่มทดลองได้คะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นผลจากระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารที่มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านในการฝึกการระลึกเรื่องที่ได้จากการฟัง การพูด และการอ่านอย่างเข้าใจ และนำตัวอักษรที่ใช้แทนความหมายของคำต่างๆ ที่เข้าใจความหมายแล้วนั้น มาใช้สื่อความหมายของตนจากการพูดเป็นการเขียนได้

ส่วนการที่คะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากพื้นฐานความรู้เดิมด้านทักษะการเขียนก่อนการเรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเพียงร้อยละ 30.23 ดังนั้นการพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 60 จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยด้านเวลาในการเรียนมากกว่าการเรียนเพียง 1 ภาคเรียน ดังที่ Valette (1977: 284) กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความซับซ้อนและฝึกได้ยากที่สุด การสื่อสารด้วยการเขียนนั้นนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาสูงกว่าทักษะอื่น

ดังนั้น เพื่อให้รูปแบบการสอนนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการสอนๆ ดังนี้

1) ในขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นการเรียนรู้ภาษาพื้นฐานเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้วิจัยเสนอให้เพิ่มกิจกรรมการอ่านและการเขียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พบคำศัพท์ สำนวน และกฎเกณฑ์ทางภาษามากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับคำศัพท์ โครงสร้างประโยค ข้อความ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน อันจะช่วยแก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการเขียนได้มากขึ้น

2) ในขั้นตอนที่ 5 คือ ขั้นประเมิน ผู้วิจัยเสนอว่าหลังจากนักเรียนได้ประเมินตนเองแล้ว ครูควรเสนอตัวอย่างการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการพูดและเขียนในบริบทสถานการณ์นั้น เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการใช้ภาษาของนักเรียน เช่น หลังจากนักเรียนได้สนทนาเกี่ยวกับ

เรื่องการแข่งขันฟุตบอล เพื่อนักเรียนช่วยประเมินเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน และนักเรียนได้พิจารณาสิ่งที่ตนเองต้องการปรับปรุงแล้ว ครูควรเสนอตัวอย่างการพูดสนทนาเรื่องการแข่งขันฟุตบอลและข่าวบรรยายการแข่งขันฟุตบอลจากสื่อที่เจ้าของภาษาได้ใช้เพื่อการสื่อสาร

3) รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น ผู้วิจัยกำหนดไว้เพียง 5 ขั้นตอน ซึ่งยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่นักเรียนสามารถพัฒนาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองนอกห้องเรียนได้ เช่น การใช้ภาษาฝรั่งเศสในห้องสนทนาแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Chat) กับบุคคลอื่นที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสนอกห้องเรียนและเป็นการนำความรู้จากห้องเรียนสู่โลกการสื่อสารภาษาฝรั่งเศสอย่างแท้จริง

2. การปรับเปลี่ยนบทบาทของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันส่วนใหญ่ ครูมักบรรยายตามเนื้อหาที่ปรากฏในตำราเรียนเป็นหลัก เน้นการบรรยายสาระความรู้ทางภาษาและหลักภาษาโดยให้นักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดของไวยากรณ์และคำศัพท์เป็นหลัก นักเรียนจะเป็นผู้ที่คอยรับฟังคำอธิบายหรือคำสั่งจากครูว่าจะต้องเติมคำในช่องว่างหรือจะต้องอ่านเรื่องในหนังสือเล่มใดซึ่งครูจะควบคุมดูแลทุกอย่างที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

จากการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและวิธีการสอนของครูและบทบาทของนักเรียน ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมสถานการณ์ภาษาฝรั่งเศสที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน โดยครูสอบถามและสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ก่อนการสอน เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาตัดสินใจในการจัดเตรียมสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน การปรับเปลี่ยนบทบาทของครูนี้สอดคล้องกับหลักการในการจัดการเรียนการสอนของ ลำลี ทองธิว (2541: 4) ที่นำเสนอหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าควรต้องเลือกบทเรียนที่มีความหมายต่อนักเรียน โดยยึดหลักการของการเรียนรู้ที่มีความหมายซึ่งให้ความสำคัญกับการเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ เป้าหมายของการศึกษาและเป้าหมายในอาชีพของนักเรียน ครูจึงต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนมากขึ้นกว่าเดิม และครูจะเปลี่ยนบทบาทการทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ของภาษาตามเนื้อหาจากหนังสือเรียนแก่นักเรียนมาเป็นการเน้นกิจกรรมการเรียนภาษาในสถานการณ์จริง นักเรียนได้ประสบการณ์ในการรับภาษาผ่านประสาทสัมผัสหลายด้านตามสภาพจริงและได้ใช้ภาษาผ่านการสนทนาและการเขียนในบริบทและสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจากการที่นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันทำให้การเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสเป็นสิ่งที่มีความหมาย (Meaningful learning) และนักเรียนเกิดความรู้สึกคุ้นเคยกับภาษาฝรั่งเศสในฐานะที่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันซึ่งทำให้นักเรียนได้เห็น

ความสำคัญและพยายามสื่อความคิดผ่านการพูดและการเขียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ บทบาทของนักเรียนตามรูปแบบการสอนนี้จึงไม่ใช่ผู้นั่งรับฟังการบรรยายและฝึกทักษะตามที่ครูสั่ง เหมือนการเรียนแบบปกติ

การสอนตามแนวทางนี้จะได้ผลในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนซึ่งเห็นได้จากการที่นักเรียนตั้งหัวข้อในการสนทนาได้อย่างน่าสนใจและสนทนาอย่างสนุกสนาน ทำให้บรรยากาศห้องเรียนมีชีวิตชีวา

3. ธรรมชาติในการรับภาษาของนักเรียนมีลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการใช้หลายทักษะพร้อมกันทั้งการฟัง อ่าน พูด และเขียน การจัดการเรียนการสอนจึงไม่ควรเน้นการสอนทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ

จากการที่ผู้วิจัยเข้าสังเกตการสอนภาษาฝรั่งเศสของครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่ 2 – 29 ปี พบว่า การสอนภาษาฝรั่งเศสของครูที่ผู้วิจัยเข้าศึกษาค่อนข้างเน้นที่ทักษะการอ่าน จากการสัมภาษณ์ พบว่า เนื่องจากครูมีสื่อที่นำมาเป็นเนื้อหาในการสอนที่หาได้สะดวกและรวดเร็ว โดยครูสามารถหาสื่อเหล่านี้ได้จากตำราเรียนที่โรงเรียนเป็นผู้กำหนด และการอ่านเป็นทักษะหลักในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ครูส่วนใหญ่จึงมุ่งการสอนที่เน้นการอ่านและเน้นการทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จากการสอนนักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งผู้วิจัยใช้แนวการสอนที่ได้จากการสังเกตการสอนของครูกลุ่มดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาที่มีอยู่จำกัดอ่านและทำการศึกษาข้อมูลในเอกสารการเรียนการสอนอย่างละเอียด นักเรียนทุกคนจดบันทึกสิ่งที่ครูสอนแต่ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ออกมาใช้ได้

จากการทดลองสอนตามรูปแบบการสอนนี้ นักเรียนกลุ่มทดลองได้ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในลักษณะทักษะสัมพันธ์ขณะเรียน ครูไม่แยกการสอนแต่ละทักษะเนื่องจากในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมกัน เช่นในการรับฟังข้อความทางโทรศัพท์ ผู้รับสายมักจดข้อความไปพร้อมๆกันกับการฟังข้อความ และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกริยาทำทางประกอบ ซึ่ง Jeremy Harmer (1993) กล่าวว่าทักษะทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ Sousa (2001) ที่อธิบายว่าในการใช้ภาษา นักเรียนต้องใช้ความรู้ทางภาษาที่เกิดจากการฟังที่เข้าใจความหมาย การอ่านที่เข้าใจความหมาย และพูดสื่อถ่ายทอดความเข้าใจนั้น หรือเขียนให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับHughey et al. (1983: 38-42) ที่กล่าวว่าควรสอนทักษะการพูดและทักษะการเขียนในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะทักษะการพูด และทักษะการเขียนเสริมแรงซึ่งกันและกัน ซึ่งจากการทดลองสอนที่ไม่แยกเรียนในแต่ละทักษะ พบว่าช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาฝรั่งเศสทั้งการพูดและการเขียนได้เป็นที่น่าพอใจ สอดคล้องกับที่สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 167) ได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนความสำคัญและความสัมพันธ์ของทักษะ

ทางภาษาว่า การพูดเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ดีย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจและจะช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้น

4. การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนจากรูปแบบเดิมมาสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายที่สนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับพัฒนาการและลักษณะของนักเรียนจากการทดลองใช้รูปแบบการสอนนี้พบว่า นักเรียนแต่ละคนมีนิสัยทางการเรียนแตกต่างกัน เช่นนักเรียนบางคนชอบนั่งเรียนโดย ฟังครูอธิบายและนักเรียนบางคนก็สิ่งที่ครูพูด ส่วนนักเรียนอีกคนชอบการเรียนที่ได้เคลื่อนไหว ได้ลงมือปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและมีการเคลื่อนไหวจะทำให้มีผลดี คือ นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการจับต้องเคลื่อนไหว นักเรียนได้พัฒนาวิธีการเรียนผ่านสื่อการเรียนรู้ชนิดใหม่ๆ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ถนัดในการเรียนโดยการจับต้องเคลื่อนไหวประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาได้

5. แม้ว่าแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารจะให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา แต่ในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ควรละเลยด้านความถูกต้องในการใช้ภาษาฝรั่งเศสแก่นักเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับเบื้องต้น (débutant)

ความถูกต้องในการใช้ภาษายังเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถในการพูดและการเขียน กล่าวคือ ครูควรตรวจแก้ความผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่เป็นอุปสรรคในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสารของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองไปสู่การสื่อสารระดับที่สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับที่ Savignon (1990: 33) ได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนความสำคัญของไวยากรณ์ในการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ครูไม่ควรตรวจสอบความผิดทางไวยากรณ์ในการสื่อสารของนักเรียนมากเกินไป เนื่องจากเป็นการบั่นทอนกำลังใจในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศส สอดคล้องกับที่ Fetterer (1999) กล่าวว่า การให้ข้อมูลป้อนกลับเรื่องไวยากรณ์แก่นักเรียนควรเน้นไปที่ 2-3 ประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน ทั้งนี้เพราะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนหลายๆ ประเด็นพร้อมกันทำให้นักเรียนที่อยู่ในระดับเบื้องต้นรู้สึกล้มเหลวในการใช้ภาษา หหมดกำลังใจ อันจะส่งผลในทางลบมากกว่าทางบวก ดังนั้นครูจึงควรให้กำลังใจแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนพบปัญหาในการใช้ภาษา เข้าใจความยากที่นักเรียนกำลังเผชิญ เพื่อให้นักเรียนมีความกล้าในการพูดสื่อความคิดของตนเองอันจะเป็นการฝึกให้นักเรียนเกิดความคล่องในการพูด จึงกล่าวได้ว่า ทั้งความถูกต้องในการใช้ภาษาฝรั่งเศสและความเร็วในการพูดภาษาฝรั่งเศสเป็นสิ่งสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอน ครูจึงควรปรับยุทธศาสตร์การสอนให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนองค์ประกอบด้านไวยากรณ์ในแบบทดสอบการพูดเพื่อการสื่อสารไว้สูงกว่าความคล่องแคล่วในการพูด เนื่องจาก FSI Test เป็นการทดสอบการพูดเชิงปฏิบัติการ (pragmatic speaking test) ความสามารถด้านไวยากรณ์ในนิยามของ FSI Test จึงเป็นความสามารถในการใช้ไวยากรณ์เพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีได้หมายความถึง

นักเรียนใช้โครงสร้างไวยากรณ์หรือโครงสร้างประโยคถูกต้องระดับใด แต่หมายถึง นักเรียนสามารถสื่อสารได้หรือไม่ และจะพิจารณาตัดคะแนนเมื่อความผิดพลาดไวยากรณ์นั้นๆ กระทบต่อกระบวนการในการสื่อสารทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจผิด (Vallette, 1977) ซึ่ง Farrell (1998: 40) กล่าวว่า การประเมินลักษณะนี้แสดงถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารตามสถานการณ์ในชีวิตจริง

6. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของครูทั้ง 6 คนที่สอนในช่วงชั้นที่ 4 ที่ผู้วิจัยเข้าสังเกตการสอนมีลักษณะแตกต่างกันไป แม้ว่าการสอนครูจะใช้ตำราเล่มเดียวกัน ซึ่งแสดงถึงความหลากหลายของวิธีการที่สะท้อนแนวคิด หลักการที่ครูยึดถือรวมทั้งประสบการณ์เดิมที่ครูได้รับ

โดยปกติทั่วไปนั้นเป็นที่เชื่อกันว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสดำเนินไปตามแบบแผนที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการหรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเอกสารคู่มือครู แต่จากการเข้าสังเกตการจัดการเรียนการสอนและการสัมภาษณ์ครูทั้ง 6 คน ผู้วิจัยพบว่า แม้ว่าครูทั้ง 6 คน จะใช้ตำราเล่มเดียวกันแต่ครูไม่ได้สอนตามแบบแผนที่กำหนดไว้ในคู่มือครู เนื่องจากครูเชื่อว่าแนวทางในเอกสารที่ทางหน่วยศึกษานิเทศก์แจกให้เป็นเพียงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คงจะใช้ไม่ได้กับทุกโรงเรียนหรือแม้กระทั่งทุกชั้นเรียน ครูจึงเสริมหรือลดบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งจากการเข้าสังเกตการสอน พบลักษณะการสอนของครูดังนี้

กรณีศึกษาที่หนึ่งและสี่ เน้นการสอนแนวโสตทัศนูปกรณ์ผสมผสานการสอนแบบไวยากรณ์แปล โดยครูนำแถบบันทึกเสียงมาใช้ในการฝึกฟัง-พูด นักเรียนฝึกพูดประโยคต่างๆด้วยปากเปล่าซ้ำๆ นักเรียนได้โต้ตอบบทสนทนาทั้งห้อง กลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก ต่อมาครูจึงอธิบายไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทสนทนา และทำแบบฝึกหัดทางไวยากรณ์ การวัดและประเมินผลจากการสนทนาตามหนังสือเรียนเป็นคู่และทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์

ในขณะที่กรณีศึกษาที่สอง สามและห้า เน้นการสอนภาษาฝรั่งเศสตามแนวไวยากรณ์แปลมากกว่าวิธีการสอนแบบอื่น เน้นการให้ความรู้ตามเนื้อหาแก่นักเรียนเป็นหลัก เตรียมให้นักเรียนเป็นผู้ที่เข้าใจกฎเกณฑ์ของภาษา การผันคำกริยาตามกาล (Temps) มาลา (Mode) การใช้คำนำหน้านาม คำคุณศัพท์ชนิดต่างๆ โดยครูเริ่มต้นบทเรียนด้วยการอ่านเนื้อความเป็นภาษาฝรั่งเศสให้นักเรียนฟังทีละย่อหน้า จากนั้นให้นักเรียนอ่านตามไปจนจบโดยการอ่านพร้อมกันทั้งห้อง ครูจะถามความหมายของคำศัพท์และอธิบายไวยากรณ์โดยใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมาย ครูให้รายการคำศัพท์จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับที่ปรากฏในตำราเรียน ประเมินผลการเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์

มีเพียงกรณีศึกษาที่หก ที่ใช้การผสมผสาน ทั้งการสอนแบบไวยากรณ์แปล การเรียนแบบร่วมมือ และการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยครูบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ของบทเรียน นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เน้นการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์การนำเที่ยว

การเรียนการสอน ครูแจกเอกสารคำสอนที่เป็นบทสนทนาระหว่างนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส กับมัคคุเทศก์ชาวไทย ครูใช้ภาษาฝรั่งเศสในการอธิบายตลอดเวลาซึ่งสะท้อนว่าครูมีความรู้ ความสามารถทางการพูดภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างดี นักเรียนใช้พจนานุกรมเพื่อแปลถ้อยความที่ไม่ เข้าใจและนักเรียนช่วยกันสร้างประโยคโดยอาศัยคำศัพท์จากบทสนทนาที่เรียนในตอนต้น การ สอนเน้นการสอนฟัง อ่านและสอนเขียนจากตำรามากกว่าการเปิดโอกาสให้นักเรียนพูด การวัด และประเมินผลจากการทำข้อสอบแบบเลือกตอบเพื่อวัดความเข้าใจบทเรียน การเขียนคำขวัญ ร่วมกัน และนักเรียนอ่านงานเขียนให้กลุ่มอื่นฟัง

กล่าวได้ว่าไม่ว่าจะเป็นการสอนในรูปแบบใดก็สะท้อนให้เห็นว่าครูมีความรู้ในด้านการ สอนภาษาฝรั่งเศส แต่ความแตกต่างด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่เกิดขึ้น ได้แสดงถึงความหลากหลายของวิธีการซึ่งสะท้อนตามแนวคิด หลักการที่ครูยึดถือรวมทั้ง ประสบการณ์เดิมที่ครูได้รับซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นที่ไม่ได้มีกิจกรรมที่ตายตัว แต่อาศัยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจ สนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับ ประสบการณ์และวัยของนักเรียน

7. การเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความสนใจใน กิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่อิงกับประสบการณ์ชีวิตจริงและวัยของนักเรียน มากกว่าที่จะอยู่ ในรูปแบบเอกสารซึ่งถูกกำหนดโดยครู

รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นนวัตกรรมที่จิตใจออกแบบและสร้างขึ้นจาก ประสบการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ในขณะที่เดียวกันก็จงใจหลีกเลี่ยงการใช้ เอกสารกิจกรรมสำหรับนักเรียนเป็นรูปแบบที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจด้วยการอ่านก่อน ซึ่งต้อง ใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลค่อนข้างมาก และที่สำคัญพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาที่ มีอยู่จำกัดทำการศึกษาข้อมูลในเอกสารอย่างละเอียด ในทางตรงกันข้ามการสอนที่จัดให้มีลักษณะ เป็นนวัตกรรมที่ประยุกต์จากวิถีชีวิตประจำวันที่สามารถปรับให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม สภาพ ของโรงเรียนและนักเรียน ทำให้กิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนี้เป็นจุดดึงดูดให้ นักเรียนให้ความร่วมมือในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งยังเป็นสิ่งท้าทายให้นักเรียนเกิดความ อยากรู้เกี่ยวกับโอกาสของการนำไปใช้ในชีวิตจริงอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการเผยแพร่ นวัตกรรมทางการศึกษาของสำลี ทองธิว (2545: 105) คือถ้าหากการเผยแพร่ได้ผ่านการวางแผนเป็น อย่างดีในรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะสังคมและประชากรแล้วเป้าประชากรจะยอมรับนวัตกรรม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตของเขาอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอน

ในการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ครูควรดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบฯ (รายละเอียดในภาคผนวก ข) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดของรูปแบบการสอน

ครูควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาภาษาเพื่อการสื่อสารที่เป็นบทเรียน

เนื้อหาที่ควรนำมาใช้ในการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ นี้ ควรเป็นเนื้อหาที่นักเรียนสนใจ ตรงกับความต้องการ ประสบการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และบริบท ห้วงเวลาในขณะนั้น และมีประเด็นให้นักเรียนนำมาคิดและถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนเพื่อการสื่อสารได้ ครูควรวิเคราะห์เนื้อหา และจัดลำดับการนำเสนอให้มีลักษณะเป็นการนำเสนอภาพรวมทางภาษาก่อนให้รายละเอียดปลีกย่อย เนื้อหาในแต่ละบทเรียน ควรจัดให้เหมาะสมกับเวลาเรียน และมีประเด็นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้สึกร่วมขณะเรียน ได้คิดพิจารณา และสื่อความคิดและประสบการณ์จริงที่ตนเองได้รับออกมาเป็นการพูดและการเขียน

1.3 การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้

ครูจะต้องนำเนื้อหาทางภาษาที่วิเคราะห์ตามความต้องการ ความสนใจ ประสบการณ์ วัยของนักเรียนและบริบทห้วงเวลานั้นมาจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบฯ ในกิจกรรมการสอนแต่ละขั้น ครูควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่นักเรียนสนใจประกอบกันหลายๆ ชนิด เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมขณะเรียน และส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบฯ กำหนดไว้

1.4 การเตรียมสื่อส่งเสริมการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ที่ครูควรนำมาใช้ในการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ นี้ ต้องเป็นสื่อที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านในการรับรู้ที่สร้างอารมณ์ ความรู้สึก นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมนั้นซึ่งทำให้การรับภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนเป็นการรับภาษาที่ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น อุปกรณ์ประกอบการออกแบบลายเสื้อยืด การทำสีผสม การทาเล็บและการวาดลวดลายบนเล็บ การทำช็อกโกแลตเป็นรูปร่างต่างๆ การห่อของขวัญแบบญี่ปุ่น โทรศัพท์มือถือสำหรับการดาวน์โหลดเพลงและออกแบบเสียงเรียกเข้า เป็นต้น นอกจากนี้ ควรหลีกเลี่ยงการใช้สื่อการเรียนรู้

ที่เป็นเอกสารกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจด้วยการอ่านเท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาที่มีอยู่จำกัดทำการศึกษาข้อมูลในเอกสารอย่างละเอียด

1.5 การเตรียมเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส

ครูควรจัดเตรียมเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส และนำมาใช้ในการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ เช่น เทคนิคการสอนแนวพหุสัมผัส (multisensory) เทคนิคการคิดดังๆ (think-aloud) การคิดและคุยกัน (Think-Pairs-Share) เพื่อนเรียน (Partners) และการผลัดกันพูด (Say and Switch) คู่ตรวจสอบ (Pairs Check) เทคนิคการใช้ผังกราฟฟิก (graphic organizer) เทคนิคการนำเสนอเนื้อหาภาพรวมก่อนนำเสนอส่วนย่อย (chunking up-chunking down) เทคนิคการคิดเชิงอนาคต (Futuristic Thinking) เช่น ในบทเรียนเรื่องการเรียนและการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ครูอาจตั้งคำถามให้นักเรียนคาดการณ์ว่า อีก 5 ปีข้างหน้า นักเรียนจะเป็นอะไร บทเรียนเรื่องความรัก อีก 5 ปีข้างหน้า จะยังเป็นแฟนกับคนนี้หรือไม่ เป็นต้น

1.6 การเตรียมแบบประเมินพฤติกรรมการพูดและการเขียนของนักเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูควรจัดเตรียมเพื่อใช้ในการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนตามรูปแบบนี้ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเอง และแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการเรียน สำหรับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการพูด ผู้ที่จะนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้สามารถปรับเกณฑ์การให้คะแนนการพูดให้สอดคล้องกับจุดเน้นตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดสัดส่วนของคะแนนแต่ละด้านให้เหมาะสมว่าควรจะให้เท่าไรจากคะแนนเต็ม โดยครูพิจารณาให้น้ำหนักของคะแนนตามลำดับองค์ประกอบสำคัญ ตัวอย่างเช่น เมื่อคะแนนเต็ม 99 คะแนน อาจให้คะแนนด้านการออกเสียงเต็ม 6 คะแนน ด้านไวยากรณ์เต็ม 30 คะแนน ด้านคำศัพท์เต็ม 24 คะแนน ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเต็ม 18 คะแนน และด้านความเข้าใจเต็ม 21 คะแนน เป็นต้น ซึ่งการใช้แบบประเมินต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้ครูสามารถประเมินนักเรียนได้ตามสภาพจริง และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ

1.7 การเตรียมแบบทดสอบการพูดเพื่อการสื่อสาร

ครูควรจัดเตรียมแบบทดสอบการพูดเพื่อการสื่อสาร แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรมี 2 ลักษณะ คือ การพูดโดยอิสระ คือ เป็นการสนทนาซึ่งเป็นวิธีการทดสอบทักษะการพูดที่เป็นธรรมชาติ นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง และแบบทดสอบแบบปรนัยโดยให้นักเรียนเลือกข้อความในการสนทนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถวัดนักเรียนได้อย่างละเอียดและครอบคลุมเนื้อหา

1.8 การเตรียมแบบทดสอบการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ครูควรจัดเตรียมแบบทดสอบการเขียนเพื่อการสื่อสาร แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรเป็นข้อสอบการเขียนเรียงความโดยมีการแนะแนวทาง เช่น โดยการชมภาพยนตร์ ภาพถ่าย หรือรูปภาพเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราว (Picture sets) ที่นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ในภาพได้ตั้งแต่ต้นจนจบ และอาจทำนายได้ด้วยว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไปอีก ซึ่งนักเรียนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องมีคำบรรยายหรือบทสนทนาเพื่อแนะแนวความคิด และสามารถเขียนบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เอง ภาพหรือสื่อที่นำมาใช้ควรจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ ประโยชน์ของการใช้รูปภาพในการสอบเขียนเรียงความ คือ ทำให้นักเรียนมีแนวคิดไปในทางที่เหมือนกันหรือคล้าย ๆ กัน นอกจากนั้นยังใช้พิจารณาในเรื่องคำศัพท์ในรูปภาพได้ด้วยว่า นักเรียนรู้คำศัพท์มากน้อยเพียงใด

1.9 การศึกษาเงื่อนไขในการใช้รูปแบบการสอน

จากเป้าหมายของงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการพูดและการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพียงกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่านั้น แต่ผลการทดลองที่ปรากฏสามารถอ้างอิงการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ปีที่ 6 ได้ เนื่องจากในขั้นตอนการออกแบบการวิจัย ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นระดับชั้นเดียวในช่วงชั้นที่ 4 ที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นทุกข้อระบุไว้ต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ปีที่ 6 ที่มีมาตรฐานช่วงชั้นระบุเพียงบางข้อเท่านั้น ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยที่พัฒนาขึ้นจึงครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ด้วย และกล่าวได้ว่ามีความเป็นไปได้ที่ครูสามารถนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ปีที่ 6 ได้ และในกรณีที่ครูนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้กับนักเรียนระดับอื่นๆ เช่น ระดับประถมศึกษา หรือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูต้องพิจารณาคัดเลือกสาระการเรียนรู้และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ความสนใจ ความเหมาะสมกับวัย และศักยภาพของนักเรียน นอกจากนี้รูปแบบฯ นี้เน้นการจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการถามความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อเสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามความต้องการของนักเรียน จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเป็นของตัวเอง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนมากกว่าวิธีการสอนแบบปกติ และอาจเกิดข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนตามระบบปกติในหลักสูตร นอกจากนี้ ครูจะต้องใช้เวลาในการตรวจพิจารณาแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนหลังจากจบสิ้นการเรียนการสอนแต่ละ

ครั้ง อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนแต่ประการใด หากครูสามารถจัดสรรเวลา และจัดทำแผนจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูควรได้มีการศึกษา วิจัย ค้นคว้า ทดลองผลิตตำรา เอกสาร ตลอดจนสื่อการสอนที่สอดคล้องแก่การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นหนักทางด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน และนำไปทดลองใช้เพื่อศึกษาว่าการเรียนด้วยสื่อเหล่านี้จะ สามารถเพิ่มพูนทักษะในการสื่อสารของนักเรียนได้ดีขึ้นหรือไม่

2.2 สืบเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ผลดีแก่นักเรียนในด้านการ พัฒนาความสามารถทางการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสได้สูงขึ้น จึงแนะนำให้ครูผู้สอนวิชา ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน น่าจะมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาหา วิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาต่างประเทศนั้นๆของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ควรนำวิธีการสอนตามรูปแบบการสอนฯนี้ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีวัย แตกต่างกันเพื่อศึกษาว่าเมื่อใช้วิธีสอนนี้กับนักเรียนที่มีวัยแตกต่างกันแล้วจะมีความสามารถในการ ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและปัจจัยในการเรียนรู้แตกต่างกันหรือไม่

2.4 ควรมีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา (CAI) แบบ 3 มิติ (3 D) เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดภาพเสมือนจริง (Virtual Reality) ในลักษณะเหมือนนักเรียนได้ใช้ ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนภาษาต่างประเทศและนำไปทดลองใช้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ผลที่เกิดขึ้นกับการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากประสบการณ์จริงของนักเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยาณีวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้า. 2545. “Un Quart de Siècle”. วารสารสมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย. 25(99): 8.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2546. สถิตินักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามสัญชาติ. มกราคม-กันยายน 2546. (อัดสำเนา)
- ทิสนา แจมมณี. 2544. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรพงศ์ แก่นอินทร์. 2531. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรบางตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์และคณะ. 2535. การทดลองสอนภาษาญี่ปุ่นแก่ผู้เริ่มเรียนด้วยวิธี ทีพีอาร์. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเรียง จขรศิลป์. 2547. การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 10-12. กรุงเทพมหานคร: เอส พี เอ็น.
- พิมพ์พันธุ์ เวสสะโกศล. 2533. การพัฒนารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรวา โภยม บุญยะผลึก. 2543. สาราภิรมย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวณี อุ่นวัฒนา. 2543. ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนรู้ภาษากับความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มธุรส สาชลวิจารณ์ จงชัยกิจ. 2539. ภาษาศาสตร์ประยุกต์ในการสอนภาษาฝรั่งเศส. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)
- มาลินี ภู่น้อย. 2544. การใช้รูปแบบการสอนเพื่อการสื่อสารประกอบการใช้ทำทางเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แรมสมร อยู่สถาพร. 2538. นานาสาระทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ละเอียด จุฬานันท์. 2540. แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- วารุณี ปัทมะสังข์. 2534. สถานภาพการศึกษาภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย: บรรณนิทัศน์สังเขป. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร อินทเวทิน. 2525. ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยระบบโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรินทร์ล วรรณสุธี. 2536. รูปแบบขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2544. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2544. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา. 2543. รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาปีการศึกษา 2543. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2545. กรอบแนวคิด องค์ประกอบ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2540. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเมธ เทียงดาห์. 2544. การใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลำลี ทองธิว. 2541. การพัฒนากระบวนการสอนอ่านโดยใช้พอร์ตโฟลิโอการสอนอ่านเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ลำลี ทองธิว. 2545. การเผยแพร่แนวคิดกรรมการศึกษาสำหรับผู้บริหารและครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531. เอกสารประกอบคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- อภิรักษ์ อณะมาน. 2546. การบูรณาการการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาอุดมศึกษา: รูปแบบการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

- Alder, H. 2001. Mind to mind marketing communication with 21st century customers. New Hampshire: Kogan Page.
- Allwright, D. 1982. Observation in the language classroom. New York: Longman.
- Asher, J. 1982. Learning another language through actions: The complete teacher's guide book. California: Sky Oaks.
- Bandler, R. 1985. Using your brain. Utah: Real People Press.
- Bandler, R. and Grinder, J. 1976. The structure of magic. California: Science and Behavior.
- Bandler, R. and Grinder, J. 1982. Reframing: Neuro-linguistic programming and the transformation of meaning. Utah: Real People Press.
- Bartz, W.H. 1975. A study of the relationship of certain learner factors with the ability to communicate in a second language for the development of measures of communicative competence [Online]. Dissertation Abstract International(35-08A): AAT7503009.
- Bess, H. 1995. Méthodes et pratiques des manuels de langue. Paris: Didier.
- Blanc. 1998. Vocabulaire. Paris: CLE International.
- Bolstad, R. 2002. Research on NLP. Available from: <http://www.stant-1.demon.co.uk/artcl007.htm> [September 3, 2002]
- Bolstad, R. and Hamblett, M. 1999. "Learning and commitment: An NLP perspective on the purposes of teaching". Journal of Teacher Education 7(2): 118-120.
- Borich, G. 1994. Observation skills for effective teaching. 2nd ed. New York: Macmillan.
- Brown, D. 2001. Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy. 2nd ed. New York: Addison Wesley Longman.

- Brown, D. 2004. Language assessment: Principles and classroom practices. New York: Pearson Education.
- Burns, A. 1997. Focus on speaking. Sydney: National Centre for English Language Teaching and Research.
- Bygate, M. 1995. Speaking. Oxford: Oxford University Press.
- Byrne, Donn. 1976. Teaching oral English. London: Longman.
- Byrne, Donn. 1979. Teaching written skills. London: Longman.
- Candlin, C. N. and Widdowson, H. G. 1993. Language teaching: A scheme for teacher education. Oxford: Oxford University Press.
- Carroll, J.B. 1981. "Twenty-five years of research on foreign language aptitude". Individual differences and universals in language learning aptitude. Massachusetts: Newbury House.
- Caux, P. M. 1993. Accelerated learning in a beginning college-level French course[Online]. Dissertation Abstract International(54-03A): AAT9320297.
- Cross, D. 1995. A practical handbook of language teaching. Hartfordshire: Phoenix ELT.
- Curran, C. A. 1976. Counseling-learning: A whole person model for education. New York: Grune and Stratton.
- Dilts, R. 1983. Roots of NLP. California: Meta Publications.
- Dilts, R. 1983. Application of NLP. California: Meta publications.
- Dilts, R. 1998. Modeling with NLP. California: Meta Publications.
- Dilts, R. 1998. Eye movements and NLP. Available from: <http://www.nlpu.com/articles/artic14.htm> [August 8, 2002]
- Dilts, R. and De Lozier. 2000. Encyclopedia of systemic NLP and NLP new coding. California: NLP University Press.
- Dilts, R., Grinder, J., Bandler, R., Delozier, J. 1980. Neuro-linguistic programming: the study of the structure of subjective experience. California: Meta Publications.
- Escola, Y.H. 1980. Certain effect of selected activities of communicative competence training on the development of listening and speaking skills of high school students of German: A case study [Online]. Dissertation Abstract International(41-05A): AT8025259.
- Farrell, T. 1998. "The Oral Placement Test (OPT) Ten Years On: EFL Teachers constructing their own placement tests". The Korea TESOL Journal 1(Fall/Winter): 39-47.

- Fetterer, C. 1999. Effective commentary strategies: Methods of accessing the writer behind the writing. Available from: <http://www.writing2.richmond.edu/training/fall97/cfett/final.html>
[November 12, 2004]
- Flanders, N. A. 1970. Analyzing teaching behavior reading. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Garratt, T. 1998. The effective delivery of training using neuro-linguistic programming.
London: Kogan Page.
- Gaonach, D. 1992. Théories d' apprentissage et acquisition d'une langue étrangère. Paris: Hatier.
- Gordon, P. Aldrich, R. and Dean, D. 1991. Education and policy in England in the twentieth century.
London: Woburn Press.
- Harmer, J. 2001. The practice of English language teaching, 3rd ed. New York: Pearson Education.
- Harris, D. P. 1969. Teaching English as a second language. Bombay: McGraw-Hill.
- Heaton, J. B. 1976. Writing English language test. New York: Longman Group.
- Horwitz. 1993. The relationship of conceptual level to the development of communicative competence in French [Online]. Dissertation Abstract International(41-11A): AAT8108543.
- Hughey et al. 1983. Teaching ESL composition: Principle and techniques. Massachusetts: Newbury House.
- Hymes, D. 1970. On communicative competence. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press.
- Hymes, D. 1972. "Models of Interaction of Language and Social Life". Sociolinguistics: The ethnography of communication. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Ike, N. 1990. "From brainstorming to creative essay: Teaching composition writing to classes".
English Teaching Forum 28: 41-43.
- Jensen, E. 2000. Brain-based learning. California: The Brain Store.
- Joyce, B. and Weil, M. 1992. Model of teaching. 4th ed. London: Allyn and Bacon.
- Klausmeier, H. and Ripple, R. 1985. Learning and Human Abilities. New York: Harper and Row.
- Knapp, M.L. 1980. Essentials of non-verbal communication. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Krashen, S. and Terrel, T. 1983. The natural approach: language acquisition in the classroom.
California: Alemany Press.
- Krashen, S. 1984. Writing, research, theory, and application. Oxford: Pergamon.
- Lado, R. 1961. Language testing: the construction and use of foreign language test. London:
Longman.

- Lado, R. et al. 1968. English pronunciation: exercises in sound segments, intonation and rhythm. Michigan: University of Michigan Press.
- Lehner, S. 2000. Learner-centered training with neuro-linguistic programming. Linz: Johannes Kepler Universität Linz.
- Lepineux, R. et al. 2001. La programmation neuro-linguistique à l' école. Paris: Nathan Pédagogie.
- Lightbown, P.M. 1993. How languages are learned. Oxford: Oxford University Press.
- Littlewood, W. 1995. Foreign and second language learning. Cambridge: CUP.
- Lofland, D. J. 1991. Powerlearning (RTM): Discover the learning advantage[Online]. Dissertation Abstract International(52-08A): AAT9203016.
- Maguire , T. 1996 . Reading and writing through neuro-linguistic programming. Available from: <http://iteslj.org/Techniques/Maguire-NLP.html>. [September 3, 2002]
- Maguire, T. 1998. Modelling efficient reading strategies. Available from: www.xtec.es/sgfp/llicencies/199798/memories/TMcguire.pdf [January 20, 2002]
- O' Connor, J. and Seymour, J. 1993. Introducing neuro-linguistic programming, London: The Aquarian Press.
- Oller, J. W. 1979. Language testing at school: A pragmatic approach. London: Longman.
- Pattison, P. 1987. Developing communication skills: A practical handbook for language teachers, with examples in English, French and German. Cambridge: Cambridge University Press.
- Puchta, H. 1999. NLP in the classroom: affect in language learning. Boston: McGraw-Hill.
- Raimes, A. 1983. Techniques in teaching writing. New York: Oxford University Press.
- Reese, D. B. 1987. Nonverbal and psycholinguistic behavior of neuro-linguistic programming [Online]. Dissertation Abstract International(49-01A): AAT8803838.
- Revell, J. 1978. Teaching technique for communicative English. Hong Kong: The Macmillan Press.
- Revell, J. and Norman, S. 1999. Handing over neuro-linguistic programming-based activities for language learning. London: Saffire Press.
- Revell, J. and Norman, S. 1999. In your hands neuro-linguistic programming in ELT. London: Saffire Press.
- Richards, J.C. and Rodgers, T.S. 2001. Approaches and methods in language teaching. New York: Cambridge University Press.
- Robbins, S.P. (2001). Organizational behavior. 9th ed. New Jersey: Prentice-Hall.

- Rosen, É. 2004. La notion de compétence dans le Cadre européen commun de référence pour les langues. Lille: Université Lille 3.
- Salaberry, R. 2000. "Revising the revised format of the ACTFL oral proficiency interview". Language Testing 17(3): 280-310.
- Savignon, S. 1990. "Les recherches en didactique des langues étrangères et l'approche communicative". Études de Linguistique Appliquée 77(mars).
- Saylor, J. G. et al. 1981. Curriculum planning for better teaching and learning. 4th ed. New York: Rinehart.
- Schulz, K.A. 1977. Teaching for communication in the foreign language classroom. Illinois: National Textbook.
- Scott, R. 1981. Communication in the classroom. London: Longman.
- Sousa, D.A. 2001. How the brain learns: spoken language development. 2nd ed. California: Corwin Press.
- Stern, H.H. 1984. Fundamental concepts of language teaching. Oxford: Oxford University Press.
- Tribble, C. 1996. Writing. Oxford: Oxford University Press.
- Tsitsopoulou, E. 1992. "Conversation classes". English Teaching Forum 30(2): 34-35.
- Underhill, A. 1996. "Making pronunciation work for your learners". The language teacher 20(9).
- Ur, P. 1996. A course in language teaching: practice and theory. Cambridge: Cambridge University Press.
- Valette, R. M. 1977. Modern language testing. 2nd ed. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Weir, C. J. 1993. Communicative language testing. New York: Prentice Hall International.
- Wessel and Lawrence. 1997. Using drama voice techniques in the teaching of pronunciation. approach to pronunciation teaching. New York: Prentice Hall International.
- Widdowson H.G. 1995. Principle and practice in applied linguistics. Oxford: Oxford University Press.
- Wilmeth, M. G. 1986. A French level I functional-notional syllabus as the framework for an oral proficiency-based French I program at the secondary level [Online]. Dissertation Abstract International(46-08A): AAT8720564.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการสอน และเอกสารประกอบรูปแบบการสอน

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พยอม ธรรมบุตร	ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรภี ฐโงปการ	ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิชาติพิย์
(ผู้เชี่ยวชาญวิธีการสอนแนวภาษาศาสตร์
เชิงประสาทวิทยา)	ผู้อำนวยการแผนกนานาชาติ
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยบูรพา
4. อาจารย์ศิริธร คุชฎีพรรณ	อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส
โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
และ ครูต้นแบบวิชาภาษาฝรั่งเศส
ปีการศึกษา 2546
5. อาจารย์ปราณี ศิริรัตน์	ศึกษานิเทศก์ภาษาฝรั่งเศส
กรุงเทพมหานคร
2. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส	
1. รองศาสตราจารย์ ดร. พยอม ธรรมบุตร	ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ศิริธร คุชฎีพรรณ	อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส
โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
และ ครูต้นแบบวิชาภาษาฝรั่งเศส
ปีการศึกษา 2546
3. Professeur Fabien Bidault	อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส โรงเรียน
กุนนทีรุทธารามวิทยาคมและ โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา

ภาคผนวก ข

รูปแบบการสอนและคู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสาน
วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทยุทธศาสตร์และแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนา
ทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิด
ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4

ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ

ปัจจุบันภาษาต่างประเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นเนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลในเรื่องการกำหนดภาษาซึ่งส่งผลให้มีความต้องการผู้มีความเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศอย่างกว้างขวาง กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในยุคข้อมูลไร้พรมแดนเช่นทุกวันนี้ จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในปีพ.ศ. 2539 – 2550 ให้นักเรียนทุกคนที่เข้าสู่ระบบโรงเรียนเลือกเรียนภาษาต่างประเทศที่สอง เช่นภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น เป็นต้นในช่วงชั้นที่ 4 โดยมีเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถนำเอาภาษาที่เรียน ไปใช้สื่อความหมายกับผู้อื่นได้จริง แต่จากการศึกษางานวิจัยในปัจจุบันพบว่า ระดับความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่ใช้ความรู้เรื่องสมองเป็นฐานในปัจจุบันยังไม่ได้ตีความเพื่อนำมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาสามารถทำได้โดยการกระตุ้นให้เด็กได้ใช้สมองทั้งสองซีกในการทำกิจกรรมต่างๆด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสหลายๆด้าน ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neuro-linguistic Programming) ที่เน้นการกระตุ้นจากสัมผัสต่างๆ ผ่านทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวน้ำ เพื่อส่งเสริมการรับรู้ประสบการณ์ทางภาษา หากครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามแนวทางการทำงานของสมองก็จะสามารถช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีขึ้น

กล่าวได้ว่าวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเป็นแนวทางใหม่ในการจัดการศึกษา และยังมีกระบวนการที่เป็นขั้นตอนชัดเจนเสนอไว้ แม้ว่าวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยามีองค์ประกอบหลักเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพนักเรียนในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาไม่ได้เป็นวิธีสอนภาษาต่างประเทศโดยตรงจึงต้องการการผสมผสานกับวิธีการสอนภาษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจผสมผสานกับแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริง นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายด้วยตนเองโดยยึดหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคม(Sociolinguistics) ที่เน้นฝึกนักเรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้าน

หลักภาษาและความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มสังคมมิใช่ข้อความถูกต้องของหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อพิสูจน์แนวการสอนภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบใหม่ที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา และแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสอย่างมีประสิทธิภาพได้ชัดเจนขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีดังนี้

1. วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neurolinguistic Programming)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา (Neurolinguistic Programming หรือเรียกย่อๆว่า NLP) วิธีการสอนนี้ได้รับการพัฒนาโดย John Grinder และ Richard Bandler ในช่วงปี 1970 เพื่อเป็นวิธีการให้คำปรึกษาและการบำบัดทางจิตในแนวโน้มนใหม่ แม้ว่าวิธีการแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาไม่ได้พัฒนาเพื่อนำไปใช้ในการสอนภาษา แต่หลักการเบื้องต้นของวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตน การค้นพบตนเองและการตระหนักรู้ในตน ซึ่งเคยปรากฏในการสอนภาษาที่เรียกว่า การสอนภาษาแนวมนุษยนิยม (Humanistic Approaches) ที่เน้นการพัฒนาตน (self-actualization) และการตระหนักรู้ในตน (self-awareness)

วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยา เชื่อว่ามนุษย์ผลิตภาษาโดยอาศัยการทำงานของสมองซึ่งเกิดจากการรับรู้ข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการควบคุมการคิด การแปลเป็นสัญลักษณ์และส่งออกไปยังอวัยวะในการผลิตเสียง จึงมีหลักการที่สัมพันธ์กับทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) ในวิชาจิตวิทยา ซึ่งมีแนวคิดว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีความคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ กระบวนการประมวลข้อมูลเริ่มต้นจากการที่มนุษย์รับสิ่งเร้าเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งเร้าที่เข้ามาจะได้รับการบันทึกไว้ในความทรงจำ วิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาจึงเน้นการสร้างกิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยเน้นการเคลื่อนไหว การสัมผัส การดมกลิ่น และการชิมรส ควบคู่กับการมองเห็น การฟัง การพูด การเขียนภาษาเป้าหมาย ซึ่งก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของความทรงจำทำให้การระลึกเรื่องต่างๆดีขึ้น

องค์ประกอบหลักตามวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยามีดังนี้

1. นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Setting Outcomes) ผลที่คาดหวังจูงใจให้บุคคลใช้ความพยายามและเพิ่มความพยายามมากขึ้นเพื่อบรรลุตามสิ่งที่ตนคาดหวัง และทำให้บุคคลมุ่งความสนใจไปที่กิจกรรมที่เกี่ยวกับเป้าหมาย
2. การจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้ (Sensory Acuity) เพื่อก่อให้เกิดการเชื่อมโยงของความทรงจำทำให้การระลึกเรื่องต่างๆดีขึ้น
3. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู (Building Rapport) เพื่อลดความวิตกกังวล ส่งเสริมความรู้สึกปลอดภัยในการเรียน
4. การปฏิบัติอย่างยืดหยุ่น (Flexibility) โดยการจัดกิจกรรมที่นักเรียนมีทางเลือกเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้มากที่สุด

2. แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) สรุปได้ดังนี้

จากข้อเท็จจริงที่พบว่าถึงแม้นักเรียนจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารได้ จึงมีการเสนอการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งเป็นแนวการสอนที่สืบเนื่องมาจากแนวคิดด้านการสื่อสารของ Hymes (1972)

การสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารนี้อาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหา บริบทภาษา (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม เป้าหมายของการสอนคือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อต้องติดต่อกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมว่าควรจะทำอะไรกับใคร ที่ไหน เมื่อไรและอย่างไร โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนเป็นสำคัญ และเน้นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิดของตนเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูด การเขียนรวมทั้งการใช้ภาษาที่แสดงออกได้จากท่าทางและสีหน้าตามการสื่อความหมายตามความคิดของตน ทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามธรรมชาติ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่นักเรียน และการใช้ภาษาในสังคม สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ตามกาลเทศะมากกว่าการจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพียงเพื่อเข้าใจระบบเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดให้นักเรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนเพื่อให้การฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษา เป็นไปอย่างธรรมชาติ ครูจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำและแก้ไข การใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อร่วมกันอ่าน เขียน และได้ตอบกันโดยใช้ การฟังและการพูด

องค์ประกอบหลักตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมีดังนี้

1. นักเรียนทราบจุดประสงค์และได้เรียนสาระที่นำไปใช้ได้จริงทำให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อนักเรียน
2. การทำความเข้าใจความหมายและบริบทของภาษาทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม
3. นักเรียนได้ใช้ภาษาแลกเปลี่ยนข้อมูลโต้ตอบในบริบทต่างๆทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว
4. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้ได้รับข้อมูลป้อนกลับซึ่งทำให้นักเรียนปรับปรุงตนเองได้มากขึ้น

รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิด ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกันตลอดจนได้ผ่านขั้นตอนการ สร้างอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบ
4. การวัดและประเมินผล

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**หลักการของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาท
วิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียน
ภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4**

กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความถึง การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารใช้ภาษาพูดและเขียนโต้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความสนใจสนองตอบความต้องการ สอดคล้องกับประสบการณ์ วัช แบบการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน โดยมีรายละเอียดของหลักการดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษาฝรั่งเศสทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนตามสถานการณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้องด้วยการสร้างสถานการณ์การสื่อสารผ่านการใช้ประสาทสัมผัสหลายทางในการรับรู้ ได้แก่ ทางตา ทางหู ทางการสัมผัส และการเคลื่อนไหวทางการดมกลิ่น และทางการชิมรส ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ตามลักษณะของบริบทภาษาในสถานการณ์การสื่อสารและจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ไปจะช่วยให้ นักเรียนรับรู้ภาษาได้อย่างเข้าใจ และแสดงออกผ่านการสนทนาและการเขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสได้อย่างรวดเร็ว

2. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง และประเมินการปฏิบัติด้วยตนเองทำให้นักเรียนรู้ถึงปัญหาของตนเอง ทราบความสามารถของตนเองและใช้ความเข้าใจนั้นควบคุมการคิด การทำงานของตน อันจะทำให้ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

3. เมื่อนักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสแลกเปลี่ยนข้อมูลโต้ตอบในสถานการณ์ที่หลากหลาย จะทำให้ความคล่องในการใช้ภาษาค่อยๆเกิดขึ้นเองโดยไม่ต้องสอนโดยตรง

4. การมีทางเลือกในการเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกในชั้นเรียนเป็นการลดความเครียดในการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ในการใช้ภาษาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนและมีกำลังใจในการเรียนภาษาต่อไปได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ประกอบด้วย

1. ทักษะการพูด
2. ทักษะการเขียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสตามแนววิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสตามแนววิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง

ก่อนการจัดการเรียนการสอนต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่นักเรียนได้วินิจฉัยผลลัพธ์และความคาดหวังในการเรียนภาษาของตนในขั้นนี้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาเป้าหมาย นักเรียนจะต้องระบุได้ว่าต้องการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่ออะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อสื่อสารกับใคร ในเรื่องอะไรได้บ้าง และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน ซึ่งครูจะใช้วิธีการต่างๆเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนระบุเป้าหมายได้ ยิ่งนักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเป้าหมายที่ต้องการได้มากเท่าไรก็จะยิ่งมีความชัดเจนในการรับรู้แนวทางความเป็นไปได้ในการพัฒนาตนเองมากขึ้น นักเรียนพิจารณาตัดสินใจบนพื้นฐานเหตุผลของตนเอง ในการสร้างความคาดหวังในการเรียนรู้ของตนเอง ให้นักเรียนสร้างเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเป็นทิศทางในการทำงานและพยายามทำงานให้เสร็จสมบูรณ์

การให้นักเรียนสร้างเป้าหมายการเรียนรู้ให้กับตนเองเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนพยายามที่จะจดจำในสิ่งที่เรียนรู้ จูงใจนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยการทำให้เกิดความสนใจ มองเห็น

ความสำคัญของสิ่งที่เรารู้ มีการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์ มีเป้าหมายในการเรียนรู้ซึ่งมีความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเข้าใจในสิ่งที่จะเรารู้

2. ชั้นการเรียนรู้โครงสร้างภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร

ชั้นนี้เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างภาษา คำศัพท์และบริบทการใช้ภาษาต่างๆที่จำเป็นสำหรับการสื่อสาร ครูเน้นการสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างผู้ใช้ภาษาและผู้รับสาร และนำเสนอผ่านสถานการณ์ประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่เป็นเนื้อหาสาระหรือสถานการณ์การเรียนรู้ รับรู้ลักษณะต่างๆของสิ่งเร้าที่ปรากฏอยู่อย่างต้นตัว มีความใส่ใจในการเลือกรับรู้ข้อมูลต่างๆดังกล่าวอย่างตั้งใจ และกระตุ้นให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบตามประเภทและหมวดหมู่ วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของข้อมูล หรือจัดระบบข้อมูลเป็นกลุ่มเพื่อสะดวกต่อการจำและการคงอยู่ของข้อมูลในความจำต่อไป

การเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่กำหนดได้แบ่งเป็นบทเรียนย่อยๆ จำนวน 10 หน่วยการเรียนรู้ คือ การแต่งกาย สัตว์เลี้ยง อาหารกับการลดความอ้วน โทรศัพท์มือถือและการส่งข้อความ ภาพยนตร์ การเล่นเกม การวางแผนการเรียน ความรัก การเดินทาง และลมฟ้าอากาศ สำหรับแผนจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นนี้เป็นเพียง ตัวอย่างในการนำรูปแบบการสอนไปใช้

3. ชั้นเชื่อมโยง

ชั้นนี้เป็นการคิดเชื่อมโยงโครงสร้างภาษา บริบทภาษาได้แก่ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาวิถีในการใช้ภาษาที่พบ และคำศัพท์ที่พบ เข้ากับความต้องการและธรรมชาติการใช้ภาษาของนักเรียน นักเรียนต้องพิจารณาว่ามีข้อมูลใดที่ปรากฏอยู่บ้างและข้อมูลใดที่จำเป็นจะต้องแสวงหาเพิ่มเติม

4. ชั้นแสดงผลงาน

ในชั้นนี้ นักเรียนจะต้องนำเสนอความสามารถในการใช้ภาษามาใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนหรือกับครูตามแบบที่นักเรียนเลือกตามที่ครูและนักเรียนได้กำหนดไว้ในขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเลือกปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิด ทางเลือก และยุทธวิธีเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ จุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอนนี้มุ่งช่วยให้นักเรียนได้มีทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างน้อยที่สุดสามทางเลือก ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกแสดงผลงานในสามแนวทาง คือ การสนทนาโต้ตอบกับเพื่อน การสนทนาโต้ตอบกับครู หรือ การเลือกนำเสนอคน

เดียว เพื่อที่ได้มองเห็นประสบการณ์การใช้ภาษาในหลายแง่มุม ลดข้อจำกัดของตนเองและสร้างโอกาสที่ดีที่สุดของตน

5. ชั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษา

ในขั้นนี้ นักเรียนจะต้องประเมินตนเองตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เพื่อนักเรียนช่วยกันประเมิน วิเคราะห์ เสนอแนะและเลือกสมาชิกที่พูดได้ดี ครูประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาและการทดสอบความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งการประเมินตนเองของนักเรียนเป็นตรวจสอบตนเองเป็นระยะๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนรู้ถึงปัญหาของตน นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการและปัญหาที่พบในการสื่อสาร การรับฟังข้อเสนอแนะจากสมาชิกพร้อมช่วยกันช่วยให้ทราบความสามารถของตนและใช้ความเข้าใจนั้นควบคุมการคิด การทำงานของตนเองอันจะทำให้การเรียนรู้ขั้นประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

พฤติกรรมครูและพฤติกรรมนักเรียนในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
1. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้	ครูชี้แนะให้นักเรียนกำหนดเกณฑ์เป้าหมายและผลลัพธ์ที่ตนเองในการเรียน ก่อนที่นักเรียนระบุเป้าหมายและความคาดหวังในการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมเร้าความสนใจและทำให้ตระหนักถึงประโยชน์ มีการเชื่อมโยงเหตุการณ์จริงที่สัมพันธ์กับสิ่งที่จะเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของเรื่องที่จะเรียนเห็นความเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่เดิม ตัวอย่างเทคนิคหรือวิธีการสอนที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ เช่น การใช้เหตุการณ์จากประสบการณ์จริงของนักเรียน การใช้คำถาม การอภิปราย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความชัดเจนว่าต้องการ	นักเรียนกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวังของการเรียนภาษาฝรั่งเศสของตนเองว่าต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศสสื่อสาร เพื่ออะไร กับใคร และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
	<p>เรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไปเพื่อสื่อสารอะไร ต้องการเรียนรู้เพื่อสื่อสารกับใคร และต้องการสื่อสารได้ในระดับไหน จากนั้นครูให้นักเรียนระบุเป้าหมาย ของตนเองและระดับความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนที่ตนเองคาดหวัง เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อนักเรียนและนักเรียนตระหนักถึงแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาตนเองในการใช้ภาษาฝรั่งเศส</p>	
<p>2. ชั้นการเรียนรู้ โครงสร้างภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร</p>	<p>1) ครูนำเสนอเนื้อหาสำหรับทักษะการพูดโดยเน้นให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ขณะฟัง โดยจัดเป็นสถานการณ์ที่เอื้อต่อการใช้ประสาทสัมผัส ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร ในขั้นนี้ครูต้องใช้เทคนิคการนำเสนอโดยนำเสนอบทเรียนในลักษณะภาพรวม (chunking up) ก่อน ส่วนย่อย (chunking down)</p> <p>2) ครูนำเสนอภาษาเขียนในสถานการณ์เดียวกัน</p> <p>3) ครูให้นักเรียนจัดระบบข้อมูล</p>	<p>1) นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านได้แก่ การดู การฟัง การเคลื่อนไหว การสัมผัส การดมกลิ่น และการชิมรส</p> <p>ประกอบกรฟัง การพูด</p> <p>2) นักเรียนย้ำความเข้าใจโดยการพูดกับผู้ที่เขาต้องการพูดด้วยอีกครั้ง</p> <p>3) นักเรียนรวบรวมถ้อยความที่ได้พูด ฟังเพื่อนพูด อาจเป็นความโศก หรือ ประโยค และบันทึกวาทะกรรม เหล่านั้นลงในสมุดบันทึกผลการพูด</p> <p>4) นักเรียนอ่านถ้อยคำที่บันทึกไว้</p> <p>5) นักเรียนจัดระบบข้อมูล</p>

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
		การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเชื่อมโยงกับเรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษาให้อยู่ในรูปผังความคิด (mind mapping) หรือ ผังวงกลมสรุปความ (mandala) หรือ ผังคำศัพท์ (words spider) เป็นต้น
3. ขั้นเชื่อมโยง	<p>1) ครูกระตุ้นให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อสารเพื่ออะไร กับใคร ระดับไหน</p> <p>2) ครูถามความคิดเห็นของนักเรียน เป็นที่เล็งเมื่อนักเรียนต้องการข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้รับภาษาตามความต้องการของนักเรียน จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเป็นของตัวเอง</p>	<p>1) นักเรียนตรวจสอบความต้องการและความสนใจของตนเองว่าอยากได้คำศัพท์อื่นไหม</p> <p>2) นักเรียนเสนอข้อมูลตามความคิดของตนเองที่ต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศส สื่อสารเพิ่มเติมกับครู</p> <p>3) นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านพร้อมกับฝึกการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสตามสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง</p>
4. ขั้นแสดงผลงาน	ครูให้นักเรียนเลือกคู่สนทนาของตนเอง อาจเป็นเพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือกับครู หรือเลือกนำเสนอคนเดียว	1) นักเรียนสามารถเลือกคู่สนทนาของตนเองอาจเป็นเพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือกับครู หรือเลือกนำเสนอคนเดียว

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมครู	พฤติกรรมนักเรียน
		2) นักเรียนแสดงผลงานที่ตนเองต้องการสื่อสารกับผู้อื่น 3) นักเรียนคนอื่นๆร่วมฟัง
5. ชั้นประเมินความสามารถในการใช้ภาษา	1) ให้นักเรียนพิจารณาความแตกต่างความสามารถที่ตนเองมีกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองและกรอกลงในเอกสารการตั้งเป้าหมายในการเรียน	1) นักเรียนประเมินการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตนเองตั้งไว้ 2) นักเรียนประเมินเพื่อนร่วมชั้นและวิจารณ์ในลักษณะแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะของกันและกันทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง และได้แนวทางในการควบคุมหรือปรับพฤติกรรมตนเองในการใช้ภาษาฝรั่งเศสให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้น 3) นักเรียนเลือกเพื่อนที่ตนเองชอบมากที่สุดในการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร 4) สะท้อนความคิดต่อการเรียนลงสมุด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 นี้ ดำเนินการทั้งก่อนการเรียนตามรูปแบบและหลังการเรียนตามรูปแบบการสอนฯ ดังนี้

1. การวัดความสามารถในการพูดภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนฯ โดยใช้ การทดสอบแบบ

1) การสนทนาปากเปล่าโดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อหรือสถานการณ์ให้นักเรียนพูด

2) แบบทดสอบชนิดเลือกตอบเพื่อวัดความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยความได้เหมาะสมกับบริบทสถานการณ์

2. การวัดความสามารถในการเขียนภาษาฝรั่งเศส ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนฯ โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องประกอบภาพโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน

**คู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและ
แนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4**

เอกสารฉบับนี้เป็นคำแนะนำแนวทางการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสแก่นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่นำ “รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4” ไปใช้ ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้ทราบแนวปฏิบัติเป็นเบื้องต้นก่อนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ โปรดศึกษาทำความเข้าใจในแต่ละหัวข้อและปฏิบัติตามคำแนะนำ

คำแนะนำ

ข้อควรปฏิบัติในการนำรูปแบบการสอนไปใช้

ครูที่จะใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สาระต่างๆที่นำเสนอไว้ก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้
2. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งไว้ล่วงหน้า และตรวจสอบคุณภาพของอุปกรณ์ก่อนที่จะนำไปใช้จริง
3. ศึกษาการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างละเอียด

สำหรับรายละเอียดของข้อควรปฏิบัติในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้มีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สาระต่างๆที่นำเสนอไว้ก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

1.1 ศึกษารูปแบบการเรียนการสอน ครูที่จะใช้รูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนนี้อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงหลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดการเรียนการสอน บทบาทของครูและนักเรียน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้

สื่อ อุปกรณ์ สำหรับการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้

แผนจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจะกำหนดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ไว้ให้แล้ว ครูควรศึกษาว่าจะใช้สื่อแต่ละชนิดในขั้นตอนใด และใช้อย่างไร นอกจากนี้ยังควรทดลองใช้สื่อจนคล่องก่อนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ ควรเตรียมไว้ให้เพียงพอกับการใช้งาน เพื่อไม่ให้เกิดข้อจำกัดที่อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ได้แก่

2.2.1 แบบทดสอบความสามารถในการพูด ประกอบด้วย ข้อคำถามในการสนทนาปากเปล่า และแบบทดสอบการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ

2.2.2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียน ประกอบด้วย การเขียนเรื่องประกอบภาพ

2.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดและการเขียนในห้องเรียน ประกอบด้วยส่วนย่อย 2 ส่วน คือ การใช้วัจนภาษา และ การใช้วัจนภาษา ครูควรสังเกตพฤติกรรมการพูดและการเขียนของนักเรียนตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในแบบสังเกต แล้วบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ไว้ในแบบสังเกตพฤติกรรม

2.2.4 แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน

3. แนวการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เมื่อครูได้ศึกษาและจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ควรทราบแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในรูปแบบการสอน แนวการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารมีดังนี้

3.1 บทบาทครู การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูควรปฏิบัติตนตามบทบาทต่อไปนี้

3.1.1 เป็นผู้จัดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงสภาพจริงทำให้นักเรียนรับภาษาฝรั่งเศสอย่างเป็นธรรมชาติและปฏิบัติสัมพันธ์ทั้งทางการพูดและการเขียน โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับภาษาอย่างเป็นธรรมชาติและเกิดอารมณ์ ความรู้สึกร่วมขณะเรียน

3.1.2 เป็นผู้ให้คำปรึกษา (counselor) ซึ่งเน้นการให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน ในด้านต่อไปนี้

1) ด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นักเรียนคาดหวัง ครูอธิบายกระบวนการตั้งเป้าหมาย การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตนเองให้นักเรียนฝึกการตั้งเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงท้าทาย โดยครูควรพิจารณาความเหมาะสมในการตั้งเป้าหมายของนักเรียน ถ้านักเรียนตั้งเป้าหมายไม่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง คือสูงหรือต่ำเกินไป ครูจะต้องชี้แนะวิธีการตั้งเป้าหมายให้เหมาะสม

2) ด้านการเรียนการสอน ครูจะเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยถามความคิดเห็นของนักเรียนและจะเสนอสิ่งใหม่ตามความคิดเห็นของนักเรียนจนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำที่มีความหมายและพร้อมที่จะพูดและเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองโดยใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษา และครูควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนมีทางเลือกในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้มากที่สุด

3.1.3 เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการพูดและการเขียนของนักเรียน และให้ข้อมูลป้อนกลับที่สัมพันธ์กับการพูดและการเขียนของนักเรียนที่ช่วยทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองไปถึงเป้าหมายที่นักเรียนต้องการและมีความมั่นใจในการเรียนรู้ภาษาใหม่

3.2 บทบาทของนักเรียน

3.2.1 บทบาทของนักเรียนก่อนการเรียน

1) เป็นผู้ตั้งเป้าหมายในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของตนเอง เป้าหมายในที่นี้ คือ วัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายหรือความคาดหวังของพฤติกรรมที่นักเรียนพยายามจะทำให้สำเร็จ เป็นการระบุพฤติกรรมที่ชัดเจน เช่น วันนี้จะต้องบอกลักษณะการทำผมได้ 3 แบบ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่องการแต่งกายได้ 10 ประโยค พูดเพื่อการซื้อขายเรื่องเสื้อผ้าและต่อรองราคาได้ 5 ประโยค บรรยายการทำเล็บและการวาดลวดลายได้ 3 แบบ รู้คำศัพท์ใหม่จำนวน 20 คำ เป็นต้น 2) ผู้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไปในการเรียนภาษาฝรั่งเศส

แบบบันทึกการตั้งเป้าหมายและการประเมินตนเองของนักเรียน

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ครั้งที่	วันที่	ความคาดหวังในการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศส (ตามเนื้อหาที่เรียนในวันนี้)	จำนวนคำศัพท์ใหม่ที่ต้องการจำได้	ครั้งที่	วันที่	แบบบันทึกการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	ความแตกต่างจากเป้าหมาย	%	จำนวนคำศัพท์ใหม่ที่จำได้	หมายเหตุ	ลายเซ็น
..... (นักเรียน) (ครู)
..... (นักเรียน) (ครู)

3.2.2 บทบาทของนักเรียนระหว่างการเรียน

- 1) เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ตระหนักถึงบทบาทและเป้าหมายของตนเอง พยายามพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้
- 2) เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีการรับรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป
- 3) เป็นผู้มีความกล้าที่จะซักถามครูถึงสิ่งที่สงสัย
- 4) เป็นผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสตามความต้องการในการสื่อสารของตนเอง
- 5) เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมกรรมการพูดและการเขียนของตนเองและเพื่อน

3.3.3. บทบาทของนักเรียนหลังการเรียน

- 1) เป็นผู้ประเมินการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสของตนเอง โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตนเองตั้งไว้ และประเมินเพื่อนร่วมชั้นตามเกณฑ์ที่เพื่อนตั้งไว้
- 2) เป็นที่ปรึกษาแก่เพื่อน ให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เพื่อนทราบจุดอ่อนจุดแข็ง ในการพูดและการเขียนของตนเอง และได้แนวทางในการควบคุมหรือปรับปรุงพฤติกรรมตนเองในการใช้ภาษาฝรั่งเศสให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้น

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการพูด

การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดใช้แบบทดสอบสนทนาปากเปล่า (oral test) โดยตรวจให้คะแนนจากการฟังเทปบันทึกเสียง ซึ่งปรับจากเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ FSI (The Foreign Service Institute Oral Interview) ของออลเลอร์ (Oller, 1979: 320-323)

เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน

ด้านการออกเสียง (Accent)

ระดับ	1	ออกเสียงในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าใจได้
	2	ผิดอย่างเด่นชัดบ่อยๆ ยากแก่การเข้าใจ ต้องขำบ่อยๆ
	3	ออกสำเนียงต่างชาติต้องฟังอย่างตั้งใจ การออกเสียงผิดทำให้เข้าใจผิดบ่อยๆ มีข้อผิดพลาดไวยากรณ์และคำศัพท์
	4	มีร่องรอยสำเนียงต่างชาติ ออกเสียงผิดบางครั้งแต่ไม่ทำให้เข้าใจผิด
	5	การออกเสียงผิดน้อยมากแต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา
	6	ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงต่างประเทศ

ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

- ระดับ 1 ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ยกเว้นวลีที่เตรียมก่อนล่วงหน้า
- 2 พุดผิดมาก แสดงให้รู้ว่ามีความรู้ไวยากรณ์น้อยมาก ทำให้สื่อสารไม่ได้
- 3 พุดผิดบ่อยๆ ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่างทำให้เข้าใจผิด
- 4 พุดผิดเป็นครั้งคราว ทำให้รู้ว่าไม่มีความรู้ทางไวยากรณ์บางอย่าง แต่ไม่ถึงกับพุดแล้วไม่เข้าใจ
- 5 ผิดไวยากรณ์น้อยมาก
- 6 มีที่ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ตลอดการสัมภาษณ์

ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

- ระดับ 1 มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับบทสนทนาง่ายๆ
- 2 มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน
- 3 ใช้คำศัพท์ไม่มากพอ และในวงที่จำกัด พุดขยายความและอธิบายไม่ได้
- 4 ใช้ศัพท์ได้เพียงพอที่จะอธิบายในความสนใจพิเศษ ไม่มีศัพท์เทคนิค
- 5 ใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ
- 6 ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)

- ระดับ 1 การพุดยังติดตะกุกตะกัก พุดเป็นประโยคไม่ได้ สนทนาไม่ได้
- 2 การพุดช้ามาก และไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคที่พุดทุกวัน
- 3 ยังพุดได้ไม่สม่ำเสมอ พุดไม่จบประโยคก็มี
- 4 พุดแล้วหยุดบ้าง ความสม่ำเสมออาจจะเกิดจากการพุดใหม่หรือมัวคิดหาศัพท์
- 5 พุดได้ราบเรียบ ความเร็วและความสม่ำเสมอเท่านั้นที่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา
- 6 พุดได้คล่องแคล่วเทียบได้กับเจ้าของภาษา

ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

- ระดับ 1 เข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ในสถานการณ์ธรรมดาที่สุด
- 2 เข้าใจได้ช้าในคำพุดช้าๆง่ายๆ ยังต้องการการย้ำจึงจะเข้าใจ
- 3 เข้าใจเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องระมัดระวังและต้องการการย้ำในบางครั้ง
- 4 เข้าใจได้ดีในคำพุดที่มีอัตราความเร็วปกติ ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องการการย้ำในบางครั้ง

- 5 เข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาธรรมดา ยกเว้นสำนวนหรือคำพูดที่เร็ว
- 6 เข้าใจทุกอย่างโดยปราศจากความยุ่งยากและเพียงเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาคคนหนึ่ง

ตารางเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการสนทนาซึ่งผู้วิจัยปรับจากเกณฑ์การให้คะแนนจาก FSI Test (The Foreign Service Institute Oral Interview) (Oller, 1979: 320-323) ดังนี้ ตารางที่ ก1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการสนทนา

ระดับความสามารถ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
พฤติกรรม	1	2	3	4	5	6
ด้านการออกเสียง	1	2	3	4	5	6
ด้านไวยากรณ์	4	8	12	16	20	24
ด้านคำศัพท์	4	8	12	16	20	24
ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	3.5	7	10.5	14	17.5	21
ด้านความเข้าใจ	4	8	12	16	20	24

จากตารางที่ ก1 เกณฑ์ของค่าคะแนนจะเป็นไปตามระดับต่างๆตามตาราง เช่น การออกเสียง ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 6 แสดงว่า ได้คะแนน 6 คะแนน การใช้คำศัพท์ ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 4 แสดงว่า ได้คะแนน 16 คะแนน เป็นต้น จากค่าคะแนนที่ได้จะมีตารางแปลงคะแนนเป็นระดับของการสอบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ก2 ตารางแปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ

คะแนนรวมทั้งหมดจากตารางลงน้ำหนักคะแนน	ระดับของ FSI
16-25	0+
26-32	1
33-42	1+
43-52	2
53-62	2+
63-72	3
73-82	3+
83-92	4
93-99	4+

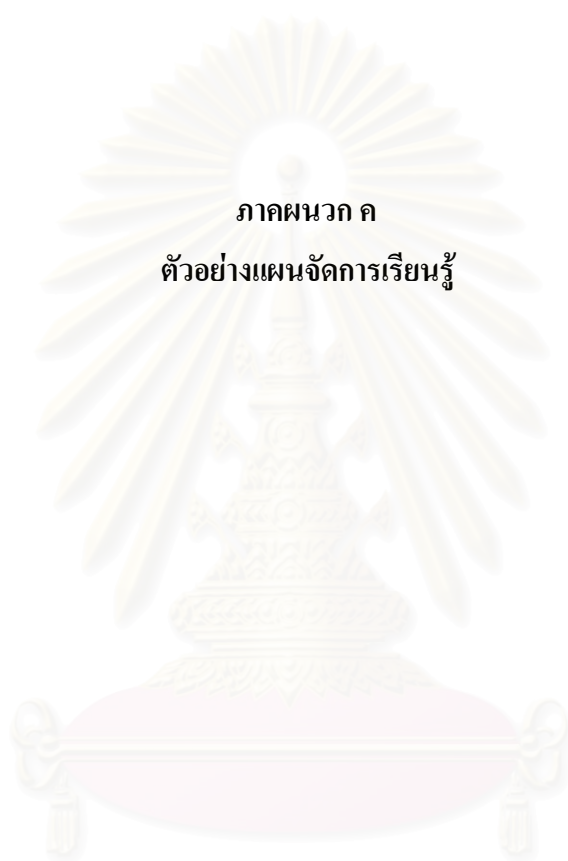
ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศไว้ 5 ระดับ ตามแบบ The Foreign Service Institute (FSI Test) ดังนี้

ระดับที่ 0	ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศนั้นๆ ได้
ระดับที่ 0+	ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดประโยค คำ หรือวลีที่ได้ท่องจำมาเท่านั้น
ระดับที่ 1	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาพื้นฐานทั่วไปในชีวิตประจำวันได้
ระดับที่ 1+	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาทั่วไปในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคม
ระดับที่ 2	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมได้
ระดับที่ 2+	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมและสามารถโต้ตอบตามความต้องการทางอาชีพได้แต่ยังมีข้อจำกัดอยู่
ระดับที่ 3	ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ระดับที่ 3+	ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาโต้ตอบได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะ เป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ สามารถโต้ตอบในเรื่องที่มีความสนใจทั่วไป และตรงกับความต้องการทางอาชีพ
ระดับที่ 4	ระดับที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการทางอาชีพ
ระดับที่ 4+	ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา
ระดับที่ 5	ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา มีลีลาการพูด ใช้น้ำเสียงคำ และสำนวนเหมาะสมกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน

การตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียนใช้แบบทดสอบการเขียนความเรียง โดยตรวจและให้คะแนนตามสูตรของออลเลอร์ (Oller, 1979) ดังนี้ คือ

$$\text{คะแนน} = \frac{\text{จำนวนคำที่นักเรียนทำได้ถูกต้อง} - \text{จำนวนคำที่นักเรียนเขียนผิด}}{\text{จำนวนคำที่เขียนใหม่ทั้งหมด}}$$

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนจัดการเรียนรู้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองครั้งที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เวลา 4 ชั่วโมง

เรื่อง **Les jeunes et la mode**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

บรรณสารที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 1.1 ต 1.2 และต 1.3 มาตรฐานช่วง
ชั้นข้อที่ 1,2,3,4

บรรณสารที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 2.2 มาตรฐานช่วงชั้นข้อที่ 1,2,3

บรรณสารที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 3.1
มาตรฐานช่วงชั้นข้อที่ 1,2,3

บรรณสารที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 4.2 มาตรฐาน
ช่วงชั้นข้อที่ 2,3

สาระสำคัญ

Certains jeunes ont un style. Les jeunes et leurs styles, sont confrontés à des critères de mode beaucoup trop élevé du moins. La plupart du temps les jeunes au secondaire prennent un style pour mieux se faire accepter des autres. Les adolescents veulent les conseils de changer comme des vêtements, des vernis à ongles ou de changer de coiffure et de teindre les cheveux.

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อให้ นักเรียนสามารถ

1. บรรยายลักษณะวิธีการทำผม การแต่งกาย การออกแบบลายบนเสื้อยืดและการทาเล็บตามความสนใจของตนเองได้
2. กล่าวเสนอแนะแก่ผู้อื่นได้
3. กล่าวชมเชยตนเองและผู้อื่นได้
4. สนทนาเรื่องการซื้อขายและต่อรองได้

Contenu fonctionnel

1. Savoir décrire d' aspect physique, des cheveux, des vêtements , la peinture sur t-shirt et des ongles
2. Savoir donner des conseils
3. Savoir faire des compliments
4. Savoir vendre et négocier

สาระการเรียนรู้

- Aspect physique général : jeune/vieux, grand/petit, gros(se)/mince
- Les cheveux : cheveux épais, cheveux fins, cheveux secs, cheveux frisés , cheveux bouclés, cheveux longs, cheveux courts, cheveux veloutés, natte (f.) / tresse de cheveux (f.), queue de cheval = coiffure aux cheveux resserrés sur le sommet de la tête par un noeud de rubon ou une barrette, teindre les cheveux
- Vernis à ongles, pince à ongles, le dissolvant
- Les vêtements : une mini jupe , une culotte courte , un jean, un pantalon, une chemise, un chemisier, un chemisier à rayures, un spaghetti strap shirts, un T-shirt sans manches, un pantalon écossais, une jupe plissée, une robe sans manches
- Adjectives : décontracté, collant, doux, velouté, rugueux, rêche passé couleur, brillant
- verbes : porter, mettre, marchander, baisser un peu le prix

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
1. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้	<p>- การนำเสนอสื่อการเรียนรู้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน การแต่งตัว การตัดผมทรงใหม่ การเลือกซื้อเสื้อผ้า การเพนท์เล็บ โดยกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสในสถานการณ์ดังกล่าว</p> <p>- การระบุความคาดหวังของนักเรียน เช่น นักเรียนสามารถบอกลักษณะการทำผมได้ 3 แบบ แสดงความคิดเห็นเรื่องการแต่งกาย ได้ 8 ประโยค การเลือกซื้อเสื้อผ้าได้ 5 ประโยค การออกแบบลายเสื้อยืดของตัวเองได้ 10 ประโยค บรรยายการเพนท์เล็บได้ 3 แบบ รู้คำศัพท์ใหม่จำนวน 20 คำ เป็นต้น โดยบันทึกในแบบบันทึกการตั้งเป้าหมายในการพูดและการเขียนจากเนื้อหาที่เรียนในวันนี้</p> <p>Combien de phrases sur le titre d' aujourd'hui que voulez –vous dire en français.</p> <p>Fixez –vous des buts réalisables. Écrivez – les dans la feuille de papier.</p>	

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
<p>2. ขั้นการเรียนรู้โครงสร้างภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร</p>	<p>- Pour aller au cinéma, samedi après-midi.</p> <p>Comment va-t-on changer de coiffure et les vêtements ?</p> <p>- On va apprendre à changer quelqu'un par la poupée.</p> <p>Comment sont les cheveux de ces poupée ?</p> <p>- Les cheveux blonds, moelleux et longs./ cheveux secs / cheveux bouclés/ cheveux frisés</p> <p>ครูสาธิตการทำผมแบบต่างๆพร้อมกับพูดเป็นภาษาฝรั่งเศส</p> <p>- Faites la queue de cheval par un noeud avec une barrette. C' est décontracté ?</p> <p>- Resserrez les cheveux sur le sommet de la tête par une barrette. C' est un peu trop bon chic, bon genre ?</p> <p>- Faites la tresse de cheveux.</p> <p>- Mettez du conditionneur pour assouplir ses cheveux.</p> <p>- Coupez-les très très courts avec une raie sur la gauche</p> <p>- Ne coupez pas trop court, juste un peu plus sur les côtés et derrière.</p> <p>- Mettez aussi du fixant ou du gel pour fixer les cheveux</p> <p>นักเรียนช่วยกันจัดแต่งทรงผมให้ตุ๊กตา ทำเป็นทรงต่างๆ เช่น รวบผม ผูกโบว์ ตัดกิ๊บ ปล่อยผมยาว ถักเปีย ตัดผมสั้น จัดทรงใส่เจล และการทำสีผม พร้อมกับฝึกพูดอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศส</p>	

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
	<p>เมื่อทำผมเสร็จแล้ว ครูสาธิตการแต่งตัวตุ๊กตาพร้อม กับพูดอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศส (ค้นคำกริยาตาม สถานการณ์จริง)</p> <ul style="list-style-type: none"> - v. mettre un T-shirt à manches courtes - v. s' habiller avec un T-shirt et un vieux jean. -v. porter un chemisier à rayures et une robe à fleurs - v. porter des spaghetti strap shirts - v. prendre une culotte courte - v. porter un pantalon et un chemisier <p>ครูชูตุ๊กตาที่นักเรียนได้ทำผมและใส่เสื้อผ้าและถาม นักเรียนคนอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comment sont les vêtements et les cheveux? <p>Comment vous les trouvez?</p> <ul style="list-style-type: none"> - A la mode / un peu grand / le bleu est plus joli sur lui. / C' est décontracté !/ Sa chemise est rêche passé couleur. - Elle est blanchée. (= à la mode) <p>นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาตัวนี้ควรแต่งตัวอย่างไรให้ออกมาสวย คุณดี เหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Le pantalon noir lui ira mieux ? <p>ครูวางเสื้อ กางเกง กระโปรงที่ปิดป้ายราคาให้นักเรียนเลือกซื้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Combien ça coûte ? - Ça coûte 1200 bahts. - On peut marchander ? - C' est trop cher. Baissez un peu le prix ! - Je n' ai pas assez d' argent 	

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
	<p>นักเรียนลองแต่งตัวตุ๊กตาพร้อมกับฝึกพูดอธิบาย เสื้อผ้า รูปแบบ รูปทรง สีเส้นต่างๆ เช่น เสื้อยืด เสื้อเชิ้ต เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น กางเกงยีนส์ กระโปรงสั้น กระโปรงยาว รองเท้าแบบหุ้มส้น รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ ให้กับตุ๊กตา</p> <p>ต่อมาจึงเป็นการเพนท์เล็บ ครูแจกอุปกรณ์การทำเล็บ ได้แก่ ยาทาเล็บ ปากกาทาเล็บสำหรับวาดลวดลาย ครูสาธิตการทำเล็บพร้อมกับอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศส ครูให้นักเรียนเลือกยาทาเล็บสีที่ตนเองชอบ</p> <p>Choisissez –vous les vernis à ongle ? Afin que le vernis à ongle sèche vite, passez-vous les ongles sous l'eau froide quelques instant bien sûr évitez ensuite de vous essuyer les mains, faites les séchez à l'air libre !!. Le séchage est accéléré.</p> <p>นักเรียนลองทาเล็บและวาดลวดลายต่างๆ พร้อมกับพูดอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศส โดยใช้คำกริยาต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - v. mettre du vernis à ongles - v. dessiner de petites figures sur les ongles - v. choisir le vernis à ongles, le rose , l' orange, le rouge. - v. peindre une petite fleur rose sur l' ongle <p>ต่อมา ครูแจกเสื้อยืด สีสำหรับเพนท์เสื้อยืด (la peinture sur t- shirt) พู่กัน มินฝรั่ง แครอทสำหรับการทำแบบพิมพ์ลาย เพื่อเป็นทางเลือกในการเรียน</p> <p>นักเรียนรวบรวมถ้อยความที่ได้พูด ฟังเพื่อนพูด อาจเป็นความโดด หรือ ประโยคและบันทึกวาทะกรรม เหล่านั้นลงในสมุดบันทึกผลการพูด นักเรียนอ่าน ถ้อยคำที่บันทึกไว้ และจัดระบบข้อมูลการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนเชื่อมโยงกับเรื่องราว ความสัมพันธ์ของ ผู้ใช้ภาษา วิธีในการใช้ภาษาให้อยู่ในรูปผังความคิด</p>	

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
3. ขั้นการเชื่อมโยง	<p>นักเรียนตรวจสอบความต้องการด้านคำศัพท์ของตนเอง ครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ครูเสนอข้อมูลที่นักเรียนสนใจอยากรู้เพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้รับภาษาตามความต้องการในการสื่อสาร จนกระทั่งนักเรียนมีคลังคำพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นของตัวเอง</p> <p>นักเรียนลองฝึกจัดแต่งทรงผม การแต่งกาย ทำสีเล็บ ออกแบบลายบนเสื้อยืดตามแบบที่ตนเองชอบ และการซื้อขายเสื้อผ้าหรือการทำเล็บที่ตนเองออกแบบกับเพื่อน พร้อมกับฝึกการพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสตามสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง</p>	
4. ขั้นแสดงผลงาน	<p>นักเรียนแสดงผลงานที่ตนเองต้องการสื่อสารกับผู้อื่น โดยนักเรียนสามารถเลือกวิธีการนำเสนอได้ตามความต้องการของนักเรียนเอง คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เลือกเขียนตอบในเล่ม - เลือกนำเสนอคนเดียว - เลือกสนทนาโต้ตอบกับครู - เลือกสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน 	
5. ขั้นประเมิน	<p>นักเรียนประเมินความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของตนเองและกรอกลงในเอกสารการตั้งเป้าหมายในการเรียน นักเรียนพิจารณาความแตกต่างระหว่างความสามารถที่ตนเองมีกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักเรียนประเมินเพื่อนร่วมชั้นและเลือกเพื่อนที่นำเสนอได้ดีที่สุด เพื่อนนักเรียนและครูให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน</p> <p>นักเรียนพิจารณาตนเองว่ามีจุดใดบ้างที่นักเรียนเข้าใจดีแล้วและมีจุดใดบ้างที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขหรือทบทวนความเข้าใจเพิ่มเติม โดยเขียนลงในแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน</p>	

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ตุ๊กตา, เสื้อผ้าตุ๊กตาชุดต่างๆ, อุปกรณ์การทาบเล็บ, เจลใส่ผม, กิ๊บติดผม, ยางรัดผม, เสื้อยืด, เสื้อสำหรับเพนท์เสื้อยืด, ม้วนฝรั่ง, แครอท, พู่กัน แบบบันทึกการตั้งเป้าหมาย ความคาดหวัง และการประเมินตนเองของนักเรียน, แบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- การประเมินตนเองตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้
- เพื่อนนักเรียนช่วยกันประเมิน
- ครูประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรม การพูดและการเขียนภาษาฝรั่งเศสในห้องเรียน
- การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมระหว่างการเรียนรู้การสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุมครั้งที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เวลา 4 ชั่วโมง

เรื่อง **Les jeunes et la mode**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

บรรณสารที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 1.1 ต 1.2 และต 1.3 มาตรฐานช่วง
ชั้นข้อที่ 1,2,3,4

บรรณสารที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 2.2 มาตรฐานช่วงชั้นข้อที่ 1,2,3

บรรณสารที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 3.1
มาตรฐานช่วงชั้นข้อที่ 1,2,3

บรรณสารที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก: มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ต 4.2 มาตรฐาน
ช่วงชั้นข้อที่ 2,3

สาระสำคัญ

Certains jeunes ont un style. Les jeunes et leurs styles, sont confrontés à des critères de mode beaucoup trop élevé du moins. La plupart du temps les jeunes au secondaire prennent un style pour mieux se faire accepter des autres. Les adolescents veulent les conseils de changer comme des vêtements, des vernis à ongles ou de changer de coiffure et de teindre les cheveux.

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อให้ นักเรียนสามารถ

1. บรรยายลักษณะวิธีการทำผม การแต่งกาย การออกแบบลายบนเสื้อยืดและการทาเล็บตามความสนใจของตนเองได้
2. กล่าวเสนอแนะแก่ผู้อื่นได้
3. กล่าวชมเชยตนเองและผู้อื่นได้
4. สนทนาเรื่องการซื้อขายและต่อรองได้

Contenu fonctionnel

1. Savoir décrire d' aspect physique, des cheveux, des vêtements , la peinture sur t-shirt et des ongles
2. Savoir donner des conseils
3. Savoir faire des compliments
4. Savoir vendre et négocier

สาระการเรียนรู้

- Aspect physique général : jeune/vieux, grand/petit, gros(se)/mince
- Les cheveux : cheveux épais, cheveux fins , cheveux secs , cheveux frisés, cheveux bouclés, cheveux longs, cheveux courts, cheveux veloutés, natte (f.) / tresse de cheveux (f.) , queue de cheval = coiffure aux cheveux resserrés sur le sommet de la tête par un noeud de rubon ou une barrette, teindre les cheveux
- Vernis à ongles, pince à ongles, le dissolvant
- Les vêtements : une mini jupe , une culotte courte ,un jean, le pantalon, une chemise,
- Adjectives : collant, doux, velouté, rugueux, rêche passé couleur, brillant

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
การสอนฟัง - พูด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนความรู้เดิม 2. ให้นักเรียนฟังเทปบทสนทนาเรื่อง “les jeunes et la mode: Ça vous va mieux” พร้อมกับอ่านประกอบ 1 ครั้ง 3. ครูอธิบายคำศัพท์ นักเรียนดูภาพบัตรคำประกอบ การสอน 4. ให้นักเรียนฟังเทปอีก 1 ครั้ง ทำแบบฝึกหัดที่ 1 เพื่อทดสอบความเข้าใจ ครูเฉลยคำตอบ 5. นักเรียนฟังบทสนทนาเรื่อง “Dans une boutique de prêt-à-porter au grand magasin.” และ “Je ne sais pas trop...” นักเรียนพูดตามเป็นกลุ่มและรายบุคคล 6. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 และ 2 	
การสอนอ่าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การคาดคะเนเรื่อง “La peinture sur tissu” 2. การฝึกอ่านบทอ่านเรื่อง “La peinture sur tissu” ในใจ 3. การสำรวจบทอ่านร่วมกัน <p>ให้นักเรียนศึกษาโครงสร้างไวยากรณ์และคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านเป็นกลุ่ม</p>	

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
	<p>4.การเสริมความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยให้อ่านจากหนังสือและใบความรู้เสริมด้านคำศัพท์และไวยากรณ์</p> <p>5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดตอบคำถามต่อไปนี้ Quels sont les matériels pour faire la peinture sur t-shirt ? Comment fait-il la peinture sur t-shirt ?</p> <p>6. ครูเฉลยคำตอบ</p> <p>7. นักเรียนพูดสรุปเรื่องที่อ่าน</p>	
การเขียน	<p>1.ครูมอบหมายงานให้เขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับแฟชั่นการแต่งกาย</p> <p>2. นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียน อภิปรายกลุ่มเป็นภาษาไทยแล้วสรุปเลือกเรื่องที่จะเขียน</p> <p>3.คัดเลือก จัดลำดับข้อมูลที่จะเขียน</p> <p>4.ดำเนินการเขียน โดยแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกันหรือเขียนรายบุคคล โดยดูจากโครงสร้างภาษาที่เรียนไปตามแบบหรือตัวอย่างจากบทสนทนาที่เรียนไป</p> <p>5.ตรวจแก้ไขผลงานร่วมกัน แล้วนำเสนอผลงานส่งครู</p>	

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

-หนังสือเรียน

-ใบงานแบบฝึกหัด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- การฟังและการอ่านจับใจความแล้วตอบลงในแบบทดสอบ

- การพูด ประเมินจากการสนทนาตามบทสนทนาที่ได้เรียนไป

- การเขียน

ตัวอย่างเอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

Les jeunes et la mode

Ça vous va mieux.

Dialogue

Anne : On va aller au cinéma, samedi après-midi. Comment voulez-vous vous habiller ?

Katia : Je vais m'habiller avec un T-shirt et un vieux jean.

Tania : C'est décontracté ! Moi, je vais porter un pantalon et un chemisier.

Anne : C'est un peu trop bon chic, bon genre.

Suzanne : Moi, je suis grosse comme un ballon ! Je veux porter un T-shirt ou un chemisier à rayures et une robe à fleurs. Ça me va mieux.

Anne : Non, ça ne te va pas. Je pense que un pantalon noir t'ira mieux.

Sonia : Moi, j'aime porter des produits de marque.

Anne : Les vêtements sont beaux mais trop chers, n'est-ce pas ?

Sonia : Oui, les marques sont le reflet d'une bonne qualité et d'un bon modèle..

Anne : Ce n'est pas trop cher pour toi ? Tes parents ne disent rien ?

Sonia : Je n'ai pas de problème car maman m'incite à ne pas être une victime de la mode ou de la bêtise de certains jeunes. Ils m'apprennent à faire le choix par rapport à ce que j'aime et ce qui est "beau".

Anne : Je remarque que les jeunes portent toujours "des spaghetti strap shirts".

Katia : Oui de temps en temps j'aime bien parce que c'est moins chaud.

Anne : Moi, je ne supporte pas c'est trop branché.

Pour vous aider

s'habiller (v) แต่งตัว

robe à fleurs (nf) กระโปรงลายดอกไม้

T-shirt (nm) เสื้อยืด

produit de marque (nm) สินค้าแบรนด์เนม

vieux jean (nm) กางเกงยีนส์เก่าๆ

reflet (nm) การสะท้อน

décontracté (adj) เรียบง่าย

qualité (nf) คุณภาพ

chemisier (nm) เสื้อเชิ้ตผู้หญิง

modèle (nm) แบบ

bon chic, bon genre คู่ดีมีระดับ

spaghetti strap shirts (nm) เสื้อสายเดี่ยว

chemisier à rayures (nm) เสื้อเชิ้ตผู้หญิง-

branché (adj) ทันสมัย

ลายทาง

Dialogue 2

Dans une boutique de prêt-à-porter au grand magasin.

Anne: Qu' est-ce qu' il est beau !

Vous l'avez d'une autre couleur, madame?

Vendeuse: Oui, le rouge, le bleu, le blanc et le noir.

Anne: Comment tu le trouves?

Jean: A mon avis, un peu grand et le bleu est plus joli sur toi.

Anne: Combien ça coûte?

Vendeuse: Ce strap shirt coûte 1200 bahts. Il est très joli !

Anne: On peut marchander? C' est trop cher. Baissez un peu le prix!

Vendeuse: Je peux baisser de seulement 50 bahts. C' est le "Esprit" des Etat-Unis.

Anne: Je l' aime, mais je n' ai pas assez d' argent... je regrette. Au revoir, madame.

Pour vous aider

marchander (v) ต้อราคา

baisser un peu le prix (v) ลดราคา

assez de (adv) พอเพียง

บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Activité 1 L' association entre des images et des idées

Observez les dessin puis reliez.

1. un chemisier	a. à rayures
2. un pantalon	b. sans manches
3. une jupe	c. écossais
4. une robe	d. à manches courtes
5. un T-shirt	e. plissée

Dialogue 3

Je ne sais pas trop ...

Chez le coiffeur ที่ร้านตัดผม

La coiffeuse : Alors, mademoiselle, qu' est-ce qu' on vous fait ?

La cliente : Je voudrais bien changer de coiffure, mais je ne sais pas trop ...

La coiffeuse : Vous voulez les cheveux courts ?

La cliente : Je ne suis pas sûre. Pourriez-vous me donner quelques conseils ?

La coiffeuse : Oui, les cheveux courts, je trouve que c' est bien.

La cliente : Vraiment ? J' hésite un peu. Ce ne sera pas trop court ?

La coiffeuse : Mais non, je vous assure.

La cliente : Ne coupez pas trop court, juste un peu plus sur les côtés et derrière.

La coiffeuse : Voulez-vous vous teindre les cheveux ?

La cliente : Oui, avez-vous une palette de couleurs ?

La coiffeuse : Oui, mademoiselle. Mais à mon avis, le brun sera plus joli sur vous.

La cliente : Vraiment ? Je ne sais pas quoi choisir. Je vais réfléchir.

(Quelques minutes plus tard)

La cliente : Oh là là ! Qu' est-ce que c' est court !!! Vous avez coupé tout ça ?

La coiffeuse : Oui, ça vous va très bien.

La cliente : Moi, je me trouve affreuse !

La coiffeuse : C' est parce que vous n' êtes pas habituée !

La cliente : Vraiment ? Je ne suis pas convaincue.

Mettez aussi du fixant, s' il vous plaît.

La coiffeuse : Aimez-vous vous mettre du vernis à ongles ou dessiner de petites figures sur les ongles ?

La cliente : Oui, c' est à la mode en ce moment.

Puis-je choisir le vernis à ongles. J' aime le rose ou l' orange, pas le vert.

Pourriez-vous peindre une petite fleur rose sur l' ongle ? Vous pensez que c' est une bonne idée ?

La coiffeuse : C' est très bien, mademoiselle.

La cliente : Combien ça coûte ?

La coiffeuse : Ça coûte 1500 Bahts, mademoiselle.

Pour vous aider

changer de coiffure (v) เปลี่ยนทรงผม

affreuse (adj) หวาดกลัว

conseils (nm) คำแนะนำ

habituer (v) ทำให้เคยชิน

hésiter (v) ลังเล

convaincu (adj) เชื่อมั่น

assurer (v) ยืนยัน

fixant (nm) เจลใส่ผม

côté (nm) ข้างๆ

vernis à ongles (nm) ยาทาเล็บ

derrière (nm) ข้างหลัง

dessiner (v) วาดรูป

teindre (v) ย้อมสี

à la mode (adj) ทันสมัย

cheveux (nm) ผม

peindre (v) ระบายสี

palette des couleurs (nf) แผ่นตารางสี

réfléchir (v) คิดไตร่ตรอง

Activité 2 Associez ces phrases ci-dessous à leur dessin. A quoi pensez-vous quand vous entendez ces phrases ?

Dessin

Phrase

1.	A. Les cheveux sont longs.
2.	B. Elle fait la queue de cheval par un noeud avec une barrette.
3.	C. Mettez aussi du fixant pour fixer les cheveux.
4.	D. Mettez du conditionneur pour assouplir les cheveux.
5.	E. Je voudrais choisir le vernis à ongles.
J' aime le rose ou l' orange, pas le rouge.
6.	F. Pourriez-vous peindre une petite fleur rouge à ongle ?
7.	G. Je voudrais simplement me faire raser.
8.	H. Il a les cheveux bruns, courts et frisés.

Activité 3 บทอ่านเรื่อง “La peinture sur tissu”

L'utilisation de pommes de terre est déjà très amusante, mais s'ils peuvent porter les chefs d'oeuvre qu'ils ont réalisés, ils seront particulièrement fiers. Vous devrez préparer les pommes de terre et les tee-shirt.

Choisissez des formes simples car les petits détails sont difficiles à couper dans la chair de la pomme de terre.

Vous pouvez utiliser d'autres légumes comme la carotte pour dessiner de petits ronds.

L'utilisation d'emporte-pièce est également du plus bel effet (on trempe la tranche dans des soucoupes remplies de peinture).

Commencez par travailler votre motif sur du papier.

N'utilisez qu'une seule couleur par pomme de terre.

Bien rincer le pinceau quand vous changez de couleur.

Avant de commencer, protégez le plan de travail avec du plastique (ex : sac poubelle).

Mélangez les couleurs, si nécessaire, dans des pots de yaourt.

Préparez de vieux chiffons ou d'essuie tout.

Trucs :

Vous devez laver et repasser votre tee-shirt une première fois (le tee-shirt neuf contenant trop d'apprêt).

Utilisez de préférence des fibres naturelles : 100% coton ou soie

N'appliquez pas trop de peinture, les bords pourraient couler.

Mélanger les couleurs (mesures approximatives) :

Rose : 1 1/2 c. à café de Blanc + 1/2 de Rouge

Orange : 1 1/2 c. à café de Jaune + 1/2 de Rouge

Vert pâle : 1 c. à café de Jaune + 1/2 de Vert + 1/2 de Blanc

Coupez les pomme de terre en 2 et découpez la forme souhaitée en relief.

Pour le modèle présenté, vous découpez 3 formes différentes de fleurs, 1 pour la feuille et 1 pour la tige.

Glissez un carton dans le tee-shirt et appuyez fermement (sans "glisser").

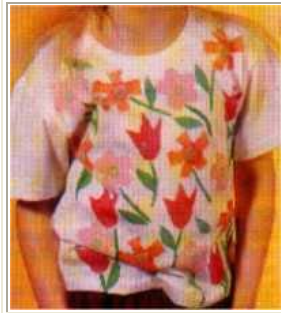
Recommencez avec les autres fleurs.

Imprimez les tiges et les feuilles, puis utilisez une carotte coupée en 2 pour le centre de la fleur.

Laissez sécher, retirez le carton, puis repassez et lavez le tee-shirt sur l'envers.

La technique et les précautions de lavage sont les mêmes que pour la peinture sur tissu dans l'autre rubrique.

Voilà, original et facile !

Activité 4 กิจกรรมการเขียน

Comment est-ce que tu t'habilles quand tu sors avec tes amis pendant le week-end ? La mode, c' est important pour toi ?

Comment le dire :

Comment le dire à proposer et vendre

Demander le prix	Donner le prix
1. Combien ça coûte ?	Ça coûte bahts.
2. C' est combien ?	C' estbahts

Demander	Donner des conseils
Qu' est-ce que tu me conseilles de mettre? La jube noire ou la jube bleue ?	Je te conseille la noir, elle sera mieux adaptée à la circonstance.

Décrire une personne
Il est petit et brun. Elle est grande et brune. Il a les cheveux frisés, bruns, moelleux avec une raie à gauche.

Exprimer ses goûts
- Ça me plaît. - Non, je n' aime pas.

Décrire les ongles

De quelle couleur vous voulez peindre les ongles ?

Choisissez –vous le vernis à ongle ?

- J' aime le rose ou l' orange, pas le rouge

- Peintez-les en rose / en rouge / en jaune et rouge.

Indiquer la fonction

Ça sert à quoi ?

- À peindre les ongles.
- À dissoudre la couleur.

Impératif

Mettez aussi du conditionneur.

du fixant.(ou du gel)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาฝรั่งเศส (Partie Orale)

เวลา 20 นาที

คะแนน 10 คะแนน

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถฟังข้อความคำถามแล้วโต้ตอบเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น ได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะได้

คำชี้แจง เป็นข้อสอบประกอบด้วยคำถาม จำนวน 10 ข้อ ในการสัมภาษณ์จะมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน พร้อมทั้งมีการบันทึกเพื่อการตรวจคำตอบ โดยนักเรียนจะได้ยินคำถามข้อละ 2 ครั้ง แล้วผู้บันทึกคำตอบเป็นข้อความที่สมบูรณ์ถูกต้องและรวดเร็ว

1. La mode, c' est important pour toi ? Comment est-ce que tu t'habilles quand tu sors avec tes amis pendant le week-end ?
2. Aimes-tu les animaux? Rêves-tu d' en avoir ? Lesquels ? Décris-les. De quel animal as - tu peur ? Pourquoi ?
3. Quel est le plat que tu préfères manger ? Décris ce plat. Est-ce que tu veux améliorer tes habitudes alimentaires ? Lesquelles ?
4. As-tu un téléphone portable ? Quel est ton numéro de téléphone ? Comment envoies-tu le SMS ?
5. Quel genre de film aimes-tu ? Quel est ton film préféré ? Peux-tu le décrire ?
6. Aimes-tu regarder le match de foot ? Quelle équipe préfères-tu ? Quelle est ta star de foot préférée ? Présente-la.
7. Quelles études voudrais-tu faire ? Quel métier veux-tu faire plus tard ?
Qu'est-ce que tu rêves de réaliser dans 5 ans ? Comment vois-tu ta vie future ?
8. Est-ce que tu es amoureux (se) d' un garçon ou d' une fille ? Qu'est-ce que tu veux lui faire connaître ?
9. Comment vas-tu à l' école ? Quand ton ami français est à Bangkok, quel moyen de transport lui conseilles-tu ? Pourquoi ?
10. Quelle est ta saison préférée ? Pourquoi ? En été, qu'est-ce que tu veux faire pour ne pas avoir trop chaud ?

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเลือกถ้อยความ
ในการสนทนาภาษาฝรั่งเศสที่เหมาะสมกับสถานการณ์

คำชี้แจง

เวลาที่ใช้สอบ 60 นาที

1. ข้อสอบชุดนี้มีทั้งหมด 13 หน้า จำนวน 40 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำข้อสอบทุกข้อลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น
3. ห้ามขีดเขียนข้อความใดๆ ลงในกระดาษคำถาม
4. คะแนนที่ได้จากการทำข้อสอบนี้ไม่มีผลต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนแต่จะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น ขอให้นักเรียนทำข้อสอบอย่างเต็มความสามารถ

Choisissez la meilleure réponse.

1. Je n' aime pas beaucoup les robes longues; par contre, je trouve ça très bien pour les filles qui ont de jolies jambes.

a. le pantalon	b. les mini-jupes
c. le produit en marque	d. le chemisier

2. A : Il est super, ton nouveau pantalon !

B :

a. Incroyable!	b. Tu trouves ?
c. Tu dis n' importe quoi !	d. En plus, elle est en soie.

3.. Les jeunes qui s' habillent avec un T-shirt et un vieux jean sont

a. raffinés	b. classiques
c. décontractés	d. bon chic, bon genre

4. Vous essayez un pantalon. Il est trop grand.

Que dites-vous au vendeur pour en avoir un autre ?

a. Ce n' est pas assez .	b. Je peux trouver dans un autre magasin ?
c. Donnez-moi une veste.	d. Vous n' en avez pas un plus petit ?

5.

Traduisez l' image en parole :

Que dit la fille?

- a. Je suis aussi jeune et beau.
- b. Excusez-moi, je crois que vous vous êtes trompé.
- c. Tais-toi. J' en ai assez d' entendre tes miaulement!
- d. J' ai trouvé un petit chien abandonné dans la rue. Je veux le garder.

6. A : Est-ce que tu peux raconter un peu sur ton hamster ?

B : Bien sûr. J' ai un petit joli hamster. Il préfère

- a. manger des graines de tournesol
- b. sucer des fleurs sucrées
- c. manger des choux
- d. manger de la viande

7. Parmi ces animaux, lequel comme le chat, mange de la viande ?

- a. le chien
- b. le boeuf
- c. le renard
- d. le perroquet

8. Tous les ans, la Thaïlande perd beaucoup d' animaux sauvages, alors, je vous en prie

- a. Ne vous promenez pas dans la forêt.
- b. Ne cueillez pas de fleurs dans le jardin
- c. Ne les tuez pas.
- d. Ne coupez pas.

9. Robert : Tu ne prends pas de ce plat ?

Jean : Non, merci.

Robert : C' est très bon.

- a. Tu as eu tort !
- b. Quel plaisir !
- c. C' est bien fait.
- d. Comme tu es gentil !

10-12 Complétez ce dialogue en choisissant les phrases données.

Réponses pour 10-12

- a. Du bifteck et des frites, j'adore ça.
- b. Elle n'est pas bonne pour la santé
- c. Alors, comme plat principal, je dois acheter du poisson.

Nadine : Qu'est-ce que vous voulez préparer comme plat principal pour la soirée ?

Paul :10.....

Noëlle : Ah non ! Pas de viande le soir. C'est lourd et ça fait grossir.

Je préfère les saucissons.

Thibaut : Je ne suis pas d'accord. Prenons du poisson. C'est très bon pour la santé.

Nadine :11..... Et pour les gâteaux, on prend de la tarte aux fruits ou du gâteau au chocolat ?

Noëlle : Moi, je suis pour la tarte aux fruits.

Paul : Et comme boisson, est-ce qu'on peut boire de la bière ?

Chloé :12..... Il faut boire du jus de fruits. Grâce à leurs vitamines, on est en forme.

Nadine : Oui, je suis d'accord avec toi. Pour les gâteaux, je dois prendre une tarte aux fruits et du jus de fruits comme boisson. C'est bien ça ?

13. Que faut-il dire si vous appelez un faux numéro ?

- a. Vous ne vous souvenez pas de moi ?
- b. Ne vous moquez pas de moi.
- c. Pardon, je me suis trompé.
- d. Tant pis, je vous rappellerai demain.

14. A : Je voudrais parler à Madame Shinnawatra, s'il vous plaît.

B : Elle vient de partir.

- a. Voulez-vous raccrocher ?
- b. Voulez-vous attendre ?
- c. Voulez-vous laisser un message ?
- d. Voulez-vous l'appeler ?

15. “Pour parler, mettez une pièce de un ou cinq bahts.

Appuyez le numéro d’ appel sur le bouton. ”

Ces indications sont destinées à quelqu’ un qui

a. achète un billet de métro	b. achète une boisson
c. achète des timbres	d. téléphone

16. A : As-tu téléchargé la nouvelle sonnerie ?

B : Non. Quel code ? Ça coûte combien ?

A :

a. 10 personnes	b. J’ai 5 chansons dans mon portable.
c. Tapez le 11 22 51 04. Ça coûte 15 bahts par fois.	d. Le vent souffle à 80 km/h.

17. A : Le film est formidable !

B : Moi, je ne trouve pas. L’ histoire n’ a pas intérêt.

A : J’ ai trouvé ça passionnant.

a. Tu as raison	b. C’ est vrai.
c. Tu exagères.	d. Tu as tort.

18. A : Tu as vu “Le Tomb Raider et Lara Croft” hier soir au cinéma. Comment l’ as-tu trouvé ?

B :

- a. Pas mal. J’ aime bien les films d’ action
- b. Je l’ ai trouvé bien caché sous la chaise.
- c. J’ ai trouvé que cela ne servait rien.
- d. Quelle horreur !

19. A : “Je veux aller au cinéma. Ça te dit ?”

B :

Comment lui répondez-vous que vous êtes d’ accord ?

a. J’ en veux pas.	b. J’ ai mille choses à faire.
c. Pas encore.	d. Ce soir, pourquoi pas ?

26. Je n' écoute jamais les explications du professeur, j' ai toujours la tête en l' air.

Cela veut dire que je suis

- a. paresseux
- b. furieux
- c. distrait
- d. intelligent

27. Je prends des en écoutant les conférences.

- a. mots
- b. notes
- c. phrases
- d. paroles

28. Que ferez-vous quand vous aurez terminé vos études à l' école ?

- a. Je ferai laver ce chemisier.
- b. Je ferai des études en sciences politiques à l'université.
- c. Ne plus avoir faim.
- d. Je choisirai tout de suite.

29. A :

B : Je suis amoureux d'une jeune fille .

- a. Que faites-vous ?
- b. Qu'est-ce que tu as ?
- c. Tu ne sais pas ce que c'est ?
- d. Pourquoi es-tu amoureux d'elle ?

30. Trouvez la réponse à cette lettre du "courrier du coeur"

"J' ai 16 ans. Je suis amoureuse d' un homme de 30 ans qui veut m' épouser. Je veux me marier. Mon père refuse. Ma mère est d' accord. Je ne sais pas quoi faire et je ne suis pas majeure ! Je suis au désespoir." Sonia

- a. "Ne vous en faites pas! Un jour, il se décidera. Surtout ne devez pas se presser ."
- b. "Il ne faut pas se décourager ! ...mais si vous l'aimez vraiment, pourquoi ne pas l'épouser ?"
- c. "Réfléchissez bien... Dans deux ans, vous serez majeure et vous pourrez prendre une décision toute seule."
- d. " C' est bien beau de se marier jeune...mais de quoi allez-vous vivre ? Et ta petite amie, elle est d' accord avec vos projets ?"

37. “Il pleut beaucoup. Les passants sont rares et le vent souffle avec violence.”

Que dites-vous quand vous entendez les énoncés.

a. Quelle violence!	b. Quelle ventilation !
c. Quelle malchance !	d. Quel sale temps !

38. Watcharee demande à Piyaporn d’ ouvrir la fenêtre parce qu’il fait trop chaud.

Piyaporn lui répond : “

a. Oui, j’ ai froid.	b. Ne vous dérangez pas.
c. Ne vous inquiétez pas.	d. Oui, une minute, s’ il te plaît.

39. A : Il commence à faire chaud. ?

B : Allez-y sans moi. La mer est trop dangereuse.

a. On va ensemble se baigner ?	b. On va ensemble à la montagne ?
c. On va faire une randonnée ?	d. On va pique-niquer ?

40. A :

B : Il fait mauvais, avec beaucoup de pluies.

a. Qu’est-ce qu’il fait ?	b. Quel temps fait-il ?
c. Est-ce qu’il fait mauvais ?	d. Il fait comment ?

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาฝรั่งเศส (Partie Écrite)

เวลา 30 นาที

คะแนน 10 คะแนน

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากภาพและบรรยายภาพได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยคบรรยายภาพ A และ B อย่างน้อย 10 ประโยค

ภาพ A

ภาพ B

ตัวอย่างคำเฉลย

D'abord, Robert a fait ses devoirs. Ensuite, il a parlé trois heures au téléphone à Marie-Claire. Après, il a lu une lettre de Marie-Claire... vingt fois! Après ça, il est allé au cinéma et il a vu Marie-Claire... avec un autre garçon! Finalement, il a raté le bus. Robert a passé un très mauvais week-end.

Robert téléphone à son ami Jean-Marc. Robert lui dit, «J'ai un petit problème. Tu as une minute?» Jean-Marc lui répond, «Je t'écoute. Qu'est-ce que je peux faire?» Robert dit, «J'ai téléphoné à Marie-Claire. Elle est là, mais ça ne répond pas.» Jean-Marc lui répond, «Ne t'en fais pas. Elle n'est pas là. Elle écoute des CD avec moi!» Maintenant Robert est très triste!

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้

วันที่ เวลา ครั้งที่.....

ประเด็น	รายงานการสังเกต
วิธีการสอนที่ครูใช้	
สาระการเรียนรู้ที่ครูเลือกใช้	
กิจกรรมการเรียนรู้	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	
วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	
สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้	<p>สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>

ประเด็น	รายงานการสังเกต
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
วิธีการแก้ไขปัญหา	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ข้อเสนอแนะ	สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ	รายการพฤติกรรม การพูดและการเขียน ภาษาฝรั่งเศส	การสังเกตรอบที่								หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	8	
	วินาทีที่ 61-90 ด้านคำศัพท์ (Vocabulary) 13. มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับการพูดและการเขียนง่ายๆ 14. มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน 15. ใช้คำศัพท์ไม่มากพอ และในวงที่จำกัด ขยายความและอภิปรายไม่ได้ 16. ใช้ศัพท์ได้เพียงพอที่จะอภิปรายในความสนใจพิเศษ ไม่มีศัพท์เทคนิค 17. ใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ 18. ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา									
	วินาทีที่ 91-120 19. ใช้ภาษาแม่ทับศัพท์ในบางคำ 20. ใช้ภาษาอังกฤษทับศัพท์ในบางคำ 21. เรียงลำดับคำแบบภาษาแม่ 22. ใช้คำศัพท์ที่ง่ายกว่าแทนคำศัพท์ที่ยากกว่า 23. ใช้คำศัพท์ที่สั้นกว่าแทนคำศัพท์ที่ยาวกว่า 24. ใช้คำศัพท์เดิมซ้ำๆ 25. สร้างคำขึ้นใหม่แทนการระบุด้วยคำศัพท์นั้นโดยตรง									

ข้อ	รายการพฤติกรรม การพูดและการเขียน ภาษาฝรั่งเศส	การสังเกตรอบที่								หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	8	
38.	วินาทีที่ 181-210 ใช้โครงสร้างประโยคอย่างง่าย									
39.	ใช้โครงสร้างประโยคซ้ำๆ									
40.	ใช้โครงสร้างประโยคผิด									
41.	พูด/เขียนกลับไปกลับมาหรือววน									
42.	พูด/เขียนอ้อมค้อมโดยการอธิบายลักษณะ แทนการระบุคำศัพท์นั้น โดยตรง									
43.	พูด/เขียนถึงเรื่องอื่นแทนหรือเปลี่ยนหัวข้อ ในขณะที่พูด/เขียนเรื่องเดิมยังไม่จบ									
	วินาทีที่ 211-240 การใช้อวัจนภาษา									
44.	แสดงออกทางสีหน้าประกอบการพูด									
45.	สบตากับผู้ฟังในขณะที่พูด									
46.	แสดงท่าทางประกอบการพูดหรือการ อธิบาย									
47.	แสดงความพยายามในการที่จะพูดให้ผู้ฟัง เข้าใจ									
48.	หยุดคิดในขณะที่พูด									
49.	ละทิ้งการสนทนาโดยแสดงอาการนั่งเฉย หรือเงียบเมื่อไม่สามารถที่จะพูดต่อไปได้									

ส่วนที่สอง การบันทึกพฤติกรรม การพูดและการเขียนเชิงคุณภาพ

ชื่อ..... วันที่ เวลา ครั้งที่.....

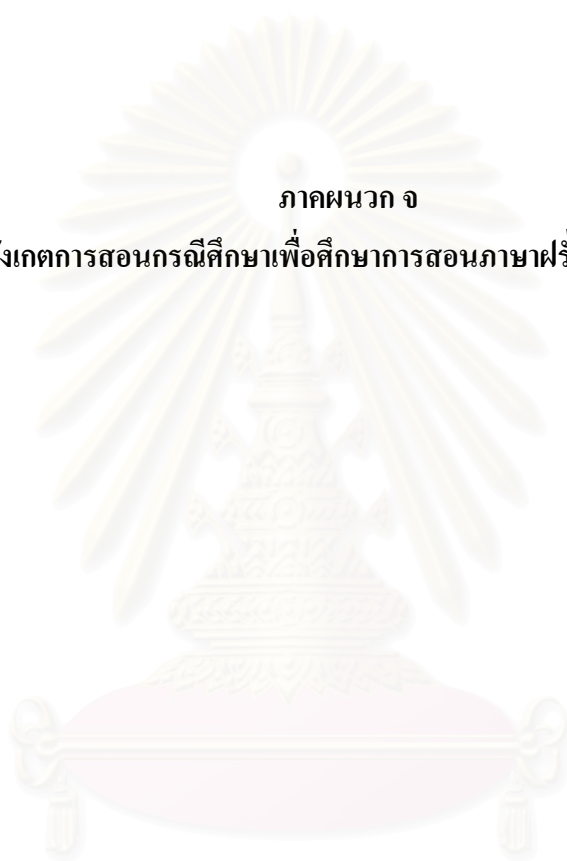
ประเด็น	รายงานการสังเกต
พฤติกรรม การพูดและการ เขียนในห้องเรียน	

ประเด็น	รายงานการสังเกต
ความสามารถในการพูดและการเขียนได้ตามเป้าหมาย	
ปัญหาการพูดและการเขียนที่เกิดขึ้น	
วิธีการแก้ไขปัญหา	
ข้อเสนอแนะ	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ผลสังเกตการสอนกรณีศึกษาเพื่อศึกษาการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการสังเกตการสอนเพื่อศึกษารูปแบบการสอนภาษาฝรั่งเศสของครูในปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคูสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน โดยกำหนดคุณลักษณะของครูที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คือ ครูต้นแบบการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส จำนวน 1 คน และครูสอนภาษาฝรั่งเศสโดยปกติทั่วไปจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 6 คน โดยแบ่งตามประเภทการสังเกตการสอนโดยกลุ่มเป้าหมายมีคุณลักษณะดังนี้

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่ 1-10 ปี ในจำนวนนี้แยกตามวุฒิทางการศึกษาดังนี้

ระดับปริญญาตรี	จำนวน 1 คน
ระดับปริญญาโท	จำนวน 1 คน

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่ 11-20 ปี ในจำนวนนี้แยกตามวุฒิทางการศึกษาดังนี้

ระดับปริญญาตรี	จำนวน 1 คน
ระดับปริญญาโท	จำนวน 1 คน

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไปจำนวน 2 คน ในจำนวนนี้แยกตามวุฒิทางการศึกษาและสถานภาพดังนี้

ระดับปริญญาโท	จำนวน 2 คน
---------------	------------

รวมกลุ่มเป้าหมายจำนวน 6 คน โดยกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คนดังกล่าวยินยอมและเต็มใจให้ผู้วิจัยทำการศึกษาเพื่อค้นหารูปแบบการสอนแบบปกติที่ปรากฏในการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญต่อการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนแบบใหม่ให้ชัดเจนมากขึ้น กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาทั้งหมดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร เขต 1 และ เขต 2 โดยกลุ่มเป้าหมาย และโรงเรียนที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล เป็นนามสมมติดังตารางต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างครูภาษาฝรั่งเศสมีดังนี้
ตารางที่ ๑1 สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างครูภาษาฝรั่งเศส

กรณีศึกษา	นามสมมติ	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร	วุฒิการศึกษา	ประสบ - การณ์ การสอน
กรณีศึกษาที่ 1	ทิพาวดี	สพท เขต 1	ปริญญาตรี อักษรศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ปริญญาโท การสอนภาษา ฝรั่งเศสจากประเทศฝรั่งเศส	2 ปี
กรณีศึกษาที่ 2	รัตนาวดี	สพท เขต 2	ปริญญาตรี มนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส	9 ปี
กรณีศึกษาที่ 3	วิภาวดี	สพท.เขต 1	ปริญญาตรีและปริญญาโท อักษรศาสตร์ วิชาเอก ภาษาฝรั่งเศส	13 ปี
กรณีศึกษาที่ 4	สุดาวดี	สพท.เขต 1	ปริญญาตรี อักษรศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส	18 ปี
กรณีศึกษาที่ 5	ราชาวดี	สพท.เขต 2	ปริญญาตรี มนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ปริญญาโท การสอนภาษา ฝรั่งเศส	25 ปี
กรณีศึกษาที่ 6(ครูต้นแบบ)	อภิภาวดี	สพท.เขต 2	ปริญญาตรีและปริญญาโท การสอนภาษาฝรั่งเศส	29 ปี

จากการศึกษาข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากการสังเกตการสอน การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้ ตำราเรียน เอกสารประกอบการสอน ผลงานของนักเรียน พบว่า สภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและแนวการสอนภาษาฝรั่งเศสที่ครูใช้ในปัจจุบันของกรณีศึกษาจำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอในประเด็นดังนี้คือ

- 1.พื้นฐานความรู้
- 2.ประสบการณ์การสอน
- 3.สภาพการจัดการเรียนการสอน
- 4.สภาพห้องเรียน
5. กิจกรรมการเรียนการสอน

6. เนื้อหาและตำราเรียน
7. สื่อการเรียนรู้

กรณีศึกษาที่ 1 ทิวาดี

อาจารย์ทิวาดี สอนอยู่โรงเรียนสุรวิทยาคารซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีนักเรียนประมาณ 3,000 คน อาจารย์ทิวาดีจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ในวิชาเอกภาษา ฝรั่งเศส วิชาโทภาษาอังกฤษ และจบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็น ภาษาต่างประเทศ (FLE) จากประเทศฝรั่งเศส ปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์ทิวาดีมีประสบการณ์ในการสอน 2 ปี จากการศึกษพบว่าอาจารย์ ทิวาดีมีคุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์ทิวาดีสอบเข้าเรียนต่อในคณะอักษร ศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง อาจารย์ทิวาดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ และได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ ประเทศฝรั่งเศส ในสาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส (FLE)

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์ทิวาดีมีประสบการณ์ในการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส 2 ปี โดยเริ่มต้น เข้าสู่อาชีพ ครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาโท ทางการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศ และสอบ บรรจุเข้ารับราชการครูโดยสอนภาษาฝรั่งเศส ณ โรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียงระดับประเทศแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ขณะนี้อาจารย์ทิวาดีสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ โรงเรียนนี้มาเป็นเวลา 2 ปีเศษ

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

ห้องเรียนของนักเรียนมีลักษณะเป็นห้องเรียนปกติตามสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทั่วไป โดยอยู่บนชั้นที่สองของอาคาร ห้องเรียนของนักเรียนจะเปลี่ยนไปแล้วแต่ฝ่ายวิชาการจะ จัดให้นักเรียนไปเรียนที่ห้องใด สภาพในห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 14 คน โดย แบ่ง อัตราส่วนของนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย โต๊ะของนักเรียนจัดเป็นแถวเรียงกันโดย นักเรียน จะมีที่นั่งติดกัน มีทางเดินระหว่างแถวเพียงเล็กน้อย นักเรียนสามารถเปลี่ยนที่นั่งหรือนั่งกระจ่าย

ตามส่วนต่างๆของห้องได้เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีน้อยกว่าจำนวนโต๊ะในชั้นเรียน พบว่านักเรียนชายบางคนจะจับจองที่นั่งหลังห้องและนำเก้าอี้มาวางต่อกันเพื่อวางขาขณะเรียน บรรยากาศแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วยกระดานดำและป้ายนิเทศที่มีเนื้อเรื่องที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์และเหตุการณ์สำคัญช่วงเวลานั้น ซึ่งนักเรียนจะจัดป้ายนิเทศเป็นภาษาไทย และไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาฝรั่งเศส ห้องเรียนของนักเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศค่อนข้างโปร่งและถ่ายเทอากาศได้ดี โต๊ะเรียนของนักเรียนจะมีหนังสือเรียนวางอยู่ และนักเรียนทุกคนจะนั่งหันหน้ามองไปทางกระดานดำซึ่งเป็นที่ที่ครูยืนอยู่ และครูเองจะยืนอยู่ตรงกลางบริเวณหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตำราเรียนที่ครูใช้สอน อุปกรณ์ประกอบการสอนภายในห้องเรียน จะเป็นตำราเรียนและ เครื่องวิทยุเทป ที่ครูนำมาและ ใช้การเปิดเทปเพื่อฟังเสียงของเจ้าของภาษา ครูไม่ได้ใช้ ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียงเนื่องจากมีนักเรียนเพียง 14 คน

กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์ทิพาวดีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเริ่มการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการทักทายและใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อความง่ายๆ ให้นักเรียนได้รู้รูปแบบของประโยคที่ต้องการสื่อ จากนั้นโยนเข้าสู่ตัวนักเรียนโดยให้นักเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ในขณะเดียวกันจะแทรกการสอนการออกเสียงที่เป็นธรรมชาติโดยไม่เน้น แต่เป็นการยกตัวอย่างการออกเสียงที่ถูกต้อง นักเรียนจะเป็นผู้ลองเลียนแบบการออกเสียงของครู ครูจะเป็นคนเพิ่มเติมการสอดแทรกวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในขณะทำการสอนกิจกรรม กิจกรรมในขณะที่ฟังเป็นการฟังเทปบทสนทนา จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อความด้วยตนเองพร้อมกันและการอ่านทีละคนในบางโอกาส ต่อมาจึงเป็นการจับใจความสิ่งที่ได้จากการฟัง การแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมสมองช่วยกันค้นหาคำตอบ และนำเสนอสิ่งที่นักเรียนคิดร่วมกัน ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาตัดสินความถูกต้องของข้อมูล ครูแนะนำและชี้แจงให้นักเรียนเห็นถึงข้อผิดพลาด ครูใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการบูรณาการทักษะทั้งสี่คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เข้าด้วยกัน โดยเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้ภาษาอย่างน้อยสองทักษะเข้าด้วยกันเช่น การฟังข้อความ แล้วเขียนสรุปสิ่งที่ได้ฟัง การอ่านเนื้อเรื่องแล้วพูดสรุปสิ่งที่อ่าน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสโดยการพูดนำเสนอความคิดของกลุ่ม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น ซึ่งครูเป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ และให้การสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในการเรียน ครูเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับ สิ่งที่นักเรียนขาดหายไป การโยนเรื่องเข้าสู่ชีวิตประจำวันสู่ตัวนักเรียน และขั้นตอนในการสรุปบทเรียน โดยครูจะมอบหมายให้นักเรียนถ่ายโอนข้อมูลไปยังทักษะอื่นๆ เช่นการเขียน การพูดสรุปเป็นต้น

“...ลองเติมคำที่ครูเว้นไว้ ฟังเทปก่อนนะ เดี่ยวครูจะเปิดให้ฟังก่อน อย่าเพิ่งเติมนะ... ฟังให้จบก่อน...”

จากการสังเกตการสอน

“...บางทีอาจารย์ก็ให้ฟังเทป แล้วเติมคำในซีท...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษา พบว่าอาจารย์ทิพาวดีมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์ทิพาวดีตามลักษณะดังนี้

- 1) ครูเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างภาษาฝรั่งเศสที่เรียนกับภาษาไทย
- 2) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบนิรนัย (Deductive) โดยเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ
- 3) ครูมักจะใช้พฤติกรรมบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส
- 4) นักเรียนฝึกพูดประโยคต่างๆด้วยปากเปล่าซ้ำๆ การสอนเน้นทักษะการฟัง การพูด ฝึกออกเสียงคำในประโยค ครูใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ แถบบันทึกเสียงมาใช้ในการฝึกฟัง-พูด
- 5) การวัดและประเมินผลด้วยการปฏิบัติ เช่น สนทนาเป็นคู่ การเขียนตอบ

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์ทิพาวดีใช้เนื้อหาที่มาจากตำราเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด โดยจัดการเรียนการสอนไปตามหัวข้อที่มีอยู่ในตำราเรียน นอกจากนี้ได้จัดทำเอกสารประกอบการสอนโดยนำแบบฝึกหัดจากหนังสือเล่มอื่นๆ มาจัดทำเป็นแบบฝึกให้กับนักเรียน

สื่อการเรียนรู้

อาจารย์ทิพาวดีนำสื่อการสอนมาประกอบการสอนได้แก่ การใช้วิทยุเทปเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการฟังจากสำเนียงของเจ้าของภาษา การให้ใบงานซึ่งเว้นช่องว่าง ให้นักเรียนเติมคำที่ขาดหายไป ใบงานที่ประกอบด้วยถามคำถาม เพื่อถามรายละเอียดของข้อมูลที่ได้ฟัง บัตรคำศัพท์

กรณีศึกษาที่ 2 รัตนาวดี

อาจารย์รัตนาวดี สอนอยู่โรงเรียนสิรินธรวิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีนักเรียนประมาณ 3,000 คน อาจารย์รัตนาวดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทประวัติศาสตร์ ปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์รัตนาวดีมีประสบการณ์ในการสอน 9 ปี จากการศึกษาพบว่าอาจารย์รัตนาวดีมีคุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

อาจารย์รัตนาวดีเริ่มต้นการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่โรงเรียนในต่างจังหวัด เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์รัตนาวดีสอบเข้าเรียนต่อในคณะมนุษยศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในขณะที่รับราชการครูและทำหน้าที่สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสนี้ อาจารย์รัตนาวดีได้รับการอบรมและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เป็นระยะๆ ทำให้ได้มีโอกาสพัฒนาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้อาจารย์รัตนาวดียังได้รับการคัดเลือกให้ไปฝึกอบรมและศึกษาดูงานยังเมือง Lyon ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลา 9 เดือน

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์รัตนาวดีเริ่มต้น เข้าสู่อาชีพครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สอบบรรจุเข้ารับราชการครูโดยสอนภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ ณ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร และเป็นโรงเรียนที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านพักของอาจารย์ทำให้อาจารย์มี เวลาในการเตรียมการสอนมากขึ้น ปัจจุบันอาจารย์รัตนาวดีมีประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสรวมทั้งสิ้น 9 ปี อาจารย์รัตนาวดีทำหน้าที่เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสโดยที่ไม่ได้มีตำแหน่งทางการบริหาร ในชีวิตการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส อาจารย์รัตนาวดีสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โดยเน้นหนักไปในวิชาภาษาฝรั่งเศสหลักซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ อาจารย์รัตนาวดีสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

อาจารย์รัตนาวดีใช้ห้องเรียนซึ่งเป็นห้องศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วยเก้าอี้ lecture เก้าอี้ของนักเรียนจัดเป็นแถวเรียงกัน โดย นักเรียนจะมีที่นั่งติดกัน มีทางเดินระหว่างแถวเพียงเล็กน้อย บรรยากาศแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วยกระดานดำและป้ายนิเทศที่มีเนื้อเรื่องที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์และเหตุการณ์ ณ ช่วงเวลานั้น ซึ่งนักเรียนจะจัดป้ายนิเทศเป็นภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย บริเวณรอบห้องเรียนจะเป็นตู้โชว์เอกสาร สื่อการเรียนรู้

ภาษาฝรั่งเศสและผลงานของนักเรียนวางอยู่ เมื่อนักเรียนว่างจะสามารถเข้ามาใช้บริการได้

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่อาจารย์รัตนาวดีสอนมีจำนวน 17 คน แม้ว่าโรงเรียนศึกษิตวิทยาเป็นโรงเรียนสหศึกษาแต่ในชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสพบว่าเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด ห้องเรียนของนักเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศค่อนข้างโปร่งและถ่ายเทอากาศได้ดี นักเรียนจะนั่งกันค่อนข้างเป็นระเบียบและกำหนดที่นั่งที่เดิม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในคาบเรียนใดก็ตาม โต๊ะเรียนของนักเรียนจะมีหนังสือเรียนวางอยู่ และนักเรียนทุกคนจะนั่งกระจายไปถึงหลังห้องและหันหน้ามองไปทางกระดานดำซึ่งเป็นที่ที่ครูยืนอยู่ และครูจะยืนอยู่ตรงกลางบริเวณหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตำราเรียนที่ครูใช้สอน อุปกรณ์ประกอบการสอนภายในห้องเรียน จะเป็นตำราเรียน และภาพประกอบการสอนเป็นครั้งคราว เนื่องจากโรงเรียนติดถนนใหญ่และมีการก่อสร้างตึกใกล้ห้องเรียน และครูไม่ใช่ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียง ทำให้นักเรียนที่นั่งหลังห้องไม่สามารถที่จะได้ยินเสียงของครูที่สอนอยู่หน้าห้องเรียนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนลดความสนใจในบทเรียนลงไป

กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์รัตนาวดีมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเริ่มต้นซักถามเกี่ยวกับปัญหาในการทำการบ้านของนักเรียนในบทเรียนที่ผ่านมาและเริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนใหม่ด้วยการสนทนา ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความพร้อมในการนำตำราเรียนมาเรียน การถามเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนในคาบเรียน ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนในคาบให้นักเรียนทราบ การสนทนาถึงเรื่องราวต่างๆ รอบตัวนักเรียนด้วยการพูดภาษาฝรั่งเศสสลับกับภาษาไทยบ้าง อาจารย์รัตนาวดีจะเริ่มต้นการสอนด้วยการอ่านบทสนทนาในตำราเรียนหรือเนื้อเรื่องไปโดยตลอดทีละย่อหน้า สลับกับการให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งห้อง นักเรียนจะอ่านด้วยน้ำเสียงและความเร็วในการอ่านที่ค่อนข้างช้า เนื่องจากต้องรอเพื่อนๆ อ่านไปพร้อมๆ กัน ครูอธิบายความหมายของแต่ละประโยคด้วยการแปล ในขณะที่ครูแปลความแต่ละประโยคจะมีการแทรกการถามความหมายของคำศัพท์ โดยนักเรียนจะบอกความหมายเป็นภาษาไทย และครูได้สอนไวยากรณ์สอดแทรกไปในขณะที่แปลความ โดยการซักถามถึงกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทบทวนหลักการใช้ภาษา โครงสร้างของประโยคต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อหา การอธิบายคำศัพท์โดยการซักถามให้นักเรียนตอบและบอกให้นักเรียนทราบความหมาย นอกจากเนื้อหาที่ได้จากตำราเรียนแล้วยังมีเอกสารประกอบการสอนโดยนำเนื้อหาจากแบบฝึกหัดจากหนังสือเล่มอื่น ๆ การให้ใบงานซึ่งเว้นช่องว่างให้นักเรียนเติมคำที่ขาดหายไป เมื่อนักเรียนเติมคำ เรียบร้อยแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ การฝึกให้นักเรียนพูดมีน้อย ส่วนใหญ่ นักเรียนจะเป็นผู้ที่ฟังครูอธิบายเนื้อเรื่องตามตำราเรียน ครูอธิบายเนื้อหาโดยละเอียด การซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน การยกตัวอย่างประโยคและ อธิบายกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ครูเน้นในเรื่องหลักการใช้ภาษา หลักไวยากรณ์ความหมายของคำและประโยค

“...อาจารย์ทำซีทแบบฝึกหัดไวยากรณ์มาให้ให้นักเรียน
ได้ทำกัน...”

จากการสัมภาษณ์นักเรียน

“...อาจารย์ให้หาคำศัพท์ แล้วอาจารย์จะถาม แล้วก็มี
ให้ไปทำรายงานมาส่ง...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษา พบว่าอาจารย์รัตนาวดีมี
บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน
ทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์รัตนาวดีตาม
ลักษณะดังนี้

- 1) ครูใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการสอนเป็นหลัก
- 2) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบนิรนัย (Deductive) โดยเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ
- 3) ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส
- 4) การสอนเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและการพูด
- 5) ประเมินผลการเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ท่องคำศัพท์ และแต่งประโยค

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์รัตนาวดีใช้เนื้อหาที่มาจากตำราเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด โดยจัดการเรียนการสอนไปตามหัวข้อที่มีอยู่ในตำราเรียน นอกจากนี้ได้จัดทำเอกสารประกอบการสอน โดยนำแบบฝึกหัดจากหนังสือไวยากรณ์เล่มอื่นๆ มาจัดทำเป็นแบบฝึกหัดให้กับนักเรียน

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ที่อาจารย์รัตนาวดีใช้ส่วนใหญ่จะเป็นตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆมีบ้างแต่ไม่มากนัก นอกจากนี้แบบฝึกที่ครูจัดทำขึ้นเป็นสื่อซึ่งคัดมาจากตำราต่างๆ โดยจัดทำเป็นใบงานแบบฝึกหัดไวยากรณ์ซึ่งเว้นช่องว่าง ให้นักเรียนเติมคำที่ขาดหายไป และเอกสารประกอบการสอนที่เกี่ยวกับโครงสร้างทางไวยากรณ์และบทความที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในตำราเรียน เอกสารการเฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาให้ให้นักเรียนได้ฝึกทำเพื่อฝึกความคล่องในการเลือกตอบ

กรณีศึกษาที่ 3 วิภาวดี

อาจารย์วิภาวดีสอนอยู่โรงเรียนพัฒนปัญญาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขต พื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีนักเรียนประมาณ 3,000 คน อาจารย์วิภาวดีจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทภาษาอังกฤษ จาก มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร และปริญญาโททางอักษรศาสตร์ สาขาวิชาภาษา ฝรั่งเศส จากมหาวิทยาลัยเดียวกันปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย อาจารย์วิภาวดีมีประสบการณ์ในการสอน 13 ปี จากการศึกษาพบว่าอาจารย์วิภาวดีมี คุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

อาจารย์วิภาวดีสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ณ โรงเรียนมัธยมที่เป็นโรงเรียนสตรีซึ่งเป็น โรงเรียนที่มีชื่อเสียงในด้านการเรียนการสอนมากโรงเรียนหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เมื่อจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์วิภาวดีสอบเข้าเรียนต่อในคณะอักษรศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยที่มี ชื่อเสียง อาจารย์วิภาวดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและโทจากคณะอักษรศาสตร์

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์วิภาวดีมีประสบการณ์ในการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส 13 ปี โดยเริ่มต้น เข้าสู่ อาชีพครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาฝรั่งเศสเมื่อสำเร็จ การศึกษาแล้ว ก็สอบบรรจุเข้ารับราชการครูโดยสอนภาษาฝรั่งเศส ณ โรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง ระดับประเทศ ขณะนี้อาจารย์วิภาวดีสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ โรงเรียนนี้มาเป็นเวลา 13 ปีเศษ

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

สภาพในห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนห้องละประมาณ 16 คน โดย แบ่งอัตราส่วนของ นักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย สถานที่ที่ใช้เป็นห้องเรียนจะหมุนเวียน สลับกันไป ห้องเรียนทุก ห้องประกอบไปด้วยโต๊ะนักเรียน และเก้าอี้ที่จัดเป็นระเบียบและนักเรียนนั่งเรียนในที่นั่งที่เดิมอย่าง เป็นระเบียบ บน โต๊ะเรียนของนักเรียนจะมีหนังสือที่ใช้เป็นตำราเรียนวางอยู่พร้อมกับสมุด แบบฝึกหัดที่นักเรียนจดคำอธิบายและทำแบบฝึกหัดทำยบทเรียน หน้าห้อง เรียนมีเครื่องรับ โทรทัศน์วงจรปิด และมีเครื่องขยายเสียงพร้อมลำโพง ห้องเรียนทุกห้องมีพัดลมเพดานที่นักเรียน เปิดไว้พร้อมทั้งแสงสว่างพอประมาณ ในขณะที่ครูสอนจะมีเสียงจากห้องข้างเคียงรบกวนบ้าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

อาจารย์ภาวดีมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยจะเริ่มด้วยการสอบถามเรื่องนักเรียนที่ไม่ยอมส่งการบ้าน ครูสนทนาซักถามและทบทวนการปฏิบัติตนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับจากงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการทำงาน ความสนใจเอาใจใส่และการทุ่มเทเวลาและแรงกายแรงใจให้กับการทำงาน ต่อมาจึงทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนโดยการทบทวนความจำของนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียนที่เรียนไปในคาบเรียนที่แล้ว ครูเริ่มด้วยการเรียนการสอนโดยการนำเสนอบทเรียนใหม่จากหนังสือที่ใช้เป็นตำรา เรียน ครูใช้วิธีการอ่านเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียนให้นักเรียนฟังไม่ว่าจะเป็นเนื้อความในลักษณะใด และในบริบทของการสอนทักษะภาษาในทักษะใด จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อความด้วยตนเองพร้อมกันและการอ่านทีละคน จากนั้นครูแปลความจากเรื่องที่อ่านโดยการซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีอยู่ในบทเรียน การดำเนินการสอนเป็นการอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาประกอบการยกตัวอย่างของรูปแบบโครงสร้างของประโยค การอธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ตามโครงสร้างของประโยคที่มีอยู่ จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนทำการบ้าน โดยการตอบคำถามท้ายบทและการทำแบบฝึกหัดที่มีอยู่ในหนังสือ มีการเพิ่มเติมคำศัพท์จากตำราเรียนโดยครูเรียบเรียงและประมวลคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในบทเรียนแยกเป็นหมวดคำศัพท์ต่างๆ เช่น ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ ขนมหวาน และถ่ายเอกสารแจกนักเรียน พร้อมกับสอนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทีละคำประมาณ 60 คำและบอกคำแปลเป็นภาษาไทย หากความหมายของคำศัพท์ที่สอนเป็นสิ่งที่ไม่ปรากฏโดยทั่วไปในประเทศไทย ครูจะนำเสนอรูปภาพพจนานุกรมมาประกอบการอธิบาย เช่น อาติไซค์ ซึ่งเป็นผักชนิดหนึ่งที่คนฝรั่งเศสนิยมรับประทาน

“...เคยทานอาหารฝรั่งเศสไหม?...

รู้จัก artichaut หรือเปล้า ... เป็นผักชนิดหนึ่งมีกลีบ
ซ้อนกัน คล้ายดอกบัว ...”

จากการสังเกตการสอน

“...อาจารย์จะถามคำศัพท์ก่อน ถ้าไม่รู้ อาจารย์จะแปลให้พวกเราฟัง ชอบ เพราะอาจารย์อธิบายละเอียด ทำให้รู้ถึงรากของศัพท์เลย...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

เมื่อนำเข้าสู่บทเรียนเสร็จเรียบร้อย แล้วอาจารย์จะอ่านเนื้อหาให้นักเรียนฟัง นักเรียนจะนั่งเรียน โดยรับฟังอาจารย์อย่างเป็นระเบียบ เมื่ออ่านเนื้อหาจบแล้วอาจารย์จะอธิบายความหมายของ

คำศัพท์ที่ยากโดยการซักถาม นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนเมื่อตอบคำถามของครู ครูจะอธิบายเนื้อความที่ละเอียดประโยคสลับกับการถามคำศัพท์ในเนื้อหา การหาประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง เมื่อครูอธิบายความหมายของประโยคแต่ละประโยค ครูจะขยายวงของคำศัพท์ออกไปอีก โดยประมวลคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน เป็นหมวดหมู่ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความสับสนในการจำคำศัพท์ เมื่อจบการแปลความแล้วครูจะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทที่หนังสือกำหนดมาให้ตลอดจนหลักไวยากรณ์กำหนด ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยายและใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากพบว่ามีการอธิบาย เนื้อหาภาษามีมาก และการทบทวนมีน้อย การฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาจึงขาดหายไป

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 3 พบว่าอาจารย์วิภาวดีมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์วิภาวดีตามลักษณะดังนี้

- 1) ครูใช้ภาษาไทยในการสอนเป็นหลัก
- 2) การสอน ไวยากรณ์เป็นแบบนิรนัย (Deductive) โดยเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ
- 3) ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส
- 4) ครูเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทยของนักเรียน
- 5) การสอนเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและการพูด
- 6) ครูให้รายการคำศัพท์จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับที่ปรากฏในตำราเรียน

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์วิภาวดีใช้เนื้อหาที่มาจากบทเรียนในหนังสือที่โรงเรียนให้ใช้เป็นตำราเรียน ในการเลือกตำราเรียนนั้นมาจากการตัดสินใจของคณะทำงานที่สอนในรายวิชาเดียวกัน อาจารย์ได้นำเนื้อหาที่นอกเหนือไปจากตำรามานำมาเป็นบทเรียนโดยพิจารณาและประเมินว่าเป็น ประโยชน์สำหรับนักเรียนในการดำรงชีวิตและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังคัดเลือก เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนในหนังสือเรียนมาสอนให้กับนักเรียน การทำเอกสาร ประกอบการการสอนที่สรุปกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์และแบบฝึกทั้งการอ่านและการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ โดยอาจารย์วิภาวดีคัดเลือกมาจากหนังสือและจากตำราหลายเล่ม

สื่อการเรียนรู้

ครูนำสื่อการสอนมาประกอบการสอนได้แก่แผ่นใสประกอบการอธิบาย การให้ใบงานซึ่งเว้นช่องว่าง ให้นักเรียนเติมคำที่ขาดหายไป ใบงานที่ประกอบด้วยถามคำถาม เพื่อถามรายละเอียดของข้อมูล ที่ได้ฟัง เอกสารประกอบการสอนที่เกี่ยวกับการเฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาให้ นักเรียน ได้ฝึกทำเพื่อความคล่องในการเลือกตอบ

กรณีศึกษาที่ 4 สุดาวดี

อาจารย์สุดาวดี สอนอยู่โรงเรียนปัญญาพิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีนักเรียนประมาณ 3,000 คน อาจารย์สุดาวดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในภาคกลาง ในสาขาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทภาษาไทย ปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์สุดาวดีมีประสบการณ์ในการสอน 18 ปี จากการศึกษาพบว่า อาจารย์สุดาวดีมีคุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

อาจารย์สุดาวดีเริ่มต้นการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่โรงเรียนในต่างจังหวัด เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์สุดาวดีสอบเข้าเรียนต่อในคณะอักษรศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในภาคกลาง อาจารย์สุดาวดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ อาจารย์สุดาวดี เคยได้รับการคัดเลือกให้ไปฝึกอบรมด้านการสอนภาษาฝรั่งเศส เป็นภาษาต่างประเทศและศึกษาดูงาน ณ เมือง Besançon ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลา 2 เดือน และอาจารย์สุดาวดีตระหนักถึงความสำคัญด้านการสอน จึงได้เลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโททางสาขา การสอนภาษาฝรั่งเศส ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร แต่เนื่องจากสุขภาพไม่เอื้ออำนวยทำให้อาจารย์สุดาวดีต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลหลายครั้ง จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของมหาวิทยาลัยได้

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์สุดาวดีมีประสบการณ์ในการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส 18 ปี โดยเริ่มต้น เข้าสู่อาชีพครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สอบบรรจุเข้ารับราชการครูโดยสอนภาษาฝรั่งเศส ณ โรงเรียนมัธยมแห่งนี้ ปัจจุบันอาจารย์สุดาวดีมีประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสรวมทั้งสิ้น 18 ปี อาจารย์สุดาวดีทำหน้าที่เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสและทำงานในตำแหน่งเลขานุการผู้อำนวยการโรงเรียน ในชีวิตการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส อาจารย์สุดาวดีสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6

เนื่องจากเป็นครูภาษาฝรั่งเศสเพียงคนเดียวของโรงเรียน โดยเน้นหนักไปในวิชาภาษาฝรั่งเศสหลัก ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

ห้องเรียนของนักเรียนมีลักษณะแตกต่างจากห้องเรียนปกติตามสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป โต๊ะของนักเรียนจัดเป็นโต๊ะญี่ปุ่นเดี่ยวๆ นักเรียนทุกคนนั่งเรียนกับพื้น จัดเป็นแถวจำนวน 2 แถวเรียงกัน จำนวน 6 โต๊ะ นักเรียนจะจัดกันเข้ากลุ่มซึ่งครูได้มอบหมายให้แบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละประมาณ 3 คน นักเรียนจะจัด โต๊ะเรียนโดยหันหน้าเข้าหากัน โดยนักเรียนจะมีที่นั่งหันหน้าหันเข้าหากัน 3 ทิศ กล่าวคือ ใน 1 โต๊ะเรียน จะมีนักเรียนที่นั่งหันหน้ามองไปทางกระดานดำ 1 คน และมีนักเรียน 2 คน ที่ต้องหันข้างมองไปหน้ากระดานดำซึ่งเป็นที่นั่งที่ครูยืนอยู่ และไม่มีที่นั่งเรียนที่ต้องหันหลังให้ครู มีทางเดินระหว่างแถวกว้างพอสมควร ห้องเรียนนี้เป็นห้องสำหรับเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเท่านั้น ส่วนวิชาอื่นๆนักเรียนจะเปลี่ยนไปแล้วแต่ฝ่ายวิชาการจะจัดให้นักเรียนไปเรียนที่ห้องใด บรรยากาศในการเรียนมีความเป็นกันเอง นักเรียนได้พูดคุยปรึกษาหารือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับบทเรียน ครูให้โอกาสนักเรียนในการคิดหาคำตอบ ปรึกษางาน และการร่วมคิดร่วมทำงาน บรรยากาศแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วยกระดานดำและป้ายนิเทศที่จัดเปลี่ยนไปตามเทศกาล หรือเหตุการณ์สำคัญในห้วงเวลานั้น ซึ่งนักเรียนจะจัดป้ายนิเทศเป็นภาษาฝรั่งเศสพร้อมคำอธิบายภาษาไทย และไม่มีการใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาฝรั่งเศสบริเวณป้ายนิเทศในห้องเรียนเลย ห้องเรียนของนักเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศค่อนข้างโปร่งและถ่ายเทอากาศได้ดี นักเรียนจะกำหนดที่นั่งตามกลุ่มเพื่อนสนิท จึงพบว่า ขณะเรียนนักเรียนจะพูดคุยกันเป็นระยะ อย่างไรก็ตาม นักเรียนจะนั่งเรียนในที่นั่งของตนเองไม่เปลี่ยนแปลง โต๊ะเรียนของนักเรียนจะมีหนังสือเรียนวางอยู่ และครูเองจะยืนอยู่ตรงกลางบริเวณหน้าชั้นเรียนพร้อมกับตำราเรียนที่ครูใช้สอน หรือเดินไปนั่งที่โต๊ะหน้ากระดานดำเป็นครั้งคราวพร้อมกับอ่านตำราเรียนและพูดอธิบายบทเรียน อุปกรณ์ประกอบการสอนภายในห้องเรียน จะเป็นตำราเรียน นอกจากนี้ครูใช้เครื่องวิทยุเทปที่ครูนำเข้ามาและใช้การเปิดเทปเพื่อฟังเสียงของเจ้าของภาษา ครูไม่ได้ใช้ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียงเนื่องจากนักเรียนมีจำนวน 19 คน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนที่นั่งหลังห้องไม่สนใจเสียงของครูที่สอนอยู่หน้าห้องเรียน และอาจเนื่องจากโต๊ะเรียนมีลักษณะให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากัน จึงอาจทำให้นักเรียนลดความสนใจในบทเรียนลงไป ครูไม่อนุญาตให้นักเรียนเดินลุกออกจากที่นั่ง และหากนักเรียนหันหน้าคุยกันเสียงดังหรือทำงานอย่างอื่นนักเรียนจะถูกครูตำหนิ การสื่อสารของนักเรียนที่นั่งคนละ โต๊ะ จึงทำโดยใช้วิธีขยี้กระดาษเป็นก้อนกลมและกลิ้งส่งหากัน

“...อาจารย์จะไม่ชอบที่นักเรียนคุยกัน บางทีถามกันบ้าง

อาจารย์คิดว่าคุย...เลยโดนดู...”

จากการสัมภาษณ์นักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์สุดาวดีมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนาซักถาม โดยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการนำตำราเรียนมาเรียนหรือไม่ เป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน การถามสิ่งที่จะเรียนในคาบเรียน อาจารย์สุดาวดีบอกจุดประสงค์ของการเรียนในคาบให้นักเรียนทราบ และซักถามเกี่ยวกับความรู้เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนต่อไป การสนทนาถึงเรื่องราวต่างๆรอบตัวนักเรียนด้วยการพูดภาษาไทย อาจารย์สุดาวดีจะเริ่มต้นการสอนด้วยการอ่านเนื้อเรื่องหรือบทสนทนาไปโดยตลอดที่ละย่อหน้า สลับกับการให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งห้อง นักเรียนจะอ่านด้วยน้ำเสียงและความเร็วในการอ่านที่ค่อนข้างช้าเนื่องจากต้องรอเพื่อนๆอ่านไปพร้อมๆกัน ในการสอนการฟัง ครูจะสอนโดยใช้สื่อการสอน คือวิทยุเทปโดยให้นักเรียนฟังเทป การใช้วิทยุเทปเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการฟังจากสำเนียงของเจ้าของภาษานอกจากนี้ครูอ่านภาษาฝรั่งเศสในตำราเรียนสลับกับการใช้ภาษาไทยในการอธิบาย ต่อมาอาจารย์สุดาวดีอธิบายความหมายของแต่ละประโยคด้วยการแปล ในขณะที่แปลความแต่ละประโยคจะมีการแทรกการถามความหมายของคำศัพท์ โดยนักเรียนจะบอกความหมายเป็นภาษาไทย และการสอนไวยากรณ์สอดแทรกไปในขณะที่แปลความ โดยการซักถามถึงกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทบทวนหลักการใช้ภาษา โครงสร้างของประโยคต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อหา การอธิบายคำศัพท์โดยการซักถามให้นักเรียนตอบและบอกให้นักเรียนทราบความหมาย นอกจากนี้เนื้อหาที่ได้จากตำราเรียนแล้ว ยังมีเอกสารประกอบการสอนโดยนำเนื้อหาจากแบบฝึกหัดไวยากรณ์จากหนังสือเล่มอื่นๆ โดยการให้ใบงาน ซึ่งเว้นช่องว่างให้นักเรียนเติมคำหรือกระจายคำกริยาที่ขาดหายไป เมื่อนักเรียนเติมคำเรียบร้อยแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ การฝึกให้นักเรียนพูดมีน้อย ส่วนใหญ่นักเรียนจะเป็นผู้ที่ฟังครูอธิบายเนื้อเรื่องและเทปบันทึกเสียงตามตำราเรียน ครูเน้นในเรื่องการใช้ภาษาหลักไวยากรณ์ความหมายของคำและประโยค ครูอธิบายเนื้อหาโดยละเอียด การยกตัวอย่างประโยค และอธิบายกฎเกณฑ์การใช้ภาษา มีการซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน นักเรียนฟังเพื่อทำความเข้าใจและเขียนสิ่งที่ครูอธิบายและตัวอย่างประโยคลงในหนังสือเรียน

จากการศึกษาพบว่าอาจารย์สุดาวดีมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์สุดาวดีจึงใช้วิธีการอธิบายความโดยการถามเนื้อเรื่อง ตัวละครในบทเรียน ความหมายของคำศัพท์การแปลความหมายของประโยคทีละประโยค อธิบายรายละเอียดของเนื้อหาที่เรียน ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทมากกว่านักเรียน นักเรียนเป็นผู้ที่นั่งรับฟังและทำตามทีครุ มอบหมายให้ทำ ครูมักจะใช้พฤติกรรมบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรือ

อธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมคือการตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียน โดยครูจะเรียกนักเรียนตอบเป็นรายบุคคล การสอนจะเป็นการใช้ภาษาไทยสลับกับการใช้ภาษาฝรั่งเศสดังตัวอย่างการกระทำต่อไปนี้

“...Aujourd’ hui, on va apprendre les pronoms relatifs qui, que, dont, où. วันนี้เราจะเรียนเรื่อง pronoms relatifs มี 4 ตัวคือ qui, que, dont และ où

จากการสังเกตการสอน

“... นักเรียนลองอ่านบทสนทนาเองก่อน ดูซิเขาว่าอย่างไร ใครจะเล่าเรื่องให้ครูฟังได้... ไม่มีเลยหรือ... ในเรื่อง ใครที่เดินทะเลลู่กำแพงได้...”

จากการสังเกตการสอน

“...อาจารย์อธิบายละเอียดดี ที่อาจารย์พูดภาษาไทยบ่อยๆ เพราะพวกเราฟังไม่รู้เรื่อง อยากฟังภาษาฝรั่งเศสออก อาจารย์พูดฝรั่งเศสเพราะมาก แต่ฟังไม่รู้เรื่องเอง”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

อาจารย์สุดาวดีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาที่ให้นักเรียนเรียนว่า นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ ประโยค และกฎไวยากรณ์เพื่อใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย ดังนั้นวิธีการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ได้ดีที่สุดคือต้องอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาที่นำมาสอน อาจารย์สุดาวดีจึงใช้วิธีการบรรยาย โดยการอธิบายและแปลความเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่องเริ่มจากการให้ความหมายของคำศัพท์เป็นภาษาไทยและอธิบายความว่าเป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนสนใจซึ่งอาจารย์สุดาวดีได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจคือการที่นักเรียน เงียบเพื่อฟังครูอธิบายและซักถามในเรื่องที่เรียน ดังนั้นจึงต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ และการควบคุมชั้นเรียนจะง่ายขึ้น กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีการปฏิสัมพันธ์กันทำให้นักเรียนสนุกสนาน แต่ในบางครั้ง นักเรียนส่งเสียงดังมากเกินไปทำความรบกวนให้กับห้องข้างเคียง บางครั้งนักเรียนจะคุยกันมากเกินไป และไม่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้ วิธีการสอนที่เคยอบรมมาไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่มีมากแต่เวลาเรียนจำกัด แม้เด็กนักเรียนในห้องจะมีจำนวนน้อยกว่าเมื่อก่อนมากเพราะส่วนหนึ่งแบ่งไปเรียนภาษาญี่ปุ่นและชั่วโมงเรียนที่ลดลงเหลือเพียง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากเดิม 6 ชั่วโมง จึงต้องอัดเนื้อหาเข้าไปในชั่วโมงเรียนมากๆ เพราะเป้าหมายของนักเรียนและโรงเรียนก็เพื่อต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยดีๆ ได้

“... เวลาทำงานกลุ่มที่ไร ก็คุยกันเสียงดัง...ดังมาก บางทีก็ไม่ได้ทำตามที่เราบอก บางคนก็รักสวยรักงาม นั่งส่องกระจกตลอด จนต้องเรียกว่านทงส์หยก...แล้วก็จะเล่น ไม่จริงจังกับเรื่องที่เรียน...ทำให้แทนที่จะรู้เรื่องบ้าง...ไม่รู้บ้าง กลายเป็นไม่รู้อะไรเลย”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

“...ไม่อยากจัดกิจกรรมเลย เพราะแค่นี้ก็สอนไม่ทันแล้ว สอนแบบอธิบายแบบนี้ละ เกรงใจอาจารย์ข้างห้องด้วยเพราะเด็กนักเรียนจะกรีดกันเสียงดัง”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียน

อาจารย์สุดาวดีมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยที่ครูจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรม และนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามที่ครูกำหนด ครูใช้คำถามเป็นกิจกรรมการเรียน การสอน โดยการซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความรู้เดิมของนักเรียนในเนื้อหาที่เรียน จากการสังเกต พบว่า ครูใช้พฤติกรรมการสอนด้านการใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาฝรั่งเศส ครูใช้พฤติกรรมการบรรยาย สอบถามนักเรียน เสนอบทเรียนเป็นส่วนมาก นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสที่จะฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากนัก ในการถามคำถาม อาจารย์สุดาวดีจะใช้คำถามง่าย ๆ โดยถามเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่อง ที่อ่าน หากนักเรียนไม่ตอบคำถามครูจะเป็นผู้ตอบคำถามเองดังคำพูดต่อไปนี้

“...Qu’ est-ce qu’ Emile fait ? Il regarde la télévision.

Après avoir vu la publicité dans la télé, qu’ est-ce qu’ il fait ?

...”

จากการสังเกตการสอน

การอธิบายกฎเกณฑ์

อาจารย์สุดาวดีเน้นการใช้กฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ และ โครงสร้างของภาษาในการสอน โดยการอธิบายกฎการใช้คำต่างๆ หน้าที่ของคำ การเพิ่มเติมคำศัพท์ที่มาจากรากศัพท์เดียวกัน โครงสร้างของประโยคต่างๆ ทั้งนี้อาจารย์สุดาวดีจะยกตัวอย่างและจดยรายละเอียดของกฎเกณฑ์การใช้หลักไวยากรณ์นั้นให้กับนักเรียน การให้นักเรียนอ่านและทบทวนหลักและกฎเกณฑ์ จากเอกสาร

ประกอบการสอนและแบบฝึกหัดที่เตรียมไว้ให้นักเรียนทำและการเฉลยแบบฝึกหัดดังกล่าวต่อไป

“...ที่ต้องสอนไวยากรณ์แบบ explicite เพราะการให้กฎช่วยในการจดจำและลดความสับสนของนักเรียน...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

“...อาจารย์ก็จะมีการจัดทำซีทแบบฝึกหัดมาให้ให้นักเรียนได้ทำกัน...เป็นพวกไวยากรณ์...”

จากการสัมภาษณ์นักเรียน

“...ได้รู้ และเข้าใจเกี่ยวกับ temps ต่างๆมากขึ้น รายละเอียดต่างๆ ก็เพิ่มขึ้น...เพราะอาจารย์จะอธิบายให้พวกเราละเอียดมาก”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

“...อาจารย์ก็เอาคำศัพท์จากหนังสือของอาจารย์มาให้จดได้รู้ศัพท์เพิ่มเติมจากที่เรียนเยอะ จะได้ใช้ตอนเอ็นท์...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

“...อาจารย์ชอบให้งาน แบบฝึกหัด บางทีให้มาเป็นปึกเลย ทำไม่ค่อยทัน เลยต้องลอกเพื่อนอย่างซีทแบบฝึกหัดข้อสอบเก่าๆ...เอ็นท์...อาจารย์จะให้ทำมาก่อนแล้วจะมาเฉลยให้...แล้วอาจารย์ให้ส่งซีทการบ้านทุกครั้งด้วยเป็นคะแนนเก็บ...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 4 พบว่าอาจารย์สุดาวดีมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์สุดาวดีตามลักษณะดังนี้

- 1) ครูใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการสอนเป็นหลัก
- 2) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบนิรนัย (Deductive) โดยเสนอกฎไวยากรณ์แล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ
- 3) ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส
- 4) การสอนเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและการพูด
- 5) ประเมินผลการเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ท่องคำศัพท์ และแต่งประโยค

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์สุดาวดีเป็นผู้กำหนดเนื้อหาบทเรียนยึดตำราเรียนเป็นแนวทางในการคัดเลือกเนื้อหาที่เรียน ครูเพิ่มเติมเรื่องเกี่ยวกับที่เรียนให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการจัดทำเอกสารประกอบ การสอนที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ และโครงสร้างทางภาษา การมอบหมายงานให้นักเรียนแปลความจากเรื่อง ที่ครูกำหนดมาให้ อาจารย์สุดาวดีจะมีเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับหลักและกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทเรียนและเพิ่มเติมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ครูต้องการเน้นในด้าน โครงสร้างทางไวยากรณ์ หน่วยของคำ การสร้างคำ ส่วนงานต่างๆที่ต้องการให้นักเรียนจดจำ และแบบฝึกที่เกี่ยวกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...จะดูว่าไวยากรณ์ในบทนี้ให้เรียนเรื่องอะไร ก็จะหาเอกสารที่
สรุปกฎไวยากรณ์และแบบฝึกหัดมาให้ทำเพิ่มเติม
แล้วก็จัดกิจกรรมไปตามนั้น...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

“...Grammar ที่อาจารย์ให้ออกไปทำคนละข้อบนกระดาน..
ก็ชอบและชิทคำศัพท์ที่อาจารย์เคยแจกให้ แล้วก็บอกคำแปล
แล้วก็บอกว่าพอเป็น verbe , nom หรือ adjectif หรืออย่างอื่น
จะเขียนอย่างไรทำให้รู้ว่าจะเลือกใช้อะไรในประโยค...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน

ครูมีความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดเนื้อหาบทเรียนว่าเนื้อหาตามตำราที่กระทรวงแนะนำ ให้ใช้มีเนื้อหาเกี่ยวกับไวยากรณ์ไม่เพียงพอต่อสิ่งที่นักเรียนควรรู้และจำเป็นต้องรู้ หากนักเรียนไม่มีความแม่นยำในด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ก็จะสร้างหรือเรียบเรียงประโยคและจะมีปัญหาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ดังการกระทำ และตัวอย่างคำพูดของครูดังนี้

“...ซีท(เอกสารประกอบการสอน) grammaireที่ทำก็ดูว่านักเรียนน่าจะารู้ละเอียดมากกว่าในหนังสือที่ให้มาเลยไปหามาจากคู่มือที่เขาสรุปไว้ให้...”

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

กรณีศึกษาที่ 5 ราชวดี

อาจารย์ราชวดีสอนอยู่โรงเรียนพัฒนาศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน อาจารย์ราชวดีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทภาษาอังกฤษ และปริญญาโท สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์ราชวดีมีประสบการณ์ในการสอน 25 ปี จากการศึกษาค้นคว้า อาจารย์ราชวดีมีคุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์ราชวดีมีประสบการณ์ในการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส 25 ปี โดยเริ่มต้นเข้าสู่อาชีพครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สอบบรรจุเข้ารับราชการครู โดยสอนภาษาฝรั่งเศส ณ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอาจารย์ราชวดีมีประสบการณ์ในการสอนภาษา ฝรั่งเศสรวมทั้งสิ้น 25 ปี อาจารย์ราชวดีทำหน้าที่เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสโดยที่ไม่ได้มีตำแหน่งทางการบริหาร ในชีวิตการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส อาจารย์ราชวดีสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โดยเน้นหนักไปในวิชาภาษาฝรั่งเศสหลักซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

อาจารย์ราชวดีใช้ห้องเรียนที่เป็นซึ่งเป็นห้องศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วย โต๊ะและเก้าอี้สำหรับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยการจัดที่หมุน โต๊ะและ เก้าอี้นักเรียนเข้าหากันบริเวณรอบห้องเรียนจะเป็นตู้โชว์เอกสาร สื่อการเรียนรู้อาษาฝรั่งเศสและผลงานของนักเรียนวางอยู่เมื่อนักเรียนว่างจะสามารถเข้ามาใช้บริการได้ หน้าห้อง เรียนมีเครื่องรับ

โทรทัศน์ จากการสอบถามนักเรียนพบว่า นักเรียนยังไม่เคยมีโอกาสได้ชมวีดิทัศน์ เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกการฟังจากสำเนียงหรือเห็นวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

สภาพในห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนห้องละประมาณ 16 คน ห้องเรียนของนักเรียนมี ลักษณะเป็นห้องเรียนปกติตามสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป โดยอยู่บนชั้นที่สามของ อาคาร โถงของนักเรียนจัดเป็นแถวเรียงกัน โดย นักเรียนจะมีที่นั่งติดกัน มีทางเดินระหว่างแถวเพียง เล็กน้อย ห้องเรียนของนักเรียนจะเปลี่ยนไปแล้วแต่ฝ่ายวิชาการจะจัดให้นักเรียนไปเรียนที่ห้องใด บรรยากาศแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วยกระดานดำและป้ายนิเทศที่มีเนื้อเรื่องที่เปลี่ยนไป ตามสถานการณ์และเหตุการณ์ ณ ช่วงเวลานั้น ซึ่งนักเรียนจะจัดป้ายนิเทศเป็นภาษาฝรั่งเศส ห้องเรียนของนักเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศค่อนข้างโปร่งและถ่ายเทอากาศได้ดี นักเรียน จะนั่งกันค่อนข้างเป็นระเบียบและกำหนดที่นั่งที่เดิม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในคาบเรียนใดก็ตาม นักเรียนจะนั่งเรียนในที่นี้ของตนเองไม่เปลี่ยนแปลง โถงเรียนของนักเรียนจะมีหนังสือเรียนวาง อยู่ และนักเรียนทุกคนจะนั่งหันหน้ามองไปทางกระดานดำซึ่งเป็นเป็นที่ที่ครูยืนอยู่ และครูเองจะยืนอยู่ ตรงกลางบริเวณหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตำราเรียนที่ครูใช้สอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์ราชวดีมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการ สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความพร้อมในการนำตำราเรียนมาเรียน ครูจะอบรมเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตนของนักเรียนเช่น การทำความสะอาดห้องเรียน การส่งการบ้าน การหยิบหนังสือจากชั้น วางแล้วไม่เก็บที่เดิม การถามเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนในคาบเรียน ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนใน คาบให้นักเรียนทราบ ครูซักถามเกี่ยวกับความรู้เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนต่อไป การสนทนาถึงเรื่องราวต่างๆรอบตัวนักเรียนด้วยการพูดภาษาฝรั่งเศสสลับกับภาษาไทยบ้าง อาจารย์ ราชวดีจะเริ่มต้นการสอนด้วยการอ่านเนื้อเรื่องไปโดยตลอดทีละย่อหน้า สลับกับการให้นักเรียน อ่านพร้อมกันทั้งห้อง นักเรียนจะอ่านด้วยน้ำเสียงและความเร็วในการอ่านที่ค่อนข้างช้าเนื่องจาก ต้องรอเพื่อนๆอ่านไปพร้อมๆกัน ครูอธิบายความหมายของแต่ละประโยคด้วยการแปล ในขณะที่ครู แปลความแต่ละประโยคจะมีการแทรกการถามความหมายของคำศัพท์ โดยนักเรียนจะบอก ความหมายเป็นภาษาไทย อาจารย์จะอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ยากโดยการซักถาม นักเรียน จะมีส่วนร่วมในการเรียนเมื่อตอบคำถามของครู ครูจะอธิบายเนื้อความทีละประโยคสลับกับการ ถามคำศัพท์ในเนื้อหา และการสอนไวยากรณ์สอดแทรกไปในขณะที่แปลความ โดยการซักถามถึง กฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทบทวนหลักการใช้ภาษา โครงสร้างของประโยคต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อหา การอธิบายคำศัพท์โดยการซักถามให้นักเรียนตอบและบอกให้นักเรียนทราบความหมาย นอกจากนี้ เนื้อหาที่ได้จากตำราเรียนแล้วยังมีเอกสารประกอบการสอน โดยนำเนื้อหามาจากแบบฝึกหัดจาก

หนังสือเล่มอื่น ๆ การนำสื่อการสอนเช่น การให้ใบงานซึ่งเว้นช่องว่างให้นักเรียนเติมคำ หรือ กระจายคำกริยาที่ขาดหายไป เมื่อนักเรียนเติมคำ เรียบร้อยแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ ครูเน้นในเรื่องการใช้ภาษา หลักไวยากรณ์ความหมายของคำและประโยค ครูอธิบายเนื้อหาโดยละเอียด การซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน การยกตัวอย่างประโยคและ อธิบายกฎเกณฑ์การใช้ภาษา

การทำความสะดวกในห้องเรียน

“...เมื่อเข้าครูเดินเข้ามา ห้องสกปรกมาก ทำไมเวรถึงไม่ทำ ต้องมีความรับผิดชอบ เพื่อนๆก็ควรช่วยกันเตือน อยู่ด้วยกัน ...”

จากการสังเกตการสอน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษาที่ 5 พบว่าอาจารย์ราชวดีมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสานทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์ราชวดีตามลักษณะดังนี้

- 1) เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษา
- 2) ครูใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการสอนเป็นหลัก
- 3) การสอนเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและการพูด
- 4) การสอนไวยากรณ์เป็นแบบอุปนัย (Inductive) นักเรียนสรุปกฎจากตัวอย่างด้วยตนเอง
- 5) ประเมินผลการเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ท่องคำศัพท์ และแต่งประโยค
- 6) ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อหามากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์ราชวดีใช้เนื้อหาที่มาจากตำราเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด โดยจัด การเรียนการสอนไปตามหัวข้อที่มีอยู่ในตำราเรียน นอกจากนี้ได้จัดทำเอกสารประกอบการสอนโดยนำแบบฝึกหัดจากหนังสือเล่มอื่นๆ มาจัดทำเป็นแบบฝึกให้กับนักเรียน สำหรับการใช้น้ำเนื้อหา ที่สอน นอกเหนือจากตำราเรียนที่ใช้เป็นแบบเรียน ครูจะเลือกเนื้อหาจากหนังสืออื่นๆ มาประกอบการสอน

สื่อการเรียนรู้

อุปกรณ์ประกอบการสอนภายในห้องเรียน จะเป็นตำราเรียน และรูปภาพประกอบการสอนเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ครูไม่ได้ใช้ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียงซึ่งอาจเนื่องจากมีนักเรียนจำนวนน้อย ทำให้นักเรียนที่เลือกที่นั่งหลังห้องไม่สามารถที่จะได้ยินเสียงของครูที่สอนอยู่หน้า

ห้องเรียนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนลดความสนใจในบทเรียนลงไปกลับไปหันหน้าคุยกันแทน ครูนำสื่อการสอนมาประกอบการสอนได้แก่ การให้ใบงานซึ่งเว้นช่องว่างให้นักเรียนเติมคำที่ขาดหายไป ใบงานที่ประกอบด้วยถามคำถาม เพื่อถามรายละเอียดของข้อมูลจากการอ่าน เอกสารประกอบการสอนที่เกี่ยวกับการเฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาให้ให้นักเรียน ได้ฝึกทำเพื่อความคล่องในการเลือกตอบ

กรณีศึกษาที่ 6 อภิภาวดี

อาจารย์อภิภาวดี สอนอยู่โรงเรียนศึกษาวิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน อาจารย์อภิภาวดี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมีชื่อแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทจิตวิทยา และปริญญาโท สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส จากมหาวิทยาลัยมีชื่อแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์อภิภาวดีมีประสบการณ์ในการสอน 29 ปี จากการศึกษาพบว่าอาจารย์อภิภาวดีมีคุณลักษณะในด้านต่างๆดังนี้

พื้นฐานความรู้

อาจารย์อภิภาวดีเริ่มการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดหนึ่ง เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์อภิภาวดีสอบเรียนต่อในคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยเรียนวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ต่อมาจึงศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการสอนภาษาฝรั่งเศส จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในขณะที่เป็นนักเรียน อาจารย์อภิภาวดีเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาฝรั่งเศสจึงทำให้สนใจและเอาใจใส่ในการเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสมากเป็นพิเศษ อาจารย์อภิภาวดี ได้รับการคัดเลือกให้ไปฝึกอบรมด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศและศึกษาดูงาน ณ เมือง Lyon และ Besançon ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลา 9 เดือน จำนวน 2 ครั้ง นอกจากนี้ยังได้รับการคัดเลือกให้ไปฝึกอบรมและทัศนศึกษายังประเทศฝรั่งเศส เป็นเวลา 2 เดือนในระยะต่อมาอีกด้วย อาจารย์อภิภาวดีเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสและสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างดี และอาจารย์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติให้เป็นครูต้นแบบการสอนภาษาฝรั่งเศสในปี พ.ศ.2543

ประสบการณ์การสอน

อาจารย์อภิภาวดีเริ่มต้น เข้าสู่อาชีพครูหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สอบบรรจุเข้ารับราชการครู โดยสอนภาษาฝรั่งเศสใน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ณ โรงเรียนแห่งนี้ ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่การคมนาคมสะดวกและเป็นโรงเรียนที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านพักของอาจารย์ทำให้อาจารย์มีเวลาในการเตรียมการสอนมากขึ้น อาจารย์อภิวาดิมีประสบการณ์ในการสอนมาเป็นเวลา 29 ปี ในระยะเวลา 29 ปี อาจารย์ได้ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร อาจารย์อภิวาดิทำหน้าที่เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสและได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จนถึงปัจจุบันและมีตำแหน่งทางการบริหารในฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

ในชีวิตการเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส อาจารย์อภิวาดิสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โดยเน้นหนักไปในวิชาภาษาฝรั่งเศสหลักซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ และวิชาภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางการพูดเพื่อการสื่อสาร นอกจากทำการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสแล้ว อาจารย์ยังสอนวิชาแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอีกหนึ่งวิชา

สภาพการจัดการเรียนการสอน

สภาพห้องเรียน

อาจารย์อภิวาดิใช้ห้องเรียนที่เป็นซึ่งเป็นห้องศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วย โต๊ะและเก้าอี้สำหรับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยการหมุนโต๊ะและ เก้าอี้นักเรียนเข้าหากันบริเวณรอบห้องเรียนจะเป็นตู้โชว์เอกสาร สื่อการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสและผลงานของนักเรียน วางอยู่เมื่อนักเรียนว่างจะสามารถเข้ามาใช้บริการได้ นักเรียนที่อาจารย์อภิวาดิ สอนมีจำนวนประมาณ 17 คน แต่ละคนแต่งกายเรียบร้อย นักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิงมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนนั่งเรียนกันอย่างเป็นระเบียบและตั้งใจ เรียนและมีลักษณะที่กระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนจะนำหนังสือเรียน สมุดจดโน้ตย่อ พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย / ไทย-ฝรั่งเศส และอุปกรณ์ในการเขียนเข้ามาในห้องเรียน เนื่องจากอาจารย์อภิวาดิมักจะมีบทเรียนที่ให้นักเรียนได้แต่งประโยค เช่น การแต่งคำขวัญเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นภาษาฝรั่งเศส นักเรียนจะตอบคำถามและมีการปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับ บทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ในระหว่างการเรียนการสอน นักเรียนมีโอกาสได้ซักถามครูเมื่อมีปัญหาสงสัย

กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์อภิวาดิ เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการทักทายนักเรียน ถามเรื่องราวทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตของนักเรียน ครูจะอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนเช่น การแต่งกายให้เรียบร้อย ความพร้อมในการนำตำราเรียนมาเรียน การเอาใจใส่กับการเรียน การปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องที่ควร เช่น

การแต่งกาย

“ถุงเท้าก็ต้องพับลงไป จะมาแต่งตัวเป็นผีญี่ปุ่นแบบนี้ไม่ได้...”

จากการสังเกตการสอน

จากนั้นจึงเริ่มต้นบทเรียนด้วยการทบทวนบทเรียน ชักถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ การสนทนาถึงเรื่องราวต่างๆรอบตัวนักเรียนด้วยการพูดภาษาฝรั่งเศสสลับกับภาษาไทยบ้าง จากนั้นจึงเข้าสู่บทเรียนด้วยการที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่เรียน ชักถามเกี่ยวกับบทเรียน ครูอธิบายความหมายของแต่ละประโยคด้วยการแปล ในขณะที่ครูแปลความแต่ละประโยคจะมีการแทรกคำถามความหมายของคำศัพท์ โดยนักเรียนจะบอกความหมายเป็นภาษาไทย และการสอนไวยากรณ์สอดแทรกไปในขณะที่แปลความ โดยการชักถามถึงกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทบทวนหลักการใช้ภาษา โครงสร้างของประโยคต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อหา การอธิบายคำศัพท์โดยการชักถามให้นักเรียนตอบและบอกให้นักเรียนทราบความหมาย โดยครูจะมีหนังสือเรียนเป็นหลักในการสอน ในบางบทเรียนจะเป็นการสอดแทรกเอกสารประกอบ การสอนเพิ่มเติมจากสิ่งที่เรียนในบทเรียน เช่น บทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน โดยจัดทำในรูปแบบการ์ดตูน ซึ่งครูนำมาประยุกต์ใช้เป็นเนื้อหาบทเรียน และ แบบฝึกหัดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักของไวยากรณ์

นอกจากนี้ ครูได้จัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่เป็นการบูรณาการทักษะทั้งสี่คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเข้าด้วยกัน ในด้านการพูด ครูฝึกให้นักเรียนได้นำเสนอ ผลงาน โดยนักเรียนจะเลือกหัวข้อที่ตนสนใจซึ่งเป็นหัวข้อที่ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนแล้วไปค้นคว้ามานำเสนอเพื่อนำขึ้นเรียนครูจะทำหน้าที่เป็นผู้คอยช่วยเหลือและแนะนำให้นักเรียน ฝึกการทำงานร่วมกันในกลุ่มประมาณ 4-5 คน เพื่อผลัดกันแสดง ความคิดเห็น ชักถาม และระดมความคิดในการทำงานร่วมกัน นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรณีศึกษา พบว่าอาจารย์อภิวาดีมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการของการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ได้ข้อสรุปแนวคิดตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของอาจารย์อภิวาดีตามลักษณะดังนี้

- 1) เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียน
- 2) นักเรียนใช้พจนานุกรมและฝึกหัดการแปล
- 3) การสอนเน้นการสอนอ่านและสอนเขียนมากกว่าการฟังและการพูด
- 4) ครูใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการสอนเป็นหลัก
- 5) การวัดและประเมินผลด้วยการปฏิบัติ เช่น สนทนาเป็นคู่ การเขียนตอบ

เนื้อหาและตำราเรียน

อาจารย์อภิภาวดีมีตำราเรียนที่นักเรียนใช้เรียนเป็นหลักในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยครูจะสอนไปตามลำดับของหนังสือที่ใช้เป็นบทเรียน อาจารย์อภิภาวดีให้ความเห็นว่า เป็นหนังสือเรียนที่นำเข้ามาจากประเทศฝรั่งเศสและโรงเรียนเกือบทุกโรงเรียนในประเทศไทยได้ใช้หนังสือเรียนเล่มนี้เหมือนกันหมด และศึกษานิเทศก์ก็สนับสนุนให้ใช้โดยจัดฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้พร้อมทั้งทำคู่มือแจกครูสอนภาษาฝรั่งเศสด้วย นอกจากนี้อาจารย์อภิภาวดี ยังใช้สร้างเอกสารประกอบการสอนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม และ อาจารย์อภิภาวดี ยังได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียน โดยเพิ่มเติมเนื้อหาและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักและกฎเกณฑ์ ของไวยากรณ์ ซึ่งได้มีการคัดเลือกเนื้อหาที่เป็นข้อมูลจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

สื่อการเรียนรู้

อาจารย์อภิภาวดี ใช้สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การ์ตูนภาษาฝรั่งเศส อาจารย์อภิภาวดีได้ให้บริบทแวดล้อมของนักเรียนเป็นเนื้อหาที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ ใช้เนื้อหาที่นักเรียนพบเห็นและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตของนักเรียน การให้นักเรียนฟังเสียงของเจ้าของภาษาโดยการนำเทปบันทึกเสียง และเครื่องวิทยุเทปเข้าไปใช้ในห้องเรียน นอกจากนี้ก็จะเป็นตำราเรียนเป็นหลักร่วมกับเอกสารประกอบการสอน ใบความรู้และใบงานให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

การสอนตามแผนจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้มาจากการเข้าสังเกตการสอนของครูวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คน สรุปขั้นตอนการสอนได้ดังนี้

1. ทบทวนความรู้เดิม
2. การคาดคะเนเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
3. นักเรียนฟังจับใจความบทสนทนา
4. ฟังอ่านออกเสียง
5. การสำรวจบทสนทนายร่วมกัน
6. ตอบคำถามจากหนังสือเรียนหรือใบความรู้
7. นักเรียนฝึกสนทนาจากหนังสือเรียนหรือตามใบงานที่ครูจัดให้
8. การเสริมความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์จากบทสนทนาหรือเรื่องที่อ่านโดยอ่านจากหนังสือเรียนและใบความรู้เสริม และทำแบบฝึกหัด

9. สรุปด้วยการสนทนา หรือเขียนสรุปโดยให้นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียนอภิปรายกลุ่มเป็นภาษาไทยแล้วสรุปโดยแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกัน หรือเขียนรายบุคคลโดยดูจากโครงสร้างภาษาที่เรียนไปตามแบบหรือตัวอย่างจากบทสนทนาที่เรียนไป ตรวจสอบแก้ไขผลงานร่วมกัน แล้วนำเสนอผลงานส่งครู

การประเมินผลการเรียนรู้

- การพูด ประเมินจากการสนทนาตามบทสนทนาที่ได้เรียนไป
- การเขียน
- การอ่านจับใจความ
- การฟังจับใจความแล้วตอบลงในแบบทดสอบ

วิจารณ์การสอน

ครูมักจะใช้พฤติกรรมการบรรยาย และใช้เวลาในการพูดหรืออธิบายเนื้อมากกว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศสครูมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการสอนฟัง และสอนพูด ทั้งนี้เพราะ เมื่อนักเรียนฟังครูพูดภาษาฝรั่งเศสแล้วกลับไม่เข้าใจที่ครูพูดเนื่องจากครูไม่ค่อยพูดภาษาฝรั่งเศส นักเรียนจึงไม่เกิดความเคยชิน การที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนศัพท์ทั้งที่แสดงออกทางวาจาและไม่ได้แสดงออกทางวาจาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 6 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์กิริยาร่วมทางวาจาของFlanders (1970) และใช้ Gallaways Nonverbal System เพื่อวิเคราะห์การเรียนการสอนผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์ใช้เวลาในการพูดร้อยละ 73.30 ของเวลาทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นการถาม และการบรรยาย นักเรียนใช้เวลาในการพูดร้อยละ 17.10 ส่วนใหญ่เป็นการพูดตามคำ สั่ง

การรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตโดยตรงในชั้นเรียน พบว่า ครูพูดมากกว่านักเรียน กล่าวคือ ครูพูดประมาณ 60% และนักเรียน ได้พูดประมาณ 25% ในเรื่องนี้อาจแก้ไขได้ด้วยการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อสื่อความหมายในการฟัง - พูดบ่อย ๆ

ศึกษาพบว่าครูที่ใช้เทคนิควิธีแบบยึดกิจกรรมเพื่อสื่อความหมายมีพฤติกรรมการสอนที่ให้นักเรียนได้ฝึกการฟัง - พูดมากที่สุด ส่วนครูที่ไม่ใช้เทคนิควิธีแบบยึดกิจกรรมเพื่อสื่อความหมายมีพฤติกรรมการสอนที่ฝึกให้นักเรียนเขียนมากที่สุด พฤติกรรมที่ไม่เกิดเลย คือการฝึกฟัง-พูด ดังนั้นการฝึกทักษะการฟัง-พูด นับเป็นทักษะเบื้องต้นในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสโดยอาศัยกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน พัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศส นำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

เนื่องจากพบว่ามีกรณีอธิบาย เนื้อหาภาษามีมาก และการทบทวนมีน้อย การฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาจึงขาดหายไป เมื่อพิจารณารายละเอียดการปฏิบัติพฤติกรรมในระดับมาก ได้แก่ ครูอ่านเนื้อหาในบทเรียนให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตามและครูทบทวนความรู้เดิม เช่น ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วก่อนสอนเนื้อหาใหม่ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ครูยังเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน จากพฤติกรรมการสอนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูมีการรับรู้พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารแต่บทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติยังเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ซึ่งก็มีแนวโน้มว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น

พฤติกรรมการสอนทางตรงมากกว่าทางอ้อม ครูและนักเรียนส่วนใหญ่ แสดงพฤติกรรมการสอนทางตรงมีปริมาณมากกว่าพฤติกรรมการสอนทางอ้อมครูและนักเรียนส่วนใหญ่ แสดงพฤติกรรมการสอนทางตรงมีปริมาณมากกว่าพฤติกรรมการสอนทางอ้อม

เนื้อหาและตำราเรียน

ใช้ตำราตามกระทรวงแนะนำ ถ้าเป็นเนื้อหาใหม่จะมาจากสิ่งที่ครูเห็นว่าดีสำหรับนักเรียน เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น แต่จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้ของครูปรากฏว่ายังมีปัญหาสำคัญ ๆ ดังนี้

ครูผลิตสื่อการเรียนรู้น้อย ครูส่วนมากมีปัญหาในการผลิตสื่อ อุปกรณ์การสอนค่อนข้างมาก เนื่องจากไม่มีเวลาทำบ้าง ไม่มีฝีมือในการวาดเขียนหรือประดิษฐ์บ้าง หรือทำแล้วไม่มีความคงทน ประกอบกับการขาดแคลนงบประมาณ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้สื่อค่อนข้างน้อย ครูร้อยละ 51.21 ไม่ได้ใช้สื่อการสอนตามคู่มือครู และในจำนวนครูที่ไม่ได้ใช้สื่อการสอนที่เสนอแนะไว้ใน คู่มือครูใช้สื่อทดแทนร้อยละ 27.89 และครูอีกร้อยละ 72.11 ไม่มีการใช้สื่อใด ๆ ในการสอนเลย พบว่า โดยรวมครูใช้สื่อการเรียนรู้ระดับน้อย สื่อที่ครูใช้มากที่สุดคือกระดานดำสำหรับเสนอบทเรียน ใช้หนังสือแบบเรียนและสมุดในการประกอบการสอน ส่วนสื่อที่ครูใช้มากที่สุด ได้แก่ แผ่นป้ายคำ ลี กระดาษโปสเตอร์ และวิทยุเทป

การใช้อุปกรณ์การสอนทำให้ครูสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสในการดำเนินการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น เพราะอุปกรณ์การสอนช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้โดยไม่ต้อง

อธิบายเป็นภาษาไทย และอุปกรณ์การสอนยังเป็นสื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจบทเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนมากยิ่งขึ้น

พฤติกรรมการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลประเมินผล ครูสังเกตความสนใจ เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน การเรียน เนื่องจากการผ่านจุดประสงค์ไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน ไม่ได้มีการจัดทำ ข้อสอบมาตรฐาน ครูจึงไม่มั่นใจว่าเกณฑ์การตัดสินของตนจะใช้ได้หรือไม่ ในการตัดสินให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การวัดผลย่อยมีมากเกินไป ทำให้เสียเวลาเรียน โดยเฉพาะการสอบพูดหรือสอบฟัง ครูต้องเรียกนักเรียนมาสอบเป็นรายบุคคล ทำให้เสียเวลามาก และการให้คะแนนของครูแต่ละคนแต่ละห้องอาจไม่สม่ำเสมอ ไม่ยุติธรรม ครูไม่สามารถสร้างแบบทดสอบได้ ยังไม่เข้าใจถึงวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ เกิดวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2517 ที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) วิชาเอกภาษาฝรั่งเศสและจิตวิทยาการให้คำปรึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2537 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2541 จากวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรดุขฎีบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544

เริ่มรับราชการตำแหน่งอาจารย์ สังกัดโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษและภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ สังกัดภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย